

Lise Richter Lorentzen

Norsk-fransk ordbok over lumske likheter

Dictionnaire des faux amis norvégiens-français

Revidert utgave 2014
Nouvelle édition 2014

Første utgave utgitt av Unipub 2010
Première édition publiée par Unipub 2010

Forfatteren har mottatt støtte fra Det faglitterære fond,
Det humanistiske fakultet (NTNU) og Institutt for moderne
fremmedspråk (NTNU)

Innhold

Forord.....iii

Avant-propos.....v

Brukerveiledning.....vii

Comment utiliser le dictionnaire.....x

Ordboksartikler

Articles.....1

Forord

De fleste nordmenn som har lært seg fransk, har opplevd forvirringen som knytter seg til ordpar som *farin* (*sukker*)/*farine* (*mel*), og en hel del andre ordpar som har identisk eller nesten identisk form, men forskjellig betydning, iallfall i noen sammenhenger. Det dreier seg altså om ord som kan hindre effektiv kommunikasjon. Den som forventer å bli servert suppe når man har bestilt *terrine* på restaurant, får seg en overraskelse når posteien kommer på bordet.

Når et fransk ord har en form som er svært lik et norsk ord, kan man fristes til å tro at de to ordene også har samme betydning. Ofte er det heldigvis slik – f. eks. ved ord som *lampe*, *plante*, *tante*, *tennis*, *piano*, *system* og *litteratur* – men ikke sjeldent er det større eller mindre betydningsforskjeller mellom de to ordene. Har ordene en form som er relativt lik i de to språkene, men forskjellig betydning, snakker vi om lumske likheter eller falske venner.

Noen slike ordpar har alltid forskjellig betydning, andre har samme betydning i noen kontekster, men forskjellig betydning i andre. Eksempelvis har ordene *farin* vs *farine* alltid forskjellig betydning, mens det er annerledes med det norske *professor* i forhold til det franske *professeur*: Mens det norske ordet bare brukes om ansatte på universiteter og høyskoler, brukes det franske ordet om lærere på forskjellige nivåer i utdanningssystemet. Tilfeller av den siste typen, der betydningene er delvis overlappende, er langt de vanligste.

I en vanlig tospråklig ordbok er det ikke lett å få øye på slike lumske likheter, og denne ordboken, som er annerledes i sin form enn andre ordbøker, vil bidra til å tydeliggjøre slike ord og klargjøre tvetydigheter. Boken henvender seg til et bredt publikum, fra skoleelever og studenter til mer erfarne brukere av fransk, som lærere, oversettere og andre. Dessuten vil franskmenn som arbeider med norsk ha nytte av den.

Valget av oppslagsord er knyttet til min bakgrunn som lærer i fransk språk på norske universiteter i mer enn 30 år, inkludert enkelte lengre opphold i Frankrike. Mange ordpar har jeg oppdaget selv ved lesing av norske og franske tekster, foruten gjennom lytting på norsk og fransk radio og tv. Dessuten har jeg gjennomgått det som finnes av oversikter over dansk-franske og svensk-franske lumske likheter, og jeg har konsultert tilsvarende engelsk-franske ordbøker. I en viss grad baserer ordutvalget seg på personlig skjønn. Det ligger i sakens natur at en ordbok av denne typen aldri vil være komplett, og det er unngåelig at mange leser vil savne enkelte ord og uttrykk. De fleste oppslagsordene hører til allmennspråket, men en del eksempler er hentet fra forskjellige fagområder, markert i parentes.

De viktigste oppslagsverkene som har vært brukt i arbeidet er *Bokmålsordboka* for den norske delen og *Le Petit Robert* for den franske. Internett har vært flittig benyttet i arbeidet med eksemplene.

Alle oppslagsordene er satt inn i eksempler i form av setninger. Det er lagt vekt på at eksemplene ikke skal være for lange, men samtidig lange nok til at leseren forstår i hvilke sammenhenger de kan inngå. Dessuten har det vært viktig at setningene skal fremstå i en mest mulig naturlig språkføring.

Ikke sjeldent bruker nordmenn franske ord feil pga. sammenblanding med engelske ord. Det norske ordet *bibliotek*, som tilsvarer *library* på engelsk, skal eksempelvis ikke oversettes til fransk med *librairie*, da dette betyr bokhandel. Det norske

bibliotek heter *bibliothèque* på fransk. Slike feller er ikke tatt med i denne ordboken. Det henvises isteden til ordbøker over engelsk-franske lumske likheter, spesielt Roey, J. van, Granger, S. og Swallow, H., 1995, *Dictionnaire des faux amis : français-anglais = Dictionary of faux amis : English-French*. Paris: Duculot.

Boken tar primært for seg ord som har felles opphav. Ordpar som tilfeldigvis har samme skrivemåte, som det norske *sol* (fr. *soleil*) vs det franske *sol* (no. *jord*), er ikke tatt med, ettersom det i slike tilfeller neppe er noen fare for misoppfattelse eller feil bruk av ordene.

Ordboken er utarbeidet ved Institutt for moderne fremmedspråk ved NTNU. Jeg takker Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening for et arbeidsstipend høsten 2006, som gjorde meg i stand til å arbeide med boken på heltid. Videre takker jeg HF-fakultetet ved NTNU, som både har gitt meg noen måneders forskningsfri og som har bidratt med publiseringssstøtte. Jeg takker også Institutt for moderne fremmedspråk ved NTNU for bidrag til publiseringen. Endelig takk til Tekstlaboratoriet ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Universitetet i Oslo, for at jeg fikk tilgang til deres elektroniske korpusssamlinger.

Jeg har hatt interessante diskusjoner om enkeltord med mine kolleger på Institutt for moderne fremmedspråk og med medlemmer av min familie. Universitetslektor Charles Aubry fortjener en spesiell takk for å ha gått grundig gjennom hele manuskriptet og gitt meg verdifulle tilbakemeldinger gjennom hele arbeidet.

Avant-propos

Les Norvégiens qui ont appris le français ont certainement connu des moments de confusion à propos de paires de mots comme *farin* en norvégien et *farine* en français, ces paires qui ont une forme identique ou presque, mais dont le sens diffère d'une langue à l'autre, tout du moins dans certains contextes. Il s'agit de mots qui peuvent nuire à une communication efficace. Ainsi, celui qui s'attend à se faire servir une soupe après avoir demandé une *terrine* au restaurant, est surpris en voyant arriver un pâté.

Quand un mot français se présente sous une forme très proche d'un mot norvégien, on peut être tenté de croire que les deux mots ont le même sens. Souvent, c'est le cas, heureusement – entre autres pour des mots comme *lampe*, *plante*, *tante*, *tennis*, *piano*, *system* et *litteratur* – mais il n'est pas rare qu'il y ait des différences sémantiques plus ou moins grandes entre les deux mots. Quand les mots ont une forme relativement proche dans les deux langues, mais un ou plusieurs sens différents, on parle de faux amis.

Certaines de ces paires de mots ont toujours un ou plusieurs sens différents, alors que d'autres ont le même sens dans certains contextes, mais des sens différents dans d'autres. Ainsi, les mots *farin* vs *farine* n'ont jamais le même sens, alors que pour le mot norvégien *professor* par rapport à son homologue français *professeur*, la situation est différente : alors que le mot norvégien ne s'utilise que pour des professeurs universitaires, le mot français s'emploie pour des professeurs de tous les niveaux du système scolaire. Les cas de ce dernier type, où les sens se recouvrent partiellement, sont de loin les plus fréquents.

Dans un dictionnaire bilingue ordinaire, il n'est pas aisément d'apercevoir ces faux amis, et ce dictionnaire spécialisé, qui se distingue par sa forme des autres dictionnaires, contribuera à rendre ces mots plus saillants et à éclaircir leurs ambiguïtés. Le livre s'adresse à un public large, des écoliers et étudiants aux utilisateurs plus chevronnés du français, enseignants, traducteurs et autres. De plus, il sera utile aux usagers français du norvégien.

Le choix des mots vedettes est lié à mon expérience comme professeur de français dans des universités norvégiennes depuis plus de 30 ans, y compris quelques séjours en France d'une certaine durée. J'ai découvert un grand nombre de paires de mots moi-même en lisant des textes norvégiens et français, ainsi qu'en écoutant la radio et la télévision norvégiennes et françaises. De plus, j'ai étudié ce qui existe d'aperçus danois-français et suédo-français de faux amis, et j'ai consulté des dictionnaires anglais-français du même genre. À un certain degré, la sélection des mots vedettes se base sur un choix personnel. Il est dans la nature des choses que ce type de dictionnaire ne sera jamais complet, et il est inévitable que bien des lecteurs resteront sur leur faim quant à certains mots et expressions. La plupart des entrées appartiennent à la langue générale, mais on trouvera également des exemples relevant de divers domaines techniques et scientifiques, indiqués entre parenthèses.

Les ouvrages de référence les plus importants employés dans ce travail sont *Bokmålsordboka* pour la partie norvégienne et *Le Petit Robert* pour la partie française. Je me suis régulièrement servie d'internet dans l'élaboration des exemples.

Tous les mots vedettes se trouvent insérés dans des exemples sous forme de phrases. Une grande importance a été attachée à ce que les exemples ne soient pas trop longs, mais en même temps d'une dimension suffisante pour que le lecteur comprenne

dans quels types de contextes ils peuvent être employés. De plus, il a été jugé essentiel de présenter les phrases d'une manière aussi naturelle que possible.

Il n'est pas rare que les fautes de français des Norvégiens soient dues à une confusion avec des mots anglais. Ainsi, il ne faut pas traduire le mot norvégien *bibliothèque*, dont l'équivalent anglais est *library*, par le mot français *librairie*, car ce mot-ci a le sens de 'bokhandel'. Le mot norvégien *bibliotek* se traduit en français par *bibliothèque*. De tels pièges ne sont pas inclus dans ce dictionnaire. Le lecteur est invité à se reporter aux dictionnaires des faux amis anglais-français, en particulier Roey, J. van, Granger, S. og Swallow, H., 1995, *Dictionnaire des faux amis : français-anglais = Dictionary of faux amis : English-French*. Paris : Duculot.

Le livre comprend en premier lieu des mots d'étymologie commune. N'y sont pas incluses les paires de mots qui fortuitement se trouvent avoir la même orthographe, comme le mot norvégien *sol* (fr. *soleil*) vs *sol* (no. *jord*) en français, étant donné que dans ces cas-là, il n'y a guère de danger de mésinterprétation ou d'emploi erroné.

Ce dictionnaire a été élaboré au Département de Lettres modernes de l'Université des sciences et techniques de Norvège (NTNU). Je remercie NFF, Association norvégienne des auteurs et traducteurs de littérature professionnelle, de m'avoir fourni les moyens de travailler sur le dictionnaire à temps plein pendant l'automne 2006. Ensuite, je remercie la Faculté de Lettres de NTNU, qui m'a libérée de mon enseignement pendant quelques mois et qui, par son soutien financier, a rendu possible la publication du livre. Je remercie de même le Département de Lettres modernes de NTNU pour son soutien financier à la publication. Ma gratitude également au Laboratoire des textes du Département des études de linguistique et des langues nordiques de l'Université d'Oslo, pour m'avoir donné accès à ses corpus électroniques.

J'ai eu des discussions intéressantes sur des mots avec mes collègues du Département de Lettres modernes, ainsi qu'avec des membres de ma famille. Charles Aubry, chargé de cours à ce même département, mérite un remerciement particulier pour avoir lu l'ensemble du manuscrit et pour m'avoir donné une multitude de commentaires précieux tout au long de mon travail.

Brukerveiledning

1. Bokens oppbygning

Hoveddelen består av 466 ordboksartikler, der det norske og det franske ordet er satt inn i setninger, som gir en god forståelse av hvordan de brukes. Regionale varianter er ikke tatt med, og de norske ordene er alle hentet fra norsk bokmål.

Ordparene er alfabetisk ordnet ut fra det norske ordet. Hver artikkkel er delt inn i tre avdelinger, markert med romertall.¹ Innenfor hver avdeling er de enkelte eksemplene merket med arabiske tall. De to ordene i hvert par tilhører alltid samme ordklasse. Langt de fleste oppslagsordene er substantiv, dernest kommer adjektiv og verb. Det er også tatt med et ordpar med interjeksjoner, nemlig *uff/ouf*.

I første avdeling (I) finner man eksempler på ord med samme betydning i de to språkene. Jf. det norske ordet *billett*, som ofte gjengis med *billet* på fransk. Der det norske og det franske ordet ikke har noen felles betydning, vil denne avdelingen være tom. (Jf. *farin/farine*.)

I andre avdeling (II) dreier det seg om tilfeller der det norske ordet ikke kan gjengis med sin franske «dobbeltgjenger». Eksempelvis kan det norske ordet *avis* ikke oversettes med *avis*; det tilsvarende franske ordet er *journal*. Der det norske ordet ikke har andre betydninger enn sitt franske tvillingord i avdeling I, er denne avdelingen tom. (Jf. *posisjon/position*)

I tredje avdeling (III) er det omvendt, nemlig tilfeller der det franske ordet ikke kan gjengis med sin norske dobbeltgjenger. Jf. ordparet *essens/essence*, der det franske ordet bl.a. brukes om bensin. I tilfeller der det franske ordet ikke har andre betydninger enn sitt norske tvillingord i avdeling I, er denne avdelingen tom. (Jf. *attraktiv/attractif*)

Innenfor hver avdeling er det ofte tatt med flere eksempler, som viser forskjellige betydninger eller konstruksjoner. De norske og de franske oppslagsordene er markert med fet skrift i eksemplene.

Rekkefølgen av eksemplene er ordnet alfabetisk. Ved **substantiv** kommer først eksemplene som det verken står preposisjon eller verb foran. (Jf. *port/porte*) Dernest er eksemplene ordnet alfabetisk etter verbet eller preposisjonen som står foran. (Jf. *appell/appel*, der *på appellen* kommer før *rette en appell*.)

Sammensatte substantiv er plassert nederst i hver avdeling. Jf. *objekt/objet*, hvor sammensetningene *investeringsobjekt* og *sex-objekt* er tatt med i første avdeling. Ved norske sammensatte substantiv er det altså kjernedelen (den overordnede delen) av ordet som bestemmer under hvilket ordpar det er oppført. Ved sammensatte substantiv kommer eksempler der oppslagsordet utgjør kjernedelen før eksempler der det utgjør den underordnede delen. (Under *appell/appel* kommer altså *appel de fonds* før *cour d'appel*, likesom *blåskjellkultur* kommer før *kulturminister* under oppslagsordene *kultur/culture*). Hele det sammensatte ordet er merket med fet skrift i eksemplene.

Ved **verb** kommer eventuelle eksempler på intransitiv bruk (uten objekt) først. (Jf. *passere/passer*) Deretter ordnes eksemplene alfabetisk etter den preposisjonen eller det substantivet som kommer etter verbet. Jf. *disponere/disposer*, der *disponerer midlene* kommer foran *disponerer over en betydelig pengesum*. Eksempler på refleksiv bruk av

¹ Denne måten å presentere ordparene på er inspirert av Roey, J. van, Granger, S. og Swallow, H., 1995, *Dictionnaire des faux amis : français-anglais = Dictionary of faux amis : English-French*. Paris : Duculot.

verb er plassert nederst i hver avdeling, merket *refl.* (Jf. *organisere/organiser.*) I de tilfellene der det også er tatt med eksempler på adjektivisk bruk av partisippformer kommer disse likevel etter eventuelle eksempler på refleksiv bruk. (Jf. *Nous sommes disposés à vous aider* i tabellen *disponere/disposer.*)

Ved **adjektiv** er eksemplene ordnet alfabetisk etter substantivet eller verbet det står til. Jf. avdeling II av *moderne/moderne*, der man først finner *blitt moderne*, dernest *er ikke moderne å røyke*, så *moderne fremmedspråk*, før *den moderne tid*.

Ofte er det flere mulige synonyme ord som kan brukes i et gitt eksempel. Slike alternative forslag er satt i parentes med *el.* foran seg. (Jf. *melodi/mélodie*, der *air* er oppført som en variant i eks. 1.)

Hvert ordpar er utstyrt med en fotnote, der det pekes på hovedforskjeller i bruken av de to ordene.

Forskjell i stilnivå (litterært, standard eller familiært) i bruken av ordene er markert i parentes.

Helt til slutt i ordboken finnes en alfabetisk liste over de franske oppslagsordene som er behandlet, med sidehenvisninger.

2. Forkortelser

Forkortelsene som er brukt gjelder både allmenne ord, betegnelser for fagområder, grammatiske kategorier, samt stilnivåer.

- adm. – administrativ
- anat. – (i) anatomi, anatomisk
- astron. – (i) astronomi, astronomisk
- bl.a. – blant annet
- edb – i databehandling
- el. – eller
- f.eks. – for eksempel
- fam. – familiært
- filos. – (i) filosofi, filosofisk
- fl. – flertall
- fon. – (i) fonetikk, fonetisk
- fr. – fransk
- fys. – (i) fysikk, fysisk
- geogr. – (i) geografi, geografisk
- iron. – ironisk
- jf. – jevnfør
- jur. – (i) jus, juridisk
- kjem. – (i) kjemi, kjemisk
- litt. – litterært
- litt. vit. – (i) litteraturvitenskap, litteraturvitenskapelig
- mar. – maritim
- mat. – (i) matematikk, matematisk
- med. – (i) medisin, medisinsk
- merk. – merkantil(t)

mht. – med hensyn til
mil. – militær(t)
mus. – (i) musikk
no. – norsk
o.l. – og lignende
overf. – overført betydning
neds. – nedsettende
ped. – (i) pedagogikk, pedagogisk
pga. – på grunn av
pol. – (i) politikk, politisk
psykol. – (i) psykologi, psykologisk
refl. – refleksiv(t)
rel. – (i) religiøs sammenheng
språkvit. – (i) språkvitenskap, språkvitenskapelig
subst. – substantiv
tekn. – (i) teknikk, teknisk
økon. – (i) økonomi, økonomisk
vb. – verb

Comment utiliser le dictionnaire

1. La disposition du livre

La partie principale est constituée de 466 articles, où les mots vedettes norvégiens et français se trouvent exemplifiés par des phrases, offrant une meilleure compréhension de leurs différents emplois. Les variantes régionales ne sont pas incluses, et les mots norvégiens sont tous pris dans leur variante « *bokmål* ».

Les paires de mots sont rangées en suivant l'ordre alphabétique des mots norvégiens. Chaque article est divisé en trois sections marquées par des chiffres romains.² À l'intérieur de chaque section, les exemples sont marqués par des chiffres arabes. Les deux mots de chaque paire appartiennent toujours à la même classe de mots. La plupart des mots vedettes sont des noms, ensuite viennent des adjectifs et des verbes. Une seule paire d'interjections est incluse, à savoir *uff/ouf*.

Dans la première section (I), se trouvent des exemples de mots ayant le(s) même(s) sens dans les deux langues. Voir le mot norvégien *billett*, qui se traduit souvent par *billet* en français. Dans les cas où le mot norvégien et son homologue français n'ont aucun sens en commun, cette section est vide. (Cf. *farin/farine*)

Dans la deuxième section (II), il s'agit des cas où le mot norvégien ne peut pas se traduire par son homologue français. Par exemple, le mot norvégien *avis* ne peut pas se traduire par *avis*, l'équivalent français étant *journal*. Dans les cas où le mot norvégien n'a pas d'autres sens que ceux de son homologue de la section I, cette section est vide. (Cf. *posisjon/position*)

Dans la troisième section (III), c'est l'inverse : les cas où le mot français ne peut pas se traduire par son homologue norvégien. Cf. la paire *essens/essence*, où le mot français s'emploie notamment dans le sens de carburant. Dans les cas où le mot français n'a pas d'autres sens que son homologue de la section I, cette section est vide. (Cf. *attraktiv/attractif*)

À l'intérieur de chaque section, on trouvera souvent plusieurs exemples montrant différents sens ou constructions. Dans les exemples, les mots vedettes norvégiens et français sont en caractères gras.

Les exemples sont rangés par ordre alphabétique. Dans le cas des **noms**, sont d'abord présentés les exemples où le mot n'est précédé ni d'une préposition, ni d'un verbe. (Cf. *port/porte*) Ensuite, les exemples sont rangés alphabétiquement selon le verbe ou la préposition précédant le nom. (Cf. *appell/appel*, où *på appellen* précède *rette en appell*.)

Les noms composés se trouvent après les noms non composés. Cf. *objekt/objet*, où les noms composés *investeringsobjekt* et *sex-objekt* sont inclus dans la section I. En ce qui concerne les noms composés norvégiens, c'est donc la partie centrale (la partie nucléaire) du mot qui détermine sous quelle paire de mots vedettes ils sont répertoriés. Pour les noms composés, les exemples où le mot vedette constitue la partie centrale du mot composé précèdent ceux où il constitue la partie subordonnée. (Ainsi, sous *appell/appel*, *appel de fonds* précède *cour d'appel*, de la même manière qu'on trouvera

² Cette manière de présenter les paires de mots s'inspire de Roey, J. van, Granger, S. et Swallow, H., 1995, *Dictionnaire des faux amis : français-anglais = Dictionary of faux amis : English-French*. Paris : Duculot.

blåskjellkultur avant *kulturminister* sous les mots vedettes *kultur/culture*.) Le mot composé entier est marqué en caractères gras.

Quant aux **verbes**, on trouvera d'abord d'éventuels exemples d'emploi intransitif (sans objet direct). (Cf. *passere/passer*) Ensuite, les exemples sont rangés alphabétiquement selon la préposition ou le nom qui suit le verbe. Cf. *disponere/disposer*, où *disponerer midlene* précède *disponerer over en betydelig pengesum*. Les exemples d'emploi pronominal (marqués *refl.*) se trouvent après ceux employés de façon non pronominale. (Cf. *organisere/organiser*) Les exemples où une forme participiale est employée comme adjetif, viennent cependant après les emplois pronominaux. (Cf. *Nous sommes disposés à vous aider dans la table disponere/disposer*.)

Pour les **adjectifs**, les exemples sont rangés en ordre alphabétique selon le nom ou le verbe auquel ils sont attachés. Cf. la section II de *moderne/moderne*, où *blitt moderne* précède *er ikke moderne å røyke*, précédant *moderne fremmedspråk*, qui précède à son tour *den moderne tid*.

Souvent, il existe plusieurs synonymes susceptibles de s'employer dans un exemple donné. Les variantes se trouvent entre parenthèses, marqués par *el.* (= où). (Cf. *melodi/mélodie*, où *air* est donné comme une variante dans l'exemple 1.)

À chaque paire de mots se rattache une note, indiquant les différences les plus importantes dans l'emploi des deux mots.

D'éventuelles différences de niveau de langue (littéraire, standard ou familier) dans l'emploi des mots sont signalées entre parenthèses.

Le dictionnaire se termine par une liste alphabétique des mots vedettes français qui ont été traités, avec des renvois aux pages concernées.

2. Abréviations

Les abréviations utilisées – qui sont toutes en norvégien – concernent la langue générale, les domaines de spécialité, les catégories grammaticales, ainsi que les niveaux de langue.

Voir la liste de la version norvégienne.

ADOPTERE / ADOPTER³

I No. = fr.	1	De har adoptert en elleve måneder gammel gutt.	Ils ont adopté un garçon de onze mois.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no	2	Ils ont adopté une attitude restrictive.	De har valgt (el. inntatt) en restriktiv holdning.
	3	Elle a tendance à vouloir convaincre les autres d' adopter son opinion .	Hun har en tendens til å ville overtale de andre til å mene det samme som henne .
	4	Elle a choisi d' adopter un profil bas.	Hun har valgt å holde en lav profil.
	5	Il a adopté la religion catholique .	Han er blitt katolikk .
	6	Le projet de loi a été adopté .	Lovforslaget ble vedtatt .

AFFÆRE / AFFAIRE⁴

I No. = fr.	1	Man burde ikke blande seg opp i andres affærer (el. saker).	On ne devrait pas se mêler des affaires des autres.
	2	Å flytte et sykehus er en komplisert affære (el. sak).	Le déménagement d'un hôpital est une affaire compliquée.
	3	Det sies at han har hatt en affære med en skuespillerinne.	On dit qu'il a eu une affaire (el. aventure, liaison) avec une actrice.
II No. ≠ fr.	4	Nå må noen ta affære !	Il faut que quelqu'un intervienne maintenant !
III Fr. ≠ no.	5	L'affaire est réglée.	Saken (el. konflikten) er løst.
	6	On a affaire à un criminel.	Vi har med en forbryter å gjøre .
	7	(fl.) Je commence à mettre de l'ordre dans mes affaires .	Jeg begynner å få orden på økonomien min (el. i sakene mine).
	8	(fl.) Je n'aime pas fouiller dans ses affaires .	Jeg liker ikke å rote i hennes saker (el. i tingene hennes).
	9	Elle est à la tête d'une grosse affaire .	Hun leder et stort firma .

³ De to ordene kan brukes i samme betydning. (Jf. I) Det norske verbet *adoptere* forekommer kun med person-objekt. I andre sammenhenger der man bruker *adopter* på fransk, må man bruke andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴ Det franske ordet *affaire* brukes ofte i betydningen ‘sak’. Dessuten inngår *affaire* i en hel del forskjellige uttrykk hvor man ikke bruker *affære* på norsk. (Jf. III)

	10	Mais ça, c'est une autre affaire .	Men det er et annet spørsmål .
	11	Les autorités ont voulu étouffer l' affaire .	Myndighetene ville dysse ned saken .
	12	Je viens de faire une très bonne affaire .	Jeg har nettopp gjort en meget god handel (el. forretning).
	13	Il a su se tirer d'affaire à temps.	Han greide å komme seg ut av uføret i tide.
	14	(iron.) Ils ont divorcé. La belle affaire ! Ils ne sont pas les premiers.	De er blitt skilt. Og hva så ? De er ikke de første.
	15	L'aspect juridique, j'en fais mon affaire .	Jeg tar meg av det juridiske.
	16	(fl.) Son père est dans les affaires .	Faren hans er forretningsmann .
	17	(fl.) Elle travaille au Ministère des Affaires étrangères .	Hun arbeider i Utenriksdepartementet .

AKADEMI / ACADÉMIE⁵

I No. = fr.	1	Hun er medlem av Det franske akademi .	Elle est membre de l'Académie française .
	2	Hun studerer på (kunst)akademiet .	Elle fait ses études à l'Académie des beaux-arts .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Depuis 1996, il y a trente académies en France.	Siden 1996 har det vært tretti undervisningsregioner i Frankrike.

⁵ Både det norske og det franske ordet brukes om litterære akademier og kunstakademier. Det franske ordet *académie* har dessuten en spesiell adm. betydning. (Jf. III).

AKADEMIKER / ACADÉMICIEN⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han er akademiker .	C'est un universitaire (el. Il est diplômé de l'enseignement supérieur).
III Fr. ≠ no.	2	C'est un académicien .	Han er medlem av Det franske akademi .

⁶ Ordet *akademiker* på norsk har altså en helt annen betydning enn det franske ordet *académicien*.

AKADEMISK / ACADÉMIQUE⁷

I No. = fr.	1	Han skriver altfor akademisk .	Il écrit d'une manière beaucoup trop académique .
	2	Det dreier seg om den akademiske diskusjonen om kvinners tilgang til arbeidsmarkedet.	Il s'agit du débat académique sur l'accès des femmes au marché du travail.
II No. ≠ fr.	3	Han har ingen akademisk utdannelse.	Il n'a pas d'éducation universitaire .
III Fr. ≠ no.			

AKKOMPAGNERE / ACCOMPAGNER⁸

I No. = fr.	1	Han akkompagnerer seg selv på gitar.	Il s' accompagne à la guitare.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Tu m' accompagnes chez moi ?	Følger du meg hjem?
	3	Quel vin accompagne (el. se marie avec) quelle viande ?	Hvilken vin passer til hvilket kjøtt?

AKKORD / ACCORD⁹

I No. = fr.	1	(mus.) Den stakkars mannen klarer ikke engang å slå (an) en akkord .	Le pauvre homme n'arrive même pas à plaquer (el. frapper) un accord .
II No. ≠ fr.	2	(jur., merk.) Det dreier seg om en frivillig akkord mellom bedriften og kreditorene.	Il s'agit d'un concordat (el. règlement) amiable entre l'entreprise et ses créanciers.
	3	De er nødt til arbeide på akkord .	Ils sont obligés de travailler à la tâche (el. au rendement, aux pièces).
	4	(overf.) Hun nekter å gå på akkord med samvittigheten.	Elle refuse de transiger (el. pactiser, composer) avec sa conscience.

⁷ De to ordene har delvis samme betydning. (Jf. I). Når det norske ordet *akademisk* brukes om høyere utdannelse, kan man på fransk ikke bruke *académique*. (Jf. II)

⁸ De to ordene kan brukes i samme betydning, men bare i musikk sammenheng. (Jf. I) Det norske ordet *akkompagner* brukes normalt ikke i andre betydninger. Det franske ordet *accompagner* må vanligvis oversettes med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁹ De to ordene har felles betydning bare i musikk sammenheng. Det norske ordet *akkord* må i andre sammenhenger oversettes med andre ord enn *accord*. Dessuten brukes det franske ordet *accord*.

III Fr. ≠ no.	5	Ils sont enfin arrivés à un accord .	De kom endelig fram til en avtale .
	6	Vous êtes d'accord ?	Er dere enige ?
	7	(språkv.) Il faut faire attention à l' accord entre le sujet et le verbe.	Man må huske på samsvarsbøyning mellom subjekt og verbal.

AKSENT / ACCENT¹⁰

I No. = fr.	1	Hun snakker med aksent (el. gebrokkent).	Elle parle avec un accent .
	2	Hun snakker fransk med engelsk aksent .	Elle parle français avec un accent anglais.
	3	Du må sette en aksent over e-en.	Tu dois mettre un accent sur le e.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Il a mis l'accent sur les problèmes sociaux.	Han la vekt på de sosiale problemene.
	5	(fon.) Sur quelle syllabe faut-il mettre l'accent ?	Hvilken stavelse skal ha trykket ?

AKSJON / ACTION¹¹

I No. = fr.	1	Studentene gikk til aksjon .	Les étudiants sont passés à l'action .
II No. ≠ fr.	2	Politiet gikk til aksjon .	La police est intervenue . ¹²
	3	Hvem organiserte aksjonen ?	Qui a organisé la campagne ?
III Fr. ≠ no.	4	Quelle est l'action du film ?	Hva handler filmen om?
	5	(jur.) Elle a intenté une action contre lui.	Hun gikk til søksmål mot ham.

¹⁰ De to ordene brukes ofte i samme betydning. Det norske ordet *aksent* kan oversettes med *accent* på fransk. Det franske ordet brukes også i sammenhenger hvor man ikke kan bruke *aksent* på norsk. (Jf. III)

¹¹ De to ordene kan brukes i samme betydning (jf. I), men oftest må det norske ordet *aksjon* oversettes med andre ord, likesom det franske *action* vanligvis må oversettes med andre ord på norsk.

¹² For å gjengi setningen *Politiet gikk til aksjon* kan man også finne *La police est passée à l'action*, men dette er mindre vanlig enn *La police est intervenue*.

	6	Il possède un grand nombre d' actions .	Han har mange aksjer .
--	---	--	-------------------------------

AKT / ACTE¹³

I No. = fr.	1	Aktene fra kongressen er nettopp publisert.	Les actes du congrès viennent d'être publiés.
	2	Det er et skuespill i fem akter .	C'est une pièce en cinq actes .
	3	(jur.) Det er umulig å gi et kortfattet resymé av sakens akter .	Il est impossible de donner un bref résumé des actes du procès.
	4	Hun synes at seksualakten skal være reservert for ekteskapet.	Elle trouve que l' acte sexuel doit être réservé au mariage.
II No. ≠ fr.	5	(kunst) Jeg elsker å male akt .	J'adore peindre des nus .
III Fr. ≠ no.	6	Tu trouves que le suicide est un acte de courage ?	Synes du selvmord er en modig handling ?
	7	Le vandalisme est un acte gratuit.	Vandalisme er en umotivert handling .
	8	Lorsque le malade est un mineur, ce sont les parents qui donnent le consentement pour un acte chirurgical.	Når pasienten er mindreårig, er det foreldrene som gir sitt samtykke til et kirurgisk inngrep .
	9	(jur.) Ils n'ont pas encore ratifié l' acte .	De har ennå ikke godkjent avtalen .
	10	(jur.) Je vous donne acte que la nouvelle version de la proposition de loi nous a été transmise.	Jeg kan bekrefte at vi har mottatt den nye versjonen av lovforslaget
	11	Il faut dialoguer et faire acte de bonne volonté.	Vi må gå i dialog og vise godvilje.
	12	Malgré que ce soit mon jour de repos, j'ai dû faire acte de présence .	Selv om det var fridagen min, måtte jeg møte (el. stille) opp .
	13	Il existe des faits qui sont si convaincants qu'ils nous forcent à passer à l'acte (el. l'action).	Det finnes fakta som er så overbevisende at de tvinger oss til å gå til handling .
	14	J'ai pris acte de votre promesse.	Jeg har merket (el. notert) meg løftet ditt.

¹³ Det norske ordet *akt* brukes også i en helt annen betydning, som i uttrykk av typen *gi akt*. Ettersom *akt* i den betydningen kommer fra tysk, vil det ikke bli inkludert her.

De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Brukt i malerkunstsammenheng må det norske ordet *akt* oversettes med 'nu'. (Ordet bøyes ikke i kjønn.) (Jf. II) Det franske ordet *acte* inngår i en rekke forskjellige uttrykk, og oversettes til norsk på mange ulike måter. (Jf. III)

	15	Le baptême est un acte de foi .	Dåpen er en troshandling .
	16	N'oublie pas d'apporter ton acte de naissance !	Ikke glem å ta med fødselsattesten din!
	17	(jur.) Je dois prochainement signer un acte de vente définitif.	Jeg må snart undertegne en endelig salgskontrakt .

AKTUELL / ACTUEL¹⁴

I No. = fr.	1	Hva ville være ditt råd til regjeringen i den aktuelle situasjonen?	Quel conseil donneriez-vous au gouvernement dans la situation actuelle ?
II No. ≠ fr.	2	Det er en aktuell bok.	C'est un livre d'actualité .
	3	Det er ikke aktuelt å selge.	Il n'est pas question de vendre.
	4	Finnes det noen aktuelle kandidater?	Y a-t-il des candidats intéressants ?
	5	Jeg hørte ikke det aktuelle programmet.	Je n'ai pas écouté l'émission en question .
III Fr. ≠ no.	6	Dans mon état actuel , tout est difficile.	I min nåværende situasjon (el. tilstand) er alt vanskelig.
	7	Il est en Angleterre à l' heure actuelle .	Han er i England for tiden .

AKTØR / ACTEUR¹⁵

I No. = fr.	1	Aktørene i debatten mangler evne til nyansert argumentasjon.	Les acteurs du débat ne sont pas capables de fournir une argumentation nuancée.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	C'est un acteur célèbre.	Han er en berømt skuespiller .

¹⁴ De to ordene kan brukes i samme betydning (jf. I), men oftest må det norske ordet *aktuell* oversettes med andre ord, og det franske *actuel* må vanligvis oversettes til norsk med andre ord.

¹⁵ Bare om deltaker an de to ordene brukes i samme betydning.

ALGE / ALGUE¹⁶

I No. = fr.	1	Det er et effektivt middel for å fjerne alger fra glassrutene.	C'est un moyen efficace pour éliminer les algues des vitres.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Les algues sont des ressources renouvelables.	Tang og tare er fornybare ressurser.

ALKOHOL / ALCOOL¹⁷

I No. = fr.	1	Den som kjører bør ikke drikke alkohol .	Celui qui conduit ne doit pas boire d' alcool .
	2	Ungdommer drikker mye mer alkohol enn før.	Les jeunes consomment beaucoup plus d' alcool (el. de boissons alcoolisées) qu'avant.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Il ne boit pas d' alcool , mais il lui arrive de prendre un verre de vin.	Han drikker ikke brennevin , men det hender han tar et glass vin.
	4	(kjem.) L' alcool dénaturé est disponible dans la plupart des pharmacies.	Denaturet sprit fås kjøpt på de fleste apotek.
	5	(kjem.) Une petite lampe à alcool est moins dangereuse qu'une grande.	En liten spritbrenner er mindre farlig enn en stor.

¹⁶ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet brukes også i en helt annen betydning. (Jf. III)

¹⁷ På fransk brukes *alcool* dels om alkoholholdige drikker generelt (*de l'alcool*), dels om brennevin (*un alcool, des alcools*).

AMATØR / AMATEUR¹⁸

I No. = fr.	1	(neds.) Han er en talentløs amatør .	C'est un amatleur sans talent.
	2	Det store problemet er å trekke grensen mellom en amatør og en profesjonell.	Le gros problème, c'est de faire la différence entre un amatleur et un professionnel.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Ce monsieur est un vrai amatleur d'art .	Denne mannen er en virkelig kunstkjenner .
	4	Ce tableau n'a pas encore trouvé d'amateur .	Det er ennå ingen kjøper til dette bildet.
	5	(neds.) Elle lui a dit avec mépris que c'était un travail d'amateur (el. de dilettante).	Hun fortalte ham foraktelig at det var et dilettantisk (el. amatørmessig) arbeid.
	6	Elle n'est pas amatleur de café .	Hun liker ikke kaffe.

AMBISIØS / AMBITIEUX¹⁹

I No. = fr.	1	Han er svært ambisiøs i sitt arbeid.	Il est très ambitieux dans son travail.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Cette expression est un peu trop ambitieuse .	Dette uttrykket er litt for sterkt .
	3	(ofte neds.) Il a dû renoncer à cet ambitieux projet.	Han måtte gi opp dette pretensiøse prosjektet.

¹⁸ Mens det norske ordet bare brukes nedsettende, kan det på fransk brukes både med positiv og negativ valør.

¹⁹ På norsk har ordet betydningen ‘ærgjerrig’. Om personer kan også det franske ordet *ambitieux* ha denne betydningen. Men bruk i tilknytning til abstrakte substantiv har det franske ordet ofte en negativ valør. (Jf. eks. 3)

AMPULLE / AMPOULE²⁰

I No. = fr.	1	Hun fikk en liten ampulle med destillert vann.	Elle a eu une petite ampoule d'eau distillée.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il est conseillé de changer d' ampoule tous les dix mois.	Man bør skifte (lys)pære hver tiende måned.
	3	Il avait des ampoules aux pieds.	Han hadde blemmer på føttene.
	4	Le docteur a prescrit une ampoule matin et soir.	Legen har forskrevet 1 kapsel morgen og kveld.

ANIMERT / ANIMÉ²¹

I No. = fr.	1	Han har allerede laget flere animerte kortfilmer.	Il a déjà fait plusieurs courts-métrages animés .
II No. ≠ fr.	2	Han var lettere animert da han dro.	Il était légèrement éméché en partant.
III Fr. ≠ no.	3	Il était animé d'un féroce appétit.	Han hadde en voldsom appetitt.
	4	Il avait les yeux brillants et les joues animées .	Han hadde blanke øyne og blussende kinn.
	5	Il fallait traverser une rue animée .	Vi måtte gå over en beferdet gate.
	6	Elle adore les dessins animés .	Hun elsker tegnefilm .

ANNONSE / ANNOUNCE²²

I No. = fr.	1	Du bør sette (el. rykke) inn en annonse i avisens.	Tu dois mettre (el. passer) une annonce dans le journal.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il faut attendre l' annonce du résultat.	Vi får vente på at resultatet blir kunngjort .

²⁰ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet har også flere andre betydninger enn det norske. (Jf. III)

²¹ Det norske ordet brukes på to måter: dels om filmer, hvor man også bruker *animé* på fransk, og dels om å være lett beruset. Det franske ordet har flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

²² De to ordene brukes ofte i samme betydning (jf. I), men det franske ordet *annonce* kan også bety ‘kunngjøring’. (Jf. III)

ANTENNE / ANTENNE²³

I No. = fr.	1	Vi må sette opp en antenne på taket.	Il faut installer une antenne sur le toit.
	2	(overf.) Han har ingen antenner .	Il n'a pas d' antennes .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Le mâle se distingue de la femelle par ses antennes plus larges.	Hannen skiller seg fra hunnen ved at han har større følehorn .
	4	Il lui a proposé de prendre la parole sur son antenne .	Han foreslo for henne at hun skulle ta ordet i programmet hans.
	5	On est à l' antenne maintenant ?	Er vi på luften nå?

ANTIKVARIAT / ANTIQUAIRE²⁴

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Du finner bøkene hans på biblioteker og i antikvariater .	Vous trouverez ses livres dans les bibliothèques et dans les librairies d'occasion .
III Fr. ≠ no.	2	Visitez les sites des antiquaires !	Besök nettstedene til antikvitethandlerne !

ANTIKVITET / ANTIQUITÉ²⁵

I No. = fr.	1	Han selger antikviter .	Il vend des antiquités .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠	2	L'honneur était une notion très importante dans l'Antiquité .	Ære var et meget viktig begrep i antikken .

²³ De to ordene har felles betydning både i konkret og abstrakt bruk. (Jf. I) I tillegg brukes det franske *antenne* i en del andre betydninger. (Jf. III)

²⁴ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet brukes om en bruktbokhandel, betyr det franske ordet ‘antikvitethandler’.

²⁵ Det norske og det franske ordet har én felles betydning. (Jf. I) Merk at ‘antikken’ (som historisk periode) heter *l'Antiquité* på fransk.

no.			
-----	--	--	--

APOSTROF / APOSTROPHE²⁶

I No. = fr.	1	Husk apostrof etter l-en i l'homme!	N'oubliez pas l' apostrophe après le l de l'homme !
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Le pronom <i>toi</i> est en apostrophe dans <i>Toi, viens ici !</i> .	Pronomenet <i>toi</i> står som tiltaleord i <i>Toi, viens ici !</i> .

APOSTROFERE / APOSTOPHER²⁷

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	(litt.) I fjerde strofe apstroferer han hele naturen.	Dans la quatrième strophe, il s' adresse à la nature entière.
III Fr. ≠ no.	2	Ce n'est pas une raison pour m' apostropher de la sorte.	Det er ikke noen grunn til å kjefte meg opp (el. irettesette meg) på den måten.
	3	(refl.) Il y avait des hommes au comptoir qui parlaient bruyamment et s' apostrophai ent.	Det var noen menn ved disken som snakket støyende og hardt til hverandre.

APPARAT / APPARAT²⁸

I No. = fr.	1	Tekstene vil bli ledsaget av innledninger og kommentarer, i tillegg til et kritisk apparat . ²⁹	Les textes seront accompagnés d'introductions et de commentaires, en plus d'un apparat critique.
II No. ≠ fr.	2	Hvilket elektrisk apparat finnes i ethvert moderne kjøkken?	Quel appareil électrique se trouve dans toute cuisine moderne ?
	3	Myndighetene har satt i gang et stort apparat for å sikre presidentens sikkerhet.	Les autorités ont mis en place un important dispositif pour assurer la sécurité du président.
	4	(sport) De har ikke midler til å	Ils n'ont pas les moyens financiers d'acheter

²⁶ Det er bare i forbindelse med tegnsetting at de to ordene brukes i samme betydning. Det franske ordet brukes også om tiltaleord. (Jf. III)

²⁷ De to ordene har ingen felles betydning. De har helt forskjellig betydning på norsk og fransk. (Jf. II og III)

²⁸ De to ordene kan bare brukes i én spesiell sammenheng i samme betydning. Det norske ordet har mange forskjellige betydninger. (Jf. II)

²⁹ På norsk brukes også termen *noteapparat* synonymt med *kritisk apparat*.

		kjøpe turnapparat .	des agrès .
	5	(sport) Apparat-turn er godt utviklet i landet vårt.	La gymnastique acrobatique est très développée dans notre pays.
III Fr. ≠ no.	6	La réception sera toute simple, sans apparat .	Mottakelsen blir i all enkelhet, uten pomp og prakt .

APPELL / APPEL³⁰

I No. = fr.	1	(mil.) Han var ikke til stede på appellen i morges.	Il n'était pas présent à l' appel ce matin.
	2	De har rettet en appell om internasjonal hjelp.	Ils ont lancé un appel à l'aide internationale.
	3	(jur.) Det finnes 35 appelldomstoler i Frankrike.	Il existe 35 cours d'appel en France.
II No. ≠ fr.	4	Tror du disse bøkene fortsatt har appell til (el. hos) de unge?	Tu crois que ces livres intéressent toujours les jeunes ?
	5	Han skal holde appell under demonstrasjonen i morgen.	Il va prononcer (el. faire, tenir) un discours de rassemblement à la manifestation de demain.
III Fr. ≠ no.	6	Ils n'ont peut-être pas entendu notre appel .	De har kanskje ikke hørt ropet vårt.
	7	C'est un appel à la désobéissance civile.	Det er en oppfordring til sivil ulydighet.
	8	Une telle provocation est un appel au meurtre.	En slik provokasjon er som å be om å bli drept.
	9	Cela fait appel à des compétences multiples.	Det forutsetter mange typer kompetanse.
	10	Je fais appel à votre compréhension.	Jeg ber om din forståelse.
	11	C'est la raison pour laquelle, Mesdames et Messieurs, je fais appel à votre raison.	Derfor appellerer jeg til deres fornuft, mine damer og herrer.
	12	Nous faisons toujours appel à des photographes professionnels.	Vi bruker alltid profesjonelle fotografer.
	13	(jur.) Le procureur a refusé de faire appel du jugement .	Aktor nektet å påanke dommen.
	14	C'est pourquoi il a lancé un appel à nos compatriotes vivant à l'étranger.	Derfor har han sendt ut et opprop til våre landsmenn i utlandet.
	15	Il est chargé de lancer l'appel à la prière du minaret de la mosquée.	Han har som oppgave å kalle til bønn fra moskéens minaret.
	16	Il a reçu plusieurs appels (téléphoniques) anonymes.	Han har fått flere anonyme telefoner .

³⁰ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *appell* brukes i enkelte sammenhenger der det må gjengis med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *appel* brukes i en rekke betydninger hvor man må bruke helt andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	17	Je ne doute pas qu'ils seront nombreux à répondre à son appel .	Jeg tviler ikke på at det vil bli mange som kommer til å følge oppfordringen hans/hennes.
	18	C'est une décision sans appel .	Det er en endelig beslutning.
	19	Sa réponse était sans appel .	Svaret hans/hennes var nådeløst .
	20	Le verdict est sans appel .	Dommen er inappellabel .
	21	(også overf.) Je suis sûr que c'était un appel au secours.	Jeg er sikker på at det var et rop om hjelp.
	22	Un appel de fonds sera lancé en mars.	En anbudsinnbydelse vil bli sendt ut i mars.
	23	Les travaux feront l'objet d'un appel d'offres .	Oppdraget (el. arbeidet) vil bli sendt ut på anbud .
	24	(jur.) La cour d'appel a confirmé le jugement rendu au mois de février.	Lagmannsretten har stadfestet dommen som ble avsagt i februar.
	25	Nous ne voulons pas que la bière soit utilisée comme un produit d'appel .	Vi ønsker ikke at øl skal brukes som lokkevare .

APPELLERE / APPELER³¹

I No. = fr.	1	Jeg appellerer til Deres fornuft.	J'en appelle à votre raison.
	2	(jur.) Han har ti dager til å appellere (el. anke) dommen.	Il a dix jours pour (en) appeler du jugement.
II No. ≠ fr.	3	Intellektuell musikk appellerer ikke til meg.	La musique intellectuelle ne m' intéresse pas.
III Fr. ≠ no.	4	J' appelle votre attention sur cette question.	Jeg henleder deres oppmerksomhet (el. gjør dere oppmerksom) på dette spørsmålet.
	5	C'est une question qui appelle toute mon attention.	Det er et spørsmål som krever all min oppmerksomhet.
	6	Je t' appelle demain.	Jeg ringer deg i morgen.
	7	Tu pourrais répondre quand on t' appelle !	Vær snill og svar når vi roper på deg!
	8	Il vaut mieux appeler les choses par leur nom.	Det er best å kalle tingene ved sitt rette navn.
	9	Il était absent quand on a appelé son nom.	Han var ikke tilstede da de ropte opp navnet hans.
	10	Il faut appeler les réserves.	Vi må kalle inn reservestyrkene.

³¹ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) I én bestemt betydning må det norske verbet *appellere* gjengis med et annet verb på fransk. (Jf. II) Det franske verbet *appeler* har en hel del ulike betydninger, og må svært ofte gjengis med helt andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	11	Tu as appelé un taxi ?	Har du ringt etter (el. bestilt) drosje?
	12	Tu ne dois jamais appeler au secours juste pour t'amuser.	Du må aldri rope på (el. om) hjelp bare for moro skyld.
	13	Il a été appelé à de hautes fonctions à l'étranger.	Han er blitt utpekt til en høy stilling i utlandet.
	14	(refl.) Comment tu t'appelles ?	Hva heter du?
	15	(refl.) On s'appelle .	Vi ringes.
	16	Je me sens appelé à être prêtre.	Jeg føler meg kallet til å være prest.

APPETITT / APPÉTIT³²

I No. = fr.	1	Han spiste med god appetitt .	Il a mangé de bon appétit .
	2	Hun har god appetitt (el. Hun spiser godt).	Elle a bon appétit .
	3	(overf.) Han har appetitt på livet i alle dets former.	Il a un appétit de la vie sous toutes ses formes.
II No. ≠ fr.	4	Han begynte å spise med glupsk (el. grådig) appetitt .	Il s'est mis à manger voracement .
III Fr. ≠ no.	5	Bon appétit ! ³³	Vel bekomme! (el. Håper det smaker!)

APPLISERE / APPLIQUER³⁴

I No. = fr.	1	Målsettingen er å applisere (el. anvende) ³⁵ metoden på klinisk materiale.	L'objectif est d' appliquer la méthode à des matériaux cliniques.
	2	Etter hvert vil vi også applisere (el. anvende) ³⁶ teknologien på alle typer undervisning.	Peu à peu, nous appliquerons la technologie à tous les types d'enseignement.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	D'abord, il a appliqué une échelle contre le mur.	Først satte han opp en stige mot veggen.
	4	Comme j'ai refusé, il m'a appliqué	Ettersom jeg nektet, ga han meg en ørefik.

³² De to ordene brukes ofte i samme betydning.

³³ Uttrykket *Bon appétit!* (eller *Bon app !* i dagligtale) brukes langt oftere på fransk enn de tilsvarende norske uttrykkene.

³⁴ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *appliquer* har dessuten noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

³⁵ Ordet ‘anvende’ er langt vanligere på norsk enn *applisere*.

³⁶ Også her er ‘anvende’ langt vanligere på norsk enn *applisere*.

		(el. donné) une gifle.	
	5	Tu peux entendre battre le petit cœur en appliquant ton oreille contre le ventre.	Du kan høre det lille hjertet slå ved å legge øret mot magen.
	6	(refl.) Peu importe de qui il s'agit, la loi doit s'appliquer à tous de la même manière.	Uansett hvem det dreier seg om, skal loven anvendes likt for alle.
	7	Je déteste m' appliquer du vernis à ongles.	Jeg kan ikke fordra å legge på neglelakk.
	8	(refl.) Je m'applique à faire le moins de fautes possible.	Jeg anstrenge meg for å gjøre så få feil som mulig.
	9	(refl.) Cette remarque ne s'applique pas à toi, bien sûr.	Denne bemerkningen gjelder selvsagt ikke deg.
	10	(refl.) Cette peinture s'applique sur tous les murs et plafonds.	Denne malingen kan brukes på alle veggger og tak.

ARRANGEMENT / ARRANGEMENT³⁷

I No. = fr.	1	(mus.) Han har laget et arrangement for piano.	Il a fait un arrangement pour piano.
	2	For et fint blomsterarrangement!	Quel bel arrangement de fleurs !
II No. ≠ fr.	3	Dette er det første offisielle arrangement i forbindelse med tusenårsjubileet.	Ceci est la première manifestation officielle liée au millénaire.
	4	Vi kommer nok fram til et arrangement .	On arrivera sans doute à nous arranger .
III Fr. ≠ no.	5	Les deux en sont arrivés à un arrangement sous la menace de poursuites judiciaires.	De to kom fram til et forlik etter å ha blitt truet med rettslig forfølgelse.

³⁷ Det norske ordet brukes i mange sammenhenger der man ikke kan bruke det tilsvarende franske. (Jf. II.) Vær spesielt oppmerksom på at man på fransk ikke kan bruke *arrangement* i tilfeller som eks. 3!

ARRANGERE / ARRANGER³⁸

I No. = fr.	1	Hun arrangerte blomstene i en vase.	Elle a arrangé les fleurs dans un vase.
	2	(mus.) Alle disse sangene er arrangert for piano.	Toutes ces chansons sont arrangées pour piano.
II No. ≠ fr.	3	Vi har tenkt å arrangere en kongress.	Nous avons l'intention d' organiser un congrès.
	4	Det dreier seg om et arrangert tyveri.	Il s'agit d'un vol simulé .
III Fr. ≠ no.	5	Nous lui avons arrangé une chambre.	Vi har gjort i stand et rom til ham.
	6	Il a dû se faire arranger les dents.	Han måtte få tennene ordnet (el. fikset).
	7	Cela m' arrange .	Det passer meg.
	8	Il a commencé par arranger ses papiers.	Han startet med å ordne papirene sine.
	9	Ils ont arrangé les résultats.	De har juksset med resultatene.
	10	Elle n'a besoin de personne pour arranger sa vie.	Hun trenger ingen for å ordne opp i livet sitt.
	11	Il n'a pas le temps de faire arranger la voiture.	Han har ikke tid til å få reparert bilen.
	12	(refl.) Cela s' arrangera .	Det ordner seg (nok).
	13	(refl.) Le temps n'a pas l'air de s' arranger .	Det ser ikke ut til at været blir bedre .
	14	(refl.) Il faut d'abord s' arranger avec elle.	Du må først gjøre en avtale (el. komme til en ordning) med henne.
	15	(refl.) Il faut s' arranger avec ce qu'on a.	Vi får greie oss med det vi har.
	16	(refl.) Arrange-toi pour être prêt le plus tôt possible !	Sørg for å være klar så tidlig som mulig!
	17	(iron.) Te voilà bien arrangé !	Nå har du stelt deg fint!

³⁸ Bare i få tilfeller kan det norske *arrangere* oversettes med *arranger*. (Jf. I) I sammenhenger som ‘arrangere et møte, en kongress’ brukes på fransk ‘organiser’, ikke *arranger*. (Jf. eks. 3) Det franske verbet *arranger* brukes i mange forskjellige betydninger, ofte i refleksiv konstruksjon. (Jf. III)

ARRESTERE / ARRÊTER³⁹

I No. = fr.	1	Politiel har arrestert ham for å ha slått en drosjesjåfør.	La police l'a arrêté pour avoir frappé un chauffeur de taxi.
	2	Du er arrestert!	Je vous arrête !
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	J'ai demandé au chauffeur d'arrêter .	Jeg ba sjåføren om å stoppe (el. stanse).
	4	Je continue si personne ne me dit d'arrêter .	Jeg fortsetter hvis ingen ber meg om å stoppe .
	5	Arrête un peu !	Stopp en halv!
	6	Arrête l'attention sur ce qui t'intéresse le plus !	Fest oppmerksomheten på det som interesserer deg mest!
	7	La date a été arrêtée , nous nous marions le 19 septembre.	Datoen er bestemt , vi gifter oss 19. september.
	8	Tu as décidé d' arrêter de fumer ?	Har du bestemt deg for å slutte å røke?
	9	Arrêter le fil avec quelques points, puis enlever les épingle.	Fest tråden med noen sting og ta så bort nålene.
	10	Arrête les frais dès maintenant !	Dropp saken med én gang!
	11	Cette fois-ci, je vais vous apprendre à terminer le tricot, donc d' arrêter les mailles.	Denne gangen skal jeg lære dere å avslutte strikketøyet, nemlig å felle maskene.
	12	En France, personne ne m' arrête dans la rue pour me demander d'où je viens.	I Frankrike er det ingen som stopper meg på gaten for å spørre hvor jeg kommer fra.
	13	Arrête la radio, s'il te plaît !	Vær så snill å slå av radioen!
	14	Il a arrêté sa voiture pour ouvrir le garage.	Han stoppet bilen for å åpne garasjen.
	15	(refl.) Ta montre s'est arrêtée .	Uret ditt har stoppet .
	16	(refl.) Il ne faut pas s' arrêter à des détails.	Man må ikke henge seg opp i detaljer.
	17	(refl.) Le bus s' arrête à la station de métro.	Bussen stopper ved metrostasjonen.
	18	(refl.) Elle s'est arrêtée de fumer.	Hun har sluttet å røke.
	19	(refl.) La route s' arrête ici.	Veien ender her.
	20	(refl.) Sa carrière s'est arrêtée net après un concert catastrophique.	Karrieren hans/hennes fikk en brå slutt etter en katastrofal konsert.
	21	Elle est arrêtée depuis deux semaines pour dépression.	Hun har vært sykmeldt i to uker pga. en depresjon.

³⁹ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *arrêter* har dessuten en rekke ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

ARTIKULASJON / ARTICULATON⁴⁰

I No. = fr.	1	(språkv.) Han må absolutt arbeide med sin artikulasjon av vokalene.	Il doit absolument travailler son articulation des voyelles.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il faut améliorer l' articulation de la formation à l'emploi.	Overgangen fra utdannelse til arbeid må forbedres.
	3	Depuis quelques jours, j'ai mal aux articulations et aux muscles.	I noen dager har jeg hatt vondt i leddene og musklene.
	4	(tekn.) Comment se fait l' articulation des pièces entre elles ?	Hvordan skjer sammenføyningen av delene seg imellom?
	5	Vous devez repérer les articulations du texte et les mots de liaison.	Dere skal finne overgangene i teksten og bindeordene.

ASJETT / ASSIETTE⁴¹

I No. = fr.	1	Jeg har nettopp kjøpt et kakefat og seks asjetter .	Je viens d'acheter un plat à gâteau avec six assiettes .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Ils ont servi le risotto sur des assiettes chaudes.	De serverte risottoen på varme tallerkener .
.	3	Je voudrais une assiette de potage.	Jeg vil gjerne ha en tallerken suppe.
	4	Elle a commencé le repas par une assiette anglaise .	Hun startet måltidet med kaldt kjøtt .
	5	Je n'ai pas d' assiette à dessert .	Jeg har ikke noen desserttallerken .
	6	(overf.) Elle n'est pas dans son assiette aujourd'hui.	Hun er ikke riktig i humør (el. føler seg ikke i form) i dag.

⁴⁰ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *articulation* har dessuten ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴¹ En norsk *asjett* er en liten tallerken, mens en fransk *assiette* er en vanlig tallerken.

ATELIER / ATELIER⁴²

I No. = fr.	1	Les écuries ont été transformées en ateliers de peintres.	Stallene er blitt omgjort om til atelierer for malere.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Les forgerons et les bijoutiers y avaient leurs ateliers .	Både smeder og gullsmeder hadde egne verksteder der.
	3	Après la visite du musée, il y aura un travail en atelier .	Etter museumsbesøket blir det gruppearbeid .

ATTRAKTIV / ATTRACTIF⁴³

I No. = fr.	1	De selger pc-er til svært attraktive priser.	Ils vendent des ordinateurs à des prix très attractifs (el. séduisants, attrayants, attirants).
II No. ≠ fr.	2	Hun er en attraktiv kvinne.	C'est une femme séduisante (el. attirante, attractive, attrayante).
III Fr. ≠ no.			

ATTRIBUTIV / ATTRIBUT⁴⁴

I No. = fr.	1	Les travestis n'ont aucun attribut féminin.	Transvestitter har ingen kvinnelige attributter .
II No. ≠ fr.	2	(språkv.) I substantivgruppen <i>un bon film</i> fungerer <i>bon</i> som attributiv .	Dans le groupe nominal <i>un bon film</i> , <i>bon</i> a la fonction d' épithète .
III Fr. ≠ no.	3	Quels sont les attributs essentiels de l'homme ?	Hva er menneskets viktigste egenskaper ?
	4	Le sceptre est l' attribut de la royauté.	Septeret er symbolet på kongelighet.
	5	(språkv.) Dans la phrase <i>Elle est très belle, très belle</i> constitue l' attribut du sujet .	I setningen <i>Elle est très belle</i> er <i>très belle</i> subjektspredikativ .

⁴² Mens det norske ordet bare brukes om arbeidsrom for kunstnere, brukes det franske ordet også i andre sammenhenger. (Jf. III)

⁴³ Det norske ordet brukes både om personer og ting. Adjektivet *attractif* er spesielt vanlig om priser, mens man oftest finner ‘séduisant’ om personer.

⁴⁴ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) I språkv. er det lett å blande sammen det norske ordet *attributiv* og det franske *attribut*, som betyr to helt forskjellige ting. (Jf. eks. 2 og 5)

AVANSE / AVANCE⁴⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Prisen avhenger av hvor stor avanse butikken tar.	Le prix dépend de la marge bénéficiaire du magasin.
	2	De selger produktene sine med stor avanse .	Ils vendent leurs produits avec un bénéfice brut important.
III Fr. ≠ no.	3	Tu dois leur téléphoner à l'avance .	Du må ringe dem på forhånd .
	4	La brume du matin fit attendre l'avance de l'armée suédoise.	Morgentåken gjorde at fremrykningen til den svenske hæren måtte vente.
	5	Il s'agit d'avoir une avance technologique sur nos concurrents.	Det dreier seg om å ha et teknologisk forsprang på våre konkurrenter.
	6	Ma montre a une heure d'avance .	Klokken min går en time for fort .
	7	Merci d'avance .	På forhånd takk.
	8	Il a demandé une avance sur son salaire.	Han har bedt om forskudd .
	9	Il est en avance .	Han er tidlig ute .
	10	Les hommes avaient fait des avances à trois jeunes filles.	Mennene hadde gjort tilnærmelser mot tre unge jenter.
	11	L'équipe locale a rapidement pris l'avance .	Det lokale laget tok raskt ledelsen .

AVERTERE / AVERTIR⁴⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Her kan man avertere gratis.	Ici on peut annoncer gratuitement.
	2	Han har avertert bilen sin til salgs.	Il a passé (el. mis) une annonce pour vendre sa voiture.
	3	Du kan avertere etter bruktbil.	Tu peux mettre (el. passer) une annonce pour (trouver) une voiture d'occasion.
	4	Stillingen er nettopp avertert ledig.	Le poste vient d'être annoncé .

⁴⁵ De to ordene har ingen felles betydning. Det franske ordet *avance* har flere ulike betydninger, og er bl.a. mye brukt i preposisjonsuttrykk. (Jf. III)

⁴⁶ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *avertere* oversettes ofte med ‘annoncer’ el. med uttrykk der substantivet ‘annonce’ inngår. Merk at det franske *avertir* betyr ‘varsle’.

III Fr. ≠ no.	5	J'aurais dû vous avertir .	Jeg burde ha varslet dere.
---------------------	---	-----------------------------------	-----------------------------------

AVERTISSEMENT / AVERTISSEMENT⁴⁷

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hun hadde funnet et avertissement i avisen.	Elle avait trouvé une annonce dans le journal.
III Fr. ≠ no.	2	Je t'adresse un dernier avertissement .	Jeg sender deg en siste advarsel .
	3	C'était un avertissement pour signifier, sans avoir à le dire, qu'elle souhaitait être seule.	Det var et varsko om at hun ville være alene, uten at hun behøvde å si noe.
	4	Mon livre commence par un avertissement aux lecteurs .	Boken min starter med et forord (til leserne) .

AVIS / AVIS⁴⁸

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hvor mange aviser leser du ?	Combien de journaux lis-tu ?
III Fr. ≠ no.	2	À mon avis, on devrait attendre.	Etter min mening bør vi vente.
	3	Je suis de ton avis .	Jeg er enig med deg .
	4	L'aéroport est fermé jusqu'à nouvel avis .	Flyplassen er stengt inntil videre .
	5	Le dossier complet est à envoyer pour avis .	Hele saken må sendes på høring .
	6	Où as-tu vu son avis de décès ?	Hvor har du sett dødsannonsen hans?
	7	Il nous faut un avis d'expert .	Vi trenger en ekspertuttalelse .
	8	Complétez le formulaire « Avis de sinistre » !	Fyll ut skademeldingsskjemaet !

⁴⁷ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *avertissement* brukes om annonse (jf. II), mens det franske ordet har flere forskjellige betydninger (jf. III).

⁴⁸ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *avis* heter 'journal' på fransk. Det franske ordet *avis* inngår i forskjellige sammensetninger, bl.a. i ulike preposisjonsuttrykk. (Jf. III)

BAGETT / BAGUETTE⁴⁹

I No. = fr.	1	Jeg vil gjerne ha en bagett .	Je voudrais une baguette .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	(overf.) Elle mène les élèves à la baguette .	Hun styrer elevene med jernhånd .
	3	En Asie, on mange avec des baguettes .	I Asia spiser man med pinner .
	4	Ils m'ont frappé avec une baguette .	De slo meg med en stokk .
	5	(overf.) Avant, ils avaient l'habitude de marcher à la baguette .	Tidligere var de vant til å adlyde blindt .
	6	Il était heureux d'agiter sa baguette de chef d'orchestre .	Han var lykkelig over å svinge dirigentstaven .
	7	La voiture manque une baguette décorative sur la porte passager.	Bilen mangler en pyntelist på passasjerdøren.
	8	Quelqu'un a une baguette magique ?	Er det noen som har en tryllestav ?
	9	Comment construire une baguette de sourcier ?	Hvordan lager man en ønskekivist ?
	10	Je cherche de belles baguettes de tambour .	Jeg er på leting etter noen fine trommestikker .
	11	(overf.) (fam.) Mes cheveux sont raides comme des baguettes de tambour .	Håret mitt er stritt som hestetagi .

BALANSE / BALANCE⁵⁰

I No. = fr.	1	Økologisk balanse er viktigere enn økonomisk vekst.	La balance écologique est plus importante que la croissance économique.
	2	(merk.) Underskuddet i balansen er forverret.	Le déficit de la balance s'est aggravé.
II No. ≠ fr.	3	Han holdt på å miste balansen .	Il était près de perdre l' équilibre .
	4	Han var ute av balanse etter sin søsters død.	Il était perturbé par la mort de sa sœur.
	5	(merk.) Regnskapet viser	Il y a équilibre entre pertes et profits.

⁴⁹ Tidligere var den norske skrivemåten ‘baguett(e)’. De to ordene har bare én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *baguette* har flere ulike betydninger, og må gjengis med forskjellige ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁰ Ofte kan de to ordene brukes i samme betydning (jf. I), men i mange tilfeller må det norske *balanse* oversettes med ‘équilibre’, og det franske *balance* betyr også ‘vekt’.

		balanse.	
III Fr. ≠ no.	6	(merk.) Quelle est la balance de mon compte courant ?	Hva er saldoen på brukskontoen min?
	7	Elle est née sous le signe de la Balance .	Hun er født i Vektens stjernetegn.
	8	Elle a utilisé une balance électronique.	Hun brukte en elektronisk vekt .

BALANSERE / BALANCER⁵¹

I No. = fr.	1	(merk.) Hvordan skal vi klare å finansiere det som mangler for å balansere (el. saldere) regnskapet?	Comment pourrons-nous financer ce qui manque pour balancer le compte ?
II No. ≠ fr.	2	(sport) Barna skal kunne balansere på en bom.	Les enfants doivent pouvoir marcher en équilibre sur une poutre.
	3	Hun laget en balansert fremstilling av fordelene og ulempene.	Elle a fait une présentation impartiale des avantages et des inconvénients.
	4	Han blir ansett som en balansert person.	On le considère comme une personne équilibrée (el. pondérée).
III Fr. ≠ no.	5	(fam.) Qu'est-ce que ça balance !	Det svinger skikkelig!
	6	Elle balance les bras en marchant.	Hun svinger med armene når hun går.
	7	Il est trop facile de balancer ses collègues.	Det er altfor lett å tyste på kollegene sine.
	8	Je balance entre admiration et agacement.	Jeg vakler mellom beundring og irritasjon.
	9	(fam.) Il m'a balancé une gifle.	Han ga meg en øreflik.
	10	C'est un site Internet qui a balancé l'information.	Det var et nettsted som kom (ut) med informasjonen.
	11	(fam.) Elle m'a balancé des mots qui ne sortiront jamais de ma tête.	Hun slengte ut noen ord som jeg aldri får ut av hodet.
	12	(fam.) J'ai envie de balancer le pc par la fenêtre.	Jeg har lyst til å kaste pc-en ut av vinduet.
	13	Il te faut balancer le pour et le contre.	Du må veie for og imot
	14	(refl.) Le bateau se balance de droite à gauche.	Båten gynger fra side til side.
	15	(refl.) La fillette se balançait de plus en plus vite, de plus	Den lille jenten husket (el. disset) fortære og fortære, høyere og høyere.

⁵¹ Det er bare i merkantil sammenheng at de to ordene har felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *balancer* har dessuten en rekke ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

		en plus haut.	
	16	(refl.) Je t'ai dit cent fois de ne pas te balancer sur ta chaise !	Jeg har sagt deg hundre ganger at du ikke skal vippe på stolen!
	17	(refl.) (fam.) Le foot, je m'en balance .	Fotball gir jeg blaffen i.

BALL / BALLE⁵²

I No. = fr.	1	Ikke kast ballen for langt!	Ne jette pas la balle trop loin !
	2	(overf.) Hun sparket ballen tilbake til meg.	Elle m'a renvoyé la balle .
	3	Barna holdt på med å spille ball .	Les enfants étaient en train de jouer à la balle .
II No. ≠ fr	4	(fotball) Han sparket ballen i mål.	Il a mis le ballon dans le filet.
III Fr. ≠ no.	5	(fam.) Il m'a donné cent balles .	Han ga meg hundre franc .
	6	Il a reçu une balle dans la tête.	Han fikk en kule i hodet.
	7	(overf.) Elle a saisi la balle au bond.	Hun tok utfordringen på strak arm.

BALLONG / BALLON⁵³

I No. = fr.	1	Den lille gutten falt, og ballongen sprakk.	Le petit garçon est tombé et le ballon a éclaté.
	2	Bilføreren måtte blåse i ballongen .	Le chauffeur a dû souffler dans le ballon (d'alcootest).
	3	Han forsøkte å reise jorda rundt i ballong .	Il a essayé de faire le tour du monde en ballon .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Il a commandé un ballon de rouge.	Han bestilte et glass rødvin.

⁵² *Balle* brukes særlig om liten ball, som tennisball eller bordtennisball. Man bruker vanligvis *ballon* om større ball, som fotball og håndball. Merk at det franske *balle* også kan bety 'kule'. (Jf. eks. 5)

⁵³ Det franske *ballon* brukes også både som det norske *ballong* og om ball (av typen fotball o.l.).

	5	Elle a reçu le ballon de foot sur la tête.	Hun fikk fotballen i hodet.
--	---	---	------------------------------------

BANKETT / BANQUETTE ⁵⁴

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Femti gjester er invitert til banketten .	Cinquante personnes ont été invitées au banquet .
III Fr. ≠ no.	2	Ils étaient assis sur une banquette verte dans le jardin.	De satt på en grønnmalt liten benk i hagen.
	3	(i bil og buss) Elle était assise sur la banquette arrière .	Hun satt i baksetet .
	4	Je recherche une banquette de piano .	Jeg ser etter en pianokrakk .

BASAR / BAZAR⁵⁵

I No. = fr.	1	Kjenner du basarene i Kabul?	Tu connais les bazars de Kaboul ?
II No. ≠ fr.	2	Det ble holdt basar på skolen.	On a organisé une vente de charité à l'école.
III Fr. ≠ no.	3	Je l'ai trouvé dans un bazar .	Jeg fant det i en altnligbutikk .
	4	(fam.) Quel bazar !	For et rot !
	5	(fam.) Ça va être le bazar !	Det blir kaotisk !

⁵⁴ NB! Det franske ordet som tilsvarer det norske *bankett* (= festmåltid), er altså *banquet*. Derimot betyr det franske ordet *banquette* liten benk.

⁵⁵ Bare i betydningen *marked* brukes de to ordene likt. Det franske ordet *bazar* inngår bl.a. i familiære uttrykk. (Jf. III)

BASKET / BASKET⁵⁶

I No. = fr.	1	Spiller du basket ?	Tu joues au basket ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	(fam.) Il n'est pas à l'aise dans ses baskets .	Han har det ikke bra med seg selv .
	3	(fam.) Lâche-moi les baskets !	La meg være i fred!
	4	Je ne trouve pas mes baskets .	Jeg finner ikke basketskoene mine.

BASSENG / BASSIN⁵⁷

I No. = fr.	1	Vi møttes foran det store bassenget i Tuilerie-hagen.	On s'est rencontrés devant le grand bassin des Tuileries.
	2	Jeg så noen barn som badet i havnebassenget .	J'ai vu des enfants qui se baignaient dans le bassin du port .
II No. ≠ fr.	3	Hun elsker å svømme i bassenget .	Elle adore nager dans la piscine .
III Fr. ≠ no.	4	(anat.) Elle a un (el. le) bassin étroit .	Hun har trangt bekken .
	5	Elle a apporté un bassin en émail blanc pour ma toilette du matin.	Hun kom med et vaskefat i hvit emalje til morgentoalettet mitt.
	6	(mar.) Les cinq navires vont passer au bassin .	De fem skipene skal i dokk .
	7	(med.) J'ai sonné pour demander le bassin .	Jeg ringte for å be om bekken .
	8	Qu'est-ce qu'il a mis dans les deux bassins de la balance ?	Hva har han lagt i de to vektskålene ?

⁵⁶ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet brukes dessuten om basketsko, og det inngår også i noen familiære uttrykk som gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁷ Svømmebasseng heter 'piscine'. (Jf. eks. 3) Det franske ordet *bassin* har mange forskjellige betydninger. (Jf. III)

BASTARD / BÂTARD⁵⁸

I No. = fr.	1	Hunden hans er en forferdelig bastard .	Son chien est un affreux bâtarde .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Louis XIV a eu plusieurs enfants bâtards (el. enfants naturels).	Ludvig 14. fikk mange barn utenfor ekteskap .

BATTERI / BATTERIE⁵⁹

I No. = fr.	1	Batteriet på bilen min er flatt (el. utladet).	La batterie de ma voiture est à plat (el. déchargée).
	2	(mil.) Et batteri er en enhet innenfor artilleriet.	Une batterie est une unité de l'artillerie.
	3	Skolebarna hadde forberedt et helt batteri av spørsmål.	Les écoliers avaient préparé toute une batterie de questions.
	4	(fl.) (overf.) Jeg trenger å lade opp batteriene .	J'ai besoin de recharger mes batteries .
II No. ≠ fr.	5	Jeg trenger nytt batteri til denne lommelykten.	J'ai besoin d'une nouvelle pile pour cette lampe de poche.
III Fr. ≠ no.	6	(mus.) Il joue de la batterie .	Han spiller slagverk . ⁶⁰
	7	Voici notre sélection de batterie de cuisine .	Her er vårt utvalg i kokekar .

⁵⁸ Om mennesker brukes normalt ikke ordet *bastard* på norsk, men på fransk kan det brukes, særlig i uttrykket *enfant bâtarde*. (Jf. III) (Det franske ordet *bâtarde* er dessuten betegnelsen på en type hvetebrod.)

⁵⁹ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Om et lite batteri, som lommelyktbatteri, brukes på fransk *pile*. (Jf. II) Det franske ordet *batterie* brukes også i andre betydninger. (Jf. III)

⁶⁰ På norsk kan man også finne uttrykket *spille batteri*, men det er lite brukt.

BENK / BANC⁶¹

I No. = fr.	1	Han sov på en benk på jernbanestasjonen.	Il a dormi sur un banc de la gare.
II No. ≠ fr.	2	Vi har fått billetter på første benk (el. rad).	Nous avons obtenu des billets pour le premier rang .
	3	Det er trist å spille for tomme benker .	Il est triste de jouer devant les banquettes (el. devant une salle vide).
	4	Her ser du snekkeren ved sin arbeidsbenk .	Voici le menuisier devant son établi .
	5	Hun har en flott kjøkkenbenk i granitt.	Elle a un magnifique plan de travail en granit.
III Fr. ≠ no.	6	Le bateau est entré dans un épais banc de brouillard .	Båten kjørte inn i en tett tåkebanke .
	7	L'avion a heurté un banc de neige (el. une congère).	Flyet kom borti en snøskavl .
	8	Un banc de poissons peut contenir des millions d'individus.	En fiskestøm kan inneholde millioner av individer.
	9	Un banc de sable a tendance à bouger tout le temps.	En sandbanke har en tendens til å flytte på seg hele tiden.

BENSIN / BENZINE⁶²

I No. = fr.	1	Ta bort flekken med rensebensin !	Ôtez la tache avec de la benzine !
II No. ≠ fr.	2	Hva er prisen for blyfri bensin i dag?	Quel est le prix de l' essence sans plomb aujourd'hui ?
III Fr. ≠ no.			

⁶¹ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Merk at *benk* i betydningen *rad* heter *rang* på fransk. Og det franske *banc* brukes også om substantivet 'banke'. (Jf. III)

⁶² Det er bare i sammensetningen 'rensebensin' at det norske ordet kan oversettes med *benzine*. Ellers heter bensin *essence* på fransk. (Jf. eks. 2)

BIBLIOTEK / BIBLIOTHÈQUE⁶³

I No. = fr.	1	Det rosa bibliotek er en bokserie for barn.	La Bibliothèque rose est une collection de livres pour enfants.
	2	(boksamling) Han eier et imponerende bibliotek .	Il possède une bibliothèque impressionnante.
	3	Jeg har lånt denne boka på biblioteket .	J'ai emprunté ce livre à la bibliothèque . ⁶⁴
	4	Velkommen til det digitale bibliotek !	Bienvenue dans (el. à) la bibliothèque en ligne !
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Elle s'est acheté une belle bibliothèque en acajou.	Hun har kjøpt seg en fin bokhyll e i mahogni.
	6	(overf.) C'est une bibliothèque vivante.	Han er et levende leksikon .

BILLETT / BILLET⁶⁵

I No. = fr.	1	(til teater og kino) Hvor kan man bestille billetter ?	Où peut-on retenir les billets (el. places) ?
	2	(til fly og tog) Han har kjøpt billett til Marseille.	Il a pris un billet (el. ticket) pour Marseille.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	J'ai écrit un billet à mon beau-père.	Jeg skrev noen ord til min svigerfar.
	4	Elle a trouvé un billet de cent couronnes .	Hun har funnet en hundrekroneseddel (el. hundrelapp).
	5	Il te faut un billet de santé .	Du må ha helseattest .

⁶³ I tillegg til de to felles betydningene brukes det franske ordet også om bokhylle og boksamling.

⁶⁴ Fam.: *la biblio*.

⁶⁵ Tradisjonelt har man foretrukket *billet d'avion*, men ‘ticket de train’, men dette skillet er i ferd med å forsvinne. Det franske ordet *billet* brukes også om pengeseddel, bl.a. (Jf. eks. 4)

BLANK / BLANC⁶⁶

I No. = fr.	1	(i tennis) Han avsluttet med et blankt game.	Il a terminé par un jeu blanc .
	2	(adv.) Studenten leverte blankt .	L'étudiant a rendu (une) copie blanche .
	3	(adv.) Han stemte blankt .	Il a voté blanc .
II No. ≠ fr.	4	Han er blank i matematikk.	Il est nul en mathématiques.
	5	Hun var blank i øynene.	Ses yeux brillaient de larmes .
	6	Det er blank løgn!	C'est un pur mensonge !
	7	Hvordan kan man få blanke vinduer?	Comment obtenir des vitres brillantes ?
	8	(adv.) Han nektet blankt å svare.	Il a refusé net de répondre.
III Fr. ≠ no.	9	La France n'est pas le seul pays à avoir un drapeau bleu, blanc , rouge.	Frankrike er ikke det eneste landet som har blått, hvitt og rødt flagg.
	10	Elle a mis des draps blancs sur le lit.	Hun la på rent sengetøy.
	11	(overf.) Elle a passé une nuit blanche .	Hun har hatt en søvnlos natt.

BLANKETT / BLANQUETTE⁶⁷

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Har du fylt ut blanketten ?	As-tu rempli le formulaire ?
III Fr. ≠ no.	2	Elle nous a préparé une bonne blanquette .	Hun laget en deilig frikassé til oss.

⁶⁶ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *blank* har flere ulike betydninger hvor det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *blanc* har også forskjellige betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. Bl.a. betyr det ‘hvit’. (Jf. III)

⁶⁷ De to ordene har ingen felles betydning. En norsk *blankett* er altså noe helt annet enn en fransk *blanquette*!

BLOKK / BLOC⁶⁸

I No. = fr.	1	Man kan ikke fordømme en bloc alle de som tenker annerledes.	On ne peut pas condamner en bloc tous ceux qui pensent autrement.
	2	Et kanadisk selskap har funnet olje i blokk 15 .	Une société canadienne a trouvé du pétrole dans le bloc 15 .
	3	Hva har du skrevet på blokken din?	Qu'est-ce que tu as écrit sur ton bloc-notes ?
	4	Denne statuen er hugget ut av én eneste marmorblokk .	Cette statue a été taillée dans un seul bloc de marbre .
	5	(pol.) Østblokken er bare et dårlig minne.	Le bloc de l'Est n'est qu'un mauvais souvenir.
II No. ≠ fr.	6	I blokken min er det ti leiligheter.	Dans mon immeuble , il y a dix appartements.
III Fr. ≠ no.	7	L'hôtel se trouve à quelques blocs de maisons de la gare.	Hotellet ligger noen kvartaler fra stasjonen.
	8	L'hôpital dispose d'un nouveau bloc opératoire .	Sykehuset disponerer en ny operasjonsenhet .

BLUSE / BLOUSE⁶⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hun hadde på seg en svart bluse uten ermer.	Elle portait un chemisier (el. corsage) noir sans manches.
III Fr. ≠ no.	2	Le guide portait une grande blouse et des sabots.	Omviseren hadde på seg en stor skjorte og tresko.
	3	Le médecin portait sa blouse blanche.	Legen hadde på seg sin hvite frakk .
	4	Vous êtes tenus d'apporter votre blouse de travail .	Dere må ta med deres egen arbeidsfrakk .

⁶⁸ De to ordene har en del felles betydninger. (Jf. I) En boligblokk heter 'immeuble' på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *bloc* inngår i forskjellige sammensetninger. (Jf. III)

⁶⁹ Legg merke til at de to ordene ikke brukes i samme betydning. På fransk brukes oftest 'chemisier' om bluse. Det franske ordet *blouse* brukes særlig om arbeidsskjorte.

BOKS / BOX⁷⁰

I No. = fr.	1	Det skal være rent i boksen når hesten kommer inn for kvelden.	Le box doit être propre quand le cheval rentre le soir.
	2	Ca. kl. 11.30 tok den unge mannen plass i tiltaleboksen .	Vers 11h30, le jeune homme a pris place dans le box des accusés .
II No. ≠ fr.	3	(overf.) Saken er i boks .	L'affaire est dans le sac (el. la poche).
	4	(overf.) Markedet for musikk på boks er i krise.	Le marché de la musique enregistrée est en crise.
	5	De gamle smykkene er plassert i en bankboks .	Les bijoux anciens ont été placés dans un coffre à la banque .
	6	Han klarer ikke engang å åpne en hermetikkboks .	Il n'arrive même pas à ouvrir une boîte de conserve .
	7	De har skiftet nummer på postboksen sin.	Ils ont changé le numéro de leur boîte postale .
	8	På hjemveien ringte han meg fra en telefonboks (el. telefonkiosk).	Sur le chemin du retour, il m'a appelé d'une cabine téléphonique .
III Fr. ≠ no.	9	Ce n'était pas une chambre, juste un minuscule box avec un petit lit.	Det var ikke noe rom, bare et litte avlukke med en liten seng.
	10	Je loue un box dans un parking.	Jeg leier en garasje i et parkeringshus.

BOLLE / BOL⁷¹

I No. = fr.	1	Hell blandingen i en bolle og sett den kaldt.	Verser le mélange dans un bol et mettre au frais.
II No. ≠ fr.	2	Jeg ga henne en bolle .	Je lui ai donné un petit pain au lait .
	3	Vi hadde fiskeboller til middag	On a eu des quenelles de poisson pour le dîner.
	4	Vi hadde kjøttboller til middag.	On a eu des boulettes de viande pour le dîner.
III Fr. ≠ no.	5	(fam.) On a eu du bol aujourd'hui !	Vi har vært heldige i dag!
	6	(fam.) J'en ai ras le bol .	(fam.) Jeg er drittlei av det.

⁷⁰ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *boks* inngår i en rekke ulike uttrykk der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *box* har dessuten noen få betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁷¹ De to ordene brukes begge i betydningen ‘skål’. Det norske ordet *bolle*, i betydningen ‘hvetebolle’, må oversettes med ‘petit pain au lait’. (Jf. II) I sammensetninger brukes andre ord. (Jf. eks. 3-4)

BOMBE / BOMBE⁷²

I No. = fr.	1	(overf.) Pakistan er en tidsinnstilt bombe .	Le Pakistan est une bombe à retardement.
	2	(edb) Han hadde plantet en logisk bombe i sjefens datasystem.	Il avait planté une bombe logique dans le système informatique de son patron.
	3	Han kommer ikke til å nøle med å slippe bomber over uskyldige sivile.	Il n'hésitera pas à lâcher des bombes sur des civils innocents.
	4	Nyheten slo ned som en bombe .	La nouvelle a fait l'effet d'une bombe .
	5	Har du en oppskrift på isbombe ?	Tu as une recette de bombe glacée ?
	6	FN kjemper mot bruk av klasebomber .	L'ONU lutte contre l'usage des bombes à fragmentation .
	7	Denne blondinen er en sexbombe .	Cette blonde est une bombe sexuelle .
	8	Han ble drept i et bombeattentat for to år siden.	Il a été tué dans un attentat à la bombe il y a deux ans.
II No. ≠ fr.	9	Bomber og granater!	Mille tonnerres !
	10	Hun hadde på seg en rosa kjole med hvite bomber .	Elle portait une robe rose à ronds blancs.
	11	To dager senere fikk han en brevbombe .	Deux jours après, il a reçu une lettre piégée .
III Fr. ≠ no.	12	Ils font la bombe toute la nuit.	De fester hele natten.
	13	(sport) Le port de la bombe est obligatoire pour tous les cavaliers.	Bruk av (ride)hjelm er obligatorisk for alle rytterne.
	14	Les bombes aérosol contiennent des gaz toxiques.	Spraybokser inneholder giftige gasser.
	15	La police a jeté des bombes lacrymogènes sur les manifestants.	Politiet skjøt (med) tåregassgranater mot demonstrantene.
	16	J'ai utilisé une bombe de peinture blanche.	Jeg brukte hvit spraymaling .
	17	Il y avait peu de choix en déodorants en bombe .	Det var lite utvalg av deo(dorant)spray .

⁷² De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *bombe* brukes dessuten i noen betydninger der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *bombe* brukes også i ulike sammenhenger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

BORDELL / BORDEL⁷³

I No. = fr.	1	Hun nekter å arbeide på et bordell .	Elle refuse de travailler dans un bordel (el. une maison close, une maison de prostitution).
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	(fam.) C'est quoi, ce bordel de câble là ?	Hva er det der for en pokkers kabel?
	3	(fam.) Ils ont fait du bordel toute la nuit.	De drev og bråket hele natta.
	4	(fam.) Oh bordel !	Fy faen!
	5	(fam.) Quel bordel !	For et rot !

BRANSJE / BRANCHE⁷⁴

I No. = fr.	1	Hun har arbeidet i denne bransjen i 20 år.	Elle travaille dans cette branche (el. ce secteur) depuis 20 ans.
	2	(mil.) De fleste nye stillingene i staben ligger i operativ bransje .	La plupart des nouveaux postes de l'état-major se trouvent dans la branche opérationnelle.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Une des branches de mes lunettes s'est cassée.	En av stengene på brillene mine har gått i stykker.
	4	(fam.) Salut, vieille branche !	Hei, gamle ørn !
	5	Sur la cheminée, il y avait un chandelier à sept branches .	På peisen stod det en syvarmet lysestake.
	6	(fam.) La future princesse a de la branche .	Den kommende prinsessen har klasse .
	7	Il est comme l'oiseau sur la branche , il ne sait pas ce qu'il deviendra.	Han sitter utrygt , han vet ikke hva det skal bli av ham.
	8	Pourquoi faut-il couper les branches des arbres tous les ans ?	Hvorfor må grenene på trærne kuttes hvert år?
	9	La rivière se divise en plusieurs branches .	Elven deler seg i flere løp .

⁷³ De to ordene kan brukes i samme betydning, men det franske ordet oppfattes som vulgært, og i fransk standardspråk foretrekkes ofte én av variantene. (Jf. I) I familiær dagligtale brukes *bordel* i flere negative sammenhenger. (Jf. III)

⁷⁴ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *branche* brukes dessuten i en del ulike betydninger der de må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III) (Det brukes også i forskjellige fagspråksammenhenger.)

	10	La sémantique est une branche de la linguistique.	Semantikk er en gren av språkvitenskapen.
	11	Les membres du comité organisateur représentent chacun leur branche de la famille.	Medlemmene av arrangementskomiteen representerer hver sin gren av familien.
	12	(overf.) Ils sont en train de scier la branche sur lequel ils sont assis.	De er i ferd med å sage av grenen de sitter på.
	13	Je le sers avec du céleri en branche(s) .	Jeg serverer det med stangselleri .

BROSJE / BROCHE⁷⁵

I No. = fr.	1	Mannen min ga meg en pen brosje til fødselsdagen min.	Mon mari m'a donné une belle broche pour mon anniversaire.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	On nous a servi du poulet rôti à la broche .	Vi ble servert grillstekt kylling på spidd .

BRUN / BRUN⁷⁶

I No. = fr.	1	Han har brunt (el. mørkt) hår og brune øyne.	Il a les cheveux et les yeux bruns .
	2	Jeg liker atmosfæren i de brune kaféene i Amsterdam.	J'aime bien l'ambiance des cafés bruns d'Amsterdam.
	3	Serveres med brun saus.	Servir avec une sauce brune .
II No. ≠ fr.	4	Så brun du er!	Comme tu es bronzé !
	5	Jeg ville gjerne ha et par brune sko.	Je voudrais une paire de chaussures marron .
III Fr. ≠ no.			

⁷⁵ De to ordene har én felles betydning. I tillegg betyr det franske ordet 'spidd'.⁷⁶ De to adjektivene har noen felles betydninger. (Jf. I) I betydningen 'solbrun' brukes 'bronzé' på fransk.

Og om sko o.l. brukes ofte 'marron'. (Jf. II) (I hunkjønn brukes også det franske ordet som substantiv i betydningen 'brunette', som i 'une belle brune').

BRUTAL / BRUTAL⁷⁷

I No. = fr.	1	Mannen hennes er brutal .	Som mari est brutal .
	2	De protesterer mot politiets brutale oppførsel.	Ils protestent contre le comportement brutal de la police.
	3	Dette er den brutale (el. usminkede, rå) sannhet.	Telle est la vérité brutale (el. brute).
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	La nouvelle de sa mort brutale a choqué le monde entier.	Nyheten om hans plutselige død har sjokkert en hel verden.

BUKETT / BOUQUET⁷⁸

I No. = fr.	1	Jeg sendte henne en stor bukett roser.	Je lui ai envoyé un grand bouquet ⁷⁹ de roses.
	2	(overf.) Hun har sendt oss en bukett dikt.	Elle nous a envoyé un bouquet de poèmes.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Ce vin a un bouquet fruité.	Denne vinen har en fruktig bouquet . ⁸⁰
	4	Elle est sortie acheter un bouquet de persil.	Hun er gått ut for å kjøpe en bunt persille.
	5	Ajouter du poivre et un bouquet garni .	Tilsett pepper og en bouquet garni (el. suppekvast, krydderbukett, urtebukett).
	6	(fam.) C'est le bouquet !	Det var bare det som manglet!

⁷⁷ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *brutal* brukes dessuten i betydningen ‘plutselig’. (Jf. III)

⁷⁸ De to ordene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *bouquet* gjengis i noen sammenhenger med *bouquet* på norsk, jf. eks. 3 og 5.

⁷⁹ Ved langstilkede blomster brukes gjerne ordet ‘gerbe’.

⁸⁰ Man finner også formen ‘buké’ på norsk.

BUTIKK / BOUTIQUE⁸¹

I No. = fr.	1	I landsbyen var det massevis av små butikker .	Dans le village, il y avait de nombreuses petites boutiques .
	2	Hun kjøper klærne sine i en eksklusiv butikk .	Elle achète ses vêtements dans une boutique de luxe.
	3	Flyplassen har en tax-free butikk (el. tax-free shop).	L'aéroport a une boutique hors taxes.
II No. ≠ fr.	4	Det er dårlig butikk .	Ce n'est pas rentable .
	5	Jeg elsker å gå i butikker .	J'adore courir les magasins .
	6	Jeg forsøker å ikke gå i butikken når jeg er sulten.	J'essaie de ne pas faire les courses quand j'ai faim.
III Fr. ≠ no.	7	C'est incroyable, ce qu'on peut trouver dans cette boutique !	Det er utrolig hva man kan finne i denne kramboden !
	8	La société a fermé boutique .	Firmaet er nedlagt.

BYRÅ / BUREAU⁸²

I No. = fr.	1	Det internasjonale arbeidsbyrå ble opprettet i 1919.	Le Bureau International du travail a été fondé en 1919.
	2	Har du hørt om Det internasjonale byrå for vekt og mål ?	Avez-vous entendu parler du Bureau international des poids et mesures ?
II No. ≠ fr.	3	Hvilket byrå brukte du?	À quelle agence as-tu recouru ?
	4	Han foretrekker å bestille billett gjennom et reisebyrå .	Il préfère acheter son billet dans une agence de voyage .
	5	Du vil finne et inkassobyrå i de største byene i Frankrike.	Vous trouverez une agence de recouvrement ⁸³ dans les principales villes de France.
III Fr. ≠ no.	6	Le bureau se réunit une fois par mois.	Styret møtes én gang i måneden.
	7	Je suis arrivé au (el. dans mon) bureau à huit heures.	Jeg kom på kontoret klokken 8.
	8	Elle travaille dans un bureau de tabac .	Hun arbeider i en tobakksbutikk .
	9	Dans notre maison de campagne,	I sommerhuset vårt har jeg behov for et eget

⁸¹ De to ordene har delvis felles betydning, men det franske ordet *boutique* brukes særlig om en liten butikk. (Jf. I) Det norske ordet *butikk* må ofte gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II)

⁸² Både på norsk og fransk brukes disse ordene svært ofte i sammensetninger. Det er stort sett bare i forbindelse med egnnavn at *byrå* og *bureau* brukes med samme referanse. (Jf. I)

⁸³ Man finner også uttrykket *bureau de recouvrement*, men det er mindre vanlig enn ‘*agence de recouvrement*’.

		j'ai besoin d'un bureau à moi.	arbeidsrom.
	10	Où se trouve le bureau de poste le plus proche ?	Hvor er nærmeste postkontor ?
	10	Je me suis assis à (el. devant) mon bureau .	Jeg satte meg foran skrivebordet .

CANCER / CANCER⁸⁴

I No. = fr.	1	Cancer (el. kreft) er sjeldent før trettiårsalderen.	Le cancer est rare avant l'âge de trente ans.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Elle est (née sous le signe du) Cancer .	Hun er født i Krepsens tegn.
	3	(astron.) La constellation du Cancer est située entre les Gémeaux et le Lion.	Krepsen befinner seg mellom Tvillingene og Løven i Dyrekretsen.
	4	(geogr.) Le Soudan se trouve entre le tropique du Cancer et l'équateur.	Sudan befinner seg mellom den nordlige vendekrets og ekvator.

CELEBER⁸⁵ / CÉLÈBRE⁸⁶

I No. = fr.	1	Hvilken celeber person ville du ha likt å fotografera?	Quelle personne célèbre auriez-vous aimé prendre en photo ?
II No. ≠ fr.	2	Restauranten fikk nylig celebert besøk.	Le restaurant a récemment reçu la visite de célbrités .
III Fr. ≠ no.			

⁸⁴ De to ordene brukes begge om kreft. På fransk brukes dessuten *Cancer* om stjernetegnet Krepsen.⁸⁵ På norsk brukes også skrivemåten *seleber*.⁸⁶ De to ordene kan brukes i samme betydning. (Jf. I) Merk den franske gjengivelsen av uttrykket *celebert besøk*.

CHIPS / CHIPS⁸⁷

I No. = fr.	1	Vi kjøper en pose chips (el. potetgull) til aperitiffen.	On achète un sachet de chips pour l'apéritif.
	2	Liker du fish & chips ?	Tu aimes les fish & chips ?
II No. ≠ fr.	3	Barna vil gjerne ha pølser med chips (el. pommes frites).	Les enfants voudraient bien des saucisses avec des frites .
III Fr. ≠ no.			

COLLEGE / COLLÈGE⁸⁸

I No. = fr.	1	Han er professor på det prestisjefylte Collège de France i Paris.	Il est professeur au prestigieux Collège de France à Paris.
II No. ≠ fr.	2	Han har bachelorgrad fra et college i USA.	Il a obtenu un degré de bachelor dans une université américaine.
III Fr. ≠ no.	3	Il a douze ans et va au collège .	Han er tolv år og går på ungdomsskolen .
	4	(rel.) Le collège épiscopal est l'ensemble des évêques de l'Église.	Bispekollegiet er alle Kirkens biskoper.

⁸⁷ Brukt om potetgull og pommes frites forekommer ordet vanligvis i flertall, både på norsk og fransk. På norsk brukes ordet *chips* både om potetgull og pommes frites. (Jf. eks. 1, 2 og 3)

⁸⁸ I navn på enkelte institusjoner brukes det franske ordet også på norsk. (Jf. I) Ellers har det norske og det franske ordet svært forskjellige betydninger. (Jf. II og III)

DELIKAT / DÉLICAT⁸⁹

I No. = fr.	1	Dette er en delikat sak.	Ceci est une affaire délicate .
	2	Hun lager de mest delikate (el. de lekreste) retter.	Elle prépare les mets les plus déliques (el. délicieux).
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Ce n'était pas très délicat de sa part de s'en aller sans rien dire.	Det var ikke særlig pent av ham å gå sin vei uten å si noe.
	4	Cette situation met le doigt sur un point délicat de notre façon de vivre.	Denne situasjonen setter fingeren på et ømt punkt i vår levemåte.
	5	Elle a la peau délicate .	Hun har ømfintlig (el. sart) hud.
	6	Elle est de santé délicate .	Hun har svak helse.
	7	Elle portait des habits de soie délicate .	Hun var kledd i tynne, fine silkeklaer.

DELIKATESSE / DÉLICATESSE⁹⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Denne gåseleveren er en virkelig delikatesse .	Ce foie gras est un vrai délice .
III Fr. ≠ no.	2	Notez la delicatesse des traits du visage.	Legg merke til de fine ansiktstrekkene.
	3	Elle est obligée de faire semblant d'écouter par pure delicatesse .	Hun er nødt til å late som om hun lytter av ren hensynsfullhet .

⁸⁹ Foruten de to felles betydningene (jf. I), har det franske ordet *délicat* mange ulike betydninger på norsk. (Jf. III)

⁹⁰ Det franske ordet *delicatesse* kan ikke brukes i betydningen 'lekker matrett'. (Jf. II) Derimot brukes det ofte i andre sammenhenger, hvor vi bruker andre ord enn *delikatesse* på norsk. (Jf. III) Den norske sammensetningen 'delikatessebutikk' kan gjengis på fransk med 'delikatessen', 'traiteur', el. med 'épicerie fine'.

DEMONSTRASJON / DÉMONSTRATION⁹¹

I No. = fr.	1	Kan du gi oss en kort demonstrasjon av programvaren?	Pouvez-vous nous faire une brève démonstration du logiciel ?
II No. ≠ fr.	2	Var du med i demonstrasjonen ?	Tu as participé à la manifestation ⁹² ?
III Fr. ≠ no.	3	Il est venu faire la démonstration d'un nouveau modèle.	Han kom for à demonstrere (el. vise) en ny modell.
	4	Cette affaire est la meilleure démonstration de ce que nous vivons dans une société sectorisée.	Denne saken er det beste beviset på at vi lever i et sektorisert samfunn.

DEMONSTRERE / DÉMONTRER⁹³

I No. = fr.	1	Han har klart à demonstrere sin uvitenhet.	Il a réussi à démontrer son ignorance.
II No. ≠ fr.	2	Han kom for à demonstrere (el. vise) en ny modell.	Il est venu faire la démonstration d'un nouveau modèle.
	3	Vi må demonstrere mot terrorisme.	Il faut manifester contre le terrorisme.
III Fr. ≠ no.	4	Cette situation démontre la nécessité de trouver une solution à long terme.	Denne situasjonen viser at det er nødvendig å finne en løsning på lengre sikt.
	5	Ce qu'il fallait démontrer . (C.Q.F.D.)	Hvilket skulle bevises . (Quod erat demonstrandum)

⁹¹ Foruten den felles betydningen (jf. I), er det viktig å merke seg at en politisk demonstrasjon heter *manifestation* på fransk. Det franske ordet *démonstration* kan også bety 'bevis'. (Jf. III)

⁹² I fam. dagligtale: *Tu as participé à la manif* ?

⁹³ Foruten den felles betydningen (jf. I), brukes verbet 'manifester' om det å demonstrere politisk. (Jf. II) Det franske verbet *démontrer* betyr vanligvis 'vise' eller 'bevise'. (Jf. III)

DEPARTEMENT / DÉPARTEMENT⁹⁴

I No. = fr.	1	Innenriksdepartementet har gitt sitt samtykke.	(i Sveits) Le Département (fédéral) de l'intérieur a donné son accord.
	2	Utenriksdepartementet har nettopp publisert en rapport om menneskerettighetene.	(i USA) Le Département d'Etat vient de publier un rapport sur les droits de l'homme.
II No. ≠ fr.	3	Hvilket département har ansvaret for politiet?	Quel ministère a la responsabilité de la police ?
	4	(overf.) Edb er ikke mitt département .	L'informatique, ce n'est pas mon domaine .
III Fr. ≠ no.	5	Dans quel département se trouve Nice ?	I hvilket fylke ligger Nice?
	6	Il travaille à la Faculté de droit, mais dans quel département ?	Han arbeider på juridisk fakultet, men på hvilket institutt ?
	7	Je cherche le département des périodiques.	Jeg leter etter tidsskriftavdelingen .

DIETT / DIÈTE⁹⁵

I No. = fr.	1	De syke barna er (satt) på diett .	Les enfants malades sont (mis) à la diète .
II No. ≠ fr.	2	Du får dekket reiseutgifter og diett etter statens satser.	On te remboursera tes frais de déplacement et une indemnité de repas selon le tarif de l'État.
	3	Mange jenter er på diett (el. slankekur) og spiser veldig lite.	Beaucoup de jeunes filles sont au régime et mangent très peu.
III Fr. ≠ no.	4	Une fois par mois, il est bon de faire une diète (el. un jeûne) d'un à deux jours. ⁹⁶	Én gang om måneden er det bra å ta en fastekur på én til to dager.

⁹⁴ Om franske forhold gjengis det norske ordet *département* normalt med *ministère*. (Jf. eks. 3) Men om amerikanske og sveitsiske forhold brukes på fransk *département* i samme betydning som på norsk. (Jf. I) Ellers brukes det franske ordet *département* bl.a. om fylke, avdeling og institutt. (Jf. III)

⁹⁵ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet brukes dessuten i et par ulike andre betydninger der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *diète* brukes også i betydningen fastekur. (Jf. III)

⁹⁶ Ordet 'jeûne' er vanligere enn *diète* i denne betydningen.

DIGITAL / DIGITAL⁹⁷

I No. = fr.	1	Vi lever i en digital verden.	Nous vivons dans un monde digital (el. numérique).
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	La police s'est assuré son empreinte digitale .	Politiet har sikret seg hans fingeravtrykk .

DIPLOM / DIPLÔME⁹⁸

I No. = fr.	1	Alle barna som deltok i skirennet, fikk diplom .	Tous les enfants qui participaient à la compétition de ski ont eu un diplôme .
	2	(aktstykke fra middelalderen) Jeg klarer ikke å tyde disse gamle diplomene .	Je n'arrive pas à déchiffrer ses vieux diplômes .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Elle a passé son diplôme en juin.	Hun tok (sin) eksamen i juni.
	4	Nous avons regardé de près son diplôme avant de l'embaucher.	Vi så nøye på vitnemålet hans før vi ansatte ham.
	5	Il a obtenu le diplôme de docteur en sciences physiques.	Han har tatt doktorgrad i fysikk.

⁹⁷ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Merk sammensetningen i III.

⁹⁸ De to ordene brukes dels i samme betydning (jf. I), men i utdanningssammenheng brukes det franske ordet **diplôme** om vitnemål, eksamen og grad.

DIREKSJON / DIRECTION⁹⁹

I No. = fr.	1	Bankens direksjon består av eldre herrer.	La direction de la banque est constituée d'hommes âgés.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	J'ai fait un pas dans sa direction .	Jeg tok et skritt i hans retning (el. mot ham).
	3	(overf.) C'est un pas dans la bonne direction , mais il ne faut pas s'attendre à des miracles.	Det er et skritt i riktig retning , men vi må ikke vente oss mirakler.
	4	Qui doit avoir la direction du congrès ?	Hvem skal lede konferansen ?
	5	(tekkn.) Cette voiture a une direction assistée .	Denne bilen har servostyring .
	6	La direction du personnel a été réorganisée.	Personalledelsen er blitt reorganisert.

DIRIGENT / DIRIGEANT¹⁰⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han anses for å være en av verdens beste dirigenter .	Il est considéré comme un des meilleurs chefs d'orchestre du monde
III Fr. ≠ no.	2	Les dirigeants du parti communiste sont contents du résultat du référendum.	Lederne i kommunistpartiet er fornøyde med resultatet av folkeavstemningen.

DIRIGERE / DIRIGER¹⁰¹

I No. = fr.	1	Hun lar seg ikke dirigere av noen.	Elle ne se laisse diriger par personne.
	2	En politimann måtte dirigere trafikken.	Un policier a dû diriger la circulation.
	3	Han dirigerer (el. leder) et symfoniorkester.	Il dirige (el. conduit) un orchestre symphonique.

⁹⁹ Brukt om et styre har de to ordene felles betydning. (Jf. I) Ellers brukes det franske ordet *direction* om retning og om ledelse. (Jf. III)

¹⁰⁰ Om orkesterdirigent kan man ikke bruke det franske ordet *dirigeant*. (Jf. eks. 1) Det franske ordet *dirigeant* betyr 'leder'. (Jf. III)

¹⁰¹ Om å lede brukes de to ordene i samme betydning. (Jf. I) Det franske verbet *diriger* brukes dessuten i noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	On a dirigé de graves accusations contre lui.	Man har rettet alvorlige beskyldninger mot ham.
	5	Le canoë est très lourd, donc assez dur à diriger .	Kanoen er veldig tung, og følgelig ganske vanskelig å styre .
	6	Elle dirige une école maternelle.	Hun styrer (el. er styrer i) en barnehage.
	7	Som mari dirige une entreprise.	Mannen hennes leder en bedrift.
	8	(refl.) L'avion se dirigeait vers Chypre.	Flyet hadde kurs mot Kypros.
	9	(refl.) Ils se sont dirigés vers la sortie.	De gikk mot utgangen.

DISKRÉ¹⁰² / DISCRET¹⁰³

I No. = fr.	1	Hun er alltid veldig diskré .	Elle est toujours très discrète .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	L'hôtel se trouve dans une petite rue discrète .	Hotellet ligger i en liten bortgjemt gate.

DISPONERE / DISPOSER¹⁰⁴

I No. = fr.	1	Han disponerer bil.	Il dispose d' une voiture.
	2	Det er du som disponerer midlene og har myndighet til å bruke dem.	C'est toi qui disposes des moyens et qui es accrédité pour les dépenser.
	3	Hun disponerer over en betydelig pengesum.	Elle dispose d' une somme importante.
II No. ≠ fr.	4	Vi må akseptere flere måter å disponere oppgaven på.	Il faut accepter plusieurs façons de faire le plan du devoir (el. travail).

¹⁰² Man finner også skrivemåten *diskret*.¹⁰³ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *discret* kan dessuten bety ‘bortgjemt’. (Jf. III)¹⁰⁴ I de tilfellene der de to ordene brukes i samme betydning, konstrueres det franske verbet med preposisjonen *de*. (Jf. I) Det norske ordet må ofte gjengis med et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *disposer* brukes i flere forskjellige betydninger der det må gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

	5	En astmatiker er ikke mer disponert for lungekreft enn befolkningen generelt.	Un astmatique n'est pas plus prédisposé au cancer des poumons que la population en général.
III Fr. ≠ no.	6	Vous pouvez disposer .	Du kan gå .
	7	Tous les peuples ont le droit de disposer d' eux-mêmes.	Alle folkeslag har råderett over seg selv.
	8	Tu peux disposer de moi.	Jeg står til din tjeneste .
	9	Disposer les fraises dans une coupe.	Legg jordbærene i en skål.
	10	Le médecin a essayé de disposer le malade à la mort.	Legen har prøvd å forberede den syke på døden.
	11	Elle avait disposé les roses dans un beau vase sur la table.	Hun hadde satt blomstene i et pent blomsterglass på bordet.
	12	(refl.) Je me disposais à partir quand il est arrivé.	Jeg var klar til (el. forberedte meg på) å dra da han kom.
	13	Nous sommes disposés à vous aider.	Vi er innstilt på å hjelpe dere.
	14	Ils sont bien disposés envers (el. à l'égard de) la France.	De er velvillig innstilt overfor Frankrike.
	15	Je suis mal disposé aujourd'hui.	Jeg er ikke i form (el. er uopplagt) i dag.

DISPOSISJON / DISPOSITION¹⁰⁵

I No. = fr.	1	Jeg står til din disposisjon .	Je suis à votre disposition .
	2	Det er en fordel å ha bil til disposisjon .	C'est un avantage d'avoir une voiture à sa disposition .
	3	(jur.) Testamentariske disposisjoner forutsetter ikke samtykke fra den tilgodesette.	Les dispositions testamentaires n'exigent pas le consentement du bénéficiaire.
II No. ≠ fr.	4	Han har genetisk disposisjon for fedme.	Il a une prédisposition génétique à l'obésité.
	5	Hun viste meg disposisjonen til hjemmeoppgaven.	Elle m'a montré le plan de son devoir à faire à la maison.
III Fr. ≠ no.	6	Elle a changé la disposition de sa chambre.	Hun har ominnredet rommet sitt.
	7	La petite famille est en bonne disposition .	Den lille familien er ved godt mot (el. i godt humør).
	8	(fl.) J'ai pris toutes les dispositions	Jeg har tatt alle (de) nødvendige

¹⁰⁵ De to ordene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) I noen tilfeller må det norske ordet *disposisjon* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Ofte mådet franske ordet *disposition* gjengis med helt andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	nécessaires.	forholdsregler.
9	(fl.) Il a des dispositions pour les mathématiques.	Han har anlegg for matematikk.
10	(jur.) Le nouvel article comporte un ensemble de dispositions transitoires .	Den nye artikkelen inneholder et sett av overgangsbestemmelser .

DOMENE / DOMAINE¹⁰⁶

I No. = fr.	1	Det er ikke mitt domene (el. felt).	Ce n'est pas mon domaine .
	2	(edb) Hvordan kjøper man et domenenavn ?	Comment acheter un nom de domaine ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Il est nécessaire d'avoir de solides connaissances techniques de base, quel que soit le domaine artistique.	Det er nødvendig med solide tekniske basiskunnskaper, uansett kunstnerisk område .
	4	La ferme était autrefois un domaine de la couronne.	Gården var i eldre tid kronens eiendom .
	5	Ces livres sont tombés dans le domaine public.	Disse bøkene er blitt offentlig eiendom .
	6	Elle possède un domaine agricole considérable.	Hun eier en betydelig jordbruksseiendom .
	7	Au Maroc, le domaine forestier représente 12 % du territoire national.	I Marokko utgjør skogeidommene 12 % av det nasjonale territoriet.
	8	La lutte contre le changement climatique est un domaine prioritaire de la politique énergétique.	Kampen mot klimaendringer er et satsingsområde i energipolitikken.
	9	Nous avons l'intention d'acheter un domaine vinicole dans la vallée du Rhône.	Vi har planer om å kjøpe en vingård i Rhône-dalen.

¹⁰⁶ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *domaine* har dessuten noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

DRAMATISK / DRAMATIQUE¹⁰⁷

I No. = fr.	1	Situasjonen er dramatisk .	La situation est dramatique .
	2	De mistet sin far i en dramatisk ulykke.	Ils ont perdu leur père dans un accident dramatique .
	3	Det har skjedd en dramatisk økning av selvmord i fengsel.	On a vu une augmentation dramatique des suicides en prison.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Elle est spécialiste en art dramatique .	Hun er spesialist på scenekunst .
	5	Havel est un éminent auteur dramatique .	Havel er en framtredende skuespillforfatter .
	6	Le film a remporté le prix du meilleur film dramatique .	Filmen vant pris for beste dramafilm .

DRESSERE / DRESSER¹⁰⁸

I No. = fr.	1	Vet du hvordan man dresserer en hund?	Tu sais comment dresser un chien?
	2	Du ser jeg har dressert mannen min godt.	Tu vois, j'ai bien dressé mon mari.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Ces rumeurs font dresser les cheveux sur ma tête.	Disse ryktene får hårene til å reise seg på hodet mitt.
	4	Les pompiers ont dressé une échelle pour entrer.	Brannvesenet satte opp en stige for å komme seg inn.
	5	Je ne veux pas dresser les élèves les uns contre les autres.	Jeg vil ikke sette opp elevene mot hverandre.
	6	Il nous faut dresser une liste de priorités.	Vi må sette opp en prioriteringsliste.
	7	(overf.) Le nom m'a fait dresser l'oreille.	Navnet fikk meg til å spisse ører.
	8	On lui a dressé une statue dans cette ville.	Det er reist en statue av ham her i byen.
	9	Tu veux bien dresser la table ?	Vil du være så snill å dekke bordet?
	10	Le chien a dressé sa tête et m'a regardé.	Hunden løftet hodet og så på meg.

¹⁰⁷ I betydningen ‘alvorlig’ brukes de to ordene likt. (Jf. I) I teatersammenheng o.l. brukes ofte det franske *dramatique* i sammensetninger. (Jf. III)

¹⁰⁸ De to ordene har bare én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *dresser* har dessuten noen betydninger der man må bruke andre ord på norsk. (Jf. III)

	11	(refl.) Nous avons pu voir les montagnes enneigées qui se dressaient à l'horizon.	Vi fikk se de snødekte fjellene som reiste seg i horisonten.
	12	(refl.) (overf.) Ils se sont dressés contre le dictateur.	De reiste seg mot diktatoren.
	13	(refl.) L'enfant s'est dressé dans son lit en hurlant.	Barnet satte seg opp i sengen og hylte.
	14	(refl.) (overf.) Ce n'est pas quelqu'un qui se dresse sur ses ergots.	Han er ikke en person som setter seg på sin høye hest.

EFFEKTIV / EFFECTIF¹⁰⁹

I No. = fr.	1	En dag er 7,5 timer effektiv arbeidstid.	Une journée de travail correspond à 7,5 heures de temps effectif .
	2	(merk.) Man må ta hensyn til den effektive renten.	Il faut prendre en compte le taux effectif global ¹¹⁰ .
II No. ≠ fr.	3	Hun er en effektiv kvinne.	C'est une femme efficace .
	4	Elektronisk handel er et effektivt middel for å utvikle salget.	Le commerce électronique est un moyen efficace pour développer les ventes.
III Fr. ≠ no.			

¹⁰⁹ De to adjektivene kan brukes i samme betydning. (Jf. I) Man kan aldri bruke det franske adjektivet *effectif* om personer. Her brukes ‘efficace’ på fransk. (Jf. eks. 3) Også i betydningen ‘hensiktsmessig’ brukes på fransk ‘efficace’. (Jf. eks. 4) (Det franske ordet *effectif* brukt som substantiv blir ikke behandlet her.)

¹¹⁰ Ofte forkortet til *TEG*.

EKSAMEN / EXAMEN¹¹¹

I No. = fr.	1	Jeg tok eksamen i japansk i desember.	J'ai passé mon examen de japonais en décembre.
II No. ≠ fr.	2	Jeg håper du har fått en god eksamen (el. et godt eksamensresultat).	J'espère que tu as eu de bons résultats d'examen . ¹¹²
III Fr. ≠ no.	3	Cet historien s'est spécialisé dans l' examen de documents anciens.	Denne historikeren har spesialisert seg i å studere gamle dokumenter.
	4	Il sera mis en examen pour meurtre.	Han vil bli etterforsket for mord.
	5	Le délai d' examen de ma demande est de deux mois.	Søknaden min vil bli behandlet innen to måneder.
	6	(jur.) Il nous paraît très important de faire l' examen des lieux .	Det har hele tiden vært viktig for oss å foreta en åstedsbefaring .
	7	Pour participer aux compétitions, les sportifs doivent passer un examen médical .	For å delta i konkurranser må utøverne ta (el. gjennomgå) en helsesjekk .
	8	Les examens de santé sont gratuits.	Helseundersøkelser er gratis.
	9	(jur.) Il est urgent de procéder à l' examen des témoins .	Det haster med å foreta vitneavhør .

¹¹¹ I skolesammenheng brukes de to ordene i samme betydning. (Jf. I) Om eksamensresultat brukes 'résultat d'examen' på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *examen* brukes dessuten i ulike betydninger, bl.a. i sammensetninger, der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

¹¹² I fam. dagligtale brukes også forkortelsen *exam*.

EKSAMINERE / EXAMINER¹¹³

I No. = fr.	1	(jur.) De fikk anledning til å eksaminere vitnene.	Ils ont eu la possibilité d' examiner (el. interroger) ¹¹⁴ les témoins.
II No. ≠ fr.	2	(ped.) Læreren eksaminerte ham i et emne han ikke kunne.	Le professeur l'a interrogé sur un sujet qu'il ne connaissait pas.
III Fr. ≠ no.	3	Il va falloir examiner cela de plus près.	Det må undersøkes nærmere.
	4	Qui va examiner ma demande ?	Hvem skal behandle søknaden min?
	5	Il faut examiner le pour et le contre.	Vi må veie (el. vurdere) for og imot.
	6	Le médecin est en train d' examiner le patient.	Legen er i ferd med å undersøke pasienten.

EKSPEDISJON / EXPÉDITION¹¹⁵

I No. = fr.	1	Ekspedisjonen er endt, vi har funnet Nordpolen.	L'expédition est terminée, nous avons trouvé le pôle Nord.
	2	I 778 er Karl den store i spissen for en militær ekspedisjon til Spania.	En 778, Charlemagne est à la tête d'une expédition militaire en Espagne.
	3	Hvilke betingelser gjelder for ekspedisjon av pakker til utlandet?	Quelles sont les conditions d' expédition de colis à l'étranger ?
II No. ≠ fr.	4	Henvend deg i ekspedisjonen !	Adressez-vous au secrétariat !
III Fr. ≠ no.			

EKSPEDITØR / EXPÉDITEUR¹¹⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han fikk jobb som ekspeditør .	Il a eu un travail de vendeur .
III Fr. ≠ no.	2	Qui est l'expéditeur de ce message ?	Hvem har sendt denne meldingen?

¹¹³ Det er kun i juridisk sammenheng at de to verbene kan brukes i samme betydning. (Jf. I) I skolesammenheng kan man ikke bruke *examiner* på fransk. (Jf. II) Det franske verbet brukes til gjengjeld i flere sammenhenger hvor vi må bruke andre verb på norsk. (Jf. III)

¹¹⁴ Verbet 'interroger' er vanligere enn *examiner* i denne sammenhengen.

¹¹⁵ De to ordene har en del felles betydninger. (Jf. I) Brukt om rom hvor man ekspederes brukes på fransk 'secrétariat'. (Jf. II)

¹¹⁶ De to ordene har helt forskjellig betydning på norsk og fransk.

EKSTRAVAGANT / EXTRAVAGANT¹¹⁷

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han er ekstravagant , og det liker ikke hans kone.	Il est dépensier , ce que sa femme n'apprécie pas.
	2	Jeg kan klare meg uten de ekstravagante middagene hans.	Je peux me passer de ses dîners somptueux .
	3	Hvordan har han kunnet skjule sitt ekstravagante pengeforbruk?	Comment a-t-il pu cacher ses dépenses excessives ?
	4	(adv.) Hun liker å kle seg ekstravagant .	Elle aime s'habiller somptueusement (el. avec luxe).
	5	(adv.) Han lever ekstravagant .	Il vit dans le luxe (el. fastueusement).
III Fr. ≠ no.	6	Il a des idées extravagantes et un peu folles.	Han har noen merkelige og litt sprø idéer.
	7	Ne mettez pas de maquillage extravagant !	Ikke bruk overdreven smink!
	8	J'ai trouvé une chambre dans un hôtel médiocre pour un prix extravagant .	Jeg har funnet et rom i et middelmådig hotell til en ublu pris.
	9	Elle aime porter des vêtements extravagants .	Hun liker å gå i eksentriske (el. veldig spesielle) klær.

EMISJON / ÉMISSION

I No. = fr.	1	(fys.) Dagens tema er emisjon av lys.	Le sujet du jour est l'émission de la lumière.
	2	(merk.) De vedtok å gjennomføre en aksjeemisjon .	Ils ont décidé de procéder à une émission d'actions .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Elle est invitée à participer à une émission de télévision.	Hun er invitert til å delta i et tv- program .
	4	Quelle est la date d' émission de la facture ?	Hvilken dato ble fakturaen sendt ?
	5	Quand elle est attaquée, la seiche se protège par l' émission d'un liquide brun foncé.	Når blekkspruten angripes, beskytter den seg ved å sende (el. sprute) ut en mørkebrun væske.
	6	Le serveur est un ordinateur ayant un logiciel spécial permettant l' émission de sons.	Serveren er en datamaskin med spesiell programvare som tillater utsendelse av lyd.

¹¹⁷ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *ekstravagant* brukes kun i betydningen overdådig (jf. II), mens det franske ordet *extravagant* har ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk (jf. III).

	7	Il s'agit d'une émission sur ondes courtes .	Det dreier seg om en kortbølgesending .
--	---	---	--

ENSEMBLE / ENSEMBLE¹¹⁸

I No. = fr.	1	Hun spiller i et nytt ensemble som består av 20 musikere.	Elle joue dans un nouvel ensemble constitué de 20 musiciens.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	On a construit un bel ensemble immobilier de 450 logements.	Det er bygget et fint kompleks med 450 boliger.
	3	J'avais mis un ensemble pantalon-veste .	Jeg hadde tatt på meg en buksedrakt .
	4	(mat.) Ils doivent connaître la théorie des ensembles .	De må kunne mengdelæren .

ENTRÉ / ENTRÉE¹¹⁹

I No. = fr.	1	Hun vil prøve å gjøre sin entré så diskret som mulig.	Elle essayera de faire son entrée le plus discrètement possible.
	2	De venter i entréen .	Ils attendent dans l' entrée .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Entrée interdite !	Adgang forbudt!
	4	Où se trouve l' entrée de la grotte ?	Hvor er inngangen til grotten?
	5	Combien d' entrées y a-t-il dans ce dictionnaire ?	Hvor mange oppslagsord er det i denne ordboken?
	6	Qu'est-ce que tu prends comme entrée ?	Hva vil du ha til forrett ?
	7	Il faut que les enseignants effectuent l' entrée des données.	Lærerne må legge inn dataene.
	8	Il espère faire son entrée dans le gouvernement.	Han håper å komme inn i regjeringen.
	9	(merk.) Chaque entrée de devises sera enregistrée.	Hver valutainngang vil bli registrert.

¹¹⁸ Adverbet *ensemble* tas ikke med her. De to substantivene kan brukes i samme betydning. (Jf. I) Til det franske substantivet svarer også noen andre ord på norsk. (Jf. III)

¹¹⁹ De to ordene kan brukes i samme betydning. (Jf. I) Men det franske ordet brukes også i en rekke sammenhenger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

ENTREPRISE / ENTREPRISE¹²⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Sykehusene skal tvinges til å sette bort de ikke-medisinske tjenestene i entreprise .	On va forcer les hôpitaux à donner en sous-traitance les services non médicaux.
III Fr. ≠ no.	2	Il a envie de monter une entreprise .	Han har lyst til å starte et firma .
	3	Les chefs d'entreprise sont généralement bien rémunérés.	Bedriftslederne har vanligvis høy lønn.
	4	Il a l' esprit d'entreprise .	Han er foretaksom .

ESPRIT / ESPRIT¹²¹

I No. = fr.	1	Eksisterer gallisk esprit fremdeles?	L' esprit gaulois existe-t-il toujours ?
	2	Ingen tør påpeke elevenes mangel på esprit de corps (el. korpsånd).	Personne n'ose dénoncer le manque d'esprit de corps des élèves.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Il m'est venu à l' esprit de faire un musée.	Jeg kom på idéen å lage et museum.
	4	Je n'ai pas l' esprit à la querelle.	Jeg er ikke i humør til å krangle.
	5	On voit qu'il a l' esprit ailleurs.	Man kan se at han sitter i (sine) egne tanker .
	6	Le patron a bon esprit .	Sjefen har en positiv innstilling .
	7	Elle a l' esprit clair (el. net).	Hun har et klart hode .
	8	Dans mon esprit , on ne peut s'attendre à le voir venir ce soir.	Slik jeg har forstått det , kan man ikke forvente at han skal komme i kveld.
	9	L'article traite de la relation entre l' esprit et la matière.	Artikkelen tar for seg forholdet mellom ånd og materie.
	10	C'est un des plus grands esprits de notre temps.	Han er en av vår tids største tenkere .

¹²⁰ De to ordene har ingen felles betydning. Det franske ordet *entreprise* brukes særlig i betydningen ‘firma’, ‘bedrift’.

¹²¹ De norske ordene ‘spirit’ (som i ‘fighting spirit’) og ‘sprit’ (om alkohol) er beslektet med *esprit*, men vil ikke bli behandlet her. På norsk brukes ordet *esprit* bare i noen få sammenhenger. (Jf. I) På fransk inngår det i en rekke ulike uttrykk der det må gjengis med helt andre ord på norsk. (Jf. III)

	11	Il manque d' esprit critique.	Han mangler kritisk sans .
	12	Il a de l' esprit .	Han er spirituell.
	13	J'aurais dû y penser, mais où avais-je l'esprit ?	Jeg burde ha tenkt på det, men hvor var jeg ?
	14	Il a eu le bon esprit de ne pas revenir.	Han gjorde lurt i å ikke komme tilbake.
	15	C'est un avantage s'il a l' esprit pratique.	Det er en fordel om han har praktisk sans .
	16	Tu peux écrire tout ce qui te vient à l' esprit , sans trop réfléchir.	Du kan skrive alt som faller deg inn , uten å tenke for mye.
	17	Il voulait faire de l' esprit , mais personne n'a ri.	Han ønsket å være morsom, men ingen lo.
	18	(fl.) Il a repris ses esprits après quelques minutes.	Han kom til seg selv igjen etter noen minutter.
	19	Je ne suis pas un esprit chagrin .	Jeg er ingen vriompeis .
	20	Les gens pensaient qu'il avait l' esprit dérangé .	Folk trodde at han var gal .
	21	Il est égoïste et a l' esprit étroit .	Han er egoistisk og trangsynt .
	22	Il devrait faire preuve d'un peu plus d' esprit de famille .	Han burde vise litt mer samhold .
	23	Mon collègue a l' esprit mal tourné .	Kollegaen min har en skitten fantasi .
	24	Des objets de cuivre empêchent les visites d' esprits malins .	Kobbergenstander hindrer at onde ånder kommer på besøk.
	25	Ils s'étaient fixés en France sans esprit de retour .	De hadde slått seg ned i Frankrike uten tanke på å dra tilbake .
	26	Je me trouvais dans un curieux état d'esprit .	Jeg befant meg i en merkelig sinnsstemning .
	27	Le Saint-Esprit (el. l' Esprit Saint) est souvent représenté par une colombe.	Den Hellige Ånd er ofte fremstilt som en due.
	28	J'espère que ce n'est qu'un trait d'esprit .	Jeg håper det bare er en spøk .

ESSENS / ESSENCE¹²²

I No. = fr.	1	Billedkunsten er i sin essens abstrakt.	Dans son essence , la peinture est abstraite.
	2	Jeg kjenner ikke essensen i forslaget.	Je ne connais pas l' essence de la proposition.
	3	Lavendelessens er det samme som lavendelolje.	L' essence de lavande est la même chose que l'huile de lavande.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	L' essence sans plomb est disponible partout.	Blyfri bensin er å få kjøpt overalt.

ETABLISSEMENT / ÉTABLISSEMENT¹²³

I No. = fr.	1	Han ble sett på som en trussel i det politiske etablissementet .	Il a été considéré comme une menace dans l' établissement (el. l' establishment) politique. ¹²⁴
II No. ≠ fr.	2	Han ble nektet adgang til et av byens etablissementer .	On lui a interdit d'entrer dans un des cafés de la ville.
III Fr. ≠ no.	3	Elle a envoyé des demandes à de nombreux établissements .	Hun har sendt søknader til mange skoler .
	4	Il s'agit de l' établissement d'un texte original.	Det dreier seg om à etablere en originaltekst. ¹²⁵
	5	Il est directeur d'un établissement financier .	Han er direktør i en finansinstitusjon .
	6	Il travaille dans un établissement public étranger.	Han er ansatt i et utenlandsk statsselskap .

¹²² De to ordene har delvis felles betydninger. (Jf. I) Merk at *essence* er det franske ordet for ‘bensin’. (Jf. eks. 4)

¹²³ De to ordene kan brukes i samme betydning. (Jf. eks. 1). Det norske ordet *etablissement* brukes mest om spisested. (Jf. eks. 2). Det franske ordet brukes bl.a. om en institusjon. (Jf. III)

¹²⁴ Den engelske formen ‘establishment’ brukes oftere enn *établissement* i denne sammenhengen.

¹²⁵ På norsk brukes også verbet ‘etablere’ her. (Det sammensatte substantivet *tekstetablering* kan også brukes i denne sammenhengen.)

ETAT / ÉTAT¹²⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	I forrige uke registrerte postetaten en liten økning i henvendelsene.	La semaine dernière, le service (el. l'administration) des postes a enregistré une légère hausse des demandes.
III Fr. ≠ no.	2	Sa voiture est toujours en bon état .	Bilen hans er alltid i god stand .
	3	Les dépenses seront remboursées par l'Etat .	Utgiftene vil bli refundert av staten .
	4	Le pays vit depuis quarante ans dans un état de crise permanente.	Landet har i førti år levd i en permanent krisetilstand .

ETIKETT / ÉTIQUETTE¹²⁷

I No. = fr.	1	Bruk selvklebende etiketter !	Utilisez des étiquettes autocollantes !
	2	(overf.) Slutt å sette etiketter (el. merkelapper) på folk!	Arrêtez de coller des étiquettes aux gens !
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Contrairement aux idées reçues, un député sans étiquette peut faire bouger les choses.	I motsetning til hva man vanligvis tror, kan et parlamentsmedlem uten partitilhørighet få ting til å skje.
	4	Il ne trouve pas l' étiquette de garantie .	Han finner ikke garantilappen .

¹²⁶ De to ordene kan ikke brukes i samme betydning. Det norske ordet har en nokså begrenset betydning og brukes ofte i sammensatte ord (jf. II), mens det franske ordet har flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

¹²⁷ De to ordene har to felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *étiquette* brukes dessuten med noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III) (I tillegg finnes ordparet *etikette/étiquette*, men der er det ingen betydningsforskjell mellom norsk og fransk. Det dreier seg om regler for skikk og bruk.)

EVENTYR / AVENTURE¹²⁸

I No. = fr.	1	Gå på eventyr og delta i konkurransen!	Cherchez aventure en participant au concours!
	2	Han innrømmer å ha hatt et eventyr med én av elevene sine.	Il avoue avoir eu une aventure (el. liaison) avec une des ses élèves.
	3	Studentlivet var som et eventyr .	La vie d'étudiante était comme une aventure .
	4	Alt du trenger er eventyrlyst og god helse.	Tout ce qu'il te faut, c'est l' esprit d'aventure et une bonne santé.
II No. ≠ fr.	5	(overf.) Som vanlig forteller du eventyr .	Comme d'habitude, tu racontes n'importe quoi .
	6	Jeg liker å lese eventyr for barna.	J'aime lire des contes de fées aux enfants.
	7	Et utvalg av de beste norske folkeeventyrene er nettopp gitt ut.	On vient de publier une sélection des meilleurs contes populaires norvégien.
	8	Jeg venter på eventyrprinsen (el. drømmepatrinsen). ¹²⁹	J'attends le prince charmant .
III Fr. ≠ no.	9	Il n'est pas facile de raconter une aventure de ce genre.	Det er ikke lett å fortelle en historie som denne.
	10	Tu veux tenter l' aventure ?	Vil du prøve lykken ?
	11	Elle a vécu une aventure terrifiante.	Hun har vært igjennom en skremmende opplevelse .
	12	On est partis à l' aventure .	Vi dro på lykke og fromme (el. på måfå).
	12	Si par aventure (el. d'aventure) vous avez des informations sur ce sujet, merci de nous envoyer un commentaire.	Hvis dere tilfeldigvis skulle ha informasjon om dette, vennligst send en kommentar.
	13	Nous avons réservé les deux premières nuits à l'auberge de jeunesse, et après c'est l' aventure .	Vi har bestilt de to første nettene på ungdomsherberget; etterpå, hvem vet ?
	14	Elle passe son temps à dire la bonne aventure aux gens.	Hun bruker tiden sin til å spå folk.
	16	J'ai envie de lire un roman d'aventures .	Jeg har lyst til å lese en spenningsroman .

¹²⁸ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *eventyr* har noen betydninger der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *aventure* har likeledes ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

¹²⁹ Ordet 'drømmeprins' er vanligere enn *eventyrprins*.

FABRIKK / FABRIQUE¹³⁰

I No. = fr.	1	Foreldrene mine hadde en liten møbelfabrikk.	Mes parents avaient une petite fabrique de meubles.
II No. ≠ fr.	2	Hun vil ikke at jeg skal arbeide på fabrikk.	Elle ne veut pas que je travaille en usine.
III Fr. ≠ no.	3	Elle travaille dans une fabrique de céramique.	Hun arbeider på et keramikkverksted.
	4	Chaque atelier possède sa propre marque de fabrique.	Hvert verksted har sitt eget varemerke.

FAKTISK / FACTICE¹³¹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Den mistenkte har erkjent de faktiske forhold.	Le suspect a reconnu les faits.
	2	Den faktiske tiden som ble brukt stemte ikke med estimatene.	Le temps effectif employé ne correspondait pas aux estimations.
	3	(adv.) Jeg vet faktisk ikke hva som har skjedd.	À vrai dire , je ne sais pas ce qui s'est passé.
III Fr. ≠ no.	4	Il s'agit d'un diamant factice.	Det dreier seg om en falsk diamant.
	5	Son amabilité semble un peu factice.	Vennligheten hans virker litt påtatt.

¹³⁰ På fransk gjengis vanligvis det norske ordet *fabrikk* med ‘usine’ (jf. eks. 2), mens *fabrique* brukes om en liten fabrikk (jf. eks. 1) eller et mindre verksted (jf. eks. 3). Merk dessuten sammensetningen *marque de fabrique*, på norsk ‘varemerke’ (jf. eks. 4).

¹³¹ De to ordene brukes aldri i samme betydning. Mens det norske ordet *faktisk* betyr ‘virkelig’, ‘reell’ (jf. II), betyr det franske *factice* ‘kunstig’. (Jf. III)

FAKULTET / FACULTÉ¹³²

I No. = fr.	1	Han er dekanus ved medisinsk fakultet .	Il est doyen à la Faculté de médecine. ¹³³
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Tu vas à la faculté ¹³⁴ tous les jours?	Drar du til universitetet hver dag?
	3	Tu as toujours la faculté de refuser.	Du har alltid mulighet for å nekte.
	4	Il a de bonnes facultés intellectuelles.	Han har gode teoretiske evner .
	5	Elle a une grande faculté de travail .	Hun har stor arbeidskapasitet .

FAMILIÆR / FAMILIER¹³⁵

I No. = fr.	1	Du bør unngå en for familiær (el. fortrolig) tone!	Tu dois éviter un ton trop familier !
	2	<i>C'est foutu</i> er et familiært uttrykk.	<i>C'est foutu</i> est une expression familière .
II No. ≠ fr.	3	Han sa opp av familiære grunner.	Il a démissionné pour des raisons familiales .
III Fr. ≠ no.	4	Votre nom m'est familier .	Navnet ditt er kjent for meg (el. Jeg kjenner navnet ditt).
	5	Il était apprécié de ses collègues, car il savait être familier sans être vulgaire.	Han ble verdsatt av sine kolleger, for han kunne kunsten å være liketil uten å være uhøflig.
	6	Le livre s'inscrit dans une tradition familière .	Boken går inn i en velkjent tradisjon.
	7	Cela peut être un avantage de grandir avec des animaux familiers .	Det kan være en fordel å vokse opp med husdyr .

¹³² Om avdeling ved universitet o.l. brukes de to ordene i samme betydning. Det franske ordet *faculté* brukes også om universitetet i sin alminnelighet. (Jf. eks. 2) I noen sammenhenger brukes det franske ordet i andre betydninger. (Jf. III)

¹³³ I dagligspråk brukes ofte forkortelsen *la fac*.

¹³⁴ Her er det vanlig å bruke forkortelsen *la fac*.

¹³⁵ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) NB! I betydningen ‘som gjelder familien’ må det norske ordet *familier* gjengis med ‘familial’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *familier* brukes også i andre betydninger, der det gjengis med ulike ord på norsk. (Jf. III)

FANTASI / FANTAISIE¹³⁶

I No. = fr.	1	(mus.) Han skal spille Fantasi i d-moll av Mozart.	Il va jouer la Fantaisie en ré mineur de Mozart.
II No. ≠ fr.	2	Han eier ikke fantasi .	Il n'a aucune imagination .
	3	Historien jeg forteller, er fri fantasi .	L'histoire que je raconte est de la pure imagination .
	4	Nesten alle har seksuelle fantasier fra tid til annen.	Presque tout le monde a des fantasmes sexuels de temps en temps.
III Fr. ≠ no.	5	La reine la laissa vivre à sa fantaisie .	Dronningen lot henne leve som hun ville .
	6	Les bijoux (de) fantaisie ¹³⁷ contiennent souvent du nickel.	Uekte (el. billige) smykker inneholder ofte nikkel.
	7	Il portait une chemise (de) fantaisie . ¹³⁸	Han hadde på seg en spraglet skjorte.
	8	Le pseudonyme est un nom de fantaisie librement choisi.	Et pseudonym er et fritt oppdiktet navn.
	9	Je trouve que leur site manque un peu de fantaisie .	Jeg synes nettstedet deres er litt kjedelig .
	10	(fl.) Cette fille est très gâtée. Sa mère lui passe toutes ses fantaisies .	Denne jenten er svært bortskjemt. Moren hennes gir etter for alle hennes innfall (el. nykker).

FARIN / FARINE¹³⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Syltetøy bør ikke inneholde for mye farin .	La confiture ne doit pas contenir trop de sucré .
III Fr. ≠ no.	2	Préparer une béchamel épaisse en utilisant le beurre, la farine et le lait.	Lag en tykk hvit saus av smøret, hvetemelet og melken.
	3	Où peut-on trouver de la farine de maïs ?	Hvor får man tak i maismel ?
	4	La farine de riz est très utilisée en Asie pour la préparation de crêpes et de nems.	Rismel brukes mye i Asia for å lage pannekaker og vårruller.

¹³⁶ De to ordene har felles betydning bare i musikksammenheng. Oftest brukes på fransk *imagination* tilsvarende det norske *fantasi*. (Jf. II) Det franske ordet *fantaisie* har flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

¹³⁷ Vanligvis uten *de* i denne sammensetningen.

¹³⁸ Vanligvis uten *de* i denne sammensetningen.

¹³⁹ De to ordene har ingen felles betydning, og det fører ofte til misforståelser. Mens det norske ordet *farin* betyr 'sukker', brukes det franske ordet *farine* om hvetemel og andre typer mel. (Jf. III).

FARMASI / PHARMACIE¹⁴⁰

I No. = fr.	1	Han studerer farmasi i Paris.	Il fait des études de pharmacie à Paris.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Où se trouve la pharmacie la plus proche ?	Hvor er det nærmeste apoteket ?
	3	Comment trouver la pharmacie de garde ?	Hvordan skal vi finne vaktapoteket ?
	4	L'armoire la plus utilisée dans la salle de bain est l' armoire à pharmacie .	Det mest brukte skapet på badet er medisinskapet .

FASONG / FAÇON¹⁴¹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Det finnes koraller i alle farger og fasonger .	Il existe des coraux de toutes les couleurs et de toutes les formes .
	2	Jeg synes den nye hårfasongen hans kler ham kjempebra.	Je trouve que sa nouvelle coupe lui va à merveille.
	3	Juniorlaget har slitt litt med å få fasong på spillet.	L'équipe junior a travaillé dur pour parfaire le jeu.
III Fr. ≠ no.	4	Sa première façon était la dernière ; jamais de ratures ni de corrections.	Hans første utkast var det endelige; aldri en overstrykning eller en rettelse.
	5	Ce ne sont pas des façons !	Slik oppfører man seg ikke!
	6	Il parle à la façon de l'inspecteur Clouzeau.	Han snakker som inspektør Clouzeau.
	7	L'actrice milite à sa façon .	Skuespillerinnen kjemper på sin egen måte .
	8	Il a répondu d'une façon évasive.	Han svarte på en unnvikende måte .
	9	Ils doivent faire de la publicité pour le site de façon à ce que les gens sachent qui est le sponsor.	De må reklamere for nettstedet slik at folk kan få vite hvem som er sponsor.

¹⁴⁰ Ifølge de fleste norsk-franske ordbøker brukes de to ordene i samme betydning, men det franske ordet har flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

¹⁴¹ De to ordene brukes ikke i samme betydning. Det norske ordet *fasong* brukes oftest i betydningen 'form'. (Jf. eks. 1) Det franske ordet *façon* betyr oftest 'måte'. Det inngår også i en del preposisjonsuttrykk.

	10	De toute façon , il est trop tard.	Uansett er det for sent.
	11	On s'est réuni à midi, autour d'un repas sans façon .	Vi møttes klokken 12 til et enkelt måltid.
	12	Quand je dis que je suis heureux, c'est juste une façon de parler .	Når jeg sier at jeg er lykkelig, er det bare en talemåte .
	13	Cette robe façon tunique peut aussi être portée sur des pantalons.	Denne tunikaliknende kjolen kan man også ha på seg utenpå en bukse.

FATAL / FATAL¹⁴²

I No. = fr.	1	Det var en fatal misforståelse.	C'était un malentendu fatal .
	2	Det er ikke uvanlig at den typen ulykker får en fatal (el. dødelig) utgang.	L'issue fatale n'est pas exceptionnelle dans ce type d'accidents.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	C'est fatal qu'il gèle chaque hiver.	Det er unngåelig at det fryser på hver vinter.
	4	L' heure fatale approche.	Skjebnetimen nærmer seg.

FEMININ / FÉMININ¹⁴³

I No. = fr.	1	Han/hun er veldig feminin .	Il/elle est très féminin/féminine .
	2	(språkv.) <i>Personne</i> er et feminint substantiv.	<i>Personne</i> est un substantif féminin .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	L'électorat féminin préfère Obama.	De kvinnelige velgerne foretrekker Obama.
	4	Mon intuition fémiminne me dit que tu es un coureur de jupons.	Min kvinnelige intuisjon sier meg at du er en skjørtejeger.
	5	Le football féminin est un sport important en Norvège.	Kvinnefotball er en stor idrett i Norge.

¹⁴² De to ordene har to felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet brukes også i to andre betydninger. (Jf. III)

¹⁴³ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *fémimin* har dessuten noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	6	Tu as envie de lire un magazine féminin français ?	Har du lyst til å lese et fransk dameblad ?
	7	L'ergothérapie est une profession féminine .	Ergoterapi er et kvinneyrke .
	8	L'échantillon était constitué de 3662 sujets de sexe masculin et 1343 de sexe féminin .	Utvalget bestod av 3662 personer av hankjønn og 1343 personer av hunkjønn .

FEST / FÊTE¹⁴⁴

I No. = fr.	1	Jeg skal ha en liten fest i kveld.	Je fais une petite fête ce soir.
	2	Tolv ulike tekster fantes til bruk ved kirkelige fester .	Il existait douze textes différents pour les fêtes religieuses .
	3	En bretoner går ikke på rangel, han tar seg en fest , det er ikke det samme.	Un Breton ne fait pas de beuverie, il fait la fête , ce n'est pas pareil.
	4	Det er gått ti år siden den store tusenårsfesten (el. tusenårsfeiringen).	Dix années ont passé depuis la grande fête du millénaire .
II No. ≠ fr.	5	Det er en fest å lese disse historiene.	C'est un vrai plaisir de lire ces histoires.
III Fr. ≠ no.	6	Bonne fête !	Gratulerer med dagen !
	7	C'est ma fête demain.	Det er navnedagen min i morgen.
	8	Fermé les dimanches et fêtes .	Stengt søn- og helligdager .
	9	(fam.) Ça va être sa fête !	Han skal få svi (el. unngjelde)!
	10	(fam.) On va lui faire sa fête .	Han skal få julung .
	11	J'adore les fêtes de famille .	Jeg elsker familieselskaper .
	12	C'est quand, la fête des mères ?	Når er morsdag ?
	13	Le 14 juillet est la fête nationale de la France.	14. juli er Frankrikes nasjonaldag .
	14	La fête de Noël commence le soir du 24 décembre.	Julen starter om kvelden den 24. desember.

¹⁴⁴ De to ordene brukes i samme betydning i flere sammenhenger. (Jf. I) Når det norske *fest* brukes overført om glede, må man på fransk bruke et ord som ‘plaisir’. (Jf. II) Det franske *fête* gjengis ofte på norsk med ‘dag’, bl.a. i sammensatte ord. (Jf. III)

FESTE / FÊTER¹⁴⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	De festet hele natten.	Ils faisaient la fête toute la nuit.
III Fr. ≠ no.	2	On va fêter l'anniversaire de ma fille.	Vi skal feire fødselsdagen til datteren min.
	3	Nous avons fêté notre nouvelle maison.	Vi feiret det nye huset vårt.

FIGUR / FIGURE¹⁴⁶

I No. = fr.	1	Figuren (el. personen) på bildet må fremheves.	Il faut faire ressortir la figure (el. le personnage) du tableau.
	2	Dette programmet gjør det mulig å tegne geometriske figurer .	Ce logiciel permet de dessiner des figures géométriques.
	3	Metaforen er en retorisk figur .	La métaphore est une figure de rhétorique.
	4	Se figur 3.	Voir (la) figure 3. ¹⁴⁷
	5	Han har laget to bronsefigurer til kirken.	Il a fait deux figures de bronze pour l'église.
II No. ≠ fr.	6	Hvem er figurene i stykket?	Qui sont les personnages de la pièce ?
	7	Nei takk, jeg må passe på figuren .	Non merci, je dois faire attention à ma ligne .
	8	Hun har en fin samling av små figurer .	Elle a une belle collection de figurines .
	9	Han trener entusiastisk for å prøve å få litt figur på den formløse kroppen sin.	Il s'entraîne avec enthousiasme pour essayer de modeler un peu son corps informe.
	10	Under forhøret gjorde han en dårlig figur .	Au cours de l'interrogatoire, il ne s'est pas montré convaincant (el. a fait mauvaise impression).
III Fr. ≠ no.	11	On dit que la figure est le miroir de l'âme.	Det sies at ansiktet er sjelens speil.
	12	Qui sont les plus grandes figures	Hvem er de største navnene i kunsthistorien?

¹⁴⁵ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske verbet *festet* gjengis med ‘faire la fête’ på fransk (jf. II), mens det franske verbet *fêter* gjengis med ‘feire’ på norsk (jf. III).

¹⁴⁶ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *figur* brukes blant annet om kroppsform, og da kan man ikke bruke *figure* på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *figure* brukes bl.a. i betydningen ‘ansikt’. (Jf. III)

¹⁴⁷ Forkortelsen *fig.* brukes ofte både på norsk og fransk.

		de l'histoire de l'art ?	
	13	Je viens juste de recevoir une tarte à la crème en pleine figure .	Jeg fikk nettopp en kremkake midt i ansiktet .
	14	Je ne voudrais pas faire figure d'importun.	Jeg ønsker ikke å virke påtrengende.

FIKSE / FIXER¹⁴⁸

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	(fam.) Jeg prøver å fikse penger til en flybillett.	J'essaie de trouver de l'argent pour un billet d'avion.
	2	Jeg trenger en som kan fikse problemene med én gang.	J'ai besoin de quelqu'un qui puisse régler (el. démêler) les problèmes tout de suite.
	3	(fam.) Han har problemer med å fikse jenter.	Il a des problèmes pour lever des filles.
	4	(fam.) Han fikset ikke situasjonen.	Il ne maîtrisait pas la situation.
	5	Det er på høy tid å fikse opp fasaden på huset deres.	Il est grand temps de faire ravalier la façade de votre maison.
	6	(overf.) Hun ga seg til å fikse på fasaden.	Elle s'est mise à se ravalier la façade.
	7	Jeg er i ferd med med å fikse på et gammelt hus.	Je suis en train de retaper une vieille maison.
	8	Etter min mening var kampen fikset .	A mon avis, le match était truqué .
III Fr. ≠ no.	9	Je voudrais acheter un écran LCD et le fixer au mur.	Jeg vil kjøpe en LCD-skjerm og feste den på veggen.
	10	Il faut fixer une date pour la réunion.	Vi må avtale en dato for møtet.
	11	Ils ont décidé de fixer leurs idées sur le papier.	De bestemte seg for skrive ned idéene sine på papir.
	12	Il faut d'abord fixer un prix.	Vi må først bestemme en pris.
	13	Fixez le regard sur la pointe du nez !	Rett blikket mot nesetippen!
	14	Il m'a fixé du regard .	Han festet blikket (el. stirret) på meg.
	15	(refl.) Elle s'est fixée en Bretagne.	Hun har slått seg ned i Bretagne.
	16	(refl.) Une langue ne se fixe pas.	Et språk lar seg ikke stabilisere .

¹⁴⁸ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske verbet *fikse* brukes ofte i familiært språk, særlig der det etterfølges av et direkte objekt. (Jf. eks. 1-4) Det franske verbet *fixer* har en del ulike betydninger, og må gjengis med andre ord på norsk. I mange sammenhenger brukes det refleksivt. (Jf. III)

	17	(refl.) Il faut se fixer un objectif.	Vi må sette oss et mål.
	18	(refl.) Son choix s'est fixé sur une robe rouge.	Valget hennes falt på en rød kjole.

FIL / FILE¹⁴⁹

I No. = fr.	1	Unngå å skifte fil i siste øyeblikk!	Évitez de changer de file au dernier moment !
II No. ≠ fr.	2	(edb) Den midlertidige filen er atskilt fra den originale dokumentfilen .	Le fichier temporaire est séparé du fichier document original.
	3	Ambulansebiler har tilgang til bussfilene .	Les ambulances ont accès aux coulloirs d'autobus .
III Fr. ≠ no.	4	Il y a une longue file (d'attente) de gens qui attendent pour entrer.	Det er en lang kø av folk som venter på å komme inn.
	5	Il fallait marcher en file (indienne).	Vi måtte gå i gåsegang .
	6	France Télécom est le chef de file du projet.	France Télécom leder prosjektet.

FILET / FILET¹⁵⁰

I No. = fr.	1	Jeg elsker laksefilet .	J'adore le filet de saumon .
	2	Jeg startet med å marinere lammefileten .	J'ai commencé par faire mariner le filet d'agneau .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Ajoutez un filet de vinaigre.	Tilsett eddik i en tynn stråle .
	4	(overf.) Évite de retomber dans ses filets !	Du må ikke gå i fella hans/ hennes igjen!
	5	(i tennis) Elle devrait monter au filet plus souvent.	Hun burde gå frem til nettet oftere.
	6	Un filet de fumée s'échappait de la	En tynn røyksøyle steg opp fra skorsteinen.

¹⁴⁹ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det norske ordet brukes også i et par andre betydninger der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *file* har også betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III) (Det norske ordet *fil*, brukt om verktøy, heter på fransk ‘lime’. Det franske ordet ‘fil’ betyr ‘tråd, ledning’. Disse to ordene er ikke tatt med, da de ikke har samme opprinnelse i de to språkene.)

¹⁵⁰ Brukt om kjøtt og fisk har de to ordene felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *filet* brukes ikke i andre sammenhenger. Det franske ordet *filet* brukes ellers om tynn tråd, garn og nett. (Jf. III)

		cheminée.	
	7	(anat.) Toute incision, aussi minime soit-elle, peut léser ou irriter un filet nerveux .	Ethvert snitt, hvor lite det enn er, kan skade eller irritere en nervetråd .
	8	Je viens de m'acheter un filet de pêche .	Jeg har nettopp kjøpt meg et fiskegarn .
	9	Pour le filet à provisions , cela fait des semaines que j'en cherche un pour ne pas à avoir utiliser les sacs plastique.	Når det gjelder handlenett , har jeg lett etter det i flere uker for å slippe å bruke plastposer.
	10	Il faut que tout système politique ait un filet social pour les habitants du pays.	Ethvert politisk system må ha et sosialt sikkerhetsnett for landets innbyggere.

FILM / FILM¹⁵¹

I No. = fr.	1	Det er en svart-hvitt film .	C'est un film en noir et blanc.
	2	Jeg skal få fremkalt filmen snart.	Je vais bientôt faire développer le film (el. la pellicule).
	3	Dekk til med husholdningsfilm (el. plastfolie) før du setter det kjølig.	Couvrez d'un film alimentaire avant de le mettre au frais.
II No. ≠ fr.	4	Hun studerer film (el. filmvitenskap) i London.	Elle étudie le cinéma à Londres.
III Fr. ≠ no.	5	(overf.) Voici le film des événements depuis l'élection présidentielle.	Her er hva som har skjedd siden presidentvalget.

FIN / FIN¹⁵²

I No. = fr.	1	Kua har en fin luktesans.	La vache a l'odorat fin .
	2	Det norske ordet dekker ikke alle de fine nyansene i det franske ordet.	Le mot norvégien ne couvre pas toutes les fines nuances du mot français.
	3	Hotellet ligger på en strand med fin sand.	L'hôtel est situé sur une plage de sable fin .
II No. ≠ fr.	4	Hun kommer fra en fin (el. fornem) familie.	Elle vient d'une famille distinguée .

¹⁵¹ De to ordene har mange felles betydninger. (Jf. I) Om film som fag brukes på fransk 'cinéma'. (Jf. II)¹⁵² De to ordene har enkelte felles betydninger. (Jf. I) Men i svært mange tilfeller må det norske adjektivet *fin* gjengis til fransk med andre uttrykk enn *fin* (jf. II), og det franske *fin* må gjengis med andre ord enn *fin* på norsk (jf. III)

	5	Faren din var et fint menneske	Ton père était un homme de cœur .
	6	Det er fint vær i dag.	Il fait beau aujourd’hui.
	7	Du er meg en fin en!	(fam.) Tu ne manques pas de culot !
	8	(adv.) Det går fint .	Ça va bien .
	9	(adv.) (iron.) Nå sitter du fint i det!	(fam.) Te voilà bien (el. dans le pétrin) !
	10	(adv.) Hun går alltid fint kledd.	Elle porte toujours des vêtements élégants .
	11	(adv.) Jeg vet fint lite om hva som skal skje.	Je ne sais pas grand-chose de ce qui va se passer.
III Fr. ≠ no.	12	Il n'est pas très fin et se fait toujours avoir.	Han er ikke særlig intelligent og lar seg alltid lure.
	13	Ils nous ont offert une analyse fine des facteurs de risque.	De har gitt oss en presis analyse av risikofaktorene.
	14	Ce shampooing est idéal pour les cheveux fins .	Denne sjampoen er ideell for tynt hår.
	15	Ils ont un bon choix d'épicerie fine .	De har et godt utvalg av finere kolonialvarer.
	16	L'or fin est de 24 carats.	Rent gull er 24 karat.
	17	Couper en tranches fines .	Skjærer i tynne skiver.
	18	Je vais faire une omelette aux fines herbes .	Jeg skal lage en omelett med krydderurter .
	19	Je ne vais pas faire la fine bouche .	Jeg vil ikke være kresen .
	20	(adv.) Ils étaient fin soûls .	De var døddrukne .

FORM / FORME¹⁵³

I No. = fr.	1	Hvilken form har bladene?	De quelle forme sont les feuilles ? (el. Quelle est la forme des feuilles ?)
	2	Den refleksive formen av verbet kan ha passiv betydning.	La forme pronominale du verbe peut avoir un sens passif.
	3	Utpressing er en form for korrupsjon.	Le chantage est une forme (el. type) de corruption.
	4	(fl.) Kvinnen skal dekke seg til slik at ikke hennes former synes.	La femme doit se couvrir pour ne rien laisser voir de ses formes .
	5	Prosjektet begynner å ta form .	Le projet commence à prendre forme .
	6	Hun er ikke i (god) form .	Elle n'est pas en (bonne) forme .
	7	Han ville ha foretrukket å få druene i form av vin.	Il aurait préféré qu'on lui donne le raisin sous forme de vin.
	8	Brystkreft er den vanligste kreftformen hos kvinner.	Le cancer du sein est la forme de cancer la plus répandue chez les femmes.
II No. ≠ fr.	9	Ta kaken ut av formen og la den bli kald.	Sortir le gâteau du moule et le laisser refroidir.
III Fr. ≠ no.	10	C'est un critère de pure forme .	Det er et rent formelt kriterium.
	11	(jur.) Le contrat a été établi en bonne et due forme .	Kontrakten er forskriftsmessig utformet.

FORMATSJON / FORMATION¹⁵⁴

I No. = fr.	1	Hun viste meg spektakulære formasjoner i et vakkert fjellandskap.	Elle m'a montré des formations spectaculaires dans un beau paysage montagneux.
	2	(geol.) Byggingen av motorveien gjør oss i stand til å komme med noen presiseringer angående en formasjon fra kvartærtiden.	La construction de l'autoroute nous permet d'apporter quelques précisions sur une formation (du) quaternaire.
	3	(i fotball) Det engelske laget bruker 4-4-2-formasjon i denne kampen.	L'équipe d'Angleterre utilise la formation 4-4-2 lors de ce match.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Aujourd'hui, nous allons parler de la formation des mots composés.	I dag skal vi snakke om hvordan man danner (el. lager) sammensatte ord.

¹⁵³ I de aller fleste tilfellene brukes de to ordene i samme betydning. (Jf. I) I betydningen 'kakeform' brukes på fransk 'moule'. (Jf. II) I enkelte faste uttrykk gjengis det franske ordet med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

¹⁵⁴ I flere sammenhenger brukes de to ordene i samme betydning, særlig i forskjellige typer fagspråk. (Jf. I) Det franske ordet *formation* brukes ellers ofte om utdanning og danning. (Jf. III)

	5	Elle s'occupe de la formation continue .	Hun tar seg av etter- og videreutdanning .
	6	Cette formation de jazz a déjà deux albums à son actif.	Dette jazzensemplet har allerede gitt ut to album.
	7	Ces facteurs sont d'une grande importance pour la formation de la nation .	Disse faktorene er av stor betydning for nasjonsdannelsen .

FORMEL / FORMULE¹⁵⁵

I No. = fr.	1	Hva er den kjemiske formelen for metan?	Quelle est la formule chimique du méthane ?
	2	Bare en magisk formel kan redde dere.	Seule une formule magique pourra vous sauver.
	3	Han fikk anledning til å kjøre en Formel 1 -bil.	Il a eu l'occasion de conduire une (voiture de) Formule 1 .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Il n'y a pas de formule pour le succès.	Det finnes ingen oppskrift på suksess.
	5	Ce n'est pas une formule heureuse.	Det er ikke en heldig formulering (el. et godt uttrykk).
	6	Il faut d'abord remplir une formule . ¹⁵⁶	Først må man fylle ut et skjema .
	7	Il a trouvé une bonne formule pour apprendre l'allemand.	Han har funnet en god metode for å lære seg tysk.
	8	(jur.) Ils essayent de faire accepter la nouvelle formule de contrat .	De prøver å få aksept for det nye kontraktformularet .
	9	(på restaurant) J'ai choisi la formule du jour .	Jeg har valgt dagens rett .

¹⁵⁵ De to ordene har felles betydning i enkelte sammenhenger. (Jf. I) Det franske ordet *formule* brukes ellers i en rekke sammenhenger der det brukes andre ord enn *formel* på norsk. (Jf. III)

¹⁵⁶ *Formule* brukes om et mindre skjema. Om et mer omfattende skjema brukes ordet ‘formulaire’.

FORMELL / FORMEL¹⁵⁷

I No. = fr.	1	Det er mer vanlig med formell høflighet i Frankrike enn i Norge.	La politesse formelle est plus courante en France qu'en Norvège.
	2	Jeg tar alltid med formelle klær på utenlandsreiser.	J'apporte toujours des tenues formelles (el. habillées) pour les voyages à l'étranger.
	3	Han er interessert i formell logikk.	Il s'intéresse à la logique formelle .
	4	På det formelle plan samarbeider vi med universitetet.	Sur le plan formel , nous coopérons avec l'université.
	5	Det er fremdeles et formelt skille mellom det administrative og det faglige.	Il existe encore une distinction formelle entre l'administratif et le professionnel.
	6	(adv.) Monaco og San Marino er formelt (sett) uavhengige.	Monaco et San Marino sont formellement (el. officiellement) indépendants.
II No. ≠ fr.	7	Denne operaen er skrevet til en formell (el. høytidelig) anledning.	Cet opéra a été écrit pour une occasion solennelle .
	8	Han er veldig formell .	Il est très guindé .
	9	Teksten inneholder noen formelle feil.	Le texte contient quelques fautes de forme .
	10	(jur.) De krever valget annullert på grunn av formelle feil i noen lister.	Ils exigent que les élections soient annulées suite à un vice de forme de certaines listes.
III Fr. ≠ no.	11	Ce type de déclarations formelles est souvent une tentative pour camoufler la situation réelle.	Denne typen kategoriske uttalelser er ofte forsøk på å tåkelegge den reelle situasjonen.
	12	Les employés de la banque sont formels : ils ne le reconnaissent pas.	De ansatte i banken er helt sikre (el. helt klare): De kjenner ham ikke igjen.
	13	Il est frustré par l'interdiction (el. défense) formelle de prendre des photos.	Han er frustrert over det strenge forbudet mot å fotografere.
	14	La loi est formelle sur ce point.	Loven er klar på dette punktet.

¹⁵⁷ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *formell* brukes dessuten i et par betydninger der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *formel* brukes likeledes i noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

FRASE / PHRASE¹⁵⁸

I No. = fr.	1	(mus.) Deretter en lang melodisk frase med strykerakkompagnement.	Puis, une longue phrase mélodique avec accompagnement de cordes.
II No. ≠ fr.	2	Det er bare en høflighetsfrase .	Ce n'est qu'une formule de politesse .
	3	(språkv.) Kjernen i en nominalfrase (el. en nominalgruppe , et nominaluttrykk) er et substantiv.	Le noyau d'un groupe nominal est un nom.
III Fr. ≠ no.	4	Il s'agit d'une phrase toute faite.	Det dreier seg om et fast uttrykk .
	5	(språkv.) <i>Viens!</i> est une phrase d'un mot.	<i>Viens!</i> er en setning som består av ett ord.

FROMASJ / FROMAGE¹⁵⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Jeg vil lage en jordbærfromasj til dessert.	Je voudrais faire une crème bavaroise aux fraises comme dessert.
III Fr. ≠ no.	2	La France produit plus de 1000 fromages différents.	Frankrike produserer mer enn 1000 forskjellige oster .

FRONT / FRONT¹⁶⁰

I No. = fr.	1	(overf.) De er enige om å gjøre felles front mot forslaget.	Ils sont d'accord pour faire front commun contre la proposition.
	2	Jeg ønsker å pusse opp fronten (el. fasaden) på huset	Je souhaite remettre à neuf le front de la maison.
	3	Styrkene rykket frem på bred front .	Les forces avançaient sur un vaste front .
	4	Han ble sendt til fronten i august 1940.	Il a été envoyé au front en août 1940.
	5	Arbeiderbevegelsen støttet folkefronten først og fremst med	Le mouvement ouvrier soutenait le Front populaire surtout en apportant de l'aide

¹⁵⁸ I musikksammenheng har de to ordene felles betydning. (Jf. I) I allmennspråket brukes det franske ordet *phrase* om et uttrykk. I språkv. brukes det norske ordet *frase* i en annen betydning enn det franske ordet *phrase*. (Jf. eks. 3 og 5.)

¹⁵⁹ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet brukes om en type dessert, mens det franske betyr 'ost'.

¹⁶⁰ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *front* inngår dessuten i ulike uttrykk der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *front* har likeledes ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	humanitær hjelp.	humanitaire.
6	FLN er en frigjøringsfront og ikke et politisk parti.	Le FLN est un front de libération et non un parti politique.
7	Vanligvis passerer en kaldfront ganske raskt.	Habituellement, un front froid passe assez rapidement.
8	Jeg lurer på hvordan polarfronten flytter seg og hvorfor.	Je me demande comment le front polaire se déplace et pourquoi.
9	To ungdommer døde i en frontkollisjon i går kveld.	Deux jeunes (gens) sont morts dans une collision de front (el. frontale) ¹⁶¹ hier soir.
II No. ≠ fr.	Alle foredragsholderne er i front innen sitt område.	Tous les conférenciers sont à la pointe de leur discipline.
11	Bilen skal stå med front(en) mot hovedveien.	La voiture doit être placée face à la route principale.
12	Opprørerne er på vikende front.	Les rebelles battent en retraite.
13	Hva skjer på kulturfronten ?	Qu'est-ce qui se passe dans le domaine culturel ?
14	Universitetene må fornye seg på undervisningsfronten .	Les universités doivent innover sur le plan de l'enseignement .
15	Jeg har nettopp vasket frontruten .	Je viens de nettoyer le pare-brise .
III Fr. ≠ no.	Elle a eu le front de me demander si j'étais seul.	Hun var frekk nok til å spørre meg om jeg var alene.
17	Je n'ai pas réussi à baisser le front à cause des douleurs.	Jeg klarte ikke å bøye hodet på grunn av smertene.
18	(overf.) Doit-on baisser (el. courber) le front devant ce puissant lobby ?	Bør man bøye seg for denne mektige lobbyen ?
19	Les rides de mon front se font de plus en plus profondes.	Rynkene i pannen min blir dypere og dypere.
20	Il est conseillé de ne pas attaquer l'ennemi de front .	Man frarådes å gå til frontalangrep på fienden.
21	(overf.) Il faut attaquer de front le problème.	Det er nødvendig å angripe problemet direkte .
22	Les enfants marchaient de front .	Barna gikk side om side .
23	Elle a toujours mené de front deux activités.	Hun har alltid drevet med to ting samtidig .
24	Il faut faire front contre ceux qui tentent de gagner de l'argent sur le bénévolat.	Man må stå imot de som prøver å tjene penger på frivillig arbeid.
25	(overf.) Elle marche le front haut (el. levé).	Hun går med løftet hode (el. med hodet høyt hevet).

¹⁶¹ 'Collision frontale' er langt vanligere enn *collision de front*.

	26	Il travaille à la sueur de son front .	Han arbeider i sitt ansikts sved.
	27	L'hôtel est situé sur le (el. en) front de mer .	Hotellet ligger ved stranden (el. på strandpromenaden).
	28	Ce qu'il est bas du front , celui-là !	Så dum han er, han der!

FUNKSJONÆR / FONCTIONNAIRE¹⁶²

I No. = fr.	1	Han arbeidet i mange år som partifunksjonær .	Il a travaillé pendant de longues années comme fonctionnaire de parti .
	2	Han er postfunktionær .	Il est fonctionnaire des Postes .
II No. ≠ fr.	3	Arbeidere og funksjonærer lever i to forskjellige verdener.	Les ouvriers et les employés vivent dans deux mondes différents.
	4	Rundt hundre frivillige funksjonærer var i sving under idrettsarrangementet.	Une centaine de bénévoles (el. assistants bénévoles) étaient actifs pendant l'évènement sportif.
	5	Hun arbeider som bankfunktionær .	Elle travaille comme employée de banque.
III Fr. ≠ no.	6	(neds.) Personne ne pouvait me dire où se trouvait mon dossier. Vous savez, ces fonctionnaires ...	Ingen kunne fortelle meg hvor mappen min befant seg. Du vet, disse byråkratene ...
	7	J'ai contacté un fonctionnaire de la police.	Jeg kontaktet en tjenestemann i politiet.
	8	Entre 1947 et 1985, les fonctionnaires de l'État ont été doublés.	Mellom 1947 og 1985 ble antall statsansatte fordoblet.
	9	Son fiancé est haut fonctionnaire aux Affaires étrangères.	Hennes forlovede er embetsmann i Utenriksdepartementet.

¹⁶² En viktig betydningsforskjell mellom det norske og det franske ordet er at en *fonctionnaire* er ansatt i det offentlige, mens en *funksjonær* er ansatt i offentlig el. privat virksomhet. (Jf. I) Det norske ordet *funksjonær* gjengis vanligvis best med ‘employé’. (Jf. eks. 3) Det franske ordet *fonctionnaire* tilsvarer ofte *tjenestemann* på norsk, mens sammensetningen *haut fonctionnaire* tilsvarer ‘embetsmann’. (Jf. III)

FØLJETONG / FEUILLETON¹⁶³

I No. = fr.	1	Romanen ble opprinnelig publisert som føljetong .	À l'origine, ce roman a été publié en feuilleton .
II No. ≠ fr.	2	(overf.) Dette er en føljetong som har pågått for lenge.	Ceci est une histoire qui dure depuis trop longtemps.
III Fr. ≠ no.	3	(overf.) La politique française, c'est un véritable feuilleton .	Fransk politikk er den reneste såpeopera .
	4	J'adore les feuilletons télévisés américains.	Jeg elsker amerikanske tv-serier .
	5	(overf.) (neds.) C'est du roman feuilleton .	Det er kiosklitteratur .

GALLERI / GALERIE¹⁶⁴

I No. = fr.	1	Øverste etasje består av et galleri med arkader.	Le dernier étage est occupé par une galerie à arcades.
	2	Bildene hans ble vist i gallerier over hele Europa.	Ses tableaux sont montrés dans des galeries partout en Europe.
	3	(overf.) Han er en pragmatiker og liker ikke å spille for galleriet .	C'est quelqu'un de pragmatique, et il n'aime pas poser (el. jouer) pour la galerie .
	4	(i teater) Vi hadde bra plasser på første galleri .	(fl.) Nous avions de bonnes places aux premières galeries .
	5	Et stort persongalleri gir liv til denne historien.	Une grande galerie de personnages donne vie à cette histoire.
	6	Her er et portrettgalleri over menn og kvinner som har utmerket seg i historien.	Voici une galerie de portraits d'hommes et de femmes qui ont marqué l'histoire.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	7	La galerie a applaudi.	Publikum (el. tilskuerne) applauderte.
	8	Les boutiques (de) design ont eu leur propre place dans une galerie marchande .	Designerbutikkene har fått egen plass i et kjøpesenter .
	9	Les chiens ont été envoyés dans les galeries des terriers pour débusquer le renard.	Hundene ble sendt ned i gangene i hiet for å drive reven ut.
	10	Ils n'arrivent pas à détruire le réseau de galeries .	De klarer ikke å ødelegge nettverket av underjordiske tunneler .

¹⁶³ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet brukes dessuten med overført betydning, og da må det gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *feuilleton* brukes likeledes i ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

¹⁶⁴ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *galerie* brukes dessuten i en del ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	11	Ils chargeaient leurs valises sur la galerie de la voiture.	De lempet koffertene sine opp på takgrinden på bilen.
	12	Connaissez-vous un forgeron qui sache fabriquer une galerie de cheminée ?	Kjenner du en smed som kan lage et peisgitter (el. en peisgrind)?
	13	La galerie extérieure à l'étage a été abattue.	Svalgangen er blitt revet.
	14	La galerie des glaces a été rénovée.	Speilsalen er pusset opp.
	15	Un groupe d'adolescents est descendu dans une galerie de mine désaffectée.	En gruppe ungdommer gikk ned i en nedlagt gruvegang .

GARASJE / GARAGE¹⁶⁵

I No. = fr.	1	Har du satt bilen inn i garasjen ?	Tu as rentré la voiture au garage ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Ce matin, j'ai dû porter la voiture au garage .	I morges måtte jeg kjøre bilen på verksted .
	3	Il y a possibilité de louer un box dans un garage (el. parking) souterrain.	Det er mulig å leie en plass i et underjordisk parkeringshus .
	4	Il y a un garage à bicyclettes à l'entrée principale.	Det er et sykkelskur ved hovedinngangen.
	5	Le train a été dirigé sur une voie de garage .	Toget ble kjørt inn på et sidespor .
	6	(overf.) Il sait qu'il a été mis sur une voie de garage et qu'on lui a confié une tâche absurde.	Han vet at han er blitt parkert (på sidenlinjen) og at han har fått en meningsløs oppgave.

¹⁶⁵ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *garage* brukes dessuten om bilverksted, parkeringshus, sykkelskur, bl.a. (Jf. III)

GARDE / GARDE¹⁶⁶

I No. = fr.	1	(i fekting) En garde! ¹⁶⁷	En garde !
	2	Han var sjef for kongens garde .	Il était le chef de la garde du roi.
	3	Den yngre garde er i ferd med å få ting til å skje i primærvalget.	La jeune garde est en train de faire bouger les choses au niveau des primaires.
	4	Den 16. august 1790 gjorde sveitsergarden opprør.	Le 16 août 1790, la garde suisse s'est révoltée.
	5	De to presidentene inspiserer aeresgarden .	Les deux présidents passent en revue la garde d'honneur .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	6	(mil.) Garde à vous !	Gi(v) akt!
	7	La garde des bagages est de 10 dollars par valise.	Oppbevaring av bagasje koster 10 dollar pr. koffert.
	8	Leur mission primordiale est d'assurer la garde des détenus.	Deres viktigste oppgave er å sikre vaktholdet over fangene.
	9	(litt.) Je n'ai garde de lui en parler.	Jeg vokter meg vel for å snakke med ham/henne om det.
	10	Un archiviste est chargé de la garde des documents.	En arkivar er ansvarlig for å ta vare på (el. ta hånd om) dokumentene.
	11	Qui est de garde ce soir ?	Hvem har vakt i kveld?
	12	Le médecin de garde m'a dit de venir dès que possible.	Vakthavende lege sa at jeg skulle komme så raskt som mulig.
	13	Ce vin est de bonne garde .	Denne vinen lagrer godt.
	14	Ils avaient laissé le garçon en garde chez ma sœur.	De hadde overlatt gutten i min søsters varetekt .
	15	Son mari est en garde à vue .	Mannen hennes er i varetekt .
	16	Je ne suis pas là pour te juger mais pour te mettre en garde contre un avenir malheureux.	Jeg er ikke her for å dømme deg, men for å advare deg mot en ulykkelig fremtid.
	17	(på skilt) Je monte la garde.	Vokt Dem for hunden!
	18	Ici, il faut monter la garde la nuit, quand tout le monde dort.	Her må vi gå på vakt om natten, når alle sover.
	19	Comment faire pour la garde des enfants ?	Hvordan skal vi gjøre det med barnepass ?
	20	Prenez garde !	Vær forsiktig(e)!
	21	J'ai traversé la rue sans prendre	Jeg gikk over gaten uten å passe meg (el. se

¹⁶⁶ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) (I noen tilfeller dreier det seg om sammensatte egennavn, som ikke er tatt med her.) Det franske ordet *garde* inngår dessuten i en rekke ulike uttrykk der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III) (På fransk finnes dessuten ordet *garde* om person, med betydningen gardist, vaktmann, o.l., men dette er ikke tatt med her.)

¹⁶⁷ Uttrykket brukes med fransk uttale.

	garde aux voitures.	opp) for bilene.
22	Prenez garde de (el. à) ne pas vous brûler !	Pass på (el. vær forsiktig) så du ikke brenner deg!
23	Les logements vides sont sous bonne garde .	De tomme boligene er godt bevoktet .
24	Chaque génération doit être sur ses gardes pour être sûre qu'une telle chose ne se reproduise plus.	Hver generasjon må være på vakt for å være sikker på at noe slikt aldri gjentar seg.
25	Pour le moment, ils ont la garde alternée (el. partagée, conjointe).	For tiden har de delt foreldreomsorg .
26	(mil.) Notre sergeant nous a ordonné de nous mettre au garde-à-vous .	Sersjanten vår ga ordre om at vi skulle stå i giv akt .
27	La garde mobile a eu des journées chargées.	Antiopprørspolitiet har hatt travle dager.
28	Pour la garde rapprochée du président, c'est une situation inadmissible.	For presidentens nærmeste medarbeidere er det en uakseptabel situasjon.
29	Tu veux avoir un chien de garde ?	Vil du ha en vakthund ?
30	Notre ex-président se permettait une plaisanterie de corps de garde de temps en temps.	Vår eks-president tillot seg en grov spøk innimellom.
31	Selon la loi islamique, la femme a le droit de garde de ses enfants de moins de douze ans.	Ifølge islamsk lov, har kvinnen foreldreomsorgen for sine barn under 12 år.
32	L'ONU a adressé une mise en garde aux Etats-Unis.	FN har sendt en advarsel til USA.
33	(i bok) Qu'est-ce qu'elle a écrit sur la page de garde ?	Hva skrev hun på smussbladet ?
34	Nous avons regardé la relève de la garde à Buckingham Palace.	Vi så på vaktskiftet ved Buckingham Palace.
35	C'est un bon vin de garde .	Det er en god lagringsvin .

GARDEROBE / GARDE-ROBE¹⁶⁸

I No. = fr.	1	Jeg må fornye garderoben .	Je dois renouveler ma garde-robe .
II No. ≠ fr.	2	Det er vanlig å henge fra seg frakken i garderoben .	Il est habituel de laisser son manteau au vestiaire .
	3	Skuespillergarderobene var velutstyrte.	Les loges (des) comédiens étaient bien équipées.
	4	Ett av rommene er utstyrt med garderobeskap .	Une des chambres est équipée d'une (armoire-)penderie (el. d'un placard-penderie). ¹⁶⁹
III Fr. ≠ no.			

GELÉ / GELÉE¹⁷⁰

I No. = fr.	1	Jeg har kjøpt en boks tunfisk i gelé .	J'ai acheté une boîte de thon en gelée .
	2	Her kommer noen oppskrifter på ripgelé .	Voici quelques recettes de gelée de groseilles .
II No. ≠ fr.	3	(overf.) Han var som gelé i beina .	Ses jambes flageolaient .
	4	Han bruker for mye hårgelé . ¹⁷¹	Il met trop de gel coiffant (el. gel cheveux).
III Fr. ≠ no.	5	Si c'est un repas froid, tu peux faire un poulet en gelée .	Hvis det er et kaldt måltid, kan du lage kylling i aspik .
	6	Beaucoup d'oliviers ont été détruits par la gelée .	Mange oliventrær er blitt ødelagt av frosten .

¹⁶⁸ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Om rom hvor man henger fra seg klær, brukes 'vestiaire' på fransk. (Jf. eks. 2)

¹⁶⁹ Tidligere ble det franske ordet *garde-robe* brukt i denne betydningen.

¹⁷⁰ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Merk at det franske ordet *gelée* også kan bety 'frost'. (Jf. eks. 6)

¹⁷¹ På norsk brukes også formen 'gel' i denne sammenhengen.

GENI / GÉNIE¹⁷²

I No. = fr.	1	Finnes det virkelig misforståtte genier ?	Existe-t-il vraiment des génies méconnus ?
	2	I disse kretsene ble hans geni fullt ut anerkjent.	Dans ces milieux, son génie a été pleinement reconnu.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Il a le génie des affaires.	Han har talent for forretninger.
	4	Il était une fois un génie enfermé dans une bouteille.	Det var en gang en ånd som var lukket inne i en flaske.
	5	Il redoutait d'avoir été la proie de quelque mauvais génie .	Han fryktet at han hadde vært offer for en ond ånd .
	6	Comment caractériser le génie de la langue française ?	Hvordan skal man beskrive det franske språkets karakter ?
	7	C'est une œuvre de génie .	Det er et genialt arbeid.
	8	L'acteur a montré son génie comique.	Skuespilleren viste sitt komiske talent .
	9	Il est ingénieur de génie civil/informatique/maritime .	Han er bygningsingeniør/dataingeniør/skipingeniør .
	10	(mil.) Il a écrit une thèse sur la formation des officiers du génie des XIX ^e et XX ^e siècles.	Han har skrevet en avhandling om utdannelsen av forsvarsoffiserene i det 19. og 20. århundre.

GENIAL / GÉNIAL¹⁷³

I No. = fr.	1	Han er en genial matematiker.	C'est un mathématicien génial .
	2	For en genial idé!	Quelle idée géniale (el. excellente) !
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Tu as eu le poste ? C'est génial !	Fikk du jobben? Det er fantastisk !
	4	C'est un film génial !	Det er en fantastisk (el. kjempebra) film!

¹⁷² De to ordene har to felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *génie* brukes dessuten i en del forskjellige sammenhenger hvor det gjengis med helt andre ord på norsk. (Jf. III)

¹⁷³ De to ordene brukes ofte med felles betydning.(jf. I), men ikke sjeldent brukes det franske ordet *génial* i sammenhenger der vi bruker et mindre sterkt ord på norsk. (Jf. III)

GLASS / GLACE¹⁷⁴

I No. = fr.	1	Han husker at han knuste glasset i døren.	Il se souvient d'avoir brisé la glace de la porte.
II No. ≠ fr.	2	Kan du gi meg et glass vann?	Tu peux me donner un verre d'eau ?
	3	Han leter etter en god unnskyldning for å ta seg et glass .	Il cherche un bon prétexte pour prendre un verre .
	4	Jeg har nettopp kjøpt meg et glassbord .	Je viens de m'acheter une table en verre .
III Fr. ≠ no.	5	La glace du Groenland fond de plus en plus vite.	Isen på Grønland smelter forttere og forttere.
	6	Quelle est la bonne phrase pour briser (el. rompre) la glace ?	Hva er den riktige setningen for å bryte isen ?
	7	Elle adorait se regarder dans la glace .	Hun elsket å se seg (selv) i speilet .
	8	Mettre de la glace (el. des glaçons) dans le whisky va casser son goût.	Å ha is(biter) i whiskyen vil ødelegge smaken.
	9	Je préfère la glace à la vanille .	Jeg foretrekker vaniljeis .
	10	(fl.) En 2030, les glaces des pôles seront devenues quasi-inexistantes.	I 2030 vil polarisen være nesten ikke-eksisterende.
	11	Posez une poche de glace sur le genou !	Legg en ispose på kneet!
	12	Saupoudrez de poudre glace !	Strø melis over!

GRAD / GRADE¹⁷⁵

I No. = fr.	1	Hvilken grad i hæren har du?	Vous avez quel grade dans l'armée ?
	2	(fl.) Han steg raskt i gradene .	Il est vite monté en grade .
II No. ≠ fr.	3	Han gikk gradene i flere restauranter i området.	Il a fait ses classes dans plusieurs restaurants de la région.
	4	Hun har en grad fra universitetet i Madrid.	Elle est diplômée de l'Université de Madrid.
	5	Studentene er i høy grad fornøyde.	Les étudiants sont très contents.
	6	Økonomien i de fleste landene er i større eller mindre grad berørt.	L'économie de la plupart des pays est plus ou moins touchée.
	7	Jeg skal lage en vinkel på 90 grader .	Je dois faire un angle de 90 degrés .
	8	Han er til de grader sjalu.	Il est tellement (el. on ne peut plus)

¹⁷⁴ Det er bare brukt om glassrute at de to ordene har felles betydning. (Jf. I) I alle andre sammenhenger brukes det franske ordet 'verre' der vi bruker *glass* på norsk. (Jf. II) Det franske ordet *glace* brukes dels om is, dels om speil. (Jf. III)

¹⁷⁵ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *grad* har dessuten en rekke ulike betydninger, og inngår i forskjellige uttrykk der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II)

			jaloux.
	9	Jeg kan til en viss grad forstå deres argumenter.	Je comprends dans une certaine mesure leurs arguments.
	10	Temperaturen kan gå ned til minus 5 grader .	La température peut descendre jusqu'à moins 5 degrés .
	11	Hun har (en) bachelorglad/mastergrad/doktorglad i matematikk.	Elle a une licence/maîtrise/un doctorat en mathématiques.
	12	Hun ble utsatt for et forhør av tredje grad (el. tredjegrads forhør).	Elle a subi un interrogatoire poussé .
	13	Vi skal regne ut lengdegrad og breddegrad for dette punktet.	On doit calculer le degré de latitude et de longitude de ce point.
	14	Det kreves eksamen av høyere grad .	On exige un examen de niveau master .
	15	(mat.) Det finnes forskjellige metoder for å løse en ligning av annen grad (el. annengradsligning).	Il existe différentes méthodes pour résoudre une équation de deuxième degré .
	16	(språkv.) Her er en øvelse over adjektivets gradbøyning .	(fl.) Voici un exercice sur les degrés de l'adjectif.
III Fr. ≠ no.	17	(overf.) Il en a pris pour son grade.	Han fikk så hatten passet .

GYMNAS / GYMNAS¹⁷⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Etter endt gymnas reiste han til England for å studere.	Après le lycée , il est allé en Angleterre pour faire des études.
III Fr. ≠ no.	2	Plus de 400 jeunes étaient réunis dans le gymnase de l'école.	Mer enn 400 ungdommer var samlet i gymnastikksalen på skolen.

¹⁷⁶ Den norske betegnelsen *gymnas* brukes ikke lenger. I 1974 ble denne betegnelsen avløst av «studieretting for allmenne fag i den videregående skolen». Merk at *gymnase* i Frankrike betyr ‘gymnastikksal’. (Jf. eks. 2)

HABIL / HABILE¹⁷⁷

I No. = fr.	1	Han anses som en habil (el. dyktig , flink) politiker.	On le considère comme un politicien habile .
II No. ≠ fr.	2	Styret fant henne habil i saken.	La direction l'a jugée légalement apte à s'occuper de l'affaire.
III Fr. ≠ no.	3	Elle est habile à discuter.	Hun er dyktig (el. flink, god) til å diskutere.
	4	Il est habile de ses mains.	Han er flink med hendene.
	5	(neds.) C'est un intriguant habile .	Han er en slu intrigemaker.
	6	(jur.) Il n'est pas habile à succéder .	Han er ikke arveberettiget .

HASARD / HASARD¹⁷⁸

I No. = fr.	1	Bingo er et hasardspill .	Le bingo est un jeu de hasard .
II No. ≠ fr.	2	(overf.) Ledelsen spiller hasard med våre arbeidsplasser.	La direction joue à la roulette avec nos emplois (el. met dangereusement nos emplois en jeu).
III Fr. ≠ no.	3	Ils espéraient éviter les hasards de la guerre.	De håpet å unngå krigens farer .
	4	C'est un pur hasard .	Det er en ren tilfeldighet .
	5	L'homme est soumis aux caprices du hasard .	Mennesket er underlagt skjebnens luner.
	6	Je prends mon parapluie à tout hasard .	Jeg tar med paraply for sikkerhets skyld .
	7	J'ai marché au hasard dans les rues.	Jeg vandret på måfå rundt i gatene.
	8	On s'est rencontrés par hasard .	Vi møttes tilfeldigvis .

¹⁷⁷ De to ordene har den felles betydningen ‘dyktig’, brukt om personer. (Jf. I) I andre sammenhenger kan man ikke oversette det norske adjektivet *habil* med *habile* på fransk. (Jf. II) Det franske *habile* betyr vanligvis ‘dyktig’. (Jf. III)

¹⁷⁸ Det er bare brukt om hasardspill at de to ordene har felles betydning. (Jf. I) På norsk brukes *spille hasard med* også i overf. betydning, men da må det oversettes med andre uttrykk. (Jf. II) Det franske ordet *hasard* har flere forskjellige betydninger. Bl.a. brukes det om tilfeldighet og skjebne. (Jf. III) Det inngår i flere vanlige preposisjonsuttrykk. (Jf. III.)

HONNØR / HONNEUR¹⁷⁹

I No. = fr.	1	Vi må gi ham honnør for bidraget hans.	Il faut lui rendre honneur pour sa contribution.
	2	(i kortspill) Tu es obligé de jouer un honneur cœur.	Du er nødt til å spille ut en honnør i hjerter.
II No. ≠ fr.	3	(mil.) Du må oppføre deg som i haeren og gjøre honnør .	Tu dois te comporter comme à l'armée et faire le salut militaire .
III Fr. ≠ no.	4	C'est un grand honneur pour moi de participer à cette célébration.	Det er en stor ære for meg å delta i denne feiringen.
	5	A qui ai-je l' honneur ?	Hvem har jeg æren av å snakke med?
	6	(spill og sport) À vous l' honneur !	Du kan starte!
	7	Le président lui a fait l' honneur de le recevoir.	Presidenten gjorde ham den ære å motta ham.
	8	Il a voulu faire honneur à sa famille	Han ønsket å gjøre ære på familiens sin.
	9	C'est lui faire trop d'honneur .	Han fortjener det ikke.
	10	Il a tout fait pour sauver l' honneur de la famille.	Han gjorde alt for å redde familiens ære .
	11	Il s'en est tiré avec honneur .	Han kom fra det med heder og verdighet (el. heder og ære).
	12	Le ministre offre une réception en l'honneur de la délégation chinoise.	Ministeren gir en mottakelse til ære for den kinesiske delegasjonen.
	13	(fl.) (mil.) Le général a été enterré avec les honneurs militaires.	Generalen ble gravlagt under fulle militære æresbevisninger .
	14	Ce juge n'aime pas se faire appeler « Votre Honneur ».	Denne dommeren liker ikke å bli tiltalt med «Deres høyhet ».
	15	Il est membre de la Légion d'honneur .	Han er medlem av Æreslegionen .

¹⁷⁹ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Ellers brukes det norske ordet *honnør* i det mil. uttrykket *gjøre honnør*, hvor man ikke kan bruke *honneur* på fransk. (Jf. II) Vanligvis brukes det franske *honneur* om ære, hvor det inngår i flere forskjellige uttrykk. (Jf. III)

HOTELL / HÔTEL¹⁸⁰

I No. = fr.	1	Vi bodde på et trestjerners hotell .	On habitait un hôtel trois étoiles.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Certains des hôtels du Marais sont actuellement en cours de rénovation.	Noen av herskapshusene i Marais-området er for tiden under oppussing.
	3	Il faut s'adresser à l' hôtel des impôts .	Du må henvende deg på skattekontoret .
	4	D'abord, il a fallu aller à l' hôtel de police .	Først måtte vi måtte gå til politistasjonen .
	5	Où se trouve l' hôtel de ville ?	Hvor er rådhuset ?
	6	Le maître d'hôtel nous a mis au beau milieu d'une zone fumeurs.	Hovmesteren plasserte oss midt i en røkeavdeling.

HUMAN / HUMAIN¹⁸¹

I No. = fr.	1	Komitéen ber om at fangene får en human (el. menneskelig) behandling.	Le comité demande un traitement humain des détenus.
	2	Jeg er heldig som har en human (el. menneskelig) sjef.	J'ai la chance d'avoir un patron humain .
	3	Er humanitenskapene (el. de humanistiske fagene, humaniora) i krise?	Les sciences humaines sont-elles en crise ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	L'erreur est humaine .	Det er menneskelig å feile.
	5	C'est un principe important dans le langage humain que la relation entre forme et contenu est arbitraire.	Det er et viktig prinsipp i menneskelig språk at det er et tilfeldig forhold mellom form og innhold.
	6	Le corps humain n'est pas une machine.	Menneskekroppen er ikke en maskin.

¹⁸⁰ De to ordene har normalt felles betydning. (Jf. I) Men det franske ordet *hôtel* brukes også i andre sammenhenger, oftest i sammensetninger. (Jf. III)

¹⁸¹ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *humain* brukes dessuten svært ofte i betydninger der det ikke kan gjengis med *human* på norsk. (Jf. III)

	7	Tous les êtres humains ont des droits fondamentaux.	Alle mennesker har noen grunnleggende rettigheter.
	8	Le genre humain (el. l' humanité) s'intéresse à la question de guerre et de paix depuis la nuit des temps.	Menneskeheten har vært opptatt av spørsmålet om krig og fred siden tidenes morgen.

HYMNE / HYMNE¹⁸²

I No. = fr.	1	Denne sangen er en hymne (el. ode) til kjærligheten.	Cette chanson est un hymne à l'amour.
	2	De homeriske hymner er oversatt til dansk.	Les hymnes homériques ont été traduits en danois.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Tu connais l' hymne national français ?	Kan du den franske nasjonalsangen (el. fedrelandssangen)?
	4	Nous avons dû nous lever pour chanter l' hymne royal .	Vi måtte reise oss for å synge kongesangen .

IDYLL / IDYLLE¹⁸³

I No. = fr.	1	(litt. vit.) De fleste av Theokrits idyller er i dorisk språkdrakt.	La plupart des idylles de Théocrite sont en langue dorique.
	2	Det var ikke akkurat noen idyll mellom henne og meg.	Entre elle et moi, ça n'était pas précisément l' idylle .
II No. ≠ fr.	3	Golfo Aranci er en idyll av en by.	Golfo Aranci est une ville idyllique .
III Fr. ≠ no.	4	Il aurait eu une idylle avec une actrice.	Han skal ha hatt en romanse med en skuespillerinne.

¹⁸² De to ordene har noen felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *hymne* brukes dessuten i enkelte sammensetninger der det gjengis med ‘sang’ på norsk. (Jf. III)

¹⁸³ De to ordene har to betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *idyll* brukes dessuten i en betydning, der det gjengis med adjektivet ‘idyllique’ knyttet til substantivet som er brukt. (Jf. II) Det franske ordet *idylle* har også en annen betydning, der det gjengis med ‘romanse’ på norsk. (Jf. III)

IGNORERE / IGNORER¹⁸⁴

I No. = fr.	1	Han ignorerer meg fullstendig.	Il m' ignore complètement.
II No. ≠ fr.	2	Vi kan ikke lenger ignorere dette problemet.	Nous ne pouvons plus fermer les yeux sur ce problème.
III Fr. ≠ no.	3	J' ignore son nom.	Jeg kjenner ikke navnet hans/hennes.
	4	Les Vikings ignoraient la peur.	Vikingene visste ikke hva frykt var.
	5	J' ignorais que cela durerait si longtemps.	Jeg visste ikke at det ville vare så lenge.

IMAGE / IMAGE¹⁸⁵

I No. = fr.	1	Dette firmaet har et godt image . ¹⁸⁶	Cette société a une bonne image (de marque).
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Le dessin animé consiste en une série de dessins qui sont photographiés image par image .	Tegnefilm består av en serie tegninger som fotograferes bilde for bilde .
	3	Il s'agit d'analyser les rapports entre l' image et le texte.	Det dreier seg om å analysere forholdet mellom bildet og teksten.
	4	Tu crois que c'est une image fidèle de la situation ?	Tror du det er et korrekt bilde av situasjonen?
	5	Ce garçon est l'image (crachée) (el. le portrait craché) de son père.	(fam.) Den gutten er som snytt ut av nesen på faren sin.
	6	C'est un écrivain qui s'exprime par des images .	Det er en forfatter som uttrykker seg gjennom bilder .

¹⁸⁴ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet brukes også i én betydning, der det må gjengis med et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske verbet *ignorer* betyr svært ofte å ikke vite, eller ikke kjenne. (Jf. III)

¹⁸⁵ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Oftest gjengis det franske ordet *image* med ‘bilde’. (Jf. III)

¹⁸⁶ Ordet brukes også i hankjønn, ‘en (god) image’.

IMPLISERE / IMPLIQUER¹⁸⁷

I No. = fr.	1	Kapitalisme impliserer et skille mellom stat og økonomi.	Le capitalisme implique une séparation entre l'État et l'économie.
	2	Dette impliserer at Den katolske kirke aksepterer idéen om at alle religioner er likeverdige.	Ceci implique que l'Église catholique accepte l'idée que toutes les religions se valent.
	3	(om pers.) Det later til at han er implisert i en finansskandale.	Il semble qu'il soit impliqué dans un scandale financier.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	(refl.) Elle est consciencieuse et s'implique dans son travail.	Hun er samvittighetsfull og engasjerer seg i arbeidet sitt.

IMPOTENT / IMPOTENT¹⁸⁸

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Mannen hennes er impotent .	Som mari est impuissant .
	2	Hjelpeapparatet er i dag politisk impotent i forhold til disse miljøene.	L'appareil de soutien est aujourd'hui impuissant face à ces milieux.
III Fr. ≠ no.	3	Le patient est impotent .	Pasienten er ufør .

INDEKS / INDEX¹⁸⁹

I No. = fr.	1	Det er en indeks (el. et register) bak i boka.	Il y a un index à la fin du livre.
	2	Boka ble satt på indeks i 1616.	Le livre a été mis à l' Index en 1616.
II No. ≠ fr.	3	(mat.) Hva betyr «a indeks n »?	Que signifie « a indice n » ?
	4	(Pris)indeksen økte med 0,5 % i juli.	L' indice (des prix) a augmenté de 0,5 % en juillet.
III	5	On utilise l' index droit pour	Man bruker høyre pekefinger når man tar

¹⁸⁷ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I). Men brukt refleksivt kan det franske verbet ikke oversettes med det norske *implisere*. (Jf. III)

¹⁸⁸ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet *impotent* oversettes til fransk med *impuissant* (jf. II), betyr det franske ordet 'ufør' (jf. III).

¹⁸⁹ De to ordene har to felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *indeks* oversettes ofte til fransk med 'indice'. (Jf. II) (De franske ordene *index* og 'indice' er forøvrig beslektet.) Det franske ordet *index* kan også bety 'pekefinger'. (Jf. III)

Fr. ≠ no.		prendre des photos.	bilder.
-----------	--	---------------------	---------

INFANTIL / INFANTILE¹⁹⁰

I No. = fr.	1	Så infantil (el. barnslig) han er!	Comme il est infantile !
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Même à 29 ans, on peut avoir quelque chose d' infantile .	Selv som 29-åring kan man ha noe barnlig over (el. ved) seg.
	3	La rougeole est une maladie infantile .	Meslinger er en barnesykdom .

INFLUENSA / INFLUENZA¹⁹¹

I No. = fr.	1	Fugleinfluensa har vært godt kjent hos dyr i flere århundrer.	L' influenza (el. grippe) aviaire est bien connue chez les animaux depuis de nombreux siècles.
II No. ≠ fr.	2	Ettersom jeg har fått influensa , holder jeg sengen.	Comme j'ai attrapé la grippe , je reste au lit.
III Fr. ≠ no.			

INSKRIPSJON / INSCRIPTION¹⁹²

I No. = fr.	1	Samovaren har en inskripsjon på russisk.	Le samovar porte une inscription en russe.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	L' inscription à la faculté doit se faire avant la fin du mois d'août.	Innskriving ved fakultetet må skje innen slutten av august.

¹⁹⁰ Bare i nedsettende betydning brukes de to ordene likt. (Jf. I) Det franske ordet *infantile* brukes dessuten i nøytral betydning. (Jf. III)

¹⁹¹ Det er bare i sammensetningen *fugleinfluensa* at de to ordene brukes i samme betydning. ‘Grippe aviaire’ er mer vanlig enn *influenza aviaire*. (Jf. I) En vanlig influensa heter på fransk ‘grippe’. (Jf. II)

¹⁹² Bare brukt om innskrift har de to ordene felles betydning. (Jf. I) På fransk brukes ordet *inscription* ofte om innskriving (ved skole o.l.). (Jf. III)

INSTITUSJON / INSTITUTION¹⁹³

I No. = fr.	1	Denne mannen er en institusjon i lokalpolitikken.	Cet homme est une institution dans la politique locale.
	2	Vi må forsvare de demokratiske institusjonene .	Il faut défendre les institutions démocratiques.
	3	Han er blitt plassert på en psykiatrisk institusjon .	Il a été placé dans une institution (el. un établissement) psychiatrique.
	4	Hun har en ledende stilling i en finansinstitusjon .	Elle a un poste important dans une institution financière .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	C'est la première fois que le prince héritier est présent à l' institution d'un évêque .	Det er første gang kronprinsen er til stede ved en bispeinnsettelse .
	6	Elle enseigne dans une institution privée .	Hun arbeider på en privatskole .

INSTRUERE / INSTRUIRE¹⁹⁴

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hun ble instruert i bruken av maskinen.	On lui a appris le fonctionnement de la machine.
	2	Hvordan skal man instruere skuespillere?	Comment diriger les acteurs ?
	3	Han nekter å bli instruert om hva han skal gjøre.	Il refuse de se voir dicter ce qu'il doit faire.
III Fr. ≠ no.	4	(jur.) Un magistrat est chargé d' instruire l'affaire.	En dommer er satt til å etterforske saken.
	5	Il faut instruire les enfants sur les différentes religions.	Man må lære barna om de forskjellige religionene.
	6	Je n'avais instruit personne de ma maladie.	Jeg hadde ikke informert (el. fortalt) noen om sykdommen min.
	7	(refl.) On s' instruit à tout âge.	Man har alltid noe å lære .
	8	(refl.) C'est un très bon site pour s' instruire sur l'Egypte.	Det er et veldig bra nettsted for å få informasjon om Egypt.
	9	(refl.) (jur.) L'affaire s' instruit en	Saken er for tiden under etterforskning .

¹⁹³ De to ordene brukes ofte med felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *institution* brukes også om skole, foruten om det å innsette en person i et embete. (Jf. III)

¹⁹⁴ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *instruere* har flere forskjellige betydninger, og gjengis med forskjellige uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *instruire* brukes også med flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

		ce moment.	
--	--	------------	--

INSTRUKSJON / INSTRUCTION¹⁹⁵

I No. = fr.	1	Deres instruksjonsmyndighet tillater dem å kreve opplysninger om alle fakta som de finner nyttige.	Leur pouvoir d'instruction les autorise à exiger des renseignements sur tous les faits qu'ils jugent utiles.
II No. ≠ fr.	2	Vi fikk instruksjon i de øvelsene vi skulle gjøre for å komme i form igjen.	On nous a appris les exercices à faire pour nous remettre en forme.
	3	Skuespillerne sto selv for instruksjonen .	La mise en scène a été assurée par les acteurs eux-mêmes.
III Fr. ≠ no.	4	L' instruction publique est gratuite et obligatoire.	Offentlig undervisning er gratis og obligatorisk.
	5	Il a de l'instruction .	Han er kunnskapsrik .
	6	(fl.) En cas d'incendie, on doit se conformer aux instructions données.	I tilfelle brann skal man følge instruksene som er gitt.
	7	Dans ce pays-là, un adulte sur quatre est sans instruction .	I det landet er én av fire voksne uten skolegang .
	8	Voir instruction no. 99-095.	Jf. rundskriv nr. 99-095.
	9	Il a fait sa connaissance lors de son instruction militaire .	Han ble kjent med ham under militærtjenesten (el. i militæret).
	10	(jur.) En France, le juge d'instruction est tenu d'informer l'accusé de ses droits.	I Frankrike skal forhørdommeren informere tiltalte om hans rettigheter.

INSTRUKTØR / INSTRUCTEUR¹⁹⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han arbeider som instruktør ved teateret.	Il travaille comme metteur en scène au théâtre.
	2	Han/hun er skiinstruktør .	Il/Elle est moniteur/monitrice de ski .
	3	Hun er yogainstruktør .	Elle dirige des cours de yoga .

¹⁹⁵ Det er bare i juridiske sammenhenger at de to ordene kan ha felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *instruksjon* må vanligvis gjengis med helt andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *instruction* brukes dels om utdannelse og undervisning, dels om instruks o.l. (Jf. III)

¹⁹⁶ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *instruktør* oversettes i teatersammenheng med ‘metteur en scène’. I sportsammenheng brukes oftest ‘moniteur’. (Jf. II) Det franske ordet *instructeur* inngår i en del sammensetninger. (Jf. III)

III Fr. ≠ no.	4	(jur.) Qui est le juge instructeur de l'affaire ?	Hvem er forhørsdommer i saken?
	5	Il est sergent instructeur de l'armée américaine.	Han er drillsersjant i den amerikanske hæren.

INTEGRERE / INTÉGRER¹⁹⁷

I No. = fr.	1	(mat.) Det er ikke nødvendigvis vanskeligere å integrere en funksjon enn å lage en eksotisk middag.	Il n'est pas nécessairement plus difficile d' intégrer une fonction que de préparer un dîner exotique.
	2	Vi ønsker å integrere teorier fra flere fagområder.	Nous désirons intégrer des théories de plusieurs disciplines.
	3	Vi snakker om å integrere de utviklingshemmede.	On parle d' intégrer les handicapés.
	4	Denne eleven ønsker ikke å bli integrert i gruppen.	(refl.) Cet élève ne veut pas s' intégrer au (el. dans le) groupe.
	5	(refl.) Målet vårt er å hjelpe dem til å integrere seg i det franske samfunnet.	Notre but est de les aider à s' intégrer dans la société française.
	6	Fremmedspråk er viktig for å forstå et stadig mer integrert Europa.	Les langues étrangères sont importantes pour comprendre une Europe de plus en plus intégrée .
	7	Han er godt integrert i familien min.	Il est bien intégré dans ma famille.
	8	(elektron.) Selskapet produserer integrerte kretser.	La société produit des circuits intégrés .
	9	Integrert undervisning er obligatorisk i alle offentlige undervisningsinstitusjoner.	L'enseignement intégré est obligatoire dans tous les établissements d'enseignement public.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	10	Il espère intégrer une école de commerce.	Han håper å komme inn på en handelsskole.
	11	Elle a intégré l'équipe de basket de l'université.	Hun er tatt opp på basketlaget til universitetet.
	12	Elle propose d' intégrer un paragraphe sur le comportement des enfants.	Hun foreslår å ta med et avsnitt om barnas oppførsel.
	13	(refl.) La villa s' intègre parfaitement dans le paysage.	Villaen glir (el. passer) perfekt inn i landskapet.

¹⁹⁷ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *intégrer* brukes dessuten i noen betydninger der det må gjengis med helt andre ord på norsk. (Jf. III)

INTERESSE / INTÉRÊT¹⁹⁸

I No. = fr.	1	(fl.) Hva er dine interesser ?	Quels sont tes intérêts (el. centres d'intérêt) ?
	2	Opplysningsene er av stor interesse for oss.	Les informations présentent un grand intérêt pour nous.
	3	De har fattet interesse for prosjektet hans.	Ils se sont pris d'intérêt pour son projet.
	4	Takk for interessen dere har vist ham.	Merci de l'intérêt que vous lui avez témoigné.
	5	(fl.) Han har interesser i et oljefirma.	Il a des intérêts dans une compagnie pétrolière.
	6	Det har ikke lenger nyhetens interesse .	Cela n'a plus l'intérêt de la nouveauté.
	7	Les det, det er i din egen interesse .	Lis-le, c'est dans ton intérêt .
	8	Jeg lyttet med stor interesse til foredraget hennes.	J'ai écouté son discours avec beaucoup d'intérêt .
	9	Spørsmålet er uten interesse for resten av samfunnet.	La question est sans intérêt pour le reste de la communauté.
II No. ≠ fr.	10	De har mistet interessen for prosjektet hans.	Ils se sont désintéressés de son projet.
III Fr. ≠ no.	11	Le débat était plein d' intérêt .	Debatten var svært intéressant .
	12	Il y a intérêt à résérer.	Man bør helst reservere.
	13	(fam.) Tu as intérêt à rentrer à l'heure, sinon tu vas te faire disputer.	Du må sørge for (el. passer på) å komme hjem i tide, ellers blir det kjeft å få.
	14	Il doit payer des intérêts sur le prêt.	Han må betale renter for lånet.

¹⁹⁸ De to ordene brukes i samme betydning i flere sammenhenger. (Jf. I) Men ofte må det norske substantivet *interesse* gjengis med det tilsvarende franske verbet ‘intéresser’ eller motsatsen ‘désintéresser’, som i eks. 10. Det franske substantivet *intérêt* må ikke sjeldent gjengis med det tilsvarende norske adjektivet, *interessant* (jf. eks. 11). Det franske ordet *intérêt* brukes dessuten om rente. (Jf. eks. 14)

INTIM / INTIME¹⁹⁹

I No. = fr.	1	Vold i intime relasjoner er uakseptabelt.	La violence dans les relations (el. rapports) intimes est inacceptable.
	2	Dempet belysning bidrar til å skape en intim stemning.	La lumière tamisée contribue à créer une ambiance intime .
	3	I 1985 hadde gjennomsnittsamerikaneren tre intime (el. nære) venner.	En 1985, l'Américain moyen avait trois amis intimes .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Voilà ma conviction intime .	Det er min dypeste overbevisning.
	5	J'ai installé un petit banc dans un coin intime où tu peux passer ton été à lire.	Jeg har satt ut en liten benk i en stille krok hvor du kan tilbringe sommeren med å lese.
	6	Depuis longtemps, elle tient un journal intime .	Hun har lenge skrevet dagbok .
	7	Ma vie intime ne vous concerne pas.	Mitt privatliv angår ikke dere.

INTRIGERE / INTRIGUER²⁰⁰

I No. = fr.	1	Han intrigerte for å få stillingen.	Il a intrigué pour obtenir le poste.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	J'ai une question qui m' intrigue .	Jeg har et spørsmål som opptar meg.
	3	Il m' intrigue .	Jeg blir ikke klok på ham.

¹⁹⁹ På fransk brukes ordet *intime* også som substantiv, i betydningen ‘nær venn’. Den bruken tas ikke med her.

Som adjektiv brukes de to ordene ofte med felles betydning. (Jf. I) I en del sammenhenger må det franske adjektivet *intime* gjengis med andre ord, og det inngår også i en del sammensetninger. (Jf. III)

²⁰⁰ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) På fransk brukes *intriguer* også i betydningen ‘gjøre nysgjerrig’, både om ting og personer, og da brukes andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

INTRODUSERE / INTRODUIRE²⁰¹

I No. = fr.	1	Hun introduserte meg raskt for vennene sine.	Elle m'a vite introduit auprès de ses amis.
	2	Vi jobber intenst med å få introdusert produktet i Frankrike.	On travaille intensément pour introduire le produit en France.
II No. ≠ fr.	3	Jeg skal snart introdusere deg for foreldrene mine	Je vais bientôt te présenter à mes parents.
	4	(refl.) Kunne du introdusere deg for de av våre lesere som ikke kjenner deg?	Pourriez-vous vous présenter pour nos lecteurs qui ne vous connaissent pas ?
III Fr. ≠ no.	5	Il l'a entendue introduire la clé dans la serrure.	Han hørte at hun satte nøkkelen i låsen.
	6	Cette loi a été introduite en 2010.	Denne loven ble innført i 2010.
	7	Elle nous a introduits dans le salon.	Hun viste oss inn i stuen.
	8	Ce mot a récemment été introduit dans la langue française.	Dette ordet er nylig kommet inn i det franske språket.
	9	(refl.) Ils ont réussi à s'introduire auprès des autorités locales.	De har greid å få innpass hos de lokale myndighetene.
	10	(refl.) Il n'a aucun droit de s'introduire dans les affaires d'autrui.	Han har ingen rett til å blande seg inn i andres saker.
	11	(refl.) La fumée s'est introduite dans l'hôtel voisin, qui a dû être évacué.	Røken trengte seg inn i nabohotellet, som måtte evakueres.
	12	(refl.) Les voleurs se sont introduits dans la maison en brisant un carreau.	Tyvene tok seg inn i huset ved å knuse et vindu.
	13	Cette société sera introduite en bourse prochainement.	Dette selskapet kommer til å bli børsnotert med det første.

²⁰¹ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet må i noen sammenhenger gjengis med ‘présenter’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet brukes dessuten i en del sammenhenger der det må gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

INVESTERE / INVESTIR²⁰²

I No. = fr.	1	Vi må investere i nye maskiner.	Nous devons investir dans de nouvelles machines.
	2	Han vil investere pengene sine i verdipapirer.	Il veut investir son argent dans des valeurs mobilières.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Ce matin à 6 heures, les policiers ont investi le bâtiment.	Kl. 6 i morges gikk politifolkene inn i bygningen.
	4	Les femmes ont à investir le champ politique.	Kvinnene må engasjere seg på det politiske området.
	5	Il faut respecter celui que le peuple a investi de sa confiance .	Man må respektere den som folket har satt sin lit til .
	6	Ils ont investi la police de pouvoirs extraordinaire.	De har gitt politiet ekstraordinære fullmakter.
	7	Dimanche, il a été investi dans ses nouvelles fonctions.	Søndag ble han innsatt i sin nye tjeneste.
	8	(refl.) Il s'est investi dans le projet.	Han har lagt mye arbeid i prosjektet.

ISOLASJON / ISOLATION²⁰³

I No. = fr.	1	(tekkn.) Isolasjonen på ledningen er ødelagt.	L' isolation (el. l' isolant) du fil est détruite.
	2	(tekkn.) Vi har 20 centimeter isolasjon i veggene.	Nous avons 20 centimètres d' isolation (el. d' isolant) dans les murs. ²⁰⁴
	3	(tekkn.) Huset ditt trenger isolasjon .	Votre maison a besoin d'une isolation .
	4	(tekkn.) Jeg er nettopp ferdig med lydisolasjon (el. lydisolering) av soverommet. ²⁰⁵	Je viens de terminer l' isolation acoustique de la chambre.
	5	(tekkn.) vinduene har meget god varmeisolasjon .	Les fenêtres ont une très bonne isolation thermique .
II No. ≠ fr.	6	Disse folkene lever i total isolasjon .	Ces gens-là vivent dans un isolement total.
	7	Man må få slutt på den økonomiske isolasjonen av tyrkiskkypriotene.	Il faut mettre fin à l' isolement économique des Chypriotes turcs.
	8	Sykehuset har satt i gang isolasjon (el. isolering) av smittebærere. ²⁰⁶	L'hôpital a mis en œuvre des mesures d' isolement des personnes contaminées.

²⁰² De to ordene brukes i samme betydning i økonomiske sammenhenger. (Jf. I) Det franske verbet *investir* brukes dessuten i en del andre betydninger, bl.a. refleksivt. (Jf. III)

²⁰³ Bare i tekniske sammenhenger har de to ordene felles betydninger. (Jf.I) Det norske ordet *isolasjon* brukes dessuten i ikke-tekniske sammenhenger, og da må det gjengis med ‘isolement’ på fransk. (Jf. III)

²⁰⁴ Ordet *isolation* er vanligere enn ‘isolant’.

²⁰⁵ Ordet ‘lydisolering’ er langt vanligere enn *lydisolasjon* i denne sammenhengen.

²⁰⁶ Ordet ‘isolering’ er vanligere enn *isolasjon* i denne sammenhengen.

III Fr. ≠ no.			
------------------	--	--	--

JOBB / JOB²⁰⁷

I No. = fr.	1	Hun har gjort en god jobb .	(fam.) Elle a fait un bon job . ²⁰⁸
	2	Hun er motivert for å skifte jobb .	Elle est motivée pour changer de job .
II No. ≠ fr.	3	Jeg sykler til jobben .	Je vais au travail à vélo.
III Fr. ≠ no.			

JOURNAL / JOURNAL²⁰⁹

I No. = fr.	1	Hva forteller skipsjournalen (el. loggen)?	Que raconte le journal de bord (el. le log) ?
II No. ≠ fr.	2	Hvordan skal man gå frem for å få tilgang til sin sykejournal ?	Comment doit-on procéder pour avoir accès à son dossier médical ?
III Fr. ≠ no.	3	Je l'ai lu dans le journal .	Jeg leste det i avisen .
	4	(merk.) Les « autres recettes » figurent de toute façon dans le (livre) journal (el. le registre des comptes).	«Andre inntekter» er uansett bokført i kassadagboken (el. er journalført).
	5	Tu vas regarder le journal (télévisé) ?	Skal du se på (tv-)nyhetene?
	6	J'ai tenu un journal (intime) pendant plusieurs mois.	Jeg har skrevet dagbok i flere måneder.
	7	J'ai trouvé cette recette dans un journal pour enfants .	Jeg fant denne oppskriften i et barneblad (el. en avis for barn).
	8	Les journaux lumineux sont très efficaces pour communiquer rapidement avec vos clients ou employés.	Lysaviser er svært effektive for å kommunisere raskt med dine kunder eller ansatte.

²⁰⁷ De to ordene brukes delvis i samme betydning, men det franske ordet er mer fam. enn det norske. (Jf. I)
Brukt om arbeidssted brukes normalt ikke *job* på fransk. (Jf. II)

²⁰⁸ I standardfransk ville man si ‘un bon travail’.

²⁰⁹ Det er bare i spesielle sammensetninger at de to ordene brukes i samme betydning. (Jf. I) Oftest må det norske ordet *journal* gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske *journal* har flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

JUBILER / JUBILER²¹⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Klubben jubilerer med 50 år idag.	Le club fête son cinquantième anniversaire aujourd’hui.
III Fr. ≠ no.	2	Elle jubile de joie en me voyant.	Hun jubler av glede når hun ser meg.

JUBILEUM / JUBILÉ²¹¹

I No. = fr.	1	Québec ville ikke feire dronning Elisabeths jubileum i 2002.	Le Québec n'a pas voulu fêter le jubilé (el. les cinquante ans de règne) de la reine Élisabeth en 2002.
II No. ≠ fr.	2	Festivalen skal feire 250-årsjubileet for Mozarts fødsel.	Le Festival va célébrer les 250 ans de la naissance de Mozart.
III Fr. ≠ no.	3	(rel.) Pendant le Jubilé 2000, 26 millions de personnes ont visité Roma.	I jubelåret 2000 besøkte 26 millioner mennesker Roma.

JUICE (JUS)²¹² / JUS

I No. = fr.	1	En juice til meg, takk.	Un jus de fruits pour moi, s'il vous plaît.
	2	Grønnsakjuice er bra for helsen.	Le jus de légumes est bon pour la santé.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Arroser la dinde de son jus à plusieurs reprises pendant la cuisson.	Øs sjyen over kalkunen flere ganger under stekingen.
	4	(fam.) Au jus!	Kaffen er klar.
	5	(fam.) Je vais te tenir au jus de ce qui se passe.	Jeg skal holde deg orientert om hva som skjer.
	6	(fam.) Des agents EDF ont tenté	Folk fra e-verket har prøvd å komme inn for å

²¹⁰ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet betyr ‘feire jubileum’ (jf. II), mens det franske tilsvarer ‘juble’ på norsk. (Jf. III)

²¹¹ De to ordene har én felles betydning (jf. I), men ofte blir ikke det norske ordet gjengitt med noe eget ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *jubilé* brukes dels om 50-årsjubileum for monarker, dels i en spesiell religiøs sammenheng. (Jf. III)

²¹² På norsk brukes begge disse skrivemåtene. De to ordene brukes svært ofte i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *jus* kan også ha andre betydninger. (Jf. III)

	d'entrer pour venir leur couper le jus .	kutte strømmen deres.
--	---	------------------------------

KABAL / CABALE²¹³

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	(overf.) Vi prøver å få kabalen til å gå opp hver dag med jobb, bringing og henting av barn, handling og alt det andre som skal gjøres.	Nous essayons de bien nous organiser chaque jour : le travail, emmener et chercher les enfants, faire les courses et toutes les autres choses qu'il faut faire.
	2	Han satte seg ned om kvelden for å lese eller legge kabal .	Il s'asseyait le soir pour lire ou faire des patiences .
III Fr. ≠ no.	3	On l'accuse d'avoir monté une cabale contre son jeune confrère.	Han er anklaget for å ha satt opp et komplott mot sin unge kollega.

KABARET / CABARET²¹⁴

I No. = fr.	1	Hun inviterer oss til sin første kabaret .	Elle nous invite à son premier cabaret .
II No. ≠ fr.	2	Vi starter med en fiskecabaret .	On commence par du poisson en aspic .
III Fr. ≠ no.	3	Il a acheté un petit cabaret en bois précieux.	Han har kjøpt et lite brennevinskap i edeltre.

²¹³ De to ordene har ingen felles betydning. (Det franske ordet *cabale*, på norsk ‘kabbala’, brukt om ‘læresystem innenfor senjødedommen med vekt på mystikk og teosofi’, tas ikke med her.) Brukt om kortspill og i overf. betydning gjengis det norske ordet *kabal* med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *cabale* gjengis med ‘komplott’ el. ‘sammensvergelse’.

²¹⁴ Foruten den felles betydningen (jf. I), brukes det norske ordet også om mat i aspik (jf. II), mens det franske ordet også kan brukes om en type skap. (Jf. III)

KABIN / CABINE²¹⁵

I No. = fr.	1	Båten har tre separate kabiner .	Le bateau comprend trois cabines séparées.
	2	(for flypassasjerer) Du kan ikke lenger ta med flytende væske inn i kabinen .	Vous n'avez plus le droit d'apporter des liquides dans la cabine .
	3	(for mannskap på fly) Mannen prøvde å komme seg inn i kabinen (el. cockpit).	L'homme tentait d'entrer dans la cabine (el. le poste) de pilotage (el. le cockpit).
II No. ≠ fr.	4	Elle a oublié son maillot de bain dans la cabine .	Hun har glemt badedrakten i omkledningboden .
III Fr. ≠ no.	5	Toutes les chambres sont équipées d'une cabine de douche et wc.	Alle rommene har dusjkabinett og WC.
	6	Vous pouvez apporter plusieurs modèles dans la cabine d'essayage .	Du kan ta med deg flere plagg inn på prøverommet .
	7	Je cherche une cabine téléphonique .	Jeg er på jakt etter en telefonkiosk .

KABINETT / CABINET²¹⁶

I No. = fr.	1	Samlingen inneholder blant annet et sjeldent kabinet i ibenholt.	La collection comporte entre autres un rare cabinet d'ébène.
	2	Har du vært på Madame Tussauds vokskabinet ?	Tu as visité le Cabinet de Cire de Madame Tussaud ?
II No. ≠ fr.	3	Kontakt Kongens kabinetsekretær .	Prendre contact avec le secrétaire privé du Roi.
	4	Statsministeren sa at han ville stille kabinettpørsmål for å få statsbudsjettet vedtatt.	Le Premier ministre a dit qu'il allait poser la question de confiance pour faire voter le budget de l'État.
III Fr. ≠ no.	5	La tâche principale du cabinet du Premier ministre est de coordonner le travail du gouvernement.	Den viktigste oppgaven for Statsministerens kontor er å samordne regjeringens arbeid.
	6	Je voudrais une chambre avec cabinet de toilette et WC.	Jeg vil gjerne ha et værelse med bad og WC.
	7	(fl.) A-t-on le temps d'aller aux cabinets (el. toilettes) ²¹⁷ ?	Har vi tid til å gå på toalettet ?
	8	Il travaille dans un cabinet de conseil .	Han arbeider i et konsulentfirma .

²¹⁵ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet brukes også i flere andre sammenhenger, ofte i sammensatte ord. (Jf. III)

²¹⁶ De to ordene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) På norsk brukes også sammensetningene **kabinetsekretær** og **kabinettpørsmål**. (Jf. II) Det franske ordet har en del ulike betydninger. (Jf. III)

²¹⁷ Uttrykket ‘aller aux toilettes’ er det vanligste.

	9	Le cabinet de débarras servait de vestiaire.	Roterommet fungerte som garderobe.
	10	Elle travaille dans un cabinet dentaire . ²¹⁸	Hun arbeider på et tannlegekontor (el. en tannklinik).
	11	Il était membre du cabinet de Villepin.	Han var medlem av Villepins regjering .
	12	Le conseil de cabinet est présidé par le Premier ministre et réunit tous les ministres.	Regjeringsmøtet ledes av statsministeren og samler alle ministrene.

KAFFE / CAFÉ²¹⁹

I No. = fr.	1	Jeg foretrekker å male kaffen hjemme.	Je préfère moudre le café chez moi.
	2	Vil du ha en kopp kaffe ?	Tu veux une tasse de café ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	J'ai demandé un café complet .	Jeg har bestilt kontinental frokost .
	4	Ils se sont donné rendez-vous au café .	De har avtalt å møtes på kaféen .

KAI / QUAI²²⁰

I No. = fr.	1	Vi legger til kai kl. 23.	On arrive à quai à 23 h.
	2	Passasjerene kan komme og gå som de vil når skipet ligger ved kai .	Les passagers peuvent aller et venir à leur guise pendant que le navire est à quai .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	De quel quai part votre train ?	Hvilken perrong går toget ditt fra?
	4	Nous nous trouvons en plein milieu de Paris, plus exactement sur les quais de la Seine.	Vi befinner oss midt i Paris, nærmere bestemt på Seinens bredd .

²¹⁸ Cabinet brukes også innenfor andre yrkesgrupper, f.eks. *cabinet médical* (legekontor) og *cabinet d'avocat* (advokatkontor).

²¹⁹ De to ordene brukes ofte med felles betydning. (Jf. I) På fransk kan ordet også inngå i sammensetninger og få en utvidet betydning) (jf. eks. 3), foruten at det svært ofte tilsvarer 'kafé' på norsk. (Jf. eks. 4)

²²⁰ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *quai* har dessuten et par andre betydninger, der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

KAKE / CAKE²²¹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Kl. 16 serveres kaffe og kaker .	A 16 heures seront servis café et gâteaux .
	2	Til dessert blir det bløtkake .	Pour le dessert, on aura un gâteau à la crème .
	3	Mor har laget kjøttkaker .	Maman a préparé des boulettes de viande rissolées .
	4	Jeg elsker min bestemors småkaker .	J'adore les petits fours (sucrés) (el. gâteaux secs) de ma grand-mère.
	5	Hver av kandidatene prøver å mele sin egen kake .	Chacun des candidats essaye de tirer la couverture à lui .
III Fr. ≠ no.	6	Je voudrais une tranche de cake avec une tasse de thé.	Jeg vil gjerne ha et stykke fruktkake og en kopp te.

KALENDER / CALENDRIER²²²

I No. = fr.	1	Den gregorianske kalender er i bruk over hele verden.	Le calendrier grégorien est maintenant en usage dans le monde entier
	2	Jeg har laget en julekalender til barna.	J'ai préparé un calendrier de Noël pour les enfants.
	3	Jeg skal sjekke kalenderen min.	Je vais consulter mon calendrier (el. emploi du temps, agenda).
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Il a un calendrier (el. agenda) très chargé.	Han har en veldig tett timeplan .
	5	Nous sommes en train d'établir le calendrier de la saison prochaine.	Vi holder på med å sette opp programmet for neste sesong.
	6	Il faut préparer un calendrier des réunions .	Vi må lage en møteplan .
	7	Ils n'ont respecté le calendrier qu'ils s'étaient fixé.	De overholdt ikke tidsskjemaet som de var blitt enige om.
	8	Il m'a montré un vieux calendrier en bois .	Han viste meg en gammel primstav .

²²¹ De to ordene brukes ikke i samme betydning. Mens *kake* på norsk brukes i mange forskjellige sammenhenger (jf. II), brukes det franske ordet *cake* om ulike typer formkaker, dels om fruktkake (jf. III), dels i sammensetninger der vi på norsk bruker ordet 'brød', som f.eks. *cake aux olives*.

²²² De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet brukes også i andre sammenhenger. (Jf. III)

KAMERADERI / CAMARADERIE²²³

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Det er altfor mye kameraderi i den bransjen.	Il y a trop de favoritisme (el. (fam.) copinage, piston) dans ce secteur-là.
III Fr. ≠ no.	2	Il existe un bon esprit de camaraderie entre les coureurs.	Det er et godt kameratskap mellom løperne.

KAMPANJE / CAMPAGNE²²⁴

I No. = fr.	1	Vi må alltid drive kampanje for idéene våre.	Il faudra toujours faire campagne pour nos idées.
	2	Det er første skritt i en militær kampanje mot opprørerne.	C'est le premier pas d'une campagne militaire contre les rebelles.
	3	Det dreier seg om en reklamekampanje .	Il s'agit d'une campagne publicitaire .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	On peut vivre à la campagne et travailler en ville.	Man kan bo på landet og arbeide i byen.
	5	N'oublions pas de préserver la campagne .	Vi må ikke glemme å ta vare på landsbygda .
	6	Le gouvernement sera en campagne (électorale) jusqu'à la dernière minute.	Regjeringen kommer til å drive valgkamp til siste minutt.

KANAL / CANAL²²⁵

I No. = fr.	1	Det ble bestemt at man skulle lage en kanal mellom Rødehavet og Middelhavet.	On a décidé de construire un canal entre la mer Rouge et la Méditerranée.
	2	Internett er en distribusjonskanal i sterkt vekst.	Internet est un canal de distribution en croissance rapide.
II No. ≠ fr.	3	Tvistene bør løses gjennom diplomatiske kanaler .	Les litiges doivent être résolus par les voies diplomatiques.

²²³ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet brukes neds., har det franske ordet en nøytral betydning. (Jf. II og III)

²²⁴ De to ordene har delvis felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *campagne* brukes med to helt forskjellige betydninger. (Jf. III)

²²⁵ De to ordene har flere felles betydninger (jf. I), men det norske ordet *kanal* må ofte gjengis med andre ord. (Jf. II) Det franske ordet *canal* brukes bl.a. i en del spesialiserte faguttrykk som ikke er tatt med her. Merk uttrykket i III.

	4	Man kan krysse Den engelske kanal gjennom Eurotunnelen.	On peut traverser la Manche par l'Eurotunnel.
	5	Det kommer sigarettlukt ut av luftekanalen på toalettet vårt.	Il y a une odeur de fumée de cigarette qui se dégage de notre conduit d'aération dans nos wc.
	6	Hvor mange tv-kanaler får du inn?	Tu reçois combien de chaînes de télé(vision) ?
III Fr. ≠ no.	7	La France contribue à cette évolution par le canal de la coopération culturelle et scientifique.	Frankrike bidrar til denne utviklingen gjennom kulturelt og vitenskapelig samarbeid.

KARAKTER / CARACTÈRE²²⁶

I No. = fr.	1	Utsikten er fantastisk, og huset har karakter (el. særpreg).	La vue est superbe et la maison a beaucoup de caractère .
	2	Han har (en) svak karakter .	Il est faible de caractère (el. a un caractère faible).
	3	Konfliktene har skiftet karakter .	Les conflits ont changé de caractère (el. ²²⁷ nature).
II No. ≠ fr.	4	Hun har fått svært gode karakterer i matematikk.	Elle a obtenu de très bonnes notes en mathématiques.
	5	Ibsens karakterer var ekstremt ambisiøse.	Les personnages d'Ibsen étaient extrêmement ambitieux.
III Fr. ≠ no.	6	Il prétend que le caractère essentiel du modernisme est son autocritique.	Han hevder at det vesentlige kjennetegnet ved modernismen er dens selvkritikk.
	7	Il a mauvais caractère .	Han har et vanskelig gemytt (el. humør).
	8	Cela nous permet de comprendre le caractère ambigu du texte.	Det gjør oss i stand til å forstå tekstens tvetydighet. ²²⁸
	9	En ce qui concerne les contrats, lisez surtout ce qui est écrit en petits caractères .	Når det gjelder kontrakter, les særlig det som er skrevet med små bokstaver (el. med liten skrift).
	10	Utilisez des caractères de 12 points !	Bruk 12 punkts skrift !
	11	Les différents projets présentent plusieurs caractères (el. traits) communs .	De forskjellige prosjektene har flere fellestrekk .

²²⁶ De to ordene har flere betydninger felles. (Jf. I) I skolesammenheng gjengis det norske ordet *karakter* med ‘notes’. (Jf. II) Det franske ordet brukes dessuten i flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

²²⁷ I denne forbindelsen finner man oftere ‘nature’ enn *caractère*.

²²⁸ Her gjengis altså ikke ordet *caractère* med et eget substantiv på norsk.

KART / CARTE²²⁹

I No. = fr.	1	Start med å kjøpe et kart over Frankrike.	Tu commences par acheter une carte de la France.
	2	Vinkartet deres bør oppdateres.	Leur carte des vins doit être mise à jour.
II No. ≠ fr.	3	Jeg ville gjerne ha et kart over byen.	Je voudrais un plan de la ville.
III Fr. ≠ no.	4	(på restaurant) La carte , s'il vous plaît.	Kan jeg få se menyen ?
	5	(overf.) Ne brouillons pas les cartes !	La oss ikke komplisere situasjonen !
	6	Je vous donne ma carte (de visite) au cas où vous auriez d'autres informations à me fournir.	Jeg gir deg mitt visittkort i tilfelle du har mer informasjon å gi meg.
	7	Tu m'envoies une carte (postale) quand tu seras à Rome ?	Sender du meg et (post)kort når du kommer til Roma?
	8	Tu aimes jouer aux cartes ?	Liker du å spille kort ?
	9	On nous a donné carte blanche pour faire ce que nous voulions.	Vi fikk frie hender til å gjøre det vi ville.
	10	Il te faut une carte d'entrée .	Du må ha inngangsbillett .
	11	Votre carte d'étudiant est valable un an.	Studiekortet ditt er gyldig i ett år.
	12	Munissez-vous de votre carte grise !	Ta med vognkortet !
	13	Vous n'avez pas de carte à puce ?	Har du ikke (bank)kort med chip ?
	14	Comment obtenir une carte de séjour temporaire ?	Hvordan kan man få en midlertidig oppholdstillatelse ?

KARTOTEK / CARTOTHEQUE²³⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Du må konsultere bibliotekets kartotek .	Tu dois consulter le fichier de la bibliothèque.
III Fr. ≠ no.	2	La cartothèque comprend 45 000 cartes enregistrées.	Kartsamlingen omfatter 45 000 registrerte kart.

²²⁹ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Legg merke til at et bykart heter ‘plan de la ville’. (Jf. II) I mange sammenhenger gjengis det franske ordet *carte* med det norske ‘kort’. (Jf. III)

²³⁰ De to ordene har ingen felles betydninger.

KARUSELL / CARROUSEL²³¹

I No. = fr.	1	Vi trenger en lysbildekarusell .	Nous avons besoin d'un carrousel (pour) diapositives .
II No. ≠ fr.	2	Han elsker å kjøre karusell .	Il adore faire un tour dans le manège (de chevaux de bois) .
III Fr. ≠ no.	3	N'oublie pas le carrousel de la police militaire à 14h30 !	Ikke glem militærpolitiets rideoppvisning kl. 14.30!

KATALOG / CATALOGUE²³²

I No. = fr.	1	Ifølge katalogen består utstillingen av 50 malerier og 11 tegninger.	D'après le catalogue , l'exposition comprend 50 peintures et 11 dessins.
II No. ≠ fr.	2	Hun står ikke i (telefon)katalogen .	Elle ne figure pas dans l' annuaire .
III Fr. ≠ no.	3	Je n'ai pas le temps de faire le catalogue de tous les avantages.	Jeg har ikke tid til å liste opp alle fordelene.

KAVALER / CAVALIER²³³

I No. = fr.	1	Hun har ennå ingen kavaler til festen.	Elle n'a toujours pas de cavalier pour la soirée.
II No. ≠ fr.	2	Har du fått deg ny kavaler ?	Tu as un nouveau petit ami ?
	3	Han var en skikkelig kavaler .	C'était un vrai gentleman (el. un homme très courtois).
	4	Hvem hadde du som bordkavaler ?	Qui était ton voisin de table ?
III Fr. ≠ no.	5	(i sjakk) Le cavalier peut également se mouvoir vers l'arrière.	Springeren kan også gå bakover.
	6	Il était cavalier dans l'armée.	Han var kavalerist i hæren.
	7	Que faut-il pour être un bon cavalier ?	Hva skal til for å bli en god rytter ?
	8	Les Verts veulent faire cavalier	De grønne vil opptre på egen hånd .

²³¹ Brukt om lysbildefremviser har de to ordene felles betydning. (Jf. eks. 1) Det norske uttrykket *kjøre karusell*, brukt i forbindelse med tivoli o.l. gjengis med ‘manège’. Det franske ordet *carrousel* brukes bl.a. i ridesammenheng. (Jf. III)

²³² De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Merk at *telefonkatalog* heter ‘annuaire’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *catalogue* inngår i uttrykket *faire le catalogue de*. (Jf. III)

²³³ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *kavaler* har dessuten noen betydninger der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *cavalier* har likeledes noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III) (Det franske ordet *cavalier* brukt som adjektiv er ikke tatt med her.)

		seul.	
--	--	--------------	--

KAVIAR / CAVIAR²³⁴

I No. = fr.	1	I kveld skal jeg servere russisk kaviar til gjestene mine.	Ce soir, je vais servir du caviar russe à mes invités.
	2	Jeg har laget auberginekaviar (el. auberginemousse).	J'ai fait du caviar d'aubergines (el. mousse d'aubergine).
	3	Lakse(rogn)kaviar er ikke så dyr.	Le caviar rouge n'est pas très cher.
II No. ≠ fr.	4	Har du aldri smakt kaviar på tube?	Tu n'as jamais goûté le tarama en tube ?
III Fr. ≠ no.	5	(overf.) (fam.) C'est du caviar , ce jeu.	Det er råenkelt , dette spillet.
	6	(overf.) (sport) Il lui a servi un caviar .	Han sendte ham en fin scoringspasning .
	7	(overf.) L'origine de l'expression <i>la gauche caviar</i> date de la victoire électorale de Mitterrand en 1981.	Opprinnelsen til begrepet kaviarsosialismen stammer fra Mitterrands valgseier i 1981.
	8	(overf.) C'est le patron de la rédaction, qui a passé au caviar (el. caviardé) ce passage.	Det er redaksjonssjefen som har sensurert (el. strøket) det avsnittet.

KLIENT / CLIENT²³⁵

I No. = fr.	1	Enkelte advokater har mange klienter .	Certains avocats ont beaucoup de clients .
II No. ≠ fr.	2	Man må unngå å putte alle sosialklientene i samme sekke.	Il faut éviter de mettre tous les assistés sociaux (el. usagers des services sociaux) dans le même panier.
III Fr. ≠ no.	3	Le médecin a évidemment trop de clients .	Legen har tydeligvis for mange pasienter .
	4	Le parking est réservé aux clients de l'hôtel.	Parkeringsplassen er reservert for hotellets gjester .
	5	Combien de clients fréquentent le magasin avant 10 heures ?	Hvor mange kunder besøker butikken før klokken 10?
	6	En ce qui concerne la peinture, as-tu trouvé un client sérieux ?	Når det gjelder maleriet, har du funnet en seriøs kjøper ?

²³⁴ De to ordene har én felles betydning, brukt om en eksklusiv matrett. Det inngår bl.a. i ulike sammensetninger både på norsk og fransk. (Jf. I) Norsk kaviar på tube – jf. II – gir helt andre assosiasjoner. Det franske ordet *caviar* brukes dessuten i ulike sammenhenger med overført betydning. (Jf. III)

²³⁵ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Legg merke til hvordan den norske sammensetningen *sosialklient* gjengis på fransk. Det franske ordet *client* gjengis med forskjellige norske ord etter hvilken sammenheng de brukes i. (Jf. III)

KLOKKE / CLOCHE²³⁶

I No. = fr.	1	Vi hører kirkeklokken e ringe hver time.	On entend sonner les cloches des églises toutes les heures.
	2	Jeg har arvet en fin osteklokke .	J'ai hérité d'une belle cloche à fromage .
II No. ≠ fr.	3	Hva er klokken ?	Quelle heure est-il ?
	4	Jeg har kjøpt meg en ny klokke .	Je me suis acheté une nouvelle montre .
	5	(om veggur o.l.) Jeg har glemt å stille klokken .	J'ai oublié de régler la pendule (el. mettre la pendule à l'heure).
	6	Har du problemer med å høre dørklokken ?	Tu as des difficultés à entendre la sonnette ?
III Fr. ≠ no.	7	(overf.) Il est intéressant d'entendre un autre son de cloche .	Det er interessant å få en annen versjon av historien .
	8	(fam.) Ce soir, on se tape la cloche .	I kveld skal vi spise godt .

KOLLOKVIUM / COLLOQUE²³⁷

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Studentene arrangerer et kollokvium i ettermiddag for å diskutere eksamsoppgaven.	Les étudiants organisent un travail de groupe cet après-midi pour discuter le devoir d'examen.
III Fr. ≠ no.	2	Il vient d'organiser un colloque international.	Han har nettopp arrangert en internasjonal konferanse (el. et internasjonalt symposium).

KOLONIAL / COLONIAL²³⁸

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Gå bort på kolonialen og kjøp en flaske øl.	Va à l' épicerie acheter une bouteille de bière.
III Fr. ≠ no.	2	Le gouvernement estimait que les coloniaux devraient contribuer au payement des frais de la guerre.	Regjeringen mente at de som bodde i koloniene burde være med å betale det krigen hadde kostet.

²³⁶ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *klokke* gjengis med forskjellige ord på fransk. Merk at i betydningen ‘armbåndsur’ brukes ‘montre’. Det franske ordet *cloche* inngår bl.a. i forskjellige uttrykk. (Jf. III)

²³⁷ De to ordene har normalt ingen felles betydning. Det norske ordet brukes normalt om en slags gruppetime for studenter, mens det franske ordet oftest brukes om en større vitenskapelig konferanse.

²³⁸ De to substantivene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet brukes om en dagligvarebutikk, brukes det franske ordet om personer som har bodd i koloniene. (Det franske ordet er forøvrig mye brukt som adjektiv.)

KOLONNE / COLONNE²³⁹

I No. = fr.	1	Svarene fordeler seg på åtte kategorier, slik det fremgår av første kolonne i tabellen.	Les réponses se répartissent en huit catégories comme indiqué dans la première colonne du tableau.
	2	Hvor stammer begrepet femtekolonne fra?	D'où vient la notion de cinquième colonne ?
	3	(mil.) En bombe har eksplodert like ved en amerikansk militærkolonne .	Une bombe a explosé à proximité d'une colonne militaire américaine.
II No. ≠ fr.	4	Kolonnekjøring er påbudt etter mørkets frembrudd.	Une circulation en file indienne est imposée dès la chute du jour.
III Fr. ≠ no.	5	La colonne dorique est la plus simple des trois colonnes classiques.	Den doriske søyle er den enkleste av de tre klassiske søylene .
	6	La colonne Vendôme a été érigée en 1810 par Napoléon.	Vendôme- søylen ble reist i 1810 av Napoleon.
	7	Le même jour, le journal avait un article sur trois colonnes intitulé : ...	Samme dag hadde avisens en artikkelen over tre spalter med tittelen: ...
	8	(overf.) En dehors des colonnes du <i>Monde</i> , il est n'est toujours pas connu en France.	Utenfor <i>Le Monde</i> 's spalter er han fremdeles ukjent i Frankrike.
	9	Au plus fort de l'incendie, la colonne de fumée était visible à des kilomètres.	Da brannen var på sitt mest intense, kunne røyksøylen ses på flere kilometers avstand.
	10	La colonne vertébrale est le centre de toutes les fonctions du corps.	Ryggraden er sentrum for alle kroppens funksjoner.

²³⁹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet brukes i en del ulike sammenhenger. (Jf. III)

KOMBINASJON / COMBINAISON²⁴⁰

I No. = fr.	1	Tre forskjellige tall gir seks mulige kombinasjoner .	Trois chiffres différents offrent six combinaisons possibles.
	2	Hva er kombinasjonen til safen?	Quelle est la combinaison du coffre-fort ?
	3	Jeg brukte tastekombinasjonen Ctrl+C.	J'ai utilisé la combinaison de touches Ctrl+C.
II No. ≠ fr.	4	(sport) Hvem vant den alpine kombinasjonen det året?	Qui a gagné le combiné alpin cette année-là ?
III Fr. ≠ no.	5	(kjem.) Le sel est une combinaison chimique de sodium et de chlore.	Salt er en kjemisk forbindelse av natrium og klor.
	6	(neds.) (fl.) La décision était le résultat de combinaisons (el. combines) politiques.	Vedtaket var et resultat av politisk kokkelimonke .
	7	Ce numéro n'était pas dans la combinaison gagnante .	Det tallet var ikke med i vinnerrekken .
	8	Je me suis acheté une nouvelle combinaison de ski .	Jeg har kjøpt meg ny skidress .
	9	La femme ne portait qu'une combinaison en soie .	Kvinnen hadde bare på seg en silkeunderkjole .

KOMMERS / COMMERCE²⁴¹

I No. = fr.	1	Det er en klassisk debatt om kunst og kommers .	C'est un débat classique entre l'art et le commerce .
II No. ≠ fr.	2	For et kommers!	Quel chahut !
III Fr. ≠ no.	3	Le commerce a connu une restructuration importante ces dernières années.	Handelsnæringen har opplevd en omfattende restrukturering de siste årene.
	4	Il est dans le commerce international.	Han driver (med) internasjonal forretningsvirksomhet .
	5	La société fait du commerce électronique.	Selskapet driver (med) elektronisk handel .
	6	Nous souhaitons une société où aucune femme n'ait besoin de faire commerce de son corps.	Vi ønsker et samfunn der ingen kvinner skal måtte selge kroppen sin.
	7	Cette revue est hors commerce .	Dette tidsskriftet er ikke i salg .
	8	Il a rompu tout commerce avec ces gens-là.	Han har brutt all kontakt med de folkene der.

²⁴⁰ De to ordene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet brukes i forskjellige sammenhenger, og blir gjengitt med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

²⁴¹ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet har også en helt annen betydning. (Jf. II) Det franske ordet må svært ofte gjengis med andre ord på fransk. (Jf. III)

	9	Elle tient un commerce de fruits et légumes .	Hun driver en frukt- og grønnsakbutikk .
	10	Elle avait fait l' école de commerce .	Hun hadde gått på handelsskole .

KOMMISJON / COMMISSION²⁴²

I No. = fr.	1	EU-kommisjonen støtter prosjektet.	La Commission européenne appuie le projet.
	2	De har nedsatt en undersøkelseskommisjon .	Ils ont créé une commission d'enquête .
II No. ≠ fr.	3	Hvem er med i eksamenskommisjonen ?	Qui fait partie du jury d'examen ?
III Fr. ≠ no.	4	Il est mort avant de s'acquitter de sa commission .	Han døde før han fikk utført oppdraget .
	5	Je ne manquerai pas de lui faire la commission .	Jeg skal ikke glemme å gi ham beskjed .
	6	(fl.) N'oublie pas d'aller faire les commissions !	Ikke glem å handle (el. gå ærend, gjøre innkjøp !)
	7	Nous ne prenons aucune commission sur la vente.	Vi tar ingen provisjon av salget.
	8	Elle préside la commission du budget .	Hun leder budsjettkomitéen .

KOMPANJONG / COMPAGNON²⁴³

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Jeg skal diskutere det med kompanjongen min.	Je vais en discuter avec mon associé .
III Fr. ≠ no.	2	Mon compagnon actuel ne veut pas d'enfant.	Min nåværende samboer vil ikke ha barn.
	3	Le chien est un compagnon fidèle.	Hunden er en trofast følgesvenn .
	4	J'ai rencontré deux anciens compagnons d'études .	Jeg har møtt to tidligere studiekamerater .

²⁴² De to ordene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) Merk at 'eksamenskommisjon' ikke kan gjengis med *commission*. (Jf. II) Det franske ordet *commission* har flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

²⁴³ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet har bare én betydning, som på fransk gjengis med 'associé'. (Jf. II) Det franske ordet *compagnon* gjengis med forskjellige ord på norsk. (*Compagnon* ble tidligere brukt om kamerat, men her har ordet 'copain' overtatt i moderne fransk.)

	5	Ton compagnon de table vient de partir	Din bordkavaler har nettopp gått.
	6	Le Châteauneuf constitue un parfait compagnon de table du bœuf.	Châteauneuf-vinen passer perfekt til oksekjøtt.
	7	Je cherche un compagnon de voyage pour aller en Australie.	Jeg søker etter en reisefelle for å dra til Australia.

KOMPASS / COMPAS²⁴⁴

I No. = fr.	1	Han måtte navigere etter kompass på grunn av regnet.	Il a dû naviguer au compas (el. à la boussole) à cause de la pluie.
II No. ≠ fr.	2	Man må kombinere kartlesing med bruk av kompass .	Il faut combiner la lecture de la carte et l'usage de la boussole .
III Fr. ≠ no.	3	Tracez un cercle au compas !	Tegn en sirkel med passer !

KOMPLETT / COMPLET²⁴⁵

I No. = fr.	1	Han er en komplett idiot.	C'est un idiot complet .
	2	Det dreier seg om en komplett kunstner.	Il s'agit d'un artiste complet .
	3	Hvordan kan man få tak i en komplett samling av serien?	Comment obtenir une collection complète de la série ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Elle habite ici depuis 50 années complètes .	Hun har bodd her i 50 samfulle år.
	5	J'ai voulu voir le film hier soir, mais c'était complet .	Jeg hadde lyst til å se filmen i går kveld, men det var utsolgt .
	6	Il n'y a pas de place disponible, le train est complet .	Det er ikke noen plass ledig, toget er fullt .
	7	Vous allez désormais pouvoir filmer dans l' obscurité complète .	Du vil heretter kunne filme i totalt mørke.

²⁴⁴ Brukt i båt- og flysammenheng gjengis det norske ordet *kompass* dels med *compas*, dels med ‘boussole’. (Jf. I) Det norske ordet *kompass* brukt i vanlig tursammenheng heter på fransk ‘boussole’. (Jf. II) Merk at det franske ordet *compas* brukt om tegneredskap betyr ‘passer’.

²⁴⁵ De to adjektivene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *complet* gjengis med en del forskjellige ord på norsk. (Jf. III) (Den adverbielle bruken av det norske ordet *komplett* tas ikke med her. Det franske ordet *complet* brukt som substantiv, i betydningen ‘dress’, er heller ikke med her.)

	8	Elle a les œuvres complètes d'Ibsen.	Hun har Ibsens samlede verk(er).
	9	L'hôtel propose un petit déjeuner complet .	Hotellet tilbyr kontinental frokost. ²⁴⁶
	10	Je préfère le pain complet .	Jeg foretrekker grovbrød .
	11	Cuire le riz complet pendant 40 minutes.	Kok naturrisen i 40 minutter.

KONDISJON / CONDITION²⁴⁷

I No. = fr.	1	Det er viktig at kandidaten er i god fysisk kondisjon (el. form).	Il est important que le candidat soit en bonne condition (el. forme) physique.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Je te prête ma voiture à condition que tu me la ramènes ce soir.	Jeg låner deg bilen min på den betingelse at jeg får den tilbake i kveld.
	3	S'il est de condition modeste, il recevra un enseignement gratuit.	Hvis han kommer fra bekjedne kår , vil han få gratis undervisning.
	4	Les chambres sont petites, mais en bonne condition .	Rommene er små, men i god stand .
	5	(filos.) Il ne connaît pas la différence entre les conditions nécessaires et les conditions suffisantes.	Han vet ikke forskjell på nødvendige og tilstrekkelige betingelser .
	6	C'est une condition sine qua non .	Det er en ufravikelig betingelse .
	7	(fl.) A notre âge, il est souhaitable de pouvoir voyager dans de bonnes conditions .	I vår alder er det ønskelig å kunne reise behagelig .
	8	Tu as entendu parler de La condition humaine d'André Malraux ?	Har du hørt om Menneskets lodd av André Malraux ?
	9	Ils ont été obligés d'accepter une capitulation sans condition .	De ble nødt til å godta en betingelsesløs kapitulasjon.
	10	Nous n'accepterons sous aucune condition le retour des réfugiés.	Vi vil under ingen omstendighet akseptere at flyktningene blir sendt tilbake.
	11	(fl.) Ils vont faire grève pour obtenir de meilleures conditions de travail .	De skal streike for å få bedre arbeidsbetingelser (el. arbeidsvilkår).
	12	(fl.) Quelles sont les communes	Hvilke kommuner har de dårligste

²⁴⁶ Den består vanligvis av kaffe el. te, brød, smør og syltetøy.²⁴⁷ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *condition* brukes i flere forskjellige betydninger. Ofte brukes det i flertall. (Jf. III)

		ayant les pires conditions de vie ?	le levévilkårene?
--	--	--	-------------------

KONDUKTØR / CONDUCTEUR²⁴⁸

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	(på tog) Konduktøren kommer for å sjekke billettene.	Le contrôleur arrive pour vérifier les billets.
III Fr. ≠ no.	2	Je suis un conducteur calme.	Jeg er en rolig bilfører .
	3	Elle travaille comme conducteur de bus/poids lourds .	Hun arbeider som buss-/trailersjåfør .
	4	Il cherche un poste comme conducteur de travaux .	Han er ute etter en jobb som teknisk leder .

KONFERANSE / CONFÉRENCE²⁴⁹

I No. = fr.	1	Statsministeren skal holde pressekonferanse kl. 10.	Le Premier ministre tiendra une conférence de presse à 10 heures.
	2	Bare 14 % av bedriftene bruker telefonkonferanse .	Seules 14 % des entreprises utilisent la conférence par téléphone .
II No. ≠ fr.	3	Tre søkerere er blitt innkalt til konferanse .	Trois candidats ont été convoqués à un entretien .
III Fr. ≠ no.	4	Elle n'est pas disponible pour le moment, elle est en conférence .	Hun er ikke tilgjengelig for øyeblikket, hun er på møte .
	5	Il fera une conférence sur les énergies renouvelables.	Han skal holde et foredrag om fornybar energi.
	6	Il a un poste de maître de conférences à l'Université de Caen.	Han er ansatt som førsteamanuensis ved Universitetet i Caen.

²⁴⁸ De to ordene har ingen felles betydning. Merk betydningsforskjellen mellom de to ordene på norsk og fransk. (Jf. II og III) (Likevel er det jo oftest slik at en bussjåfør både kjører bussen og kontrollerer billettene.)

²⁴⁹ De to ordene brukes delvis i samme betydning, særlig i sammensetninger. (Jf. I) Men oftest brukes de to ordene med ulike betydninger. (Jf. II og III)

KONFERANSIER / CONFÉRENCIER²⁵⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hvem var konferansier for forestillingen?	Qui était l' animateur du spectacle ?
III Fr. ≠ no.	2	Il a été invité comme conférencier au congrès.	Han ble invitert som foredragsholder på kongressen.

KONKURS / CONCOURS²⁵¹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Konkursen var uunngåelig.	La faillite était inévitable.
III Fr. ≠ no.	2	Par un heureux concours de circonstances, le théâtre a trouvé de nouveaux locaux.	Gjennom et heldig sammenfall av omstendigheter har teatret funnet nye lokaler.
	3	L'ouvrage a été publié avec le concours de l'université.	Verket er utgitt med støtte fra universitetet.
	4	Qui a gagné le concours de la chanson ?	Hvem vant sangkonkurransen ?
	5	Il pense se présenter au concours d'entrée à l'ENA.	Han har tenkt å melde seg på til opptaksprøven på ENA-skolen.

KONSEPT / CONCEPT²⁵²

I No. = fr.	1	Til tross for et ambisiøst og interessant konsept har man bestemt at prosjektet ikke skal gjennomføres.	Malgré un concept ambitieux et intéressant, il a été décidé que le projet ne sera pas réalisé.
II No. ≠ fr.	2	Tanken på å tape valget fikk ham til å gå fra konseptene .	L'idée de perdre les élections lui a fait perdre la tête .
	3	Start med å skrive et konsept !	Commencez par écrire une ébauche !
III Fr. ≠ no.	4	Le concept de « troisième voie » est relativement flou.	Begrepet «den tredje vei» er relativt vagt.

²⁵⁰ De to ordene brukes aldri i samme betydning.²⁵¹ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet *konkurs* brukes synonymt med 'fallitt' (jf. II), brukes det franske ordet *concours* i helt andre betydninger. (Jf. III)²⁵² De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *konsept* har også et par betydninger der helt andre uttrykk må brukes på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *concept* er mye brukt i betydningen 'begrep'. (Jf. III)

KONSERT / CONCERT²⁵³

I No. = fr.	1	Jeg går sjeldent på konsert .	Je vais rarement au concert .
II No. ≠ fr.	2	Jeg liker godt hans konsert for piano og orkester.	Son concerto pour piano et orchestre me plaît beaucoup.
III Fr. ≠ no.	3	Ils travaillent de concert depuis plusieurs années.	De har arbeidet sammen i flere år.

KONTANT / COMPTANT²⁵⁴

I No. = fr.	1	Du kan betale kontant eller med sjekk.	Vous pouvez payer (au) comptant (el. en argent comptant, en espèces) ²⁵⁵ ou par chèque.
II No. ≠ fr.	2	Han fikk et kontant svar.	Il a eu une réponse brusque . (el. On lui a répondu du tac au tac .)
III Fr. ≠ no.	3	Le paiement se fait au comptant par chèque ou carte de crédit.	Betalingen skjer umiddelbart med sjekk eller kredittkort.
	4	(overf.) J'ai cessé de prendre pour argent comptant ce que les politiques racontent.	Jeg har sluttet å ta det politikerne sier for god fisk .

KONTINGENT / CONTINGENT²⁵⁶

I No. = fr.	1	(mil.) Den franske kontingenten i Isaf er på ca. 650 mann.	Le contingent français de l'Isaf compte quelque 650 hommes.
II No. ≠ fr.	2	Har du betalt kontingenten for i år?	As-tu payé la cotisation pour l'année en cours ?
III Fr. ≠ no.	3	L'université s'est vu attribuer un contingent limité de bourses.	Universitetet er blitt tildelt et begrenset antall stipend.

²⁵³ De to ordene brukes ofte med felles betydning. (Jf. I) Men om musikkverk brukes på fransk 'concerto'. (Jf. II)

²⁵⁴ En viktig forskjell mellom norsk og fransk er at mens å *betale kontant* innebærer kontanter, brukes *payer (au) comptant* dels i den samme betydningen (jf. I), dels i betydningen umiddelbar betaling, altså uten utsettelse (jf. eks. 3). Det norske ordet *kontant* brukes også i en helt annen betydning. (Jf. II)

²⁵⁵ Fam. brukes også anglismen 'payer cash'.

²⁵⁶ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) I betydningen 'medlemsavgift' brukes 'cotisation' på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *contingent* brukes også i en annen betydning. (Jf. III)

KONTROLL / CONTRÔLE²⁵⁷

I No. = fr.	1	Aksjonærene nekter ham full kontroll over bedriften.	Les actionnaires lui refusent le contrôle total de l'entreprise.
	2	De militære har tatt kontrollen over hovedstaden.	Les militaires ont pris le contrôle de la capitale.
	3	Når skal du på (teknisk) kontroll med bilen din?	Quand votre véhicule doit-il passer au contrôle technique ?
	4	Regjeringen har situasjonen under kontroll .	Le gouvernement a la situation sous contrôle (el. en main, maîtrise la situation).
	5	Han unnlot å møte til dopingkontrollen .	Il a omis de se présenter au contrôle antidopage .
	6	Franske bilførere blinker ofte med lysene for å gi beskjed om en fartskontroll .	Les conducteurs français font souvent des appels de phares pour signaler un contrôle de vitesse .
	7	Kineserne har drevet med fødselskontroll (el. familieplanlegging) i mange år.	Les Chinois pratiquent le contrôle des naissances (el. planning familial) depuis bien des années.
	8	Jeg er blitt innkalt til helsekontroll (el. helsesjekk).	J'ai été convoqué au contrôle médical .
II No. ≠ fr.	9	Hun elsker å zappe med fjernkontrollen .	Elle adore zapper avec la télécommande .
	10	Jeg er redd for å miste selvkontrollen .	J'ai peur de perdre mon sang-froid .
	11	Han finner ikke volumkontrollen .	Il ne trouve pas le bouton (de) volume .
III Fr. ≠ no.	12	(mil.) (fl.) Il a été rayé des contrôles .	Han er blitt strøket fra rullene .
	13	Que préférez-vous : le contrôle continu ou l'examen final ?	Hva foretrekker dere: underveisevaluering eller slutteksemansen?

KOPI / COPIE²⁵⁸

I No. = fr.	1	Ta kopi av skjemaet før du sender det fra deg!	Faire une copie du formulaire avant de l'envoyer !
	2	Rett kopi bekreftes.	Copie certifiée conforme.
	3	Det dreier seg om en kopi av originalmaleriet.	Il s'agit d'une copie du tableau original.
	4	Vårt nåværende monarki er bare en blek kopi (el. skygge) av kongedømmene i gamle dager.	Notre monarchie actuelle n'est qu'une pâle copie de ce que pouvaient être les monarchies d'autrefois.

²⁵⁷ De to ordene brukes i samme betydning i en rekke tilfeller. (Jf. I) I noen norske sammensetninger der **kontroll** inngår, brukes helt andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet **contrôle** brukes også i enkelte sammenhenger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

²⁵⁸ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Merk bruken av det franske ordet **copie** i eks. 6.

II No. ≠ fr.	5	Han er en tro kopi av sin far.	C'est le portrait (tout) craché de son père.
III Fr. ≠ no.	6	J'ai cinquante copies à corriger pour demain.	Jeg har femti oppgaver (el. besvarelser) å rette til i morgen.

KORPS / CORPS²⁵⁹

I No. = fr.	1	Utenriksministeren deltar på en middag for det diplomatiske korps .	Le ministre des Affaires étrangères assiste à un dîner offert au corps diplomatique.
	2	(mil.) Han har tjenestegjort i hærrens våpentekniske korps .	Il a servi dans le corps militaire des ingénieurs de l'armement.
II No. ≠ fr.	3	Jeg har spilt i korps i 12 år.	J'ai joué dans une fanfare pendant 12 ans.
III Fr. ≠ no.	4	Ce vin a du corps .	Denne vinen er fyldig .
	5	Nous voulons avoir une âme saine dans un corps sain.	Vi vil ha en sunn sjel i et sunt legeme .
	6	Elle n'a rien dans le corps depuis hier.	Hun har ikke spist noe siden i går.
	7	Elle tremblait de tout son corps .	Hun skalv over hele kroppen .
	8	Le texte et la musique font corps .	Teksten og musikken danner et hele (el. en helhet).
	9	Le projet commence à prendre corps .	Prosjektet begynner å ta form .
	10	Ils ont retrouvé le corps dans une rivière.	De fant liket i en elv.
	11	Je viens de terminer le corps du pull.	Jeg har nettopp strikket ferdig bolten til genseren.
	12	Il s'est lancé à corps perdu dans son travail.	Han kastet seg med liv og sjel ut i arbeidet.
	13	À mon corps défendant , j'ai un faible pour ce film.	Mot min vilje har jeg en svakhet for den filmen.
	14	Il n'hésite pas à aller au corps à corps avec son opposant.	Han nøler ikke med å gå i clinch med motstanderen sin.
	15	Il se préparait pour une lutte corps à corps .	Han forberedte seg på en kamp mann mot mann .
	16	Je ne pense qu'à lui, je lui appartiens corps et âme .	Jeg tenker bare på ham, jeg tilhører ham med kropp og sjel .
	17	Elle se donne corps et âme à la	Hun går inn for musikken med liv og sjel .

²⁵⁹ De to ordene har to felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *korps*, brukt om orkester, må gjengis med ‘fanfare’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *corps* har en rekke ulike betydninger, og inngår i mange uttrykk der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

		musique.	
	18	Elle est entrée dans le corps de ballet de l'opéra en 2009.	Hun kom inn i operaens ballettensemble i 2009.
	19	Le corps du bâtiment a été remanié au XX ^{ème} siècle.	Hovedbygningen ble pusset opp i det 20. århundre.
	20	Le navire a péri corps et biens .	Skipet gikk ned med mann og mus .
	21	Les corps célestes sont en constant mouvement dans l'espace.	Himmellegemene er i konstant bevegelse i (verdens)rommet.
	22	Le corps électoral a répondu oui à la première question.	Velgerne svarte ja på det første spørsmålet.
	23	Le corps enseignant a besoin d'être uni.	Lærerstanden har behov for å stå samlet.
	24	C'est au médecin d'enlever le corps étranger .	Det er legen som skal fjerne fremmedlegemet .
	25	On a aussi utilisé la chapelle comme corps de garde .	Man har også brukt kapellet som vaktrom .
	26	La cuisine aux micro-ondes permet de limiter l'utilisation de corps gras .	Matlaging i mikrobølgeovn gjør det mulig å begrense bruken av fett .
	27	Que dois-je mettre dans le corps de la lettre ?	Hva skal jeg skrive i brevteksten ?
	28	Dans tous les corps de métier il y a des gens malhonnêtes.	I alle yrkesgrupper finnes det uærlige folk.
	29	(kjem.) Le carbone est un corps simple .	Karbon er et grunnstoff .
	30	On reproche fréquemment à la jeunesse de manquer d' esprit de corps .	Man anklager ofte ungdommen for å mangle lagånd .

KORREKT / CORRECT²⁶⁰

I No. = fr.	1	Man må stille i korrekt (el. riktig) antrekk.	Il faut se présenter en tenue correcte .
	2	Denne setningen er ikke grammatisk korrekt (el. riktig).	Cette phrase n'est pas grammaticalement correcte .
	3	Det dreier seg om et korrekt sitat.	Il s'agit d'une citation correcte (el. exacte). ²⁶¹
	4	Det er ikke politisk korrekt å vise fordommer.	Il n'est pas politiquement correct de montrer ses préjugés.
II No. ≠ fr.			

²⁶⁰ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *correct* brukes også i en del andre sammenhenger. (Jf. III)

²⁶¹ I denne sammenhengen brukes adjektivet 'exact' oftere enn *correct*.

III Fr. ≠ no.	5	L'hôtel est modeste, mais correct .	Hotellet er enkelt, men ok (el. greit nok).
	6	Il n'a pas été correct avec son frère.	Han oppførte seg ikke skikkelig mot sin bror.
	7	Vous pouvez louer une voiture à un prix correct .	Dere kan leie en bil til en rimelig pris.

KOSTYME / COSTUME²⁶²

I No. = fr.	1	Vi fikk overvære første kostymeprøve .	On a pu assister à la première répétition en costume .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Les hommes étaient habillés en costume-cravate .	Mennene gikk i dress og slips .
	3	Il n'a pas hésité à se promener en costume d'Adam .	Han nølte ikke med å spasere omkring i Adams drakt .
	4	Les danseurs étaient habillés en costume national/regional .	Danserne var kledd i nasjonaldrakt/bunad .

²⁶² I teatersammenheng o.l. brukes de to ordene i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *costume* brukes ellers om dress og i visse sammenhenger om drakt. (En drakt for kvinner heter normalt ‘un tailleur’.)

KREM / CRÈME²⁶³

I No. = fr.	1	Bruk en god barberkrem!	Employez une bonne crème à raser !
	2	I motsetning til chantillykrem , er pisket krem uten sukker.	Contrairement à la crème chantilly , la crème fouettée n'est pas sucrée.
	3	Han er spesialist på iskrem .	C'est un spécialiste de la crème glacée (el. de la glace). ²⁶⁴
	4	Har du skokrem ?	Tu as de la crème pour chaussures (el. cirage à chaussures) ?
	5	Hun tok på seg masse solkrem .	Elle s'est passé de la crème solaire en abondance.
	6	(overf.) De tilhører kremen av franske musikere.	Ils appartiennent à la crème des musiciens français.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	7	Un (café) crème , s'il vous plaît.	En kaffe med (fløte)melk , takk.
	8	Ajouter du lait au lieu de crème dans le café !	Ha melk istedenfor fløte i kaffen!
	9	Comment faire une bonne crème anglaise ?	Hvordan lager man en god vaniljesaus ?
	10	Je commence par une crème d'asperges .	Jeg starter med aspargessuppe .
	11	Je préfère la crème caramel .	Jeg foretrekker karamellpudding .
	12	Le kir est un mélange de crème de cassis et de vin blanc.	Kir er en blanding av solbærlikør og hvitvin.
	13	J'adore les marrons et la crème de marrons !	Jeg elsker kastanjer og kastanjepuré !
	14	(overf.) C'est la tarte à la crème des arguments chaque fois qu'on veut modifier les horaires scolaires.	Det er alltid de samme argumentene hver gang man vil forandre på skoletiden.

²⁶³ I en hel del sammensetninger brukes de to ordene i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *crème* brukes dessuten om en rekke svært ulike typer mat og drikke. (Jf. III) Sammensetninger som *crème fraîche* og *crème brûlée* finnes på begge språk i samme betydning.

²⁶⁴ Ordet 'glace' brukes oftere enn *crème glacée*.

KUJON / COUILLOON²⁶⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Den som kjenner sannheten og tier er en kujon .	Celui qui connaît la vérité en se taisant est un lâche .
III Fr. ≠ no.	2	(fam.) De nos jours, n'importe quel couillon sait se servir d'un moteur de recherche.	Nå for tiden vet enhver idiot hvordan man kan bruke en søkemotor.

KULTUR / CULTURE²⁶⁶

I No. = fr.	1	Man stiller seg mer og mer spørsmålet om fremtiden for den vestlige kultur .	On s'interroge de plus en plus sur l'avenir de la civilisation (el. culture) occidentale.
	2	Det viktigste som skiller én ost fra en annen, er bakteriekulturen som brukes.	L'aspect le plus important pour distinguer un fromage d'un autre, c'est la culture bactérienne utilisée.
	3	De ønsker å styrke bedriftskulturen sin.	Ils désirent renforcer leur culture d'entreprise .
	4	Blåskjellkultur (el. blåskjelldyrking , blåskjelloppdrett) ²⁶⁷ går tilbake til det 13. århundre.	La culture des moules remonte au XIII ^e siècle.
	5	Hvem er kulturminister for tiden?	Qui est ministre de la culture actuellement ?
II No. ≠ fr.	6	Kulturhistorien er preget av katastrofale branner.	L'histoire des civilisations ²⁶⁸ est marquée par des incendies catastrophiques.
III Fr. ≠ no.	7	La culture des champs était considérée comme très importante.	Det å dyrke jorda var ansett som svært viktig.
	8	Il manque de culture générale .	Han mangler dannelse .
	9	Il a beaucoup lu, et il possède une grande culture .	Han er belest og er kunnskapsrik .
	10	Nos sols conviennent parfaitement pour la culture des pommes de terre .	Jorda vår egner seg utmerket for potetdyrkning .

²⁶⁵ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet *kujon* brukes om en feiging, betyr det franske *couillon* 'idiot'. (Jf. II og III)

²⁶⁶ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *kultur* gjengis ikke sjeldent med 'civilisation'. (Jf. II) Det franske ordet *culture* inngår i forskjellige sammensetninger der vi bruker andre ord på norsk. (Jf. III)

²⁶⁷ Ordene 'blåskjelldyrking' og 'blåskjelloppdrett' er langt mer vanlige enn 'blåskjellkultur'.

²⁶⁸ Man finner også uttrykket *l'histoire des cultures*, men langt oftere brukes 'l'histoire des civilisations'.

	11	Il est professeur de culture physique.	Han er kroppsøvingslærer.
--	----	---	----------------------------------

KUPÉ / COUPÉ²⁶⁹

I No. = fr.	1	Den bilen er kupé og kabriolet i ett.	Cette voiture-là est à la fois un coupé et un cabriolet.
	2	Bilen har en rommelig kupé .	La voiture a un coupé spacieux.
II No. ≠ fr.	3	Det er ingen røykekupé på dette toget.	Il n'y a pas de compartiment fumeurs dans ce train.
III Fr. ≠ no.			

KURIOSITET / CURIOSITÉ²⁷⁰

I No. = fr.	1	Han samler på kuriositeter .	Il collectionne des curiosités .
	2	Som en kuriositet kan jeg nevne at ...	À titre de curiosité , je peux signaler que ...
II No. ≠ fr.	3	På den tiden var det ikke ansett som en kuriositet å studere latin.	À cette époque, faire du latin n'était pas considéré comme une bizarrie .
III Fr. ≠ no.	4	Tu as satisfait ta curiosité ?	Har du fått tilfredsstilt din nysgjerrighet ?
	5	Nous avons visité les curiosités les plus célèbres de Paris.	Vi besøkte de mest kjente severdighetene i Paris.

KURIØS / CURIEUX²⁷¹

I No. = fr.	1	Jeg tar med en kuriøs historie til slutt.	Je termine par une histoire curieuse .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	C'est bien curieux , ce qui se passe actuellement.	Det er veldig merkelig , det som skjer nå.

²⁶⁹ De to ordene har to felles betydninger, begge knyttet til bil. (Jf. I) Det franske ordet *coupé* gjengis i andre sammenhenger med ‘compartiment’. (Jf. II)

²⁷⁰ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) I visse sammenhenger må det norske ordet *kuriositet* gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *curiosité* har også noen helt andre betydninger. (Jf. III)

²⁷¹ De to ordene brukes i visse tilfeller i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet har i tillegg flere andre betydninger. (Jf. III)

	3	(neds.) Tu es trop curieux !	Du er altfor nysgjerrig !
	4	Je serais curieux de connaître le résultat.	Jeg er interessert i å få vite resultatet.
	5	Il y a beaucoup d'objets curieux dans ce musée.	Det er mange sjeldne gjenstander i dette museet.
	6	C'est un curieux personnage.	Han er en merkelig person.

KURS / COURS²⁷²

I No. = fr.	1	Kursen på euro synker.	Le cours de l'euro est en baisse.
	2	Jeg har tatt et kveldkurs i spansk.	J'ai suivi un cours du soir en espagnol.
II No. ≠ fr.	3	(overf.) Han har ofte hjulpet meg med å holde stø kurs i vanskelige situasjoner.	Il m'a souvent aidé à tenir le cap dans des situations difficiles.
	4	De satte kursen mot Toulon.	Ils ont mis le cap sur Toulon.
	5	Han står høyt i kurs blant de unge.	Il est populaire parmi les jeunes.
	6	Denne skolen står høyt i kurs .	Cette école est bien cotée (el. très appréciée).
III Fr. ≠ no.	7	Ces billets n' ont plus cours .	Disse pengesedlene er ikke gyldige lenger.
	8	Il a tourné dans quelque 70 films au cours de sa carrière.	Han har spilt i ca. 70 filmer i løpet av sin karriere.
	9	La demande n'est valable que pour l'année en cours .	Søknaden gjelder kun for inneværende år.
	10	L'appartement est en cours d'aménagement .	Leiligheten er under oppussing.
	11	Elle a donné libre cours à sa fureur.	Hun lot raseriet få fritt utløp .
	12	Malgré la crise, les affaires suivent leur cours .	Til tross for krisen fortsetter forretningene som før .
	13	L'Ill est un cours d'eau qui se jette dans le Rhin.	Ill er en elv som renner ut i Rhinen.
	14	Je n'ai pas l'intention de faire un cours magistral sur la littérature.	Jeg har ikke tenkt å holde en plenumsforelesning om litteratur.
	15	Les élèves du cours moyen sont, dans leur majorité, conscients que le maître peut se tromper.	Elevene på 4. til 6. klassetrinn er stort sett klar over at læreren kan ta feil.
	16	Il faut éviter des changements en	Vi må unngå forandringer underveis .

²⁷² De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) NB! Det franske ordet *cours* må ikke forveksles med ordet ‘course’, som bl.a. brukes i uttrykket ‘faire les courses’ (‘gjøre innkjøp’). Det norske ordet *kurs* brukes i enkelte uttrykk der man må bruke andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *cours* inngår i forskjellige uttrykk der man bruker andre ord på norsk. (Jf. III)

		cours de route.	
--	--	------------------------	--

KVARTETT / QUARTET²⁷³

I No. = fr.	1	En ung jazzkvartett skal spille på kultursenteret i kveld.	Un jeune quartet (el. quartette, quatuor) de jazz se produira au Centre culturel ce soir.
	2	De vil blåse nytt liv i Midtøsten-kvartetten .	Ils vont redonner vie au Quartet (el. Quartette) pour le Proche-Orient.
II No. ≠ fr.	3	De har nettopp spilt inn Mozarts kvartetter .	Ils viennent d'enregistrer les quatuors de Mozart.
III Fr. ≠ no.			

KØ / QUEUE²⁷⁴

I No. = fr.	1	Du må stå i kø som alle andre.	Tu dois faire la queue (el. prendre la file (d'attente)) comme tout le monde.
	2	Prisen på en biljardkø varierer med kvaliteten på treverket som er brukt.	Le prix d'une queue de billard varie en fonction de la qualité des bois utilisés.
	3	Nå som skriveren har stoppet, kommer dokumentene til å legge seg i utskriftskøen .	Maintenant que l'imprimante est arrêtée, les documents viendront se mettre dans la queue (el. file d'attente) ²⁷⁵ de l'imprimante.
II No. ≠ fr.	4	Ikke still deg bakerst i køen , gå direkte til kassen.	Ne pas prendre la file d'attente , aller directement à la caisse.
III Fr. ≠ no.	5	En hiver, la queue de l'écureuil est beaucoup plus touffue qu'en été.	Om vinteren er ekornets hale mye tykkere enn om sommeren.
	6	La queue de la poêle est détachable.	Håndtaket på stekepannen kan tas av.
	7	Je préfère m'installer à l'avant du train plutôt que dans les wagons de queue .	Jeg foretrekker å sitte foran i toget fremfor i de bakerste vognene.
	8	Ils ont dû marcher à la queue leu leu .	De måtte gå i gåsegang .
	9	Le saxophoniste était un jeune homme à queue de cheval .	Saksofonisten var en ung mann med hestehale .

²⁷³ De to ordene har to betydninger felles. (Jf. I) I musikk sammenheng brukes det norske ordet *kvartett* og det franske ordet ‘*quatuor*’ dels om et ensemble, dels om en komposisjon, mens de franske ordene *quartet* og *quartette* bare brukes om et ensemble. (Formen *quartet* er mer vanlig enn varianten ‘*quartette*’.)

²⁷⁴ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet inngår i flere sammenhenger, ofte i betydningen ‘*hale*’. (Jf. III) (Som slanguttrykk kan det franske ordet *queue* også brukes i betydningen ‘*pikk*’.)

²⁷⁵ Uttrykket ‘*file d’attente*’ er vanligere enn *queue* i denne sammenhengen.

	10	Il nous est arrivé de louer un piano à queue .	Det har hendt at vi har leid et flygel .
	11	Les musiciens étaient en queue de pie .	Musikerne var (kledd) i kjole og hvitt .
	12	C'est une histoire sans queue ni tête.	Det er en historie uten begynnelse eller slutt (el. en usammenhengende historie).
	13	Le restaurant est célèbre pour sa merveilleuse soupe de queue de bœuf .	Restauranten er berømt for sin herlige oksehalesuppe .
	14	La voiture a fait un tête à queue et s'est retrouvée à contre-sens.	Bilen snurret 180 grader og sto mot kjøreretningen.

KÅSERE / CAUSER²⁷⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hun er kommet for å kåsere om sitt liv som skuespiller.	Elle est venue faire une causerie sur sa vie d'actrice.
III Fr. ≠ no.	2	Nous avons causé de choses et d'autres.	Vi pratet (el. snakket) om løst og fast.

LEDER / LEADER²⁷⁷

I No. = fr.	1	Her er en fullstendig liste over talene senatoren har holdt siden han ble leder for opposisjonen.	Voici la liste complète des discours prononcés par le sénateur depuis qu'il est leader (el. chef de file) de l'opposition.
II No. ≠ fr.	2	Asbest er en dårlig elektrisk leder .	L'amiante est un mauvais conducteur d'électricité.
	3	(lederartikkel) Har du lest dagens leder ?	Tu as lu l' éditorial d'aujourd'hui ?
	4	Han har vært forskningsleder i mer enn tretti år.	Il a été directeur de recherche pendant plus de trente ans.
III Fr. ≠ no.	5	Il y aura un duel entre les deux leaders du championnat du monde.	Det blir en duell mellom de to som ledet verdensmesterskapet.
	6	La société est leader mondial des caméras Web.	Selskapet er verdensledende innen webkameraer.

²⁷⁶ De to ordene kan ikke brukes i samme betydning. Mens det norske ordet *kåsere* må gjengis med *faire une causerie*, betyr det franske ordet *causer* ‘prate’, ‘snakke’. (Jf. II og III) (Det franske verbet *causer* i betydningen ‘forårsake’ har et annet opphav og er ikke tatt med her.)

²⁷⁷ De to ordene har én felles betydning, brukt om en politisk leder. (Jf. I) Det norske ordet *leder* brukes dessuten med tre helt forskjellige betydninger. (Jf. II) Det franske ordet *leader* brukes også om å være ledende. (Jf. III)

LEGENDE / LÉGENDE²⁷⁸

I No. = fr.	1	Vi trodde vi visste alt om legenden om Napoleon.	On croyait tout savoir de la légende de Napoléon.
	2	(rel.) Denne helgenlegenden har ikke noe historisk fundament.	La légende de ce saint manque de fondement historique.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	J'aime bien l'illustration, mais la légende du dessin est complètement fausse.	Jeg liker godt illustrasjonen, men billedteksten er fullstendig feil.
	4	Grâce à la légende du plan , il est facile d'identifier ces bâtiments.	Takket være tegnforklaringen på kartet er det enkelt å identifisere disse bygningene.

LEGITIMASJON / LÉGITIMATION²⁷⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Har du legitimasjon ?	Vous avez une pièce d'identité ?
III Fr. ≠ no.	2	Il risque de considérer son acquittement comme une légitimation de sa conduite.	Det er fare for at han ser frifinnelsen som en legitimering av sin oppførsel.

LEKTOR / LECTEUR²⁸⁰

I No. = fr.	1	(rel.) Han er blitt ordinert til lektor .	Il a été ordonné lecteur .
	2	I tillegg til de franske lærerne har skandinavisk institutt ansatt en norsk utenlandslektor (el. sendelektor).	En plus des enseignants français, le département des langues scandinaves a engagé un lecteur norvégien.
II No. ≠ fr.	3	Han er lektor i fransk.	Il est professeur de français du secondaire .

²⁷⁸ De to ordene har til dels felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *légende* brukes også med helt andre betydninger. (Jf. III)

²⁷⁹ De to ordene brukes ikke i samme betydning. I betydningen ‘rettferdiggjøring’ gjengis det franske *légitimation* med ‘legitimering’. (Jf. III)

²⁸⁰ Det er bare i sammensetningen *utenlandslektor* at man på fransk bruker *lecteur* om en som underviser. De to ordene brukes ellers i samme betydning bare i kirkelig sammenheng. (Jf. I)

undervisningssammenheng gjengis det norske ordet *lektor* normalt med ‘professeur du secondaire’ på fransk, mens det i sammensetningen ‘universitetslektor’ gjengis med et annet uttrykk. (Jf. II) Det franske ordet *lecteur* brukes i flere betydninger, både om mennesker og om teknisk utstyr. (Jf. III)

	4	Hun har fått jobb som universitetslektor .	Il a obtenu un poste de maître assistant .
III Fr. ≠ no.	5	Insérer la carte dans le lecteur et taper le code.	Sett kortet inn i leseren og tast koden.
	6	21 % des lecteurs (de journaux) préféreraient la version online à la version papier.	Det ser ut til at 21 % av (avis)leserne foretrekker nettversjonen framfor papirutgaven.
	7	L'ordinateur est équipé d'un lecteur optique intégré .	Datamaskinen er utstyrt med en integrert optisk leser .
	8	Les lecteurs des maisons d'édition n'ont rien compris au livre.	Forlagskonsulentene har ikke forstått noe av boken.

LIKVIDASJON / LIQUIDATION²⁸¹

I No. = fr.	1	Han fortalte om likvidasjonen av jødene under krigen.	Il a parlé de la liquidation des Juifs pendant la guerre.
	2	De har satt i gang likvidasjon av bedriften.	Ils ont procédé à la liquidation de l'entreprise.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	(merk.) Ils tireront profit d'une liquidation rapide.	De vil tjene på en rask realisasjon .
	4	Il s'agit d'une liquidation totale de toute notre collection.	Det dreier seg om oppørssalg på hele kolleksjonen vår.
	5	(merk.) Le dernier jour du mois boursier est appelé jour de liquidation .	Den siste dagen i børsmånedet kalles oppgjørsdag .
	6	(jur.) L'entreprise vient d'être mise en liquidation judiciaire .	Bedriften er nettopp blitt avviklet etter konkurs .

²⁸¹ De to ordene har to felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *liquidation*, som er mye brukt i merkantile sammenhenger, gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

LIKVIDERE / LIQUIDER²⁸²

I No. = fr.	1	Domstolen kan beslutte å likvidere (el. avvikle) bedriften. ²⁸³	Le tribunal peut décider de liquider l'entreprise.
	2	Han truer med å likvidere dem som samarbeider med kommunistene.	Il menace de liquider ceux qui collaborent avec les communistes.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Le but est de liquider ses dettes.	Hensikten er å betale ned (el. kvitte seg med) gjelden.
	4	Elle a réussi à liquider tous ses intérêts au Paraguay.	Hun har greid å avvikle alle sine interesser i Paraguay.
	5	La communauté internationale aurait liquidé le problème en une minute.	Det internasjonale samfunnet ville ha løst problemet på ett minutt.
	6	Le commerçant a dû pratiquer la vente à perte pour liquider son stock.	Kjøpmannen måtte selge med tap for å realisere varebeholdningen.
	7	Il vient de liquider tout le verre d'un coup.	Han har nettopp tømt hele glasset i én slurk.

LIKØR / LIQUEUR²⁸⁴

I No. = fr.	1	Vi fikk servert et lite glass kirsebærlikør .	On nous a servi un petit verre de liqueur de cerise .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Comme liqueur après le repas, je préfère le cognac.	Som brennevin etter maten foretrekker jeg cognac.

²⁸² De to ordene har to felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *liquider* brukes dessuten i en del betydninger der det gjengis med helt andre ord på norsk. (Jf. III)

²⁸³ Det er vanligere å bruke verbet ‘avvikle’ enn *likvidere* i denne sammenhengen.

²⁸⁴ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Men det franske ordet *liqueur* brukes også i en videre betydning. (Jf. III)

LINJE / LIGNE²⁸⁵

I No. = fr.	1	Linjene i landskapet er rene og enkle.	Les lignes du paysage sont pures et simples.
	2	Linjene (el. radene) i tabellen er nummerert.	Les lignes du tableau sont numérotées.
	3	Hver gang du begynner på ny linje , lager du et nytt avsnitt.	À chaque fois que vous allez à la ligne , vous commencez un nouveau paragraphe.
	4	Start med å tegne en vertikal linje .	Commencer par tracer une ligne verticale.
	5	Når du kommer fra Gare du Nord, ta linje 5 som går til Place d'Italie.	En partant de la gare du Nord, prendre la ligne 5 direction Place d'Italie.
	6	Han nedstammer i rett linje fra Ibsen.	Il descend en ligne directe d'Ibsen.
	7	Man må kunne lese mellom linjene .	Il faut savoir lire entre les lignes .
	8	Man har kritisert tilhengerne av den harde linjen i partiet.	On a critiqué les tenants de la ligne dure du parti.
	9	Her er hovedlinjene (el. hovedtrekkene) i budsjettet.	Voici les grandes lignes du budget.
	10	Jeg bor like ved en høyspentlinje .	J'habite tout près d'une ligne à haute tension .
II No. ≠ fr.	11	(i tlf.) Hold linjen!	Ne quittez pas !
	12	Skolen tilbyr fem ulike linjer .	L'école propose cinq filières différentes.
	13	Det dreier seg om et dikt på fjorten linjer .	Il s'agit d'un poème de quatorze vers .
	14	De er reaksjonære over hele linjen .	Ils sont tous réactionnaires.
	15	Jeg er på linje med mine kolleger i det spørsmålet.	Je partage l'avis de mes collègues à ce sujet.
	16	Kvinner deltar på lik linje med menn.	Lers femmes participent sur le même pied que les hommes.
	17	Hotellet har utsikt mot en strandlinje på 200 meter.	L'hôtel donne sur 200 mètres de bord de mer .
III Fr. ≠ no.	18	J'ai envie de suivre un cours de français en ligne .	Jeg har lyst til å følge et nettbasert franskkurs.
	19	Elle trouve difficile de garder la ligne .	Hun synes det er vanskelig å holde figuren (el. holde den slanke linje).
	20	Quand j'arrivais à une séance photo, on me proposait une ligne de coke pour ne plus avoir faim.	Når jeg kom til en fotoseanse, ble jeg tilbuddt en dose kokain for at jeg ikke skulle være sulten mer.
	21	J'ai une ligne de conduite à laquelle je me tiens.	Jeg har en leveregel som jeg holder meg til.
	22	La frontière passe par la ligne de	Grensen følger vannskillet .

²⁸⁵ De to ordene har en del felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *linje* brukes i en del sammenhenger der det må gjengis med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Tilsvarende brukes det franske ordet *ligne* i en del sammenhenger der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	partage des eaux.	
23	Ils ont décidé de lancer une nouvelle ligne de vêtements .	De har bestemt seg for å lansere en ny kleskolleksjon .
24	Pendant mes loisirs, je pratique la pêche à la ligne .	I fritiden driver jeg med stangfiske .
25	L'avion géant d'Airbus est le plus grand avion de ligne du monde.	Kjempeflyet til Airbus er verdens største rutefly .
26	Il faut aussi faire entrer en ligne de compte d'autres facteurs.	Vi må også ta andre faktorer med i betraktningen .
27	Tu te trompes sur toute la ligne .	Du tar fullstendig feil .

LISENS / LICENCE²⁸⁶

I No. = fr.	1	Ølet produseres på lisens .	On fabrique la bière sous licence .
	2	Han hadde ikke eksportlisens (el. eksporttillatelse).	Il ne possédait pas de licence d'exportation .
	3	Har du betalt tennislisensen ?	Tu as payé ta licence de tennis ?
II No. ≠ fr.	4	Jeg betaler tv-lisens .	Je paye la redevance télévision .
III Fr. ≠ no.	5	S'agit-il d'une licence poétique ou d'une interprétation fautive ?	Dreier det seg om dikterisk frihet eller om en feiltolkning?
	6	Il a une licence en sciences économiques.	Han har en bachelorgrad i økonomi.
	7	Je ne crois pas à une licence des mœurs où tout serait permis.	Jeg tror ikke på et utsnevende liv hvor alt er tillatt.
	8	C'est la première femme qui détient une licence de taxi dans cette ville.	Hun er den første kvinnen som (inne)har drosjeløyve i denne byen.

²⁸⁶ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Men om tv-lisens brukes et annet uttrykk. (Jf. II) Det franske ordet *licence* har flere forskjellige betydninger der man bruker andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

LISENSIERE / LICENCIER²⁸⁷

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Firmaet nekter å lisensiere produktet.	L'entreprise refuse d' accorder la licence du produit.
III Fr. ≠ no.	2	Après six mois de maladie, elle a été licenciée .	Etter å ha vært syk i seks måneder ble hun oppsagt .

LORGNETT / LORGNETTE²⁸⁸

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hun hadde tatt på seg lorgnetten for å se bedre.	Elle avait mis son lorgnon (el. pince-nez) pour mieux voir.
III Fr. ≠ no.	2	J'avais reçu d'un ami une lorgnette de théâtre .	Jeg hadde fått en teaterkikkert fra en venn av meg.
	3	(overf.) Elle regarde la politique par le petit bout de la lorgnette .	Hun ser bare en liten flik av politikken.

LUKSURIØS / LUXURIEUX²⁸⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han bor i en luksuriøs leilighet i et av Londons fineste strøk.	Il habite dans un appartement luxueux (el. de luxe) dans un des plus beaux quartiers de Londres.
III Fr. ≠ no.	2	Luxurieux point ne seras. ²⁹⁰	Du skal ikke drive hor. ²⁹¹
	3	Le livre raconte la vie luxurieuse et malheureuse d'une jeune fille de bonne famille.	Boken forteller om det utsvevende og ulykkelige livet til en ung jente av god familie.

²⁸⁷ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske verbet *lisensiere* gjengis på fransk med et uttrykk der substantivet *licence* inngår. (Jf. II) Det franske verbet *licencier* betyr å 'si opp'.

²⁸⁸ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet *lorgnett* brukes om en bestemt type brille (jf. II), brukes det franske ordet *lorgnette* om en liten kikkert (jf. III).

²⁸⁹ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet dreier seg om luksus (jf. II), brukes det franske ordet *luxurieux* med en helt annen betydning. (Jf. III)

²⁹⁰ Le sixième commandement.

²⁹¹ Det sjette bud.

MAGASIN / MAGASIN²⁹²

I No. = fr.	1	Det er et tidligere kornmagasin .	C'est un ancien magasin à blé (el. à grains).
	2	Det var én kule igjen i magasinet da våpenet ble funnet.	Il restait une balle dans le magasin quand l'arme a été trouvée.
	3	Velkommen til byens stormagasin!	Soyez les bienvenus au grand magasin de la ville !
II No. ≠ fr.	4	De mest verdifulle bøkene på biblioteket står i magasinet .	Les livres les plus précieux de la bibliothèque se trouvent dans la réserve .
	5	97 % av alle frankmenn over 15 år leser minst ett magasin (el. ukeblad) pr. måned.	97 % des Français de 15 ans et plus lisent au moins un magazine (el. une revue) par mois.
	6	Hun er programleder for et tv-magasin (el. fjernsynsmagasin).	Elle est présentatrice d'un magazine télévisé .
	7	Det var lite snø i vinter, og vannmagasinene er nesten tomme.	Il y a eu peu de neige cet hiver, et les réservoirs d'eau sont presque vides.
III Fr. ≠ no.	8	Le sous-sol contenait un magasin de vivres.	Førsteetasjen inneholdt et forrådslager av mat.
	9	Désolé, mais nous n'avons plus cet article en magasin .	Jeg beklager, men vi har ikke lenger denne varen på lager .
	10	Ma cousine tient un magasin de vêtements .	Min kusine har en klesbutikk .

MAKULERE / MACULER²⁹³

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hun skal makulere brevet.	Elle va passer la lettre à la déchiqueteuse .
	2	Forlaget har makulert restopplaget.	La maison d'édition a détruit (el. mis au pilon) les livres invendus.
III Fr. ≠ no.	3	Le sang commençait à maculer sa chemise.	Blodet begynte å flekke (el. skitne) til skjorten hans.
	4	Il était maculé de boue de la tête aux pieds.	Han var skitten av søle fra topp til tå.

²⁹² På fransk har man også ordet ‘magazine’, som ikke må forveksles med ordet *magasin*. (Jf. eks. 5-6) *Magasin* har en del felles betydninger på norsk og fransk. (Jf. I) Det norske ordet *magasin* må i en del uttrykk gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *magasin* brukes jevnlig i betydningen ‘butikk’. (Jf. III)

²⁹³ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *makulere* har ulike betydninger, og må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *maculer* har en helt annen betydning, og må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

MANDAT / MANDAT²⁹⁴

I No. = fr.	1	Det sies at presidenten forsøkte å endre grunnloven for å forlenge sitt mandat .	On dit que le président a essayé de changer la constitution pour prolonger son mandat .
	2	Styret har gitt meg mandat til å forhandle om en ny kontrakt.	Le conseil d'administration m'a donné mandat de négocier un nouveau contrat.
	3	Komitéen har et bredt mandat .	Le comité a un large mandat .
	4	Representantene er valgt med bundet mandat .	Les représentants ont été élus avec un mandat impératif.
	5	Partiet tapte et mandat i valget.	Le parti a perdu un mandat (el. <i>siège</i>) aux élections. ²⁹⁵
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	6	Il a exercé son mandat de maire pendant 15 ans.	Han har utført sitt verv som ordfører i 15 år.
	7	(jur.) Le juge a délivré un mandat d'amener pour que l'inculpé soit conduit devant lui.	Dommeren har sendt ut pågripelsesordre for at siktede skal fremstilles for ham.
	8	Les autorités ont lancé un mandat d'arrêt contre le gouverneur.	Myndighetene har utstedt arrestordre mot guvernøren.
	9	Une trentaine de familles a reçu un mandat d'expulsion .	Et trettitalls familier har fått utkastelsesordre .
	10	Munie d'un mandat de perquisition , la police est arrivée sur les lieux vers 10 h.	Med ransakingstillatelse kom politiet til stedet ca. kl. 10.
	11	Le paiement doit se faire par mandat postal (el. mandat poste).	Betalingen skal skje via postanvisning .

²⁹⁴ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet har dessuten andre betydninger, og inngår i sammensetninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

²⁹⁵ Ordet 'siège' er langt vanligere enn *mandat* i denne betydningen.

MANESJE / MANÈGE²⁹⁶

I No. = fr.	1	Teaterscenen ble gjort om til sirkusmanesje.	La scène du théâtre a été transformée en manège (el. scène) ²⁹⁷ de cirque.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Nous disposons d'un manège couvert pour les petits.	Vi har en innendørs ridehall for de små.
	3	J'ai eu envie de faire un tour de manège (de chevaux de bois).	Jeg fikk lyst til å ta en tur på karusellen.
	4	(overf.) Ils ont découvert son petit manège et si ça continue, c'est le tribunal qui l'attend.	De har oppdaget det skitne spillet hans, og hvis det fortsetter, ender han i retten.
	5	Il n'a jamais pris de leçons de manège.	Han har aldri tatt ridetimer.

MANIFESTASJON / MANIFESTATION²⁹⁸

I No. = fr.	1	(med.) Kliniske manifestasjoner kan utvikle seg 2-3 måneder etter smitte.	Des manifestations cliniques peuvent se développer 2-3 mois après la contamination.
	2	Dette fenomenet er en manifestasjon av sjalusi.	Ce phénomène est une manifestation de jalouse.
	3	Hvert eneste levende vesen er en manifestasjon av Gud.	Chaque être vivant est une manifestation de Dieu.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Il y a eu de nombreuses manifestations ²⁹⁹ contre la guerre en Irak.	Det har vært mange demonstrasjoner mot krigen i Irak.
	5	De nombreux artistes vont participer à une manifestation musicale spectaculaire.	En rekke artister skal delta i et spektakulært musikalsk evenement.
	6	Ils vont sanctionner toute manifestation de mécontentement.	De kommer til å straffe enhver mishagsytring.

²⁹⁶ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *manège* brukes ellers i en del andre sammenhenger, der det gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

²⁹⁷ Ordet 'scène' er vanligere enn *manège* i denne sammenhengen.

²⁹⁸ De to ordene har flere betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *manifestation* brukes dessuten i flere andre betydninger. (Jf. III)

²⁹⁹ Fam.: *manifs.*

MARSJERE / MARCHER³⁰⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	En gruppe soldater marsjerte forbi oss.	Un groupe de soldats défilait devant nous.
	2	Hun marsjerte ut av rommet.	Elle a quitté la pièce d'un pas rapide et énergique .
III Fr. ≠ no.	3	(overf.) (fam.) Comment ça marche ?	Hvordan går det?
	4	Elle a appris à marcher à un an.	Hun lærte å gå da hun var ett år.
	5	(overf.) Mes études marchent bien.	Det går fint med studiene mine.
	6	(overf.) (fam.) Je refuse de marcher dans cette combine.	Jeg nekter å være med med på dette lureriet.
	7	(overf.) C'est un livre qui marche bien en ce moment.	Det er en bok som selger godt for tiden.
	8	(overf.) Voici une méthode simple qui marche à tous les coups.	Her er en enkel metode som virker hver gang.
	9	La montre marche parfaitement.	Uret går perfekt.
	10	La télé marchait à fond.	Tv-en stod på for fullt.
	11	Le train marche à 350 kilomètres à l'heure.	Toget går i 350 kilometer i timen.
	12	Les troupes avaient reçu l'ordre de marcher sur Paris.	Troppene hadde fått ordre om å gå mot Paris.
	13	Peux-tu marcher sur les mains ?	Kan du gå på hendene?
	14	Elle a dix mois, elle marche à quatre pattes .	Hun er ti måneder, og hun krabber .
	15	Les enfants marchaient au pas .	Barna gikk i takt .
	16	(overf.) L'écrivain ne marche pas avec son temps .	Forfatteren er i utakt med tiden.
	17	(overf.) Elle se laisse marcher sur les pieds par peur de déplaire.	Hun lar seg trække på av frykt for ikke å bli likt.
	18	(overf.) Elle t'a fait marcher .	Hun har lurt deg.

³⁰⁰ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *marsjere* gjengis med et par ulike uttrykk på norsk. (Jf. II) Det franske ordet *marcher* har som hovedbetydning ‘å gå’. Det inngår dessuten i en del uttrykk der det gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

MASKULIN / MASCULIN³⁰¹

I No. = fr.	1	Han har en dyp og maskulin stemme.	Il a une voix grave et masculine .
	2	(språkv.) <i>Espace</i> er et maskulint substantiv.	<i>Espace</i> est un nom masculin .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Les jeux vidéo étaient surtout orientés vers un public masculin .	Videospillene var spesielt rettet mot et mannlig publikum.
	4	Elle pense que la politique est un métier masculin .	Hun mener at politikk er et mannsyrke .
	5	Le mot désigne une personne de sexe masculin .	Ordet betegner en person av hankjønn .
	6	En France, les magazines masculins sont surtout vendus en kiosques.	I Frankrike selges mannfolkbladene (el. mannebladene) først og fremst i kiosker.

MATT / MAT³⁰²

I No. = fr.	1	Dørene var av matt glass.	Les portes étaient en verre mat (el. dépoli).
	2	Vil du ha matt eller blank maling?	Vous voulez de la peinture mate ou brillante ?
	3	Sjakk matt !	Échec et mat !
II No. ≠ fr.	4	Jeg blir matt av (en) slik oppførsel.	Un tel comportement me décourage .
	5	Stemningen var matt .	L'ambiance était morne .
III Fr. ≠ no.	6	Elle a la peau mate .	Hun har gyllen hud.
	7	Soudain, j'ai entendu un son mat , et les masses de neige juste derrière moi se sont dégagées.	Plutselig hørte jeg en dump lyd, og snømassene rett bak meg løsnet.

³⁰¹ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *masculin* har dessuten noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

³⁰² De to adjektivene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *matt* gjengis i noen sammenhenger med andre ord på fransk. (Jf. II) Tilsvarende må det franske ordet *mat* i enkelte sammenhenger gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

MEDISIN / MÉDECINE³⁰³

I No. = fr.	1	Han har mistet retten til å praktisere medisin .	Il a perdu le droit de pratiquer la médecine .
	2	Datteren min studerer medisin .	Ma fille étudie la médecine .
II No. ≠ fr.	3	(overf.) Latter er (en) god medisin mot de fleste sykdommer.	Le rire est un bon remède à la plupart des maladies.
	4	Man har nettopp lansert en ny medisin mot HIV.	On vient de lancer un nouveau médicament contre le VIH.
III Fr. ≠ no.			

MELODI / MÉLODIE³⁰⁴

I No. = fr.	1	Hun nynnet på en melodi .	Elle fredonnait une mélodie (el. un air). ³⁰⁵
	2	Musikk uten melodi er ikke musikk!	La musique sans mélodie n'est pas de la musique !
	3	Hun arbeider med prosodi, nærmere bestemt med setningsmelodi .	Elle s'occupe de prosodie, et plus particulièrement de la mélodie de la phrase .
II No. ≠ fr.	4	Han har satt melodi (el. musikk) til diktet.	Il a mis le poème en musique .
III Fr. ≠ no.	5	Elle interprète les mélodies de Grieg.	Hun fremfører Griegs sanger .

³⁰³ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) I betydningen ‘legemiddel’ brukes på fransk ‘médicament’. (Jf. II)

³⁰⁴ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) I betydningen ‘musikk’ gjengis det norske ordet *melodi* med ‘musique’. (Jf. II) Det franske ordet *mélodie* kan også bety ‘sang’. (Jf. III)

³⁰⁵ Ordet ‘air’ er vanligere enn *mélodie* i denne sammenhengen.

MEMOARER / MÉMOIRE³⁰⁶

I No. = fr.	1	(fl.) Han er i ferd med å skrive sine memoarer .	(fl.) Il est en train d'écrire ses mémoires .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Remettez-moi un mémoire sur votre affaire, si vous voulez que je m'en occupe.	Send meg et notat om saken din hvis du vil at jeg skal ta meg av den.
	3	Le but du mémoire de frais est d'assurer qu'on nous couvre nos frais réels.	Hensikten med utgiftsoversikten er å sikre at vi får dekket våre faktiske utgifter.
	4	Elle vient d'achever son mémoire de maîtrise .	Hun er nettopp ferdig med masteroppgaven sin.
	5	J'ai la mémoire des chiffres.	Jeg har hukommelse for tall.
	6	Les gens ont la mémoire courte.	Folk har kort hukommelse .
	7	(edb) À chaque fois que l'ordinateur est éteint, toutes les données présentes en mémoire sont irrémédiablement effacées.	Hver gang pc-en slås av, blir alle data som ligger i minnet uopprettelig slettet.
	8	Il est décisif que l'enfant puisse garder la mémoire de son père ou de sa mère.	Det er avgjørende at barnet får beholde minnet om sin far eller mor.
	9	C'était assez inhabituel de devoir jouer de mémoire .	Det var ganske uvant å skulle spille utenat .
	10	De mémoire d'homme , on n'a jamais vu de pareilles inondations.	Man har i manns minne aldri sett lignende oversvømmelser.

MESSE / MESSE³⁰⁷

I No. = fr.	1	Han er en god katolikk og går til messe hver søndag.	C'est un bon catholique, qui va à la messe tous les dimanches.
	2	(mus.) Bach-året avsluttet med hans store Messe i h-moll.	L'année Bach se termine par sa grande messe en si mineur.
	3	De er kommet for å være med på høymessen .	Ils sont venus assister à la grand-messe .
II No. ≠ fr.	4	Hun er reist til Paris for å delta på bokmessen .	Elle est allée à Paris pour participer au Salon du livre .
	5	Møtet holdes i offisermessen .	La réunion aura lieu dans le mess des officiers .

³⁰⁶ Det norske ordet brukes bare i flertall. I den felles betydningen brukes også det franske ordet i flertall.På fransk er det snakk om to forskjellige ord: *le mémoire*, som brukes om forskjellige typer skriftlig arbeid (jf. eks. 1-4) og *la mémoire*, som betyr 'hukommelse' (jf. eks. 5-10).³⁰⁷ De to ordene har noen felles betydninger i religiøse og musikksammenhenger. (Jf. I) Brukt i andre sammenhenger må det norske ordet gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II)

III Fr. ≠ no.			
------------------	--	--	--

MESTER / MAÎTRE³⁰⁸

I No. = fr.	1	Han er blitt en mester i kunsten å lyve.	Il est passé maître dans l'art de mentir.
	2	Vesaas er en av den norske litteraturens mestere .	Vesaas est un des maîtres de la littérature norvégienne.
	3	(rel. og overf.) Han er min herre og mester .	Il est mon Seigneur et Maître .
	4	Hovmesteren tar imot gjestene.	Le maître d'hôtel accueille les clients.
	5	Han er håndverksmester .	Il est maître artisan .
	6	Skolemesteren var en meget streng lærer.	Le maître d'école était un enseignant très sévère.
	7	Har han mesterbrev ?	Est-ce qu'il a obtenu le brevet de maître-artisan ?
II No. ≠ fr.	8	Det er en ung kunstner som har vært mester for dette smykket.	C'est un jeune artiste qui est l' auteur de ce bijou.
	9	Han har vært olympisk mester i utfør.	Il a été champion olympique de descente.
	10	Ta kontakt med vaktmesteren .	Prendre contact avec le concierge .
III Fr. ≠ no.	11	(jur.) Maître ³⁰⁹ Marcel Dupont a été commis d'office à la défense de l'accusé.	Advokat Marcel Dupont er blitt utnevnt som forsvarer for tiltalte.
	12	Le maître de maison est toujours servi le dernier.	Husets herre forsyner seg alltid sist.
	13	Aujourd'hui, les maîtres du monde sont divisés.	I dag er verdens herskere splittet.
	14	On dit qu'un chien et son maître finissent par se ressembler.	Det sies at en hund og dens herre ender med å ligne hverandre.
	15	Il est son propre maître .	Han er sin egen herre .
	16	Il n'est pas maître de ses actes.	Han har ikke herredømme (el. kontroll) over sine handlinger.
	17	Le président n'est pas maître de la situation.	Presidenten behersker ikke situasjonen.

³⁰⁸ De to ordene brukes i samme betydning i flere sammenhenger. (Jf. I) Det norske ordet *mester* gjengis i enkelte sammenhenger med andre ord på fransk. (Jf. II) Tilsvarende gjengis det franske ordet *maître* med andre ord på norsk. (Jf. III) NB! I hunkjønn brukes på fransk formen *maîtresse* i en del sammenhenger. (Jf. eks. som *la maîtresse de maison* i betydningen 'husets frue' og *Il a eu plusieurs maîtresses* i betydningen 'Han har hatt flere elskerinner').

³⁰⁹ Normalt brukes i skrift forkortelsen 'Me' (uttalt som *maître*) i denne sammenhengen.

	18	Il a trouvé son maître .	Han har funnet sin overmann .
	19	C'est un maître chanteur , il menace d'envoyer des lettres anonymes.	Han er en utpresser , han truer med å sende anonyme brev.
	20	Elle a un poste de maître de conférences .	Hun har en stilling som førsteamanuensis .
	21	Le maître d'œuvre est le représentant du maître d'ouvrage.	Byggelederen er byggherrens representant.
	22	Maison de maître à vendre.	Herskapshus selges (el. til salgs).

MILJØ / MILIEU³¹⁰

I No. = fr.	1	Blogger er fremdeles sjeldne i det politiske miljøet .	Les blogs sont encore rares dans le milieu politique.
	2	(fys.) Klor er mer effektivt overfor bakterier i surt miljø enn i alkalisk miljø .	Le chlore est plus efficace contre les bactéries d'un milieu acide que celles d'un milieu alcalin.
II No. ≠ fr.	3	Overalt forteller ansatte om en forverring av det sosiale miljøet i bedriftene.	Partout des salariés témoignent d'une dégradation de l' ambiance sociale dans les entreprises.
	4	Målet er å forbedre arbeidsmiljøet og sikkerheten deres.	Le but est d'améliorer leurs conditions de travail et leur sécurité.
	5	Man må utvikle en ny miljøvennlig teknologi .	Il faut développer une nouvelle technologie respectueuse de l'environnement .
	6	Miljøvern er den viktigste utfordringen vår.	La protection de l'environnement est notre enjeu le plus important.
III Fr. ≠ no.	7	Les Chinois appellent leur pays « l'Empire du Milieu ».	Kineserne kaller landet sitt « Midtens rike ».
	8	Essayons de trouver le juste milieu .	Vi må prøve å finne den gylne middelwei .
	9	L'homme est lié au milieu marseillais.	Mannen er tilknyttet forbrytermiljøet i Marseille.
	10	Il est issu d'un milieu modeste.	Han kommer fra beskjedne kår .
	11	Depuis le milieu du XX ^e siècle, la ville connaît une croissance démographique.	Fra midten av det 20. århundre har byen hatt en økning i folketallet.
	12	Que dirais-je d'un invité qui s'en irait au (beau) milieu du repas sans attendre le dessert ?	Hva ville jeg si om en gjest som gikk sin vei midt i måltidet uten å vente på desserten?
	13	(sport) 27 ans est le plus bel âge	27 år er den beste alderen for en

³¹⁰ De to ordene brukes med felles betydning i en del sammenhenger, ofte etterfulgt av et adjektiv. (Jf. I) Det norske ordet *milieu* gjengis ofte på fransk med ‘environnement’. (Jf. II) Det franske ordet *milieu* har en del andre betydninger hvor man bruker andre ord på norsk. (Jf. III)

		pour un milieu de terrain.	midtbanespiller.
--	--	-----------------------------------	-------------------------

MINISTER / MINISTRE³¹¹

I No. = fr.	1	Hun var minister i Mitterrands regjering.	Elle était ministre du gouvernement Mitterrand.
	2	Statsministeren snakker om sosial omfordeling.	Le Premier ministre parle de redistribution sociale.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	(rel.) Le prêtre est le ministre de Dieu.	Presten er Guds tjener .
	4	(rel.) Un prêtre (catholique) et un ministre protestant y ont participé comme témoins.	En katolsk og en protestantisk prest har deltatt som vitner.

MISJON / MISSION³¹²

I No. = fr.	1	Hans misjon i livet er å more folk.	Sa mission dans la vie, c'est de distraire les gens.
	2	Uttrykket « diplomatisk misjon » brukes vanligvis om en ambassade.	L'expression « mission diplomatique » s'emploie généralement en parlant d'une ambassade.
	3	Disse møtene har sin misjon .	Ces rencontres ont leur mission (el. jouent un rôle important).
	4	(rel.) Min mann og jeg har gitt gaver til misjonen .	Mon mari et moi avons fait des dons à la mission .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Mission accomplie.	Oppdrag utført.
	6	La mission de l'art n'est pas de créer quelque chose d'artificiel.	Kunstens mål er ikke å skape noe kunstig.
	7	Notre mission est de contribuer à un bon environnement de travail.	Vår oppgave er å bidra til et godt arbeidsmiljø.
	8	Une mission scientifique vers Mars demande une longue préparation.	En vitenskapelig ekspedisjon til Mars krever lang forberedelse.
	9	(rel.) On a construit de nombreuses	Det er bygget mange misjonsstasjoner i

³¹¹ De to ordene brukes normalt i samme betydning. (Jf. I) I religiøse sammenhenger har det franske ordet **ministre** andre betydninger. (Jf. III)

³¹² De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet brukes dessuten i en del andre betydninger. (Jf. III)

		missions au Congo.	Kongo.
	10	Les chargés de mission doivent maîtriser l'anglais.	Delegatene (el. utsendingene) må beherske engelsk.

MOBIL / MOBILE³¹³

I No. = fr.	1	Jeg finner ikke mobil en min.	Je ne trouve pas mon mobile (el. téléphone portable).
	2	Du kan lage en fin mobil (el. uro) av skjell.	Vous pouvez faire un beau mobile à partir de coquillages.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Quel peut être le mobile de ce crime?	Hva kan være motivet for den forbrytelsen?

MODERNE / MODERNE³¹⁴

I No. = fr.	1	Louisiana er et museum for moderne kunst.	Louisiana est un musée d'art moderne .
II No. ≠ fr.	2	Tradisjonsmat er blitt moderne igjen.	La cuisine traditionnelle est redevenue à la mode .
	3	Det er ikke lenger moderne å røyke.	Fumer est passé de mode .
	4	Hvordan skal man undervise i moderne fremmedspråk på ungdomsskolen?	Comment doit-on enseigner les langues vivantes au collège ?
	5	Det vi kaller «den moderne tid» startet rundt 1800.	Ce qu'on appelle « l'époque contemporaine » a commencé vers 1800.
III Fr. ≠ no.	6	Ce qu'on appelle « L'époque moderne » va de la fin du Moyen-Âge jusqu'à la Révolution.	Det som kalles « den nyere tid » går fra slutten av middelalderen frem til den franske revolusjon.
	7	Le grec moderne est la langue qui se parle et s'écrit en Grèce de nos jours.	Nygresk er språket som tales og skrives i Hellas i dag.

³¹³ Brukt som adjektiv har de to ordene samme betydning. Den bruken er ikke tatt med her. De to substantivene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *mobile* har i tillegg betydningen ‘motiv’. (Jf. III)

³¹⁴ I en del sammenhenger brukes de to adjektivene i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *moderne* gjengis likevel ofte med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Mht. historiske perioder har det norske ordet normalt en annen betydning enn det franske. (Jf. eks. 5 og 6.)

MOMENT / MOMENT³¹⁵

I No. = fr.	1	(fys.) Dreiemomentet øker hvis θ øker.	Le moment de torsion augmente si θ augmente.
II No. \neq fr.	2	Det er mange momenter som spiller inn.	Il y a beaucoup de facteurs qui interviennent.
	3	Artikkelen bringer nye momenter inn i debatten.	L'article apporte de nouveaux éléments dans le débat.
III Fr. \neq no.	4	À ce moment-là , il était malade.	På den tiden (el. Da) var han syk.
	5	À ce moment du récit, la femme se met à pleurer.	På det punktet i fortellingen begynner kvinnen å gråte.
	6	À quel moment doit-il intervenir ?	Når skal han gripe inn?
	7	On peut l'appeler à tout moment .	Vi kan ringe til ham når som helst.
	8	Au moment de partir, j'ai eu un coup de téléphone.	Idet jeg skulle gå, fikk jeg en telefon.
	9	Il nous a fait attendre un bon moment .	Han lot oss vente lenge.
	10	N'attends pas le dernier moment !	Ikke vent til siste øyeblikk!
	11	Je reviens dans un moment .	Jeg kommer straks tilbake.
	12	Il peut arriver d'un moment à l'autre .	Han kan komme hvert øyeblikk.
	13	Du moment que vos clients disposent d'une adresse électronique, vous pouvez leur créer un compte utilisateur.	Ettersom kundene dine har en e-postadresse, kan du lage en brukerkonto for dem.
	14	C'est le moment ou jamais.	Det er nå eller aldri.
	15	C'est le plus grand moment de sa vie.	Det er hans største øyeblikk i livet.
	16	Il faut saisir le moment .	Man må gripe anledningen.
	17	Je vais travailler un moment .	Jeg skal arbeide en liten stund.
	18	Par moments on voit la mer.	Fra tid til annen kan man se havet.

³¹⁵ De to ordene har felles betydning i visse fagspråksammenhenger. (Jf. I) Det norske ordet *moment* gjengis ellers med ord som 'élément' og 'facteur'. (Jf. II) Det franske ordet *moment* har tidsbetydning, og det inngår i mange forskjellige uttrykk. (Jf. III)

	19	Je n'en ai que pour un moment , attends-moi !	Jeg er straks ferdig, vent på meg!
--	----	--	---

MONITOR / MONITEUR³¹⁶

I No. = fr.	1	(tekn.) I dag er monitorer helt uunnværlige for å diagnostisere og følge opp pasienten.	De nos jours, les moniteurs sont une condition <i>sine qua non</i> de diagnostique et de suivi du patient.
	2	(tekn.) Kameraene er knyttet til en monitor .	Les caméras sont reliées à un moniteur (el. un écran de contrôle).
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Il a travaillé comme moniteur de colonie de vacances.	Han har jobbet som assistant på feriekoloni.
	4	Vous voulez devenir moniteur d'auto-école ?	Vil du bli kjøreskolelærer ?
	5	Il est moniteur de ski pendant l'hiver.	Han er skiinstruktør om vinteren.

MORAL / MORAL(E)³¹⁷

I No. = fr.	1	(kampånd) Troppenes moral i en krigssituasjon er veldig viktig.	Le moral des troupes dans une situation de guerre est très important.
	2	Hva er moralen i denne historien?	Quelle est la morale (el. moralité) de cette histoire ?
	3	Hva er forskjellen mellom moral og etikk?	Quelle est la différence entre la morale et l' éthique ?
	4	Jeg mente ikke å preke moral for deg.	Ce n'était pas mon intention de te faire la morale .
II No. ≠ fr.	5	Han eier ikke moral .	Il n'a aucun sens moral .
III Fr. ≠ no.	6	Elle n'a pas le moral .	Hun er nedfor .

³¹⁶ I tekniske sammenhenger brukes de to ordene i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *moniteur* brukes ofte om personer, i motsetning til det norske ordet *monitor*. (Jf. III)

³¹⁷ På fransk dreier det seg om to forskjellige substantiv: *le moral* og *la morale*, som begge svarer til det norske substantivet *moral*. (Jf. I) I noen sammenhenger gjengis det norske substantivet *moral* med ‘sens moral’ på fransk. (Jf. II) Merk uttrykket i eks. 6.

MOSJON / MOTION³¹⁸

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Mangel på mosjon er en av årsakene til overvekt.	Le manque d' exercice (physique) est une des causes de l'obésité.
III Fr. ≠ no.	2	La motion a été votée à l'unanimité.	Forslaget ble enstemmig vedtatt.

MOTIV / MOTIF³¹⁹

I No. = fr.	1	Motivet for forbrytelsen vil bli kunngjort senere.	Le motif (el. mobile) ³²⁰ du crime sera annoncé ultérieurement.
	2	(mus.) Det er et motiv som gjentas og varieres i tredje sats.	C'est un motif qui est répété sous forme de variations dans le troisième mouvement.
II No. ≠ fr.	3	(jur.) Det fremgår av motivene for lovforslaget.	Cela ressort de l' exposé des motifs de la loi.
	4	Forholdet mellom fattig og rik er et vanlig motiv i mange av hans romaner.	Les rapports entre riches et pauvres constituent un thème fréquent dans ses romans.
	5	Det er et bilde med motiv fra gresk mytologi.	C'est un tableau dont le sujet est tiré de la mythologique grecque.
III Fr. ≠ no.	6	L'employeur n'a pas de motif de le licencier.	Arbeidsgiveren har ingen grunn til å si ham opp.
	7	Il portait une chemise à motifs .	Han hadde på seg en mønstret skjorte.
	8	Elle préfère peindre sur le motif .	Hun foretrekker å male etter modell .

³¹⁸ De to ordene brukes med helt forskjellig betydning.³¹⁹ De to ordene brukes i samme betydning i noen sammenhenger. (Jf. I) I kunstnerisk sammenheng gjengis det norske ordet *motiv* med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *motif* gjengis ofte med andre ord på norsk. (Jf. III)³²⁰ Ordet 'mobile' er vanligere enn *motif* i denne betydningen.

MUR / MUR³²¹

I No. = fr.	1	(overf.) Vi ble møtt av en mur (el. vegg) av taushet.	Nous nous sommes heurtés à un mur de silence.
	2	Berlinmuren ble revet i 1989.	Le mur de Berlin a été détruit en 1989.
	3	(edb) Man må installere en effektiv brannmur .	Un mur coupe-feu efficace doit être installé.
	4	Fra festningsmurene har man en veldig fin utsikt over hele området.	Depuis les murs de la forteresse , on a une très belle vue de l'ensemble de la région.
	5	Han var den første flygeren som brøt lydmuren .	C'est le premier pilote à avoir franchi le mur du son .
	6	Jeg holder på med å bygge en mursteinsmur .	Je suis en train de construire un mur en briques .
II No. ≠ fr.	7	Han har sittet bak murene i tjue år.	Ça fait vingt ans qu'il est derrière les barreaux .
	8	Det er en flott utsikt fra murene i Saint-Malo.	Il y a une belle vue depuis les remparts de Saint-Malo.
	9	Vi fikk spasert på den kinesiske mur .	Nous avons pu nous promener sur la Grande Muraille de Chine.
	10	Grunnmuren er ferdig.	Les fondations sont terminées.
III Fr. ≠ no.	11	Les murs ont des oreilles.	Veggene har ører.
	12	(overf.) J'ai l'impression de parler au mur .	Jeg har følelsen av å snakke til veggen .
	13	On a accroché des tableaux aux murs .	Vi har hengt opp bilder på veggene .
	14	(overf.) Le gouvernement est le dos au mur .	Regjeringen har ryggen mot veggen .
	15	(overf.) Il est au pied du mur .	Han har kniven på strupen .
	16	Je suis heureux de vous accueillir dans nos murs .	Jeg er glad for å ta imot dere (her) hos oss .
	17	Le prisonnier a fait le mur , et les gardiens ne l'ont toujours pas rattrapé.	Fangen har stukket av , og vaktene har ennå ikke fakket ham.
	18	(overf.) Il n'est pas question de faire les pieds au mur .	Det er ikke snakk om å gjøre ting unødig komplisert .
	19	La salle omnisports sera équipée d'un mur d'escalade .	Flerbruksallen vil bli utstyrt med klatrevegg .

³²¹ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *mur* gjengis i en del sammenhenger med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *mur* er det vanlige ordet for ‘vegg’, og det inngår også i en del faste uttrykk. (Jf. III)

MUSIKALSK / MUSICAL³²²

I No. = fr.	1	Han er ikke musikalsk .	Il n'a pas l'oreille musicale.
	2	Italiensk er et veldig musikalsk (el. melodisk) språk.	L'italien est une langue très musicale (el. mélodieuse).
	3	Det er en komponist som foretrekker et enkelt musikalsk språk (el. tonespråk).	C'est un compositeur qui préfère la simplicité dans le langage musical .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Les enfants se sont mis à jouer aux chaises musicales .	Barna begynte å leke stolleken .
	5	C'est la comédie musicale de l'année.	Det er årets musikal .
	6	Elle va participer à un colloque sur la critique musicale .	Hun skal delta i et symposium om musikkritikk .
	7	Depuis plus de dix ans, son émission musicale connaît une forte audience.	I over ti år har musikkprogrammet hans hatt en stor tilhørerkrets.

MYSTISK / MYSTIQUE³²³

I No. = fr.	1	Jeg hadde en mystisk opplevelse for noen netter siden.	J'ai eu une expérience mystique il y a quelques nuits.
II No. ≠ fr.	2	Men hvem er denne mystiske mannen?	Mais qui est cet homme mystérieux ?
	3	Han døde under mystiske omstendigheter.	Il est mort dans des circonstances mystérieuses .
III Fr. ≠ no.	4	Je suis mystique , mais pas religieux.	Jeg er mystiker , men ikke religiøs.
	5	(jur.) Le testateur a voulu faire un testament mystique .	Testator ønsket å opprette et hemmelig testamente.

³²² De to adjektivene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske adjektivet *musical* inngår også i forskjellige sammensetninger som må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III) (Det norske ordet *musical* brukt som substantiv er ikke tatt med her.)

³²³ De to ordene har bare én betydning felles. (Jf. I) Det norske ordet *mystisk* gjengis vanligvis med 'mystérieux'. (Jf. II) Det franske adjektivet *mystique* må i visse tilfeller gjengis med substantivet 'mystiker' på norsk.
(Jf. eks. 4)

NARKOTIKA / NARCOTIQUE³²⁴

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Jeg har aldri brukt narkotika .	Je n'ai jamais pris de drogues (el. de stupéfiants) (el. Je ne me suis jamais drogué.)
III Fr. ≠ no.	2	Je n'ai jamais utilisé de narcotique .	Jeg har aldri brukt sovemiddel .

NATUR / NATURE³²⁵

I No. = fr.	1	Jeg er optimistisk av natur .	Je suis optimiste par (el. de) nature .
	2	Barna lærer å tegne etter naturen .	Les enfants apprennent à dessiner d'après nature .
	3	Du kan ikke forandre menneskets natur .	Tu ne peux pas changer la nature humaine .
	4	Spørsmålet om menneskets plass i naturen må tas alvorlig.	Il faut prendre au sérieux la question de la place de l'homme dans la nature .
	5	Det ligger i sakens natur at ingen vet hvor vitenskapen går.	C'est dans la nature des choses que personne ne sait où va la science.
	6	En slik oppførsel krenker naturens lover.	Un tel comportement est une violation des lois de la nature .
	7	Vi må la naturen gå sin gang.	Il faut laisser faire la nature .
	8	Vi må verne om naturen .	Il faut préserver la nature .
	9	Under et rolig ytre skjulte hun en lidenskapelig natur .	Sous un extérieur calme, elle cachait une nature passionnée.
	10	Det er naturstridig å ville gjøre kulturen lønnsom.	Il est contre nature de vouloir rentabiliser la culture.
II No. ≠ fr.	11	Jeg liker å gå tur i naturen .	J'aime me promener dans la campagne .
	12	Han har vanskeligheter med å kontrollere sin hissige natur .	Il a du mal à contrôler son tempérament coléreux.
III Fr. ≠ no.	13	Quelle nature !	For en personlighet !
	14	La structure superficielle varie avec la nature du matériau.	Overflatestrukturen varierer med materialets art (el. beskaffenhet).
	15	Ce n'est pas dans sa nature de s'excuser.	Han har ikke for vane å unnskynde seg.

³²⁴ De to ordene har ikke samme betydning.³²⁵ De to ordene har en del betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *natur* må i visse tilfeller gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *nature* brukes ofte i sammenhenger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	16	Quand la police est arrivée, il avait disparu (el. s'était évanoui) dans la nature .	Da politiet kom, var han søkk borte (el. hadde han forduftet).
	17	Cette situation est de nature à créer des conditions économiques plus favorables.	Denne situasjonen er egnet til å skape gunstigere økonomiske betingelser.
	18	Il nous a fallu résoudre des problèmes de toute nature .	Vi måtte løse alle slags (el. alle typer) problemer.
	19	Tu dois les dessiner grandeur nature . ³²⁶	Du skal tegne dem i naturlig (el. full) størrelse.
	20	Le chauffeur a laissé entendre que je pourrais payer en nature .	Sjåføren antydet at jeg kunne betale i naturalia .
	21	Je préfère le yaourt nature .	Jeg foretrekker naturell yoghurt (el. yoghurt naturell).
	22	J'aime peindre des natures mortes .	Jeg liker å male stilleben.

NERVØS / NERVEUX³²⁷

I No. = fr.	1	Datteren min er svært nervøs , og jeg lurer på om det ikke er angst.	Ma fille est très nerveuse , et je me demande si ce n'est pas de l'anxiété.
	2	Finansmarkedene er nervøse .	Les marchés financiers sont nerveux .
	3	Har du lagt merke til de nervøse rykningene hans?	Tu as remarqué ses tics nerveux ?
II No. ≠ fr.	4	Moren hans er nervøs for ham.	Sa mère s'inquiète (el. se fait du souci) pour lui.
III Fr. ≠ no.	5	Comment faire pour mettre fin à une grossesse nerveuse (el. fausse grossesse) ?	Hva kan man gjøre for å få slutt på et innbilt svangerskap?
	6	Elle a de longues mains nerveuses .	Hun har lange, senete hender.
	7	Quelle prose nerveuse !	For en energisk prosa!
	8	Je déteste la viande nerveuse .	Jeg kan ikke fordra seigt kjøtt.
	9	Il aime les voitures nerveuses .	Han liker raske biler.
	10	Je sens que je vais bientôt faire une dépression nerveuse .	Jeg føler at jeg snart kommer til å få nervesammenbrudd .
	11	Le système nerveux est le système	Nervesystemet er kroppens

³²⁶ I eks. 19 og 21 er det franske ordet *nature* brukt adjektivisk.³²⁷ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) I uttrykket 'være nervøs for noen' brukes andre uttrykk enn *nerveux* på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *nerveux* inngår i mange sammensetninger der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

		de contrôle majeur du corps.	hovedkontrollsysteem.
--	--	------------------------------	-----------------------

NETT / NET³²⁸

I No. = fr.	1	Kan man stole på informasjonen som man finner på nettet (el. Internett)?	Peut-on se fier aux informations qu'on trouve sur le Net (el. sur internet , sur le web , sur la Toile) ? ³²⁹
II No. ≠ fr.	2	(overf.) Nettet snører seg sammen rundt presidenten.	L' étau (el. le filet) se resserre autour du président.
	3	Vi har et godt nett av leverandører.	Nous avons un bon réseau de fournisseurs.
	4	(sport) Ballen gikk i nettet .	La balle est allée dans le filet .
	5	Våre bestemødres handlenett (el. bærenett) var veldig praktisk.	Le filet à provisions de nos grand-mères était bien pratique.
	6	I det landet eksisterer det ikke sikkerhetsnett .	Dans ce pays, les filets sociaux n'existent pas.
	7	Veinettet i området er utmerket.	Le réseau routier de la région est excellent.
III Fr. ≠ no.			

NETT / NET³³⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Jeg er på leting etter en nett liten telefon.	Je suis à la recherche d'un joli petit téléphone.
	2	Han har kjøpt seg et hus til den nette sum av 10 millioner kroner.	Il s'est acheté une maison pour la coquette (el. jolie) somme de 10 millions de couronnes.
	3	(adv.) Hun fikk det nett som hun ville.	Elle a obtenu exactement ce qu'elle voulait.
III Fr. ≠ no.	4	Je veux en avoir le cœur net .	Jeg vil være sikker i min sak .
	5	J'ai la conscience nette .	Jeg har god (el. ren) samvittighet.
	6	(også overf.) Il est important d'avoir les mains nettes .	Det er viktig å ha rene hender.

³²⁸ De to substantivene har bare én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *nett* har dessuten noen andre betydninger, bl.a. i sammensetninger, der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. III)

³²⁹ Uttrykket *sur le Net* på fransk er mindre vanlig enn ‘sur internet’ og ‘sur le web’.

³³⁰ De to adjektivene har ingen felles betydning. (Jf. I) Det norske adjektivet *nett* (også brukt adverbielt) gjengis med helt andre ord på fransk. (Jf. II) Og det franske adjektivet *net* (også brukt adverbielt) gjengis med helt andre ord på norsk. (Jf. III)

	7	Il a la voix sonore et la prononciation nette .	Han har en sonor stemme og en tydelig uttale.
	8	Je voulais simplement obtenir une réponse nette .	Jeg ville bare ha et klart svar.
	9	Je crois que c'est net d'impôts .	Jeg tror det er skattefritt .
	10	(adv.) La voiture s'est arrêtée net .	Bilen stoppet brått .
	11	(adv.) Il a refusé (tout) net .	Han nektet plent (el. kategorisk).
	12	Le poids net est le poids des produits sans l'emballage.	Nettovekten er varenes vekt uten emballasje.
	13	Quel est le salaire net après dix ans d'ancienneté ?	Hva er nettolønnen etter ti års ansiennitet?

NISJE / NICHE³³¹

I No. = fr.	1	Statuen i nisjen er forsvunnet.	La statue de la niche a disparu.
	2	Hva er de mest kritiske faktorene i menneskets økologiske nisje ?	Quels sont les facteurs les plus critiques dans la niche écologique de l'homme ?
	3	Er kunstmarkedet et nisjemarked ?	Est-ce que le marché de l'art est un marché de niche ?
II No. ≠ fr.	4	Velvære er en lukrativ nisje .	Le bien-être est un créneau lucratif.
III Fr. ≠ no.	5	La grandeur de la niche joue un rôle très important pour votre chien.	Størrelsen på hundehuset spiller en viktig rolle for hunden din.
	6	Les niches fiscales permettent de minimiser l'impôt du contribuable.	Skattekull gjør det mulig for skattyteren å redusere skatten.

NOBEL / NOBLE³³²

I No. = fr.	1	For meg er politikk en nobel handling.	Pour moi, la politique est une action noble .
II No. ≠ fr.	2	Hun snakker et nobelt engelsk.	Elle s'exprime dans un anglais sophistique .
III Fr. ≠ no.	3	Il est décrit comme un homme de (el. au) noble caractère.	Han beskrives som en mann med edelt sinnelag.
	4	Elle est issue d'une famille noble .	Hun kommer fra en adelig familie.

³³¹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *nisje* gjengis gjerne med ‘créneau’ i økonomiske sammenhenger. (Jf. II) Det franske ordet *niche* brukes også i enkelte andre betydninger. (Jf. III)

³³² De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *nobel* gjengis i visse tilfeller med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *noble* brukes i flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

	5	Des matières nobles créent une atmosphère luxueuse.	Edle materialer skaper en luksuriøs atmopsfære.
	6	Le bijou est en titane, un métal noble utilisé dans les industries high-tech.	Smykket er i titan, et edelt metall som brukes i high-tech industrien.
	7	Le texte est écrit dans un style noble .	Teksten er skrevet i høy(tidelig) stil.
	8	Elle a un beau visage aux traits nobles .	Hun har et vakkert ansikt med fine trekk.
	9	Au XVI ^e siècle, il y avait plus de mille terres nobles en Bavière.	I det 16. århundre var det mer enn tusen adelsgods i Bayern.

NONCHALANT / NONCHALANT³³³

I No. = fr.	1	Jeg kan ikke fordra hans nonchalante holdning.	Je ne supporte pas son attitude nonchalante .
II No. ≠ fr.	2	Han er nonchalant med sitt utseende.	Il néglige son apparence physique.
III Fr. ≠ no.	3	C'est un élève nonchalant .	Han er en lat elev.
	4	Elle marche d'un pas nonchalant (el. Elle a une démarche nonchalante).	Hun har en slapp gange.

NOTE / NOTE³³⁴

I No. = fr.	1	(fl.) Jeg kan ikke lese noter .	Je ne sais pas lire les notes (el. déchiffrer la musique).
	2	Norge vil sende en diplomatisk note til britene.	La Norvège enverra une note diplomatique aux Britanniques.
	3	Ikke bruk fotnoter!	N'utilisez pas de notes en bas de page !
II No. ≠ fr.	4	(fl.) Han kan spille uten noter (el. partitur).	Il sait jouer sans partition .
	5	(fl.) Fotografen ble skjelt ut etter noter .	Le photographe s'est fait engueuler comme du poisson pourri .
	6	(fl.) Ledelsen må være med på notene .	La direction doit être dans le coup .

³³³ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *nonchalant* må i noen sammenhenger gjengis med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *nonchalant* brukes også i andre betydninger. (Jf. III)

³³⁴ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *note* brukes i flertall i ulike preposisjonsuttrykk der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *note* har flere forskjellige betydninger hvor det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

III Fr. ≠ no.	7	Elle a de mauvaises notes en chimie.	Hun har dårlige karakterer i kjemi.
	8	Je n'ai pas entendu une seule fausse note .	Jeg hørte ikke eneste falsk tone .
	9	(fl.) Tu prends des notes ?	Tar du notater ?
	10	Je prends note de la date.	Jeg noterer meg datoен.
	11	(fl.) Le président a parlé sans notes .	Presidenten talte uten manuskript .
	12	(fl.) Dans les notes de son journal , il a décrit comment il avait vécu la situation.	Han har i sine dagboksnotater beskrevet hvordan han opplevde situasjonen.
	13	Le nom était écrit entre parenthèses comme note de la rédaction (el. NDLR).	Navnet sto i parentes som redaksjonens anmerkning (el. red. anm.).
	14	Comment faire baisser la note de téléphone ?	Hvordan kan man redusere telefonregningen ?
	15	Elle m'a montré son carnet de notes .	Hun viste meg karakterboken sin.

OBJEKT / OBJET³³⁵

I No. = fr.	1	(språkv.) Finn det direkte objektet i setningen!	Trouvez l' objet direct de la phrase !
	2	Det er ikke tillatt å lagre brannfarlige objekter der.	Il n'est pas permis d'y stocker des objets inflammables .
	3	Det huset er et godt investeringsobjekt .	Cette maison est un bon objet d'investissement .
	4	Hun fremstår som et sex-objekt .	Elle est présentée comme un objet sexuel .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Elle a atteint son objet (el. objectif).	Hun har nådd sitt mål .
	6	Un être humain ne doit jamais être traité comme un objet (el. en objet).	Et menneske må aldri behandles som en ting .
	7	Cette question est l' objet de mon livre.	Dette spørsmålet er temaet for boken min.

³³⁵ De to ordene har noen betydninger felles, særlig i språkv. og i sammensatte ord. (Jf. I) Det franske ordet brukes ellers med flere forskjellige betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	8	Cette démarche a été (el. a fait) l' objet de critique.	Denne fremgangsmåten har vært gjenstand for kritikk.
	9	(jur.) La répartition des salaires est (el. fait) objet de litige.	Fordelingen av lønningene er gjenstand for tvist.
	10	Il semblerait que l'amour disparaît lorsque l' objet aimé s'est longtemps absenté.	Det kan se ut til at kjærligheten forsvinner når den man elsker har vært lenge borte.
	11	Ils ont trouvé un objet de bronze de l'époque des Vikings.	De har funnet en bronsegjenstand fra vikingtiden.
	12	Elle collectionne des objets d'art .	Hun samler på kunst(gjenstander) .
	13	Les autorités ont essayé de limiter l'importation d' objets (el. articles) de luxe .	Myndighetene har forsøkt å begrense importen av luksusartikler .
	14	Il déclare avoir vu un objet volant non identifié (el. OVNI).	Han påstår at han har sett en ufo .
	15	Où se trouve le bureau des objets trouvés ?	Hvor er hittegodskontoret ?

OBSKUR / OBSCUR³³⁶

I No. = fr.	1	Han har gjort gode penger på obskure forretninger.	Il a gagné beaucoup d'argent dans des affaires obscures (el. louches).
	2	(om pers.) Det dreier seg om en obskur maler fra 1700-tallet.	Il s'agit d'un peintre obscur du XVIII ^e siècle.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Il était de condition obscure .	Han kom fra beskjedne kåر.
	4	Nous étions pris comme dans un nuage obscur .	Vi var fanget som i en mørk sky.
	5	C'est un poète obscur sur lequel nous avons peu de données biographiques.	Han er en lite kjent ³³⁷ forfatter som vi har svært få biografiske data om.
	6	Un obscur pressentiment me laissait craindre le pire.	En vag forutanelse gjorde at jeg fryktet det verste.
	7	Pour des raisons obscures , il est retourné en Norvège.	Av ukjente grunner kom han tilbake til Norge.
	8	J'adore passer mon temps dans les salles obscures .	Jeg elsker å tilbringe tiden i mørke (kino)saler.
	9	C'est un texte obscur auquel je n'ai	Det er en vanskelig (el. kryptisk) tekst som

³³⁶ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet har også en del andre betydninger, der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

³³⁷ *Un poète obscur* kan også bety ‘en vanskelig tilgjengelig forfatter’.

		rien compris.	jeg ikke har forstått noe av.
--	--	---------------	-------------------------------

ODØR / ODEUR³³⁸

I No. = fr.	1	Skoene hans hadde en ubehagelig odør .	Ses chaussures avaient une odeur désagréable.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il y a une odeur de renfermé dans toute la maison.	Det lukter innestengt i hele huset.
	3	Ce shampooing a une bonne odeur .	Denne sjampoen lukter godt.
	4	Une vie sans problème est comme une fleur sans odeur .	Et liv uten problemer er som en blomst uten duft .

OFRE / OFFRIR³³⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Jesus har ofret livet sitt for oss.	Jésus a donné sa vie pour nous.
	2	Hun hadde ikke ofret saken en tanke .	Elle n'avait pas daigné penser un instant à cette affaire .
	3	Han har valgt å ofre tiden sin på fotball.	Il a choisi de consacrer son temps au football.
	4	Vi er kristne og kan ikke ofre til avguder.	Nous sommes chrétiens et ne pouvons sacrifier aux idoles.
	5	Vi ofret til misjonen.	Nous faisions des dons à la mission.
	6	(refl.) Hun ofret seg for familien.	Elle s'est sacrifiée pour sa famille.
III Fr. ≠ no.	7	Elle a offert de les héberger.	Hun har tilbudt seg å huse dem.
	8	Elle m' a offert des fleurs pour mon anniversaire.	Hun ga meg blomster til fødselsdagen min.
	9	Nous vous offrons la possibilité de choisir entre trois restaurants.	Vi gir dere muligheten til å velge mellom tre forskjellige restauranter.
	10	Je peux t' offrir un verre ?	Kan jeg by deg et glass?

³³⁸ De to ordene kan brukes i samme betydning. På fransk er ordet *odeur* nøytralt mht. positiv el. negativ valør, mens det norske ordet oftest forbinder med noe ubehagelig. (Jf. I) Ofte gjengir man det franske ordet med 'lukt' (evt. med verbformen 'lukte') eller 'duft'. (Jf. III)

³³⁹ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *ofre* må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *offrir* må ofte gjengis med andre ord på norsk, bl.a. i refleksiv bruk. (Jf. III)

	11	Je vous offre mes meilleurs vœux.	Jeg sender mine beste hilsener.
	12	(refl.) (om ting) J'y retournerai à la première occasion qui s'offre (el. se présente).	Jeg kommer til å reise tilbake dit ved første anledning som byr seg .
	13	(refl.) (om pers.) Il s'est offert une semaine de vacances.	Han har bevilget seg en ukes ferie.
	14	(refl.) (om pers.) Elle s'offre à la critique des lecteurs.	Hun utsetter seg for kritikk fra leserne.
	15	(refl.) (om ting) Cette pensée est la première qui s'offre à l'esprit .	Denne tanken er den første som faller en inn .
	16	(refl.) (om pers.) Elle s'offre comme guide.	Hun tilbyr seg å være guide.

OKKUPASJON / OCCUPATION³⁴⁰

I No. = fr.	1	Palestinerne fortsetter å leve under okkupasjon .	Les Palestiniens continuent à vivre sous occupation .
	2	Han ble ansett som kollaboratør under okkupasjonen .	Il était considéré comme collaborateur pendant l'Occupation .
	3	Twistetilfeller knyttet til husokkupasjon ser ut til å bli mer vanlig.	Des cas de litiges liés à l'occupation de maisons semblent se généraliser.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	L' occupation du temps libre des écoliers est très liée au milieu familial.	Bruken av skolebarnas fritid er nært knyttet til familiemiljøet.
	5	Mes occupations me retiennent à Paris.	Mitt arbeid (el. Mine gjøremål) gjør at jeg må være i Paris.
	6	La mère vaquait à d'autres occupations .	Moren var opptatt med andre gjøremål .

³⁴⁰ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *occupation* gjengis ofte med andre ord på norsk. (Jf. III)

OKKUPERE / OCCUPER³⁴¹

I No. = fr.	1	Hun okkuperer badet i timevis.	Elle occupe la salle de bains pendant des heures.
	2	De tyske tropene okkuperte Baskerland fra 1940 til 1944.	Les troupes allemandes ont occupé le Pays Basque de 1940 à 1944.
	3	De streikende har okkupert fabrikken.	Les grévistes ont occupé l'usine.
	4	Landet har aldri vært okkupert av en fremmed makt.	Le pays n'a jamais été occupé par une force étrangère.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Il a occupé un emploi comme vendeur.	Han har hatt arbeid som ekspeditør.
	6	Il occupe plus de cinquante hommes.	Han har mer enn femti mann i arbeid (el. beskjeftiger mer enn femti mann).
	7	C'est un problème qui l' occupe depuis plus de dix ans.	Det er et problem som har opptatt ham i mer enn ti år.
	8	Il occupe ses loisirs à jouer au bridge.	Han bruker fritiden sin til å spille bridge.
	9	Mon fils m'a occupé toute l'après-midi.	Sønnen min la beslag på meg hele ettermiddagen.
	10	La paperasserie administrative occupe une bonne part de mon temps.	Administrativt papirarbeid tar en god del av tiden min.
	11	Le propriétaire occupe une partie de l'immeuble et en loue une autre.	Eieren bor i én del av gården og leier ut en annen (del).
	12	Le mot occupe une place dans le vocabulaire politique qu'il n'avait pas il y a trente ans.	Ordet har en plass i det politiske vokabularet som det ikke hadde for tretti år siden.
	13	Il faut arriver tôt pour occuper la meilleure place.	Man må komme tidlig for å få den beste plassen.
	14	À l'examen oral, il importe d' occuper le terrain .	Ved muntlig eksamen er det viktig å ta føringen .
	15	(refl.) Il n'est pas capable de s' occuper .	Han er ikke i stand til å sysselsette seg .
	16	(refl.) (fam.) T' occupe (pas) !	Ikke bry deg (el. Ikke bland deg)!
	17	(refl.) Aujourd'hui elle s' occupe à faire des traductions.	Nå for tiden arbeider (el. jobber) hun med oversettelser.
	18	(refl.) Je m'occupe de l'affaire.	Jeg tar meg av saken.
	19	(refl.) Elle s' occupe d'enfants handicapés.	Hun tar seg av handikappede barn.

³⁴¹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *occuper* må i svært mange sammenhenger gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	20	(refl.) Quand on écrit, on ne s'occupe pas de savoir ce que les autres vont en penser.	Når man skriver, er man ikke opptatt av hva de andre vil synes om det.
	21	(refl.) L'article s'occupe de la société d'information.	Artikkelen omhandler (el. dreier seg om) informasjonssamfunnet.

OLJE / HUILE³⁴²

I No. = fr.	1	Har du olje til salaten?	Tu as de l' huile pour la salade ?
	2	Man kan blande olivenolje og rapsolje .	On peut mélanger huile d'olive et huile de colza .
	3	Jeg tok med meg bikinen og sololjen min.	J'ai pris mon bikini et mon huile solaire .
	4	Mer enn 5000 km siden siste oljeskift ?	Plus de 5000 km depuis votre dernière vidange d'huile ?
II No. ≠ fr.	5	Oljen fra Nordsjøen har en kvalitet som er svært lik den afrikanske oljen .	Le pétrole de la mer du Nord est d'une qualité très proche du pétrole africain.
	6	De blir anklaget for å helle olje på ilden.	On les accuse de jeter (el. verser) de l' huile sur le feu.
	7	Om sommeren liker jeg å male med olje .	Pendant l'été, j'aime faire de la peinture à l' huile .
	8	Vil du spekulere i olje ?	Vous voulez spéculer sur le pétrole ?
	9	Filetene stekes i olje .	Faire frire les filets dans de l' huile .
	10	Jeg vil gjerne ha hjelp til å skifte olje .	Je voudrais de l'aide pour vidanger l' huile .
	11	En katolsk prest ga ham den siste olje .	Un prêtre catholique lui a donné l' extrême-onction .
	12	Han jobber i oljebransjen .	Il travaille dans l' industrie pétrolière .
	13	Jeg har nettopp kjøpt et hus med oljefyring .	Je viens d'acheter une maison avec chauffage au fuel (el. mazout).
III Fr. ≠ no.	14	Elle peint des huiles abstraites.	Hun lager abstrakte oljemalerier .
	15	(fam.) Tout baigne dans l'huile .	Alt går som smurt .
	16	Tu dois prendre de l' huile de foie de morue !	Du må ta tran !

³⁴² De to ordene har noen betydninger felles, særlig i sammensatte ord. (Jf. I) Det norske ordet *olje* gjengis med flere forskjellige ord på fransk etter hvilken type olje det dreier seg om. (Jf. II) Det franske ordet *huile* brukes også i litt andre betydninger, bl.a. i sammensatte ord. (Jf. III)

	17	Le phénomène fait tache d'huile .	Fenomenet brer (el. griper) om seg .
--	----	--	--

OPINION / OPINION³⁴³

I No. = fr.	1	Han vet at han har opinionen mot seg.	Il sait qu'il a l' opinion (publique) contre lui.
	2	De prøver å mobilisere opinionen for kampen mot fattighet.	Ils essaient de mobiliser l' opinion (publique) (el. le public) pour la lutte contre la pauvreté.
	3	Det er nettopp gjennomført en opinionsundersøkelse om kildesortering.	On vient d'effectuer un sondage d'opinion sur le tri des déchets.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	La plupart des Français ont une bonne opinion du pape .	De fleste franskmenn er fornøyd med paven.
	5	Elle change sans cesse d' opinion .	Hun skifter mening i ett sett.
	6	Elle a le courage de ses opinions .	Hun har sine meningers mot.
	7	Quelle est ton opinion là-dessus ?	Hva synes du (el. hva er din mening) om dette?
	8	(fl.) Je ne partage pas tes opinions politiques .	Jeg deler ikke dine politiske meninger .
	9	Il a une bonne opinion de lui-même .	Han har et godt selvbilde .
	10	C'est une affaire d'opinion .	Det er en skjønnssak .
	11	Il s'agit d'un prisonnier d'opinion .	Det dreier seg om en samvittighetsfange .
	12	Le taux des « sans opinion » est inférieur à 1 % dans cette enquête.	Andelen « vet ikke » er lavere enn 1 % i denne undersøkelsen.

³⁴³ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *opinion* brukes svært ofte i betydningen ‘mening’, men det har også andre betydniger, der det gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

ORDINÆR / ORDINAIRE³⁴⁴

I No. = fr.	1	Den neste ordinære generalforsamlingen finner sted 13. juni.	La prochaine assemblée générale ordinaire aura lieu le 13 juin.
	2	Teksten vil bli diskutert på ordinær måte.	Le texte sera discuté selon la procédure ordinaire .
	3	Det er en høyst ordinær vin.	C'est un vin bien ordinaire (el. quelconque).
II No. ≠ fr.	4	1. oktober 1904 gikk det første ordinære toget fra Flekkefjord til Egersund.	Le 1er octobre 1904, le premier train régulier a fait le trajet de Flekkefjord à Egersund.
III Fr. ≠ no.	5	Il a montré son arrogance ordinaire .	Han viste sin sedvanlige arroganse.
	6	Il était un enfant très ordinaire .	Han var et helt alminnelig barn.
	7	(fam.) Ça alors, c'est pas ordinaire !	Jeg må si det er overraskende !
	8	Elle mène une vie très ordinaire .	Hun lever et veldig kjedelig liv.
	9	(adv.) Aujourd'hui, elle est moins élégante qu'à l' ordinaire (el. que d'ordinnaire).	I dag er hun ikke så elegant som hun pleier være .
	10	Vous désirez le modèle ordinaire ou le modèle de luxe ?	Ønsker du standardmodellen eller luksusmodellen?

³⁴⁴ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet må enkelte ganger gjengis med det franske ordet 'régulier'. (Jf. II) Det franske ordet har også en del andre betydninger, der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

ORDRE / ORDRE³⁴⁵

I No. = fr.	1	(merk.) L' ordre a été annulé par le client.	Ordren ble nullert av kunden.
	2	Vær lykkelige, det er en ordre!	Soyez heureux, c'est un ordre !
	3	Jeg tar ikke imot ordre fra noen.	Je n'ai d' ordre à recevoir de personne.
	4	(merk.) Når du klikker på «kjøp», har du en bindende kjøpsordre .	En cliquant sur « acheter », vous avez un ordre d'achat définitif.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	L' ordre dorique correspond à un idéal de simplicité.	Den doriske stilen stemmer overens med et enkelhetsideal.
	6	Elle a beaucoup d'ordre .	Hun er veldig ryddig .
	7	Elle prétend aimer l'ordre .	Hun påstår at hun liker orden .
	8	Le Tiers-état, la Noblesse et le Clergé constituaient les trois ordres de la société.	Tredjestanden, adel og geistligheten utgjorde de tre stendene i samfunnet.
	9	Socrate est mort parce qu'il représentait une menace contre l' ordre établi.	Sokrates døde fordi han var en trussel mot den etablerte orden .
	10	Il n'y a aucun problème, tout est en ordre .	Det er ikke noe problem, alt er i orden .
	11	Les noms sont en ordre alphabétique .	Navnene står i alfabetisk rekkefølge (el. orden).
	12	La Légion d'honneur est un ordre qui a été fondé par Napoléon en 1804.	Æreslegionen er en orden som ble stiftet av Napoleon i 1804.
	13	Le restaurant est fermé jusqu'à nouvel ordre .	Restauranten er stengt inntil videre .
	14	Le premier ministre veut rétablir l'ordre (public) .	Statsministeren ønsker å gjenopprette ro og orden .
	15	L' ordre des avocats est une association professionnelle indépendante.	Advokatstanden er en uavhengig yrkesorganisasjon.
	16	L' ordre du jour a été adopté sans modifications.	Dagsorden (el. Saklisten) ble vedtatt uten endringer.
	17	Le paiement doit être fait à l'ordre de l'agent comptable.	Betaling skal skje til regnskapsføreren.
	18	(fl.) À vos ordres !	Til tjeneste!
	19	Ils ont été condamnés, c'est dans	De er blitt dømt, det er som det skal være .

³⁴⁵ De to ordene har noen få felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *ordre* må i en rekke sammenhenger gjengis med andre ord på norsk. Ofte tilsvarer det 'orden' på norsk. (Jf. III)

		l'ordre des choses.	
	20	Dans le même ordre d'idées , on peut dire que la démocratie est avant tout une question de comportement personnel.	Ut fra samme tankegang kan man si at demokratiet fremfor alt er et spørsmål om personlig oppførsel.
	21	Il s'agit d'une somme de l'ordre de deux milliards de dollars.	Det dreier seg om en sum på ca. to milliarder dollar.
	22	Maintenant, les femmes peuvent devenir membres de l' Ordre de Malte .	Nå kan kvinner ble medlemmer av Malteserordenen .
	23	C'est une école de premier ordre .	Det er en førsteklasses skole.
	24	Qui vous a donné l'ordre d'achever cette muraille ?	Hvem har bedt deg om å fullføre denne muren?
	25	(fl.) Il y a vingt ans, il est entré dans les ordres comme prêtre catholique romain.	For tjue år siden ble han ordinert til romersk-katolsk prest.
	26	Tu dois mettre de l'ordre dans tes e-mails.	Du bør rydde i e-posten din.
	27	Il importe de mettre bon ordre à cette situation inacceptable.	Det er viktig å ordne opp i denne uakseptable situasjonen.
	28	Le jury les a rappelés à l'ordre pour leurs tenues provocantes.	Juryen ga dem en reprimande (el. satte dem på plass) for deres provoserende antrekk.
	29	Les forces de l'ordre ont tiré sur la foule.	Politiet (el. Ordensmakten) skjøt mot folkemassen.
	30	Le mot d'ordre est : Comprendre et être compris.	Mottoet (el. Slagordet) er: Forstå og bli forstått.

ORGANISERE / ORGANISER³⁴⁶

I No. = fr.	1	Hvordan skal vi organisere arbeidet?	Comment organiser le travail ?
	2	(refl.) Han kaster bort mye tid, han klarer ikke å organisere seg .	Il perd beaucoup de temps, il ne sait pas s'organiser .
II No. ≠ fr.	3	Fagforeningen organiserer 80 % av de streikende.	Le syndicat compte 80 % des grévistes.
	4	(refl.) Hvorfor har de ansatte (fag)organisert seg?	Pourquoi les employés se sont-ils syndiqués ?
III Fr. ≠ no.	5	Qui a la responsabilité d' organiser le concert ?	Hvem har ansvaret for å arrangere konserten?

³⁴⁶ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *organiser* brukes ikke i fagforeningssammenheng. (Jf. II) I en del sammenhenger gjengis det franske verbet *organiser* på norsk med ‘arrangere’.

PALÉ / PALAIS³⁴⁷

I No. = fr.	1	Hun var innlosjert på et palé i Berlin.	Elle logeait dans un palais de Berlin.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Certains sons se font en claquant la langue contre le palais .	En del lyder lages ved å klikke med tungen mot ganen .
	3	Ce terme de palais n'est plus employé.	Denne juridiske termen brukes ikke lenger.
	4	On cherche un hôtel à proximité du Palais des Expositions .	Vi ser etter et hotell i nærheten av utstillingsbygningen .
	5	Le palais omnisport dispose d'une patinoire ouverte au public.	Flerbrukskallen har en skøytebane som er åpen for publikum

PAPRIKA / PAPRIKA³⁴⁸

I No. = fr.	1	Skjær laksen i tynne skiver og strø paprika over.	Couper le saumon en fines lanières (el. tranches), le saupoudrer de paprika .
II No. ≠ fr.	2	Hvordan tar man skinnet av paprikaene ?	Comment retirer la peau des poivrons ?
	3	Jeg har lyst til å dyrke paprika .	J'ai envie de cultiver des poivrons .
III Fr. ≠ no.			

PAR / PAIRE³⁴⁹

I No. = fr.	1	Hun glemte igjen et par hansker i bussen.	Elle a oublié une paire de gants dans le bus.
II No. ≠ fr.	2	Hun er et par og tjue år.	Elle a vingt ans et quelques .
	43	Vi kommer om et par dager.	Nous venons dans deux ou trois jours.
	3	De var et lykkelig par .	Ils faisaient un couple heureux.

³⁴⁷ Det norske ordet ‘palass’ har samme opprinnelse, men har en noe annen betydning enn ordet *palé*. Det norske ordet *palé* og det franske ordet *palais* har én felles betydning. (Jf. I) I tillegg brukes det franske ordet i en del sammenhenger hvor man bruker andre ord på norsk. (Jf. III)

³⁴⁸ De to ordene har felles betydning bare når det gjelder krydderet, altså tørket paprika. (Jf. I) Om frukten og planten brukes ordet ‘poivron’ på fransk. (Jf. III)

³⁴⁹ De to ordene brukes av og til i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *par* må ofte gjengis med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *pair* inngår i forskjellige uttrykk hvor det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	5	(i golf) Hun greide to slag under par .	Elle a réalisé deux coups en dessous du par .
III Fr. ≠ no.	6	Les deux font la paire .	De er to alen av samme stykke .
	7	(refl.) (fam.) Il s'est fait la paire .	Han stakk av .
	7	Nous étions devenus une paire d'amis .	Vi var blitt to uatskillelige venner .
	8	Il vous faut une paire de ciseaux .	Du trenger en saks .

PARAGRAF / PARAGRAPH³⁵⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	(jur.) Nasjonalforsamlingen nekter å oppheve paragraf 4 i loven av 23. februar.	L'Assemblée nationale refuse d'abroger l' article 4 de la loi du 23 février.
III Fr. ≠ no.	2	Utiliser des paragraphes (el. alinéas) !	Bruk avsnitt !

PARFYME / PARFUM³⁵¹

I No. = fr.	1	Jeg har kjøpt parfyme til datteren min.	J'ai acheté du parfum pour ma fille.
	2	For en fin parfymeflaske !	Quel beau flacon de parfum !
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Cette fleur répand un parfum très fort.	Denne blomsten sender fra seg en veldig sterkt duft .
	4	(overf.) Manifestement, il est au parfum .	Han er tydeligvis informert .
	5	(overf.) Un léger parfum de mai 68 flotte sur la Sorbonne.	Et snev av mai 68 svever over Sorbonne.
	6	Quel parfum de glace préférez-vous, fraise, vanille ou chocolat ?	Hva slags is liker du best, jordbær, vanilje eller sjokolade?

³⁵⁰ De to ordene brukes vanligvis ikke i samme betydning. Det norske ordet *paragraf* gjengis i jur. sammenhenger med ‘article’. (Jf. II) Det franske ordet *paragraphe* gjengis vanligvis med ‘avsnitt’. (Jf. III)

³⁵¹ Selv om de to ordene ofte brukes i samme betydning (jf. I), må det franske ordet *parfum* i mange sammenhenger gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

PARK / PARC³⁵²

I No. = fr.	1	Soverommet vender ut mot en offentlig park .	La chambre donne sur un parc public.
	2	Den franske bilparken økte med 1 % i 2008.	Le parc automobile français s'est accru de 1 % en 2008.
	3	Har du vært i dyreparken i Kristiansand?	As-tu visité le parc zoologique de Kristiansand ?
	4	Hva skal man gjøre med kommunens eiendomspark ?	Que faire du parc immobilier de la commune ?
	5	Man planlegger å bygge en fornøyelsespark .	On prévoit de construire un parc d'attractions .
	6	Opprettelsen av en nasjonalpark støter på flere problemer.	La création d'un parc national se heurte à divers problèmes.
	7	Det er etablert østersparker flere steder på kysten.	On a établi des parcs d'huîtres sur plusieurs points de la côte.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	8	Je vend un parc pour enfants des années 50.	Jeg selger en lekegrind fra 50-tallet.
	9	On trouve un parc de stationnement (el. parking) tout près.	Det finnes en parkeringsplass like ved.

PARKERE / PARQUER³⁵³

I No. = fr.	1	Hvor har du parkert bilen?	Où as-tu parqué (el. garé) la voiture ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	On parquait des milliers de Palestiniens dans un camp de concentration improvisé.	Man stuet sammen tusenvis av palestinere i en improvisert konsentrasjonsleir.

³⁵² De to ordene brukes svært ofte i samme betydning, bl.a. i sammensatte ord. (Jf. I) Det franske ordet inngår også i en del sammensetninger hvor det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

³⁵³ Verbet 'garer' er det vanligste. (Jf. I) Det franske verbet *parquer* kan også brukes i en annen betydning. (Jf. III)

PARKETT / PARQUET³⁵⁴

I No. = fr.	1	Det er lagt parkett i eik på soverommene.	On a posé du parquet en chêne dans les chambres.
II No. ≠ fr.	2	Vær tidlig ute hvis dere ønsker plass i parkett .	Soyez là de bonne heure si vous désirez des places (au) parterre .
	3	Det er en fornøyelse å se et vakkert par svinge seg på parketten .	C'est un plaisir de regarder un beau couple danser sur la piste de danse .
III Fr. ≠ no.			
	3	(jur.) Le parquet s'est opposé à la libération du prisonnier.	Påtalemyngheten motsatte seg at fangen skulle bli løslatt.
	4	(sport) C'est une belle occasion de briller une dernière fois sur les parquets français.	Det er en fin anledning til å briljere en siste gang i fransk basket .

PARLØR / PARLEUR³⁵⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Før reisen bør du skaffe deg en italiensk parlør .	Avant le voyage, tu dois acheter un guide de conversation italien.
III Fr. ≠ no.	2	Celui-là, c'est un beau parleur .	Han der er flink til å snakke for seg .

³⁵⁴ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *parquet* brukes også i helt andre betydninger. (Jf. III)

³⁵⁵ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet brukes om en ting (jf. II), brukes det franske om en person, og oftest i sammensetningen *beau parleur*. (Jf. III)

PAROLE / PAROLE³⁵⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Skal dere gå i tog 1. mai, og i så fall under hvilken parole ?	Pensez-vous défiler le 1er mai, et au cas où, sous quel slogan (el. mot d'ordre) ?
	2	Partiets parole har vært å øke minstelønnen til 100 euro.	Le mot d'ordre du parti a été d'augmenter le SMIC de 100 euros.
III Fr. ≠ no.	3	Je suis incapable de lui adresser la parole .	Jeg er ikke i stand til å snakke til ham.
	4	Il était impossible de lui arracher une parole .	Det var umulig å få et ord ut av ham/henne.
	5	La gamine a la parole facile .	Jentungen er flink til å snakke for seg .
	6	Comment comprendre la Parole de Dieu ?	Hvordan skal vi forstå Guds ord ?
	7	Elle a demandé la parole .	Hun har bedt om ordet .
	8	Je vous donne ma parole que je n'y suis pour rien.	Jeg gir deg mitt ord på at jeg ikke har hatt noe med det å gjøre.
	9	Elle risque de perdre la parole si elle ne se fait pas opérer.	Hun risikerer å miste taleevnen hvis hun ikke lar seg operere.
	10	Il y a un intérêt croissant parmi les linguistes pour la parole .	Det er en økende interesse blant lingvister for språket i bruk .
	11	(fl.) Ce ne sont que de belles paroles .	Det er bare fagre ord (el. tomme løfter).
	12	Croyez-moi sur parole !	Tro meg på mitt ord !
	13	Le président de la République a tenu (sa) parole .	Den franske presidenten har holdt (sitt) ord .
	14	(fl.) Cliquer pour voir les paroles de la chanson.	Klikk for å se teksten til sangen.
	15	Avez-vous déjà participé à un groupe de parole ?	Har du deltatt i en samtalegruppe tidligere?
	16	C'est un homme de parole .	Han er en mann du kan stole på .
	17	C'est un moulin à paroles .	Han/Hun er en skraplebøtte .
	18	Ils ont mis en place un projet de reconnaissance de la parole .	De har fått i stand et prosjekt om talegenkjenning .

³⁵⁶ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *parole* har svært få betydninger (jf. II), mens det franske ordet *parole* brukes i en rekke ulike sammenhenger. (Jf. III)

PART / PART³⁵⁷

I No. = fr.	1	Hver må betale sin part (el. del) av utgiftene.	Chacun doit payer sa part des dépenses.
	2	Jeg for min part (el. del) er ikke fornøyd med løsningen.	Moi, pour ma part , je ne suis pas content de la solution.
II No. ≠ fr.	3	Partene er underrettet om vedtaket.	Les parties ont été informées (el. les intéressés ont été informés) de la décision.
	4	De stridende parter må bestrebe seg på å løse konflikten.	Les parties en cause (el. litige) doivent s'efforcer de résoudre le conflit.
	5	Komitédlemmet er part i saken.	Le membre du comité est partie intéressée.
III Fr. ≠ no.	6	Les actionnaires ont une part des bénéfices de l'entreprise.	Aksjonærene har en andel av bedriftens overskudd.
	7	Elle a pris une part active dans l'élaboration du projet.	Hun har spilt en aktiv rolle i utviklingen av prosjektet.
	8	Le patient est resté réveillé une bonne part de la nuit.	Pasienten har vært våken en stor del av natten.
	9	Je servirai la sauce à part .	Jeg skal servere sausen for seg (selv) .
	10	Et à part ça , qu'est-ce que tu fais ?	Og hva gjør du ellers ?
	11	Personne n'a voulu partir à part moi.	Ingen ville dra bortsett fra meg.
	12	La grammaire est une discipline à part entière .	Grammatikk er en egen disiplin.
	13	D'accord, je l'ai mis autre part , mais où ?	Ok, jeg har lagt det et annet sted , men hvor?
	14	D'autre part , le film est trop long.	Filmen er forøvrig for lang.
	15	Je viens de la part de mon client.	Jeg kommer på vegne av min klient.
	16	J'ai reçu un coup de téléphone de la part de ta cousine.	Jeg fikk en telefon fra din kusine.
	17	Ce n'est pas très aimable de leur part .	Det er ikke så hyggelig av dem .
	18	La culture publique est de part en part politique.	Den offentlige kulturen er tvers igjennom politisk.
	19	L'auteur se base sur des observations réalisées de part et d'autre de l'Atlantique.	Forfatteren baserer seg på observasjoner som er gjort på begge sider av Atlanterhavet.
	21	D'une part , il est paresseux, d'autre part , il n'a pas eu de chance.	På den ene siden er han lat, på den andre siden har han ikke hatt hellet med seg.
	22	Les informations arrivent de toutes parts .	Opplysningsene kommer fra alle kanter .
	22	(økon.) Combien de parts sociales	Hvor mange andeler kan man ha?

³⁵⁷ De to ordene har bare et par betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *part* gjengis i noen tilfeller med det franske ordet *partie*. (Jf. II) Det franske ordet *part* inngår i en rekke forskjellige uttrykk hvor det gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	(el. parts d'intérêt) peut-on détenir ?	
23	Tu leur as fait part de ce qui s'est passé ?	Har du informert dem om hva som er skjedd?
24	Il faut faire la part des choses .	Man må ikke være for kategorisk (el. må se ting i sammenheng).
25	Il faut faire la part des exagérations dans tous ces commentaires.	Man må ta hensyn til overdrivelsene i alle disse kommentarene.
26	Nous souhaitons faire la part belle aux vins bio(dynamiques) .	Vi ønsker å favorisere økologisk (el. biodynamisk) vin.
27	Je n'ai vu cela nulle part .	Jeg har ikke sett det noe sted .
28	Le succès dépend pour une large part des personnes responsables de la mise en œuvre de cette politique.	Suksessen avhenger for en stor del (el. i stor grad) av personene som er ansvarlige for at denne politikken settes ut i livet.
29	Je prends part à votre douleur.	Jeg føler med deg i sorgen.
30	Tu dois prendre en bonne part les propos des autres.	Du bør tolke de andres utsagn velvillig .
31	Je l'ai déjà lu quelque part .	Jeg har allerede lest det ett eller annet sted .
32	(overf.) Les artistes réclament leur part du gâteau.	Kunstnerne krever sin del av kaka.
33	Ils ont peur de perdre des parts de marché .	De er redd for å miste markedsandeler .
34	(fam.) Blague à part , je crois vraiment que tu fais le bon choix.	Spøk til side , jeg tror virkelig at du gjør det rette valget.
35	Lui, c'est un cas à part .	Han er et særtilfelle .
36	Je comprends qu'ils veuillent faire bande à part .	Jeg forstår at de vil holde på med sine egne ting .
37	Mes parents font chambre à part .	Foreldrene mine har separate soverom .
38	Cette chanson occupe une position à part .	Denne sangen står i en særstilling .

PARTI / PARTI³⁵⁸

I No. = fr.	1	Et nytt politisk parti er nettopp blitt dannet.	Un nouveau parti politique vient de se constituer.
	2	Gift deg med henne, hun er et godt parti .	Épouse-la, c'est un beau parti .
	3	Han nekter å ta parti .	Il refuse de prendre parti .
	4	Man bør ikke alltid ta parti for barnet sitt.	On ne doit pas toujours prendre le parti de son enfant.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Tu peux choisir entre deux partis .	Du kan velge mellom to løsninger .
	6	La foule l'a entouré pour lui faire un mauvais parti .	Folkemengden omringet ham for å gi ham hard medfart .
	7	Avec un certain recul, on peut prendre le parti d'en rire .	Sett på litt avstand kan man bestemme seg for å le av det.
	8	Il fallait prendre son parti de la rupture de la France en deux blocs antagonistes.	Man måtte akseptere at Frankrike var delt i to fiendtlige blokker.
	9	Nous vous montrons comment vous pouvez tirer parti des ressources qu'ils offrent.	Vi viser deg hvordan du kan dra nytte av ressursene de tilbyr.

³⁵⁸ Se også *parti/partie*, der det norske ordet har som grunnbetydning ‘del av noe’. De to ordene *parti/partie* har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *parti* gjengis i en del sammenhenger med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

PARTI / PARTIE³⁵⁹

I No. = fr.	1	Det er et av de flotteste partiene i Dolomittene .	C'est une des plus belles parties des Dolomites.
	2	Blir du med på et parti (el. slag) bridge?	Tu veux faire une partie de bridge ?
II No. ≠ fr.	3	De har kjøpt inn et stort parti t-skjorter .	Ils ont acheté un gros lot de tee-shirts.
	4	Kampen ble rått parti for hjemmelaget.	L'adversaire n'a fait qu'une bouchée de l'équipe locale (el. L'équipe locale s'est fait battre à plate couture).
	5	Heldigvis har filmen enkelte humoristiske partier .	Heureusement, le film a quelques passages humoristiques.
III Fr. ≠ no.	6	J'abandonne la partie pour ne pas la perdre.	Jeg gir opp kampen for ikke å tape den.
	7	C'est en partie vrai.	Det er delvis sant.
	8	L'auteur a organisé son exposé en quatre parties .	Forfatteren har disponert foredraget sitt i fire deler .
	9	Elle a travaillé très dur, une bonne partie de sa vie.	Hun har arbeidet svært hardt i en stor del av livet.
	10	Il ne fait plus partie de l'association.	Han er ikke lenger med i foreningen.
	11	(jur.) La partie adverse a choisi de ne pas faire appel.	Motparten har valgt å ikke anke.
	12	(mus.) Tout altiste est évidemment persuadé que la partie d'alto est plus belle que la partie de violon .	Enhver bratsjist er naturligvis overbevist om at bratsjistemmen er vandrere enn fiolinstemmen .
	13	(språkv.) Les parties du discours sont étudiées à l'occasion du traitement de la morphologie.	Ordklassene studeres under behandlingen av formlæren.
	14	(merk.) Ils n'ont pas respecté les règles de la comptabilité en partie double .	De har ikke overholdt reglene for dobbelt bokholderi .
	15	Les parties génitales de la femme sont souvent décrites comme des paysages .	Kvinnens genitalier blir ofte fremstilt som landskap.
	16	Les Britanniques ont partie liée avec les Américains.	Britene står i ledtog (el. har felles interesser) med amerikanerne.
	17	La majeure partie de la population mondiale est urbaine.	Storparten av verdens befolkning bor i byer.
	18	C'était une belle partie de pêche .	Det var en fin fisketur .
	19	(jur.) Le ministre est une partie prenante dans ce litige.	Ministeren er part i denne tvisten.

³⁵⁹ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet inngår i en rekke uttrykk der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III) – Se også ordparet *parti/parti*, hvor bl.a. ‘politisk parti’ inngår.

	20	Ce n'est que partie remise.	Det får bli en annen gang.
	21	Nous habitons la même partie (el. le même quartier) de la ville .	Vi bor i samme bydel .
	22	Les parents peuvent aussi se mettre de la partie .	Foreldrene kan også delta .
	23	Le directeur m'a pris à partie verbalement.	Direktøren angrep meg verbalt.

PASSASJE / PASSAGE³⁶⁰

I No. = fr.	1	Lyriske passasjer ble spilt sakte.	Les passages lyriques ont été joués lentement.
	2	Det er en av de vakreste overbygde passasjene i sentrum av Paris.	C'est un des plus beaux passages couverts du centre de Paris.
	3	Læreren siterte en kort passasje fra Proust.	Le professeur a cité un court passage de Proust.
	4	(astron.) En Venuspassasje oppstår når planeten Venus befinner seg mellom solen og jorden.	Un passage de Vénus a lieu quand la planète Vénus se trouve entre le soleil et la terre.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Passage interdit.	Gjennomgang forbudt.
	6	Le passage en sixième peut parfois se révéler déstabilisant pour les élèves.	Overgangen til 7. klasse kan av og til vise seg å være forvirrende for elevene.
	7	Je vais nettoyer après le passage du plombier.	Jeg skal gjøre rent etter at rørleggeren har vært her .
	8	Je le salue au passage .	Jeg hilser på ham i forbifarten .
	9	Arrête-moi au passage si je me trompe.	Stopp meg underveis hvis jeg sier noe feil.
	10	En général, les stations-service s'implantent là où il y a du passage .	Vanligvis settes bensinstasjonene opp der hvor det er stor trafikk .
	11	Je serai un étranger de passage et non plus un résident.	Jeg kommer til å være en fremmed på gjennomreise og ikke lenger en fastboende.
	12	Vous avez été témoin du passage des oiseaux migrateurs vers le nord ?	Har du observert trekkfuglenes ferd mot nord?

³⁶⁰ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *passage* brukes i forskjellige betydninger, der det må gjengis med andre ord og uttrykk på norsk. Det inngår også i en rekke sammensetninger. (Jf. III)

	13	Le taxi a dû se frayer un passage à travers la foule.	Drosjen måtte bane seg vei gjennom folkemengden.
	14	Lors de mon passage à Paris, j'ai eu le plaisir de faire leur connaissance.	Under mitt korte opphold i Paris hadde jeg gleden av å bli kjent med dem.
	15	Hannibal a détruit la ville lors de son célèbre passage des Alpes.	Hannibal ødela byen under sin berømte reise over Alpene.
	16	Cet acteur m'a fait rire lors de son passage à la télé.	Denne skuespilleren fikk meg til å le da han viste seg på tv.
	17	Ils offrent une réduction de 20 % sur le prix du passage .	De tilbyr 20 % rabatt på overfarten .
	18	Comment la peine de mort empêchera-t-elle le passage à l'acte ?	Hvordan kan dødsstraff virke forebyggende ?
	19	À ce passage clouté , il n'y avait pas de feux verts.	Ved denne fotgjengerovergangen var det ikke trafikklys.
	20	Le passage à niveau était fermé.	Planovergangen (el. Jernbaneovergangen) var stengt.
	21	S'il n'y a pas de passage protégé , je regarde à gauche, à droite et encore à gauche avant de traverser.	Hvis det ikke er noen fotgjengerovergang , ser jeg først til venstre, så til høyre, og enda en gang til venstre før jeg går over.
	22	Le passage souterrain doit être construit avant la mise en usage de l'usine.	Fotgjengerundergangen må være bygget før fabrikken kan tas i bruk.
	23	Reporters sans frontières dénonce le passage à tabac des journalistes par la police locale.	Reportere uten grenser kritiserer at det lokale politiet har rundjult journalistene.
	24	J'ai eu un passage à vide pendant l'examen.	Jeg fikk jernteppe på eksamen.
	25	J'ai toujours un passage à vide vers 16 heures.	Jeg føler meg alltid litt slapp ved 16-tiden.
	26	Ce tableau donne les heures de passage des bus allant de la gare à l'aéroport.	Denne rutetabellen angir avgangstidene for bussene som går fra jernbanen til flyplassen.

PASSERE / PASSER³⁶¹

I No. = fr.	1	Bussen har nettopp passert (el. gått).	Le bus vient de passer .
	2	Hun har passert aldersgrensen.	Elle a passé la limite d'âge.
	3	Jeg passerer grensen til Tyskland ca. kl. 17.	Je passee la frontière allemande vers 17 h.
	4	Klokken har passert ti, og det er 30 grader ute.	Il est dix heures passées (el. est plus de dix heures) ³⁶² , et il fait 30 degrés dehors.
II No. ≠ fr.	5	Hun har nettopp passert seksti.	Elle vient d' avoir soixante ans.
III Fr. ≠ no.	6	Un ange est passé .	Det gikk en engel gjennom rommet.
	7	Défense de passer .	Gjennomkjøring forbudt.
	8	Lorsque le café passee trop lentement, les arômes amers seront prédominants.	Når kaffen renner for sakte, vil de bitre aromaene bli fremtredende.
	9	Est-ce que la douleur va passer ?	Kommer smerten til å forsvinne (el. gå over)?
	10	Le facteur vient de passer .	Postbudet har nettopp vært her .
	11	(i kortspill) Je passee .	Pass (el. jeg passer , jeg melder pass).
	12	Le film passee dans les cinémas dans toute la Grande-Bretagne.	Filmen går (el. vises) på kinoene over hele Storbritannia.
	13	Je ne fais que passer .	Jeg er bare på gjennomreise .
	14	Quelques minutes ont passé .	Det gikk noen minutter.
	15	La nourriture ne passee pas, je n'ai pas faim.	Jeg får ikke ned maten, jeg er ikke sulten.
	16	Cette proposition ne passera pas.	Dette forslaget går ikke gjennom .
	17	Il a choisi de passer à l'ennemi.	Han har valgt å gå over til fienden.
	18	N'oubliez pas de passer à la caisse avant de partir !	Ikke glem å betale før dere drar!
	19	On passee au salon ?	Skal vi gå inn i stuen?

³⁶¹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske verbet *passer* brukes også i en rekke betydninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

³⁶² Denne siste varianten er den vanligste.

	20	Des joueurs de football, furieux d'avoir perdu un match, ont passé à tabac l'arbitre.	Noen fotballspillere, som var rasende etter å ha tapt en kamp, banket opp dommeren.
	21	Florence est passée à la télé hier soir.	Florence var på tv i går kveld.
	22	Nous avons passé une annonce dans le journal.	Vi har satt inn en annonse i avisene.
	23	Il a passé l'arme à gauche hier soir.	Han døde i går kveld.
	24	Il devrait y avoir moyen de passer le bac en candidat libre.	Det burde være mulig å ta artium som privatist.
	25	Passer le bouillon et le mettre de côté.	Sil buljongen og sett den til side.
	26	Ne quittez pas. Je vous passe le chef du personnel.	Ikke legg på. Jeg setter deg over til personalsjefen.
	27	Un client a passé une commande de 1000 bouteilles de vin.	En kunde har bestilt 1000 flasker vin.
	28	La direction va passer un contrat avec une entreprise locale.	Ledelsen skal inngå en kontrakt med en lokal bedrift.
	29	Premièrement, je passe une couche de peinture blanche.	Først har jeg på et lag hvitmaling.
	30	L'année dernière, il est passé directeur sportif du club.	I fjor ble han sportsdirektør i klubben.
	31	Ces t-shirts sont passés de mode .	Disse t-skjortene er gått av moten .
	32	Il est hypocrite, méchant, autoritaire, mauvais perdant, irrespectueux, grossier et j'en passe .	Han er hyklersk, slem, autoritær, en dårlig taper, ubehovlet, og slik kunne jeg fortsette .
	33	L'organisation essayait de faire passer en fraude des armes.	Organisasjonen prøvde å smugle inn våpen.
	34	Il faut freiner fortement pour passer en seconde.	Man må bremse kraftig for å skifte til andre gir.
	35	Quelles sont les exigences pour passer en sixième ?	Hva er kravet for å komme opp i 7. klasse?
	36	Passe encore que ce soit du poisson cru. Mais celui-ci est franchement abominable.	La gå at det er rå fisk. Men denne er rett ut forferdelig.
	37	Nous ne pouvons pas laisser cela passer inaperçu .	Det kan vi ikke la gå upåaktet hen .
	38	Passez-moi l'expression , mais c'est vrai.	Unnskyld uttrykket , men det er sant.

	39	Tu crois qu'elle passera la nuit ?	Tror du at hun kommer til å overleve natten? ³⁶³
	40	Où étais-tu passé ? On te cherchait partout.	Hvor har du vært ? Vi har lett etter deg overalt.
	41	Elle est passée par l'École polytechnique.	Hun har gått på den tekniske høgskolen.
	42	Nous sommes tous passés par là .	Vi har alle vært gjennom det samme .
	43	Il dit tout ce qui lui passe par la tête .	Han sier alt som faller ham inn .
	44	Il passe pour un original dans le village.	Han går (el. anses) for å være en original i landsbyen.
	45	Elle m'a passé son rhume.	Hun har gitt meg forkjølelsen sin.
	46	Elle a passé sa robe de chambre.	Hun tok på seg morgenkåpen.
	47	Tu me passes le sel ?	Sender du meg saltet?
	48	J'ai passé sous silence le fait que les photos avaient disparu.	Jeg unnlot å fortelle at bildene var forsvunnet.
	49	(overf.) Elle vous passerait sur le corps pour obtenir ce qu'elle veut.	Hun kan gå over lik for å oppnå det hun vil.
	50	Je passee mes vacances à la mer.	Jeg tilbringer ferien ved havet.
	51	Bon, passons sur ces petits détails.	Ok, la oss se gjennom fingrene med disse små detaljene.
	52	Il passee son temps à se promener sur internet.	Han tilbringer tiden med å surfe på Internett.
	53	Ses parents lui passent tout .	Foreldrene lar ham/henne gjøre alt han/hun vil .
	54	Elle a trouvé le moyen de renouveler sa garde-robe sans que tout son argent y passe .	Hun har funnet en måte å fornye garderoben sin på uten at alle pengene hennes går med .
	55	La seule consolation est que tout le monde y passe .	Den eneste trøsten er at alle må igjennom det .
	56	Venez nous voir en passant .	Kom og besøk oss når dere er på disse kanter .
	57	(refl.) Elle se fait passer pour un homme.	Hun utgir seg for å være en mann .
	58	(refl.) Le film se passe à Paris.	Filmen finner sted i Paris.
	59	(refl.) Je ne peux pas me passer de mon portable.	Jeg kan ikke unnvære mobilen min.

³⁶³ Uttrykket *passer la nuit* kan også bety ‘overnatte’.

	60	(refl.) Que se passe-t-il ? (el. Qu'est-ce qui se passe ?)	Hva er det som skjer (el. foregår)?
--	----	---	--

PATÉ / PÂTÉ³⁶⁴

I No. = fr.	1	Til forrett kan dere velge mellom andeleverpaté (el. andeleverpostei) og innbakt laksepâté .	Comme entrée, vous avez le choix entre du pâté de foie de canard et du pâté de saumon en croûte.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il faisait des pâtés d'encre sur les mots qu'il ne savait pas orthographier.	Han laget blekk-klatter på de ordene som han ikke kunne stave.
	3	J'ai envie d'un pâté impérial .	Jeg har lyst på en vårrull .
	4	On a démolî plusieurs pâtés de maisons .	De har revet ned flere kvartaler .
	5	Les enfants faisaient des pâtés (de sable) sur la plage.	Ungene laget sandkaker på stranden.

PATENT / PATENT³⁶⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Helsen hans har ikke vært helt patent i det siste.	Sa santé n'a pas été très bonne ces derniers temps.
III Fr. ≠ no.	2	Elle se plaisait à gifler. C'était patent .	Hun likte å gi ørefikker. Det var tydelig .

³⁶⁴ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *pâté* inngår også i en del sammensetninger, der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

³⁶⁵ De to adjektivene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet *patent* vanligvis betyr 'god' (jf. II), betyr det franske ordet 'tydelig', 'slående'.

PATETISK / PATHÉTIQUE³⁶⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Dere ser meg nå som en patetisk gammel mann.	Vous me voyez maintenant comme un vieil homme pitoyable .
III Fr. ≠ no.	2	C'est une scène pathétique .	Det er en rørende scene.

PATRON / PATRON³⁶⁷

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Har dere patroner til kulepenner?	Vous avez des cartouches pour stylos (à bille ?)
	2	Jeg eier et gammelt gevær med noen patroner , og jeg vil gjerne bli kvitt det.	Je possède un vieux fusil avec quelques cartouches , et je voudrais m'en débarrasser.
III Fr. ≠ no.	3	Le patron du bateau reste introuvable.	Man har ikke funnet skipets kaptein .
	4	Le patron du restaurant est très serviable.	Innehaveren av restauranten er svært hjelpsom.
	5	Je n'ose rien demander à mon patron .	Jeg tør ikke spørre arbeidsgiveren min om noe.
	6	Le bonnet a été cousu d'après un patron que j'ai hérité de ma mère.	Luen er sydd etter et mønster jeg har arvet av min mor.
	7	Saint Vincent est le patron de la ville.	Den hellige Vincent er byens skytshelgen .
	8	C'est lui le patron .	Det er han som bestemmer .
	9	Son père était patron d'une usine à Manchester.	Faren hans var direktør for en fabrikk i Manchester.
	10	Salut, patron !	Hei, sjef !

³⁶⁶ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske adjektivet *patetisk* er negativt ladet (jf. II), er det franske ordet *pathétique* ikke det. (Jf. III)

³⁶⁷ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet brukes aldri om personer. (Jf. I) Det franske ordet *patron* brukes ofte med forskjellige betydninger om personer, men kan også brukes i betydningen ‘mønster’. (Jf. III)

PAUSE / PAUSE³⁶⁸

I No. = fr.	1	Vi tar ti minutters pause .	On fait une pause de dix minutes. ³⁶⁹
	2	Han hadde snakket uten pause i en og en halv time.	Il avait parlé sans pause (el. interruption) ³⁷⁰ pendant une heure et demie.
	3	(sport) Her er resultatet ved pause .	Voici les résultats à la pause (el. à la mi-temps).
	4	Det blir en kaffepause klokken ti.	On fera une pause(-)café à dix heures.
II No. ≠ fr.	5	(på teater o.l.) Skal vi ses i pausen ?	On se voit à l' entracte ?
III Fr. ≠ no.			

PAVILJONG / PAVILLON³⁷¹

I No. = fr.	1	Sykehusets paviljoner trenger oppussing.	Les pavillons de l'hôpital ont besoin d'être rénovés (el. d'une rénovation).
II No. ≠ fr.	2	Ved inngangen til parken er det bygget en musikkpaviljong .	À l'entrée du parc, on a construit un kiosque à musique .
III Fr. ≠ no.	3	(anat.) Le pavillon est la partie visible de l'oreille.	Det ytre øret er den synlige delen av øret.
	4	Le mégaphone est un pavillon qui sert à diriger le son dans une direction précise.	En megafon er en lydtrakt som brukes til å sende lyden i en bestemt retning,
	5	(marit.) Plus de 50 % de la flotte navigue sous pavillon norvégien.	Over 50 % av flåten seiler under norsk flagg .
	6	(overf.) Il refuse de baisser pavillon .	Han nekter å gi etter .
	7	(overf.) Le capitaine a dû baisser le pavillon pour sauver le reste de l'équipage.	Kapteinen måtte stryke flagg for å redde resten av besetningen.
	8	Sa famille possède un petit pavillon de banlieue .	Familien hans eier et lite forstadshus .
	9	La famille royale et ses invités logeaient dans le pavillon de chasse .	Kongefamilien og gjestene deres bodde i jakhytten .

³⁶⁸ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Om pause i teaterforestilling o.l. brukes *entracte* på fransk. (Jf. II)

³⁶⁹ NB! Merk verbet! (*On fait une pause*.)

³⁷⁰ ‘Sans interruption’ er mer vanlig enn *sans pause* i en slik sammenheng.

³⁷¹ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *musikkpaviljong* må gjengis med et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *pavillon*, som også inngår i sammensetninger, har flere forskjellige betydninger. (Jf. III)

	10	Les chambres se trouvent dans le pavillon est.	Soverommene ligger i østfløyen.
--	----	--	---------------------------------

PENSION / PENSION³⁷²

I No. = fr.	1	Hva er prisen for enkeltrom med halvpensjon/helpensjon?	Quel est le prix d'une chambre simple avec demi-pension/pension complète ?
II No. ≠ fr.	2	Hun har gått av med pensjon.	Elle a pris sa retraite (el. est partie en retraite).
III Fr. ≠ no.	3	Nous avons été en pension ensemble.	Vi har gått på kostskole (el. pensjonatskole) sammen.
	4	Comme il est divorcé, il doit verser une pension alimentaire.	Ettersom han er skilt, må han betale barnebidrag.
	5	Elle habite une pension de famille.	Hun bor på et pensjonat.

PENSJONAT / PENSIONNAT³⁷³

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han leier et rom på et pensjonat.	Il loue une chambre dans une pension de famille.
III Fr. ≠ no.	2	Les élèves du pensionnat organisent une grande fête d'adieu.	Elevene på kostskolen (el. pensjonatskolen) arrangerer en stor avskjedsfest.

PENSJONÆR / PENSIONNAIRE³⁷⁴

I No. = fr.	1	Han er en av de yngste pensjonærene på pleiehjemmet.	Il est l'un des plus jeunes pensionnaires de la maison de retraite.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	C'est bientôt les vacances de Noël, et les pensionnaires vont rentrer chez eux.	Nå er det snart juleferie, og internatelevene skal dra hjem.

³⁷² De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Brukt om etterlønn, gjengis det norske ordet *pensjon* med det franske ordet ‘retraite’. (Jf. II) Det franske ordet *pension* brukes også om pensjonat. (Jf. III)

³⁷³ De to ordene har ingen felles betydning.

³⁷⁴ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *pensionnaire* kan også brukes om internatelev. (Jf. III)

PENSUM / PENSUM³⁷⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Teksten var pensum på videregående.	Le texte était une lecture obligatoire au lycée.
	2	Her er pensumlisten for eksamen.	Voici la liste des ouvrages au programme d'examen .
III Fr. ≠ no.	3	Cuisiner, est-ce un hobby, une passion, ou un pensum ?	Å lage mat, er det en hobby, en lidenskap eller et kjedelig arbeid ?

PERMISJON / PERMISSION³⁷⁶

I No. = fr.	1	Det dreide seg om soldater på permisjon ³⁷⁷ som ikke ville dra tilbake til krigen.	Il s'agissait de soldats en permission ne voulant plus retourner en guerre.
II No. ≠ fr.	2	Hun har morspermisjon .	Elle est en congé de maternité .
III Fr. ≠ no.	3	Dites à vos enfants de ne jamais donner d'information personnelle sur le Web, sans votre permission .	Si til barna deres at de aldri må oppgi personlige opplysninger på nettet uten deres tillatelse .
	4	(fam.) J'ai la permission de minuit maintenant.	Nå får jeg lov til å være ute til midnatt .

PERRONG / PERRON³⁷⁸

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Passasjerene ventet på toget på perrongen .	Les voyageurs attendaient le train sur le quai .
III Fr. ≠ no.	2	Je suis allé fumer sur le perron .	Jeg gikk ut på trappen for å røke.

³⁷⁵ De to ordene har ingen felles betydning.³⁷⁶ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Om morspermisjon o.l. brukes andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *permission* brukes oftest om tillatelse. (Jf. III)³⁷⁷ I fam. språk oftest forkortet til *perm*.³⁷⁸ De to ordene har ingen felles betydning.

PERSONASJE / PERSONNAGE³⁷⁹

I No. = fr.	1	(neds.) Det kom en personasje som ville snakke med meg midt på natten.	Un personnage (el. individu) ³⁸⁰ est venu me parler en pleine nuit.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	C'est un personnage hors du commun.	Han/Hun er et usedvanlig menneske .
	3	Un auteur n'est pas responsable de ce que disent et font ses personnages .	En forfatter er ikke ansvarlig for hva personene sier og gjør.
	4	Reconnais-tu les deux personnages du tableau ?	Kjenner du igjen de to personene på bildet?
	4	Ma fille de quatre ans s'est mise à parler à des personnages imaginaires .	Min datter på fire år har begynt å snakke til fantasifigurer .
	5	Qui est le personnage principal de ce roman ?	Hvem er hovedpersonen i romanen?

PINGVIN / PINGOUIN³⁸¹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Pingvinene kommer hvert år tilbake til samme sted.	Les manchots reviennent chaque année au même endroit.
III Fr. ≠ no.	2	Les pingouins peuvent voler, à l'inverse des manchots, qui ne peuvent que nager.	Alker kan fly, i motsetning til pingvinene, som bare kan svømme.

³⁷⁹ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *personasje* brukes bare neds., mens det franske ordet *personnage* ofte har en nøytral betydning og betyr ‘person’, ‘menneske’. (Jf. III)

³⁸⁰ Ordet ‘individu’ er mer vanlig enn *personnage* i en slik sammenheng.

³⁸¹ De to ordene har ingen felles betydning. (Men enkelte bruker det franske ordet *pinguin* feil, der det riktige ordet er ‘manchot’.).

PLAN / PLAN³⁸²

I No. = fr.	1	(tekn.) En pendel kan svinge i et vertikalt plan .	Une pendule peut osciller dans un plan vertical.
II No. ≠ fr.	2	Saken må behandles på et høyere plan .	L'affaire doit être traitée à un niveau supérieur.
	3	På samme plan (el. I samme etasje) er det et enkeltrom med dusj.	Au même niveau (el. étage) se trouve une chambre simple avec douche.
	4	Når man er på visning, er det viktig å legge merke til leilighetens planløsning .	Lors d'une visite, il est important de se faire une idée de l' agencement de l'appartement.
III Fr. ≠ no.	5	Parmi toutes ces questions, l'inflation vient au premier plan .	Blant alle disse spørsmålene kommer inflasjonen i første rekke .
	6	Qu'est-ce qu'on voit au premier plan/à l'arrière-plan de la photo ?	Hva ser man i forgrunnen/bakgrunnen på fotoet?
	7	C'est un acteur de premier/second plan .	Han er en fremtredende/middelmådig skuespiller.
	8	Les villages sont vus en plan .	Landsbyene er sett ovenfra .
	9	Aujourd'hui, gros plan sur le rôle du président de la République.	I dag: fokus på den franske presidentens rolle.
	10	Le visage est montré en gros plan .	Ansiktet vises i nærbilde .
	11	(film) C'est un plan fixe d'un homme qui dort.	Det er et statisk opptak av en mann som sover.
	12	(fam.) Je ne veux pas te laisser en plan comme ça !	Jeg vil ikke gå fra deg på denne måten!
	13	Peut-on mettre sur le même plan le christianisme et l'islam ?	Kan man sette kristendommen og islam på like linje ?
	14	Sur le plan moral, j'ai gagné.	Moralsk sett (el. Fra et moralsk synspunkt) har jeg vunnet.
	15	Les besoins des personnes sans domicile sur le plan de la santé sont énormes.	Behovene til de bostedsløse når det gjelder helse er enorme.
	16	Ce plan de cuisson est le plus économique que vous puissiez trouver.	Denne komfyrtopp en er den mest økonomiske som du kan finne.
	17	Le camping est situé près d'un plan d'eau .	Campingplassen ligger like ved et vann .
	18	Je suis à la recherche d'une huile	Jeg er på jakt etter en olje som kan beskytte en

³⁸² På norsk har vi to subst. *plan*: *en plan* og *et plan*. Her behandles intetkjønnsordet. Hankjønnsordet følger i eget oppsett under. I tekniske sammenhenger brukes det norske og det franske ordet noen ganger med felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *plan* gjengis noen ganger med ‘niveau’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *plan* brukes i en rekke sammenhenger der vi ikke kan bruke *plan* på norsk. (Jf. III)

		pour protéger un plan de travail en chêne.	kjøkkenbenk i eik.
--	--	---	---------------------------

PLAN / PLAN³⁸³

I No. = fr.	1	Vi har ikke lært å lage en plan for et foredrag.	Nous n'avons pas appris à faire le plan d'un exposé.
	2	Vi trenger en byplan .	Il nous faut un plan d'urbanisme .
	3	Man foreslår en femårsplan for forstedene.	On propose un plan quinquennal pour les banlieues.
	4	Hva er dine fremtidsplaner (el. Hvilke planer har du for fremtiden)?	Quels sont tes plans (el. projets) d'avenir ? ³⁸⁴
	5	De har laget en handlingsplan .	Ils ont fait un plan d'action .
	6	Jeg råder alle til å lage en karriereplan .	Je conseille à tous de construire un plan de carrière .
	7	Målet er å utarbeide en langtidsplan .	L'objectif consiste à élaborer un plan à long terme .
	8	Trenger du hjelp til å sette opp en spareplan ?	Vous avez besoin d'aide pour mettre en place un plan d'épargne ?
II No. ≠ fr.	9	Det gjør ikke noe, vi har andre planer for kvelden.	Ce n'est pas grave, nous avons d'autres projets ³⁸⁵ pour la soirée.
	10	Det går etter planen .	Ça se passe comme prévu .
	11	Jeg har planer om å reise til Marokko i september.	J'ai l'intention (el. Je projette) d'aller au Maroc en septembre .
	12	Det står på planen .	C'est au programme .
	13	Systemet med planøkonomi tilhører fortiden.	Le système d' économie planifiée appartient au passé.
III Fr. ≠ no.	14	Je vais m'acheter un plan de la ville.	Jeg skal kjøpe et kart over byen.
	15	(fam.) Laisse tomber, c'est pas un bon plan !	Dropp det, det er ikke noen god idé .
	16	Cliquez ici pour voir le plan de l'appartement.	Klikk her for å se tegningen av leiligheten.
	17	Ça ne sert à rien de tirer des plans sur la comète .	Det nyttet ikke å bygge luftslott .
	18	Voici mon plan de vol .	Her er reiseruten min.

³⁸³ Her behandles hankjønnsordet *plan*. I noen sammenhenger, bl.a. i en rekke sammensetninger, brukes det norske og det franske ordet i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *plan* gjengis i en del tilfeller med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *plan* har også andre betydninger, der *plan* ikke kan brukes på norsk. Jf. III)

³⁸⁴ ‘Projets d’avenir’ er det vanligste uttrykket.

³⁸⁵ I fam. fr. brukes også *plan* på fransk i slike sammenhenger.

PLANKE / PLANQUE³⁸⁶

I No. = fr.	1	Livet som lærer er plankekjøring .	La vie de prof, c'est la routine .
II No. ≠ fr.	2	Gulvet var laget av solide planker .	Le sol était construit de planches solides.
	3	(overf.) Den siste oppgaven var planken .	Le dernier sujet était le sujet bateau .
	4	I lengdehopp skal man hoppe så langt som mulig fra en (sats)planke .	Pour le saut en longueur, il faut sauter le plus loin possible à partir d'une planche d'appel .
III Fr. ≠ no.	5	Un groupe commando est en planque juste à côté.	En kommandogruppe ligger i skjul like ved siden av.

PLANSJE / PLANCHE³⁸⁷

I No. = fr.	1	Boka inneholder flere flotte plansjer .	Le livre comporte plusieurs belles planches .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	J'ai semé quelques petites planches de radis.	Jeg har sådd noen små rader med reddikar.
	3	Sur de vieilles planches et photos de Menton, on voit beaucoup de pêcheurs.	På gamle stikk og fotografier fra Menton ser man mange fiskere.
	4	(overf.) J'ai du pain sur la planche maintenant.	Jeg har forferdelig mye å gjøre for tiden.
	5	(fl.) (overf.) C'est un acteur qui brûle les planches .	Han er en skuespiller som spiller med glød .
	6	(overf.) Quelques femmes faisaient la planche .	Noen damer lå på rygg og fløt .
	7	(fl.) (overf.) Elle veut monter sur les planches .	Hun har lyst til å gå til scenen .
	8	La photo montre une planche de pin non traité.	Bildet viser en planke av ubehandlet furu.
	9	Ce programme est une planche à dessin virtuelle.	Dette programmet er et virtuelt tegnebrett .

³⁸⁶ De to ordene har ingen felles betydning. NB! Det norske ordet *planke* gjengis ofte med *planche* på fransk. (Jf. eks. 2 og 4, i tillegg til *plansje/planche*, eks. 8, 13 og 15.) Det franske ordet *planque* gjengis vanligvis med helt andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

³⁸⁷ De to ordene har bare én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *planche* har mange betydninger, og inngår i en rekke sammensetninger der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	10	Tu dois enlever les miettes de la planche à pain immédiatement.	Du må fjerne smulene fra brødfjølen med én gang.
	11	(overf.) Elle est complexée d'être une planche à pain (el. à repasser).	Hun har komplekser fordi hun er flat som en fjøl (el. et strykebrett).
	12	(i bil og fly) J'aime beaucoup la planche (el. tableau) de bord de cette voiture. ³⁸⁸	Jeg liker godt instrumentpanelet (el. dashbordet) i denne bilen.
	13	(overf.) La Banque Centrale Européenne est notre planche de salut .	Den europeiske sentralbanken er vår redningsplanke .
	14	Je pense m'acheter une planche à neige/à repasser/à roulettes/de surf/à voile .	Jeg har tenkt å kjøpe meg et snøbrett/strykebrett/rullebrett/surfebrett/seilbrett .
	15	Elle vivait dans une pauvre cabane en planches .	Hun bodde i en ussel plankebu .

PLASS / PLACE³⁸⁹

I No. = fr.	1	(på tog, o.l.) Har du bestilt plass ?	Tu as réservé (el. retenu) une place ?
	2	Jeg foreslår at vi bytter plass .	Je propose qu'on change de place .
	3	Hvor mange er det plass til?	Il y a de la place pour combien de personnes ?
	4	Det er (en) ledig plass ved siden av meg.	Il y a une place (el. siège) (de) libre à côté de moi.
	5	Jeg fikk til slutt plass (el. jobb) på et kontor.	J'ai finalement eu une place (el. un poste , un emploi) dans un bureau.
	6	Hun vil få sin plass i historien.	Elle aura sa place dans l'histoire.
	7	Dette aldershemmet har 25 plasser .	Cette maison de retraite dispose de 25 places .
	8	(sport) Innta plassen , klar, ferdig, gå!	À vos places , prêts, partez !
	9	Har du satt på plass boken?	Tu as remis le livre à sa place ?
	10	Hvordan kan man sette på plass en arrogant person?	Comment remettre à sa place une personne arrogante ?
	11	(sport) Hun kom på første plass (el. førsteplass) i det franske mesterskapet.	Elle a décroché la première place au championnat de France.
	12	Den gamle mannen er blitt værende på samme plass (el. sted) hele livet.	Le vieil homme est resté à la même place (el. au même endroit) toute sa vie.

³⁸⁸ 'Tableau de bord' er det vanligste uttrykket.

³⁸⁹ De to ordene har en del betydninger felles. (Jf. I) Det norsk ordet *plass* gjengis i noen tilfeller, særlig i sammensetninger, med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *place* inngår i en rekke uttrykk der det brukes andre ord på norsk. (Jf. III)

	13	De har samlet mer enn 50 000 mennesker på den store plassen i byen .	Ils ont rassemblé plus de 50 000 personnes sur la grande place (el. grand-place) de la ville.
	14	«Ta plass , lukk dørene!» er NSBs slagord.	« Prenez vos places , fermez les portes ! » est le slogan des Chemins de fer norvégiens.
	15	Du/Det tar for stor plass .	Tu prends/Cela prend trop de place .
	16	Frankrike har førsteplassen når det gjelder medisinbruk per innbygger.	La France tient la première place mondiale en termes de consommation médicamenteuse par habitant.
	17	Det er forbudt å parkere på paradeplassen .	Il est interdit de stationner sur la place d'armes .
	18	Det er mulig å reservere en egen parkeringsplass før man tar toget.	Il est possible de réserver sa place de parking avant de prendre le train.
	19	Bussen har 25 sitteplasser og 80 ståplasser .	Le bus comporte 25 places assises et 80 places debout .
II No. ≠ fr.	20	Jeg gleder meg til å komme til en ny plass .	Je me réjouis à l'idée d'arriver dans un nouvel endroit .
	21	(til hund) På plass!	Au pied !
	22	Brikkene faller på plass.	Cela commence à faire sens.
	23	(overf.) Det er ikke på sin plass å si det på den måten.	Ça ne se fait pas de le dire comme ça.
	24	Vet du hvilken flyplass du lander på?	Sais-tu à quel aéroport tu arrives ?
	25	Stockholms beliggenhet gjorde byen til en viktig handelsplass .	La situation de Stockholm a fait de la ville un centre de commerce .
	26	En ny idrettsplass ble innviet 22. september.	Un nouveau terrain de sport a été inauguré le 22 septembre.
	27	Den store parkeringsplassen er gratis.	Le grand parking est gratuit.
III Fr. ≠ no.	28	Est-il trop tard pour avoir des places pour le spectacle ?	Er det for sent å få billetter til forestillingen ?
	29	Il est venu à la place de son oncle.	Han kom på vegne av (el. i stedet for) sin onkel.
	30	Essaie de te mettre à ma place !	Prøv å sette deg i mitt sted !
	31	Elle n'est pas à sa place dans ce collège.	Hun trives ikke på denne ungdomsskolen.
	32	À ta place , je demanderais au professeur de me donner une autre chance.	I ditt sted (el. Hvis jeg var deg) ville jeg spurt læreren om å gi meg en ny sjanse.
	33	Ma fille ne tient (el. reste) jamais en place .	Datteren min er aldri i ro .

	34	Voulez-vous emporter la pizza ou la manger sur place ?	Vil du ta pizzaen med deg hjem eller spise den på stedet (el. her)?
	35	En 1966, la place forte a été classée monument historique.	I 1996 ble fortet klassifisert som historisk monument.
	36	En français, la place des mots est importante.	I fransk er ordstillingen viktig.
	37	Le living est meublé avec un canapé à trois places et un canapé à deux places .	Stuen er møblert med en treseter (el. treseters sofa) og en toseter .
	38	La voiture est une quatre places .	Bilen er en fireseter .

PLATTFORM / PLATE(-)FORME³⁹⁰

I No. = fr.	1	Hovedpoenget med møtet var å vedta en politisk plattform .	Le but principal de la réunion était de décider d'une plateforme politique
	2	Han arbeider på en boreplattform	Il travaille sur une plateforme de forage .
	3	Oljeplattformen utgjør ingen fare for miljøet.	La plateforme pétrolière ne présente aucun danger pour l'environnement.
	4	Han ønsker fortsatt å bruke Windows-plattformen .	Il veut continuer à utiliser la plateforme Windows .
II No. ≠ fr.	5	Bussen går fra plattform (el. perrong) 9.	Le bus part du quai 9.
III Fr. ≠ no.	6	Un grand nombre de passagers se trouvaient sur la plateforme arrière du bus.	Mange passasjerer stod på den bakre perrongen på bussen.

PLATÅ / PLATEAU³⁹¹

I No. = fr.	1	Hotellet ligger på et platå like over tregrensen.	L'hôtel est situé sur un plateau juste au-dessus de la limite de la forêt.
	2	Chablis består av et kalkplatå som er helt unikt.	Chablis est constitué d'un plateau calcaire totalement unique.
II No. ≠ fr.	3	Platåsko er tilbake.	La chaussure à semelle compensée est de retour.
III Fr. ≠ no.	4	Elle apporte le café sur un plateau .	Hun kommer med kaffen på et brett .
	5	(overf.) Les joueurs ont eu la victoire servie sur un plateau	Spillerne fikk seieren servert på et (sølv) fat .

³⁹⁰ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *platform* brukes også synonymt med *perrong*, som gjengis med *quai* på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *plate(-)forme* brukes også om den åpne delen av buss el. trikk. (Jf. III)

³⁹¹ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *plateau* brukes med forskjellige betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

		(d'argent).	
	6	Je suis heureux de vous accueillir sur le plateau de cette émission.	Jeg er glad for å ønske deg velkommen til panelet i dette programmet.
	7	Poser le moule sur le plateau tournant du four à micro-ondes.	Sett formen på den roterende tallerkenen i mikrobølgeovnen.
	8	Ces arguments pèsent dans le plateau de la balance .	Disse argumentene vil veie tungt i vektskålen .
	9	C'est une compagnie pétrolière qui travaille sur le plateau continental .	Det er et oljeselskap som arbeider på kontinentalsokkelen .
	10	Comment préparer un beau plateau de fromage ?	Hvordan skal man lage til en fin ostebrikke ?
	11	J'ai hérité d'une petite table à plateau de marbre .	Jeg har arvet et lite bord med marmorplate .
	12	(på sykkel) Il faut éviter que le pantalon ne se coince dans le plateau de pédalier .	Man må unngå at buksen kommer i klemme i pedalakselen .
	13	On sert des plateaux-repas aux patients.	Pasientene blir servert mat på brett .
	14	Sur le plateau de tournage , le temps est de l'argent.	På filmsettet er tid penger.
	15	Le début de la maladie remonte à 3 jours par l'apparition d'une fièvre en plateau .	Starten på sykdommen går 3 dager tilbake, med vedvarende høy feber .
	16	Tu aimes les jeux de plateau ?	Liker du brettspill ?

POLISE / POLICE³⁹²

I No. = fr.	1	Vi anbefaler at du tegner en polise .	Nous vous recommandons de souscrire une police .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il faut que je sache quelle police (el. fonte) utiliser dans mon article.	Jeg må vite hvilken font jeg skal bruke i artikkelen min.

³⁹² De to ordene *polise* og *police* har én betydning felles. (Jf. I) Dessuten brukes det franske ordet *police* i en helt annen betydning. (Jf. III) NB! Her tas ikke med det franske ordet *police* i betydningen 'politi', da opprinnelsen til dette er en helt annen.

POPULÆR / POPULAIRE³⁹³

I No. = fr.	1	Det er en populær film.	C'est un film populaire (el. à succès).
	2	Er det ikke farlig å støtte seg på en populær (el. vanlig) oppfatning?	N'est-il pas dangereux de s'appuyer sur une opinion populaire (el. commune) ?
	3	Å drive med jogging og hilse på folk er ikke nok for å være en populær president.	Faire du jogging et serrer des mains ne suffisent pas pour être un président populaire .
	4	Man har ofte kritisert den franske populærmusikken ³⁹⁴ for å mangle ambisjoner.	On a souvent décrié la musique populaire ³⁹⁵ française comme manquant d'ambition.
II No. ≠ fr.	5	Det dreier seg om en populær framstilling av et meget komplekst emne.	Il s'agit d'une vulgarisation d'un sujet très complexe.
	6	Slike navn er blitt populære igjen.	Ce genre de noms est redevenu à la mode .
III Fr. ≠ no.	7	C'est une expression populaire .	Det er et folkelig uttrykk.
	8	C'est un quartier animé et populaire .	Det er et livlig og folkelig område.
	9	Le Front populaire a été un moment important de l'histoire de France.	Folkefronten var et viktig tidspunkt i frankrikes historie.
	10	C'est le latin populaire qui allait triompher définitivement du latin classique.	Det var vulgærlatin som skulle komme til å vinne over klassisk latin.
	11	Il était connu comme un orateur populaire .	Han var kjent som folketaler .
	12	La République populaire de Chine a été fondée en 1949.	Folkerepublikken Kina ble grunnlagt i 1949.

³⁹³ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) I noen sammenhenger gjengis det norske ordet *populær* med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *populaire* gjengis noen ganger med andre ord på norsk. (Jf. III)

³⁹⁴ Svært ofte forkortet til *popmusikk*.

³⁹⁵ Svært ofte forkortet til *musique pop*.

PORT / PORTE³⁹⁶

I No. = fr.	1	Porten til hagen åpner kl. 18.	La porte du jardin ouvre à 18 h.
	2	Han er blitt satt på porten (el. oppsagt).	Il a été mis à la porte .
	3	Slalåmkjøreren rev to porter .	Le slalomeur a arraché deux portes .
	4	Da de kom til byporten , var det allerede mørkt.	Quand ils sont arrivés à la porte de la ville , il faisait déjà nuit.
	5	Sluseportene er vanligvis av metall.	Les portes des écluses sont généralement en métal.
II No. ≠ fr.	6	Det står en mann i porten .	Il y a un homme sous le porche .
III Fr. ≠ no.	7	Il a une station de métro à sa porte .	Han har en metrostasjon like ved der han bor .
	8	Je mets une heure de porte à porte pour arriver au travail.	Jeg bruker en time fra dør til dør for å komme på jobb.
	9	On s'est rencontré entre deux portes .	Vi møttes i døren .
	10	Ils croient que le travail est la porte du bonheur .	De tror at arbeid er veien til lykken .
	11	Ferme la porte , s'il te plaît.	Lukk døren , er du snill.
	12	(overf.) Ma sœur lui a fermé sa porte .	Min søster har lukket døren for ham.
	13	C'est la porte à côté .	Det er like i nærheten .
	14	Nous habitons porte à porte .	Vi bor vegg i vegg .
	15	Mets la bouteille dans la porte du réfrigérateur (el. frigo)! ³⁹⁷	Sett flasken i kjøleskapdøren !
	16	(overf.) L'auteur laisse une porte ouverte à une suite.	Forfatteren holder muligheten åpen for en oppfølger.
	17	(overf.) Il a mis la clef sous la porte .	Han har dratt sin vei .
	18	(overf.) L'usine a mis la clef sous la porte .	Fabrikken er blitt nedlagt .

³⁹⁶ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *port* kan også brukes om portrom. (Jf. II) Det franske ordet *porte* er det vanlige ordet for dør. Det inngår også i forskjellige uttrykk der det gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III) NB! Her tas ikke med det franske ordet *port*, som betyr 'havn', da opprinnelsen til dette er en helt annen.

³⁹⁷ Forkortelsen 'frigo' er fam., men svært vanlig i dagligtale.

PORTEFØLJE / PORTEFEUILLE³⁹⁸

I No. = fr.	1	Han er statsråd uten portefølje .	Il est ministre sans portefeuille .
	2	Din aksjeporlefølje vil bli meget begrenset.	Votre portefeuille d'actions sera très limité.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Elle a sorti de son sac à main un petit portefeuille de cuir.	Hun tok en liten lommebok i skinn ut av håndvesken.

PORTIERE / PORTIÈRE³⁹⁹

I No. = fr.	1	De sitter inne på det innerste rommet i konditoriet, bak portieren .	Ils se trouvent dans la pièce du fond, derrière la portière .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il est indispensable de verrouiller les portières de votre véhicule.	Det er helt nødvendig å låse dørene på bilen din.

POSISJON / POSITION⁴⁰⁰

I No. = fr.	1	(i sjøfart) Disse prosedyrene hjelper kaptein til å bestemme skipets posisjon .	Ces procédés aident le capitaine à déterminer la position du navire.
	2	Familien har en viktig posisjon i samfunnet.	La famille occupe une position importante dans la société.
	3	De er i en vanskelig posisjon (el. situasjon).	Ils se trouvent dans une position (el. situation) difficile.
	4	Her læres de elementære posisjoner i klassisk ballett.	Ici, on apprend les positions élémentaires du ballet classique.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Il n'est pas en position de décider de quoi que ce soit.	Han er ikke i stand til å avgjøre noe som helst.

³⁹⁸ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *portefeuille* brukes også om lommebok. (Jf. III)

³⁹⁹ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *portière* brukes oftest om bil- el. togdør. (Jf. III)

⁴⁰⁰ De to ordene har flere betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *position* brukes dessuten i en rekke sammenhenger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	6	(sport) Il est arrivé en deuxième position.	Han kom inn som nummer to (el. på annenplass).
	7	Quelle est votre position politique ?	Hva er ditt politiske ståsted ?
	8	Voici ma position sur ce problème.	Her er mitt syn på (el. min holdning til) problemet.
	9	Il préfère la position du missionnaire .	Han foretrekker misionærstillingen .
	10	Ils ont pris position pour dénoncer les méthodes employées par l'armée.	De har bestemt seg for å fordømme metodene som er brukt av hæren.
	11	Le Premier ministre reste sur ses positions .	Statsministeren står på sitt .
	12	Si le patient présente des difficultés à respirer, on va l'installer en position assise .	Hvis pasienten har pustevansker, vil vi plassere ham i sittestilling .
	13	Elle occupe une position-clé dans le traitement hormonal des cancers.	Hun har en nøkkelstilling når det gjelder hormonbehandling av kreft.
	14	Tout véhicule doit être muni de feux de position (el. stationnement).	Ethvert kjøretøy skal være utstyrt med parkeringslys (el. parklys).

POST / POSTE⁴⁰¹

I No. = fr.	1	I dette orienteringsløpet vet ikke elevene hvor mange poster det er.	Dans cette course d'orientation, les élèves ne connaissent pas le nombre des postes .
	2	Vi har sendt pakken i (el. med) posten .	Nous avons envoyé le colis par la poste .
	3	Hun arbeider på posten .	Elle travaille à la poste .
	4	Jeg gikk på posten med to brev som skulle sendes.	Je suis allé à la poste ⁴⁰² avec deux lettres à envoyer.
	5	Man ble nødt til å beordre tusenvis av soldater til å bli på sin post .	Il a fallu ordonner à des milliers de soldats de rester à leur poste .
	6	Det foreslås å redusere denne budsjettposten .	On propose de réduire ce poste budgétaire .
	7	De viktigste inntektspostene/utgiftspostene er følgende: ...	Les principaux postes de recettes/postes de dépenses sont les suivants : ...
II No. ≠ fr.	8	Er posten kommet?	Est-ce que le courrier est arrivé ?
	9	Hun er ansatt i halv post .	Elle travaille à mi-temps .

⁴⁰¹ På fransk har man både *la poste* og *le poste*, og de har ikke samme betydning. I visse sammenhenger kan det norske ordet *post* gjengis med *poste* på fransk, dels hunkjønnsordet, dels hankjønnsordet. (Jf. I) Noen ganger gjengis det norske ordet med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet inngår ofte i sammensetninger der det gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

⁴⁰² I denne betydningen brukes ofte stor bokstav.

	10	Vi går over til neste post på programmet.	On passe au point suivant du programme.
III Fr. ≠ no.	11	Elle cherche un poste (el. emploi) dans le public (el. la fonction publique).	Hun søker jobb (el. stilling) i det offentlige.
	12	Je téléphone d'un poste fixe .	Jeg ringer fra en fasttelefon .
	13	Deux hommes ont été tués au poste-frontière .	To menn ble drept på grenseovergangen .
	14	Le poste interne que j'ai appelé, est occupé.	Internnummeret som jeg ringte, er opptatt.
	15	Elle refuse d'occuper un poste de nuit .	Hun nekter å arbeide nattskift .
	16	Le mendiant a été conduit au poste de police .	Tiggeren ble ført til politistasjonen .
	17	Ils avaient installé un poste de secours dans le gymnase.	De hadde satt opp en førstehjelpsstasjon i gymsalen.
	18	Comment brancher un poste de télévision sur un PC ?	Hvordan kobler man et tv-apparat til en pc?
	19	(edb) Ces postes de travail se distinguent des PC utilisés pour les jeux.	Disse arbeidsstasjonene skiller seg fra pc-er som brukes til spill.

POTTE / POT⁴⁰³

I No. = fr.	1	Jeg har satt en potte ved siden av sengen din.	J'ai mis un pot (de chambre) à côté de ton lit.
	2	Jeg har kjøpt en blomsterpotte i terrakotta.	J'ai acheté un pot de fleurs en terre cuite .
	3	Hun liker ikke avskårne blomster, hun foretrekker potteplanter .	Elle n'aime pas les fleurs coupées, elle préfère les plantes en pot .
II No. ≠ fr.	4	(overf.) Hun er sur som en potte .	Elle est aimable comme une porte de prison .
	5	(på bil) Quand changer de pot d'échappement ?	Når bør man skifte lydpotte ?
III Fr. ≠ no.	6	(fam.) Tu as du pot !	Du har flaks !
	7	Il va falloir que j'achète un pot de confiture de fraise.	Jeg må kjøpe et glass jordbærstøtfylt.
	8	Il y avait une table avec trois pots de peinture et deux brosses.	Det var et bord med tre bokser (el. spann) maling og to koster.
	9	Les pots de yaourt sont-ils	Kan yoghurtbegere gjenvinnes?

⁴⁰³ De to ordene har noen betydninger felles, bl.a. i sammensetninger. (Jf. I) Det norske ordet *potte* inngår i et uttrykk som gjengis med et helt annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *pot*, som inngår i mange ulike sammensetninger, gjengis svært ofte med andre ord på norsk. (Jf. III)

		recyclables ?	
	10	(overf.) C'est moi qui dois payer les pots cassés.	Det er jeg som må betale gildet (el. ta støyten).
	11	On s'est rencontré(s) pour prendre un pot.	Vi møttes for å ta et glass .
	12	(i spill) Chaque fois, c'était le même homme qui ramassait le pot .	Hver gang var det den samme mannen som tok (el. håvet) inn potten . ⁴⁰⁴
	13	(overf.) Il est sourd comme un pot.	Han er stokk døv .
	14	Il tourne autour du pot.	Han går som katten rundt (den varme grøten) .
	15	Ma fille, neuf mois et demi, ne veut pas de petits pots .	Datteren min, som er ni og en halv måned, vil ikke ha glassmat (el. barnemat på glass).
	16	Pour la toilette, cuvette et pot à eau nous suffisaient.	For å vaske oss, greide vi oss med vaskefat og vannmugge .
	17	Ils lui ont offert un magnifique pot à bière .	De ga ham et flott ølkrus (el. en flott ølseidel).
	18	(overf.) J'avais un copain au collège, un vrai pot de colle .	Jeg hadde en kamerat på ungdomsskolen, en skikkelig klengete fyr .
	19	C'est la police qui a découvert le pot aux roses .	Det var politiet som oppdaget hemmeligheten .
	20	Vous pouvez inviter vos amis pour un dîner à la fortune du pot .	Du kan invitere vennene dine til en middag i all enkelhet .

PRAKTIKANT / PRATIQUANT⁴⁰⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hun har lyst til å være praktikant i en frisørsalong .	Elle a envie d'être stagiaire dans un salon de coiffure.
III Fr. ≠ no.	2	Je ne suis pas un pratiquant des sports de montagne .	Jeg driver ikke med fjellsport.
	3	Ils savent que plus de la moitié des auditeurs ne sont pas des pratiquants .	De vet at mer enn halvparten av tilhørerne ikke er aktive kirkegjengere .

⁴⁰⁴ Her dreier det seg om det norske ordet 'pott'.

⁴⁰⁵ De to ordene har ingen felles betydning. (Jf. II og III) På fransk brukes *pratiquant* både som subst. og adj. Her behandles bare den substantiviske bruken.

PREKÆR / PRÉCAIRE⁴⁰⁶

I No. = fr.	1	Fiendtlighetene kan blusse opp igjen når som helst, situasjonen er prekær .	Les hostilités peuvent reprendre à tout moment, la situation est précaire .
II No. ≠ fr.	2	Vannmangelen er prekær .	Le manque d'eau est critique .
III Fr. ≠ no.	3	Le chômage recule, l'emploi précaire avance.	Arbeidsløsheten går tilbake, midlertidig ansettelse øker.
	4	Elle est de santé précaire .	Hun har svak helse.

PRESANG / PRÉSENT⁴⁰⁷

I No. = fr.	1	Jeg hadde lyst til å gi ham en original presang (el. gave) til fødselsdagen hans.	J'avais envie de lui faire un présent (el. cadeau) ⁴⁰⁸ original pour son anniversaire.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	(språkv.) Tu sais conjuguer ce verbe au présent ?	Kan du bøye dette verbet i présens ?
	3	Il n'est pas facile de vivre dans le présent .	Det er ikke lett å leve i nuet (el. nået).
	4	(litt.) Mon oncle m'a fait présent de sa collection de timbres.	Onkelen min har gitt meg frimerkesamlingen sin.

⁴⁰⁶ De to ordene har delvis felles betydning. (Jf. I) Noen ganger gjengis det norske ordet *prekær* med ‘critique’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *précaire* gjengis i en del sammenhenger med ‘midlertidig’ el. ‘kortvarig’. (Jf. III)

⁴⁰⁷ Det norske ordet *presang* gjengis oftest med ‘cadeau’ på fransk, men i litt. språk kan også *présent* brukes. (Jf. eks. 1, 2 og 5) Det franske subst. *présent* brukes også i andre betydninger, hvor det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁰⁸ *Cadeau* er langt vanligere enn *présent* i denne sammenhengen.

PRESIDENT / PRÉSIDENT⁴⁰⁹

I No. = fr.	1	Den franske presidenten har sagt at Afrika og Europa deler samme historie.	Le président français (el. de la République) ⁴¹⁰ a dit que l'Afrique et l'Europe partagent la même histoire.
	2	Hva er rollen til den norske stortingspresidenten ?	Quel est le rôle du président de l'Assemblée nationale norvégienne ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Le président de la cour doit être un homme de loi.	Rettens leder (el. formann) skal være jurist.
	4	Il a été président du Conseil nordique.	Han har vært direktør for (el. i) Nordisk Råd.
	5	Il a été le président de mon jury de thèse.	Han var leder for doktorgradskomiteen min.
	6	Il est président(-)directeur général ⁴¹¹ d'un groupe de télécommunications.	Han er administrerende direktør ⁴¹² for en telekommunikasjonsgruppe.

⁴⁰⁹ De to ordene brukes i noen sammenhenger med felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *président* gjengis i mange sammenhenger med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴¹⁰ Internt i Frankrike brukes vanligvis den siste betegnelsen.

⁴¹¹ Ofte forkortet til *PDG*.

⁴¹² Ofte forkortet til 'adm. dir.'

PRESIS / PRÉCIS⁴¹³

I No. = fr.	1	En presis beskrivelse av dette systemet finnes på nettstedet deres.	Une description précise de ce système se trouve sur leur site.
	2	Hva er den precise (el. nøyaktige) betydningen av ordet?	Quel est le sens précis du mot ?
	3	Du må komme presis klokken 10.	Tu dois arriver à 10 heures précises (el. (fam.) pile).
	4	(adv.) Hun uttrykker seg presist .	Elle s'exprime de façon précise .
II No. ≠ fr.	5	Husk å komme presis !	N'oublie pas d'être à l'heure !
	6	Han pleier ikke være særlig presis .	Il n'a pas l'habitude d'être très ponctuel .
III Fr. ≠ no.	7	Il fait des études depuis longtemps, sans but précis .	Han har studert lenge, uten noe klart mål.
	8	Les dessins sont naïfs, avec des contours précis .	Tegningene er naive, med tydelige konturer.
	9	Je ne pense à rien de précis .	Jeg tenker ikke på noe bestemt .
	10	Le film se termine au moment précis où il commence à devenir intéressant.	Filmen slutter akkurat idet den begynner å bli interessant.
	11	Nous devons nous améliorer sur ce point précis .	Vi må forbedre oss akkurat på dette punktet.

PRESIØS / PRÉCIEUX⁴¹⁴

I No. = fr.	1	(litt.) Den presiøse litteraturen ble latterliggjort på 1600-tallet.	La littérature précieuse a été ridiculisée au XVII ^e siècle.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	C'est un ami précieux .	Han er en kjær venn. ⁴¹⁵
	3	La panique fait souvent perdre des minutes précieuses .	Panikk gjør ofte at man mister dyrebare minutter.
	4	Je n'ai aucun objet précieux à la maison.	Jeg har ikke noen verdifulle gjenstander hjemme.
	5	Rien n'est plus précieux que la santé.	Ingenting er viktigere enn helsen.

⁴¹³ Det franske ordet *précis* brukes også som subst.. Her behandles bare den adj. bruken. De to ordene brukes noen ganger i samme betydning. (Jf. I) I enkelte sammenhenger må det norske ordet *presis* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *précis* gjengis ofte med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴¹⁴ Her behandles ikke den substantiviske bruken (*de presiøse – les Précieuses*.) De to adjektivene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske adjektivet *précieux* gjengis vanligvis med andre ord på norsk. (Jf. III) Oftest er ordet positivt ladet, men ikke alltid. (Jf. eks. 6)

⁴¹⁵ *Un ami précieux* kan i visse tilfeller ha en negativ valør, brukt om en venn som kan komme til nytte.

	6	(neds.) Le style précieux et maniére était à la mode en Angleterre sous Élisabeth I ^{re} .	En affektert og tilgjort stil var på moten i England under Elisabeth I.
	7	Ses tableaux se caractérisent par un style précieux et élégant.	Maleriene hans/hennes kjennetegnes ved en forfinet og elegant stil.
	8	Il a construit un coffre en bois précieux .	Han har laget en kiste i edeltre .
	9	Vous désirez acheter des pierres précieuses ?	Ønsker du å kjøpe edelstener ?

PRESSE / PRESSE⁴¹⁶

I No. = fr.	1	Pressens makt er svært stor.	Le pouvoir de la presse est très fort.
	2	Hvordan fungerer en hydraulisk presse ?	Comment fonctionne une presse hydraulique ?
	3	Kulturministeren får alltid god presse .	Le ministre de la culture a toujours bonne presse .
	4	To eksemplarer av denne digitale rotasjonspressen er for tiden i bruk i to trykkerier.	Deux exemplaires de cette presse rotative numérique sont actuellement en service dans deux imprimeries.
	5	Hun har fått jobb i et pressebyrå .	Elle a eu un poste dans une agence de presse .
	6	Det finnes ikke noe demokrati uten pressefrihet .	Il n'y a pas de démocratie sans liberté de la presse .
	7	Hvordan skal man forberede en pressekonferanse ?	Comment préparer une conférence de presse ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	8	Le film n'a pas eu bonne presse .	Filmen har ikke fått god omtale .
	9	Les voitures japonaises n'ont pas toujours bonne presse en France.	Japanske biler har ikke alltid godt rykte i Frankrike.
	10	La presse gratuite ne remplacera jamais la presse payante .	Gratisaviser vil aldri erstatte betalingsaviser .
	11	Il travaille aux champs dans les moments de presse .	Han arbeider på jordene i de mest hektiske periodene.
	12	Le programme sera mis sous presse demain.	Programmet går i trykken i morgen.

⁴¹⁶ De to ordene har flere betydninger felles. (Jf. I) Det franske substantivet *presse* gjengis i mange sammenhenger med andre ord på norsk. (Jf. III)

PRESSE / PRESSER⁴¹⁷

I No. = fr.	1	Det er en tvilsom praksis å presse noen til å signere en kontrakt.	C'est une pratique suspecte que de presser quelqu'un de signer un contrat.
	2	Press sitronene slik at du får 1/4 liter juice.	Presser les citrons de façon à obtenir 1/4 de litre de jus.
	3	(refl.) Folkemengden presset seg sammen rundt presidenten.	La foule se pressait autour du président.
II No. ≠ fr.	4	Deres eneste strategi er å presse arbeidstakerne maksimalt.	Leur seule stratégie est de pressurer les salariés au maximum.
	5	Du kan få presset buksen uten rensing.	Tu peux faire repasser le pantalon sans (le) nettoyage.
	6	Han sørger for å presse druene forsiktig.	Il prend soin de pressurer les raisins avec précaution.
	7	De torturerte ham for å presse frem en tilståelse.	Ils l'ont torturé pour lui arracher des aveux.
	8	(sport) Vi presset intenst for å få det avgjørende målet.	Nous avons attaqué sans relâche pour marquer le but décisif.
	9	Dere bør presse (el. legge press på) kommunen for at den kan påta seg utgiftene.	Vous devez faire pression sur la municipalité pour qu'elle prenne à sa charge les frais.
	10	(sport) Det var umulig å presse rundetidene ned .	Il était impossible de faire descendre les temps.
	11	Han presset nesen mot vinduet.	Il a collé son nez contre la fenêtre.
	12	Han prøver å presse penger av vennene sine.	Il essaie de faire chanter ses amis.
	13	Bedriften som har presset prisene (ned) har ikke fått det oppsvinget i salget som de hadde forventet.	L'entreprise qui a comprimé (el. réduit) les prix ne voit pas ses ventes progresser autant que prévu.
	14	Bør jeg presse på for at hun skal få skiftet skole?	Dois-je faire le forcing pour qu'elle change d'école ?
	15	(refl.) Hun presset seg forbi ham og forsvant inn i korridoren.	Elle s'est frayé un chemin devant lui et a disparu dans le couloir.
	16	(refl.) Et skille mellom kirken og staten vil presse seg frem .	Une séparation entre l'Eglise et l'Etat s'imposera .
	17	(refl.) Nå og da presset et trøstesløst sukk seg frem over leppene hans.	De temps à autre, un triste soupir s'échappait de ses lèvres.
	18	(refl.) Problemene presser seg på .	Les problèmes s'accumulent.
	19	(refl.) De unge menneskene hadde	Les jeunes gens s'étaient serrés sur le

⁴¹⁷ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) I mange tilfeller må det norske verbet *presse* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske verbet *presser* må i noen sammenhenger, bl.a i refleksiv bruk, gjengis med andre ord på fransk. (Jf. III)

		presset seg sammen i sofaen.	canapé.
III Fr. ≠ no.	20	Rien ne presse .	Det haster ikke.
	21	Tu as oublié de presser (el. appuyer) (sur) le bouton.	Du har glemt å trykke på knappen.
	22	On doit presser le pas.	Vi må sette opp farten.
	23	(refl.) Je me presse de vous remercier.	Jeg skynder meg å takke dere.
	24	(refl.) Je me suis pressé pour rien.	Jeg skyndte meg til ingen nytte.
	25	Du skal ikke føle deg presset til å stemme for venstresiden for enhver pris.	Tu ne dois pas te se sentir forcé de voter à gauche à tout prix.

PREST / PRÊTRE⁴¹⁸

I No. = fr.	1	(katolsk) Han er blitt ordinert til prest i Den katolske kirke.	Il a été ordonné prêtre de l'Église catholique.
II No. ≠ fr.	2	(protestantisk) Som ung ønsket han å bli prest i Den norske kirke.	Jeune, il désirait devenir pasteur de l'Eglise norvégienne.
	3	Han får selv bestemme om han vil gå for presten .	C'est à lui de décider s'il veut aller au catéchisme .
	4	(katolsk) Jeg råder deg til å gå og snakke med (sogne)presten .	Je te conseille d'aller voir le curé .
III Fr. ≠ no.			

PRESTASJON / PRESTATION⁴¹⁹

I No. = fr.	1	Supporterne satte pris på spillerens prestasjon .	Les supporters ont apprécié la prestation (el. performance) du joueur.
II No. ≠ fr.	2	For en prestasjon !	Quel exploit !
III Fr. ≠ no.	3	J'ai été déçu de sa prestation dans ce rôle.	Jeg ble skuffet over hans spill i den rollen.
	4	(fl.) Quelle est la différence entre prestations en espèces et	Hva er forskjellen mellom pengeytelser og naturalytelser ?

⁴¹⁸ De to ordene har felles betydning bare når det gjelder katolske prester. (Jf. I) Det norske ordet *prest* brukt om protestantiske prester gjengis med ‘pasteur’. (Jf. II) Ordet ‘cure’ brukes særlig om katolsk sogneprest, men kan også brukes om en ordinær katolsk prest. (Jf. eks. 4)

⁴¹⁹ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) I sportslig og kunstnerisk sammenheng gjengis det norske ordet *prestasjon* vanligvis med ‘exploit’ på fransk. (Jf. II) Mens det norske ordet er positivt ladet, har det franske ordet *prestation* en nøytral betydning. (Jf. eks. 3.) Det franske ordet inngår dessuten i en rekke sammensetninger, hvor de gjengis med helt andre ord på norsk. (Jf. III)

		prestations en nature ?	
	5	(fl.) Les prestations (d') invalidité se sont fortement accrues au cours des 10 dernières années	Uførepensjonene har økt mye i løpet av de siste ti årene.
	6	(fl.) Les prestations maladie sont destinées à remplacer les revenues.	Sykepenger (el. Syketrygd) er ment å erstatte inntekt.
	7	(fl.) Certaines prestations en nature sont exonérées (el. exemptes) d'impôts.	Noen naturalytelser er skattefrie.
	8	La prestation de serment a lieu au cours d'une audience solennelle.	Edsavleggelsen finner sted ved en høytidelig audiens.
	9	(fl.) À quelles prestations sociales . ai-je droit ?	Hvilke sosiale ytelses har jeg krav på?
	10	Que penses-tu de la prestation télévisée du président ?	Hva synes du om presidentens tv-opptreden ?
	11	(fl.) Les prestations vieillesse sont versées mensuellement.	Alderspensjon utbetales månedlig.

PRETENDERE / PRÉTENDRE⁴²⁰

I No. = fr.	1	Jeg pretenderer ikke å ha en universalløsning på verdens problemer.	Je ne prétends pas avoir une solution universelle aux problèmes du monde.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Les salariés peuvent préten au salaire minimum.	De ansatte kan kreve minimumslønn.
	3	Il prétend avoir perdu la mémoire.	Han påstår (el. hevder) at han har mistet hukommelsen.
	4	(litt.) Que préten ez-vous faire ?	Hva akter du å gjøre?
	5	Je ne prétends pas que ce soit la meilleure méthode, bien au contraire.	Jeg sier ikke at det er den beste metoden, tvert imot.
	6	(refl.) Elle se préten anarchiste.	Hun hevder at hun er anarkist.

⁴²⁰ De to ordene kan brukes i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *préten* bruktes også i andre sammenhenger, hvor det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

PRINS / PRINCE⁴²¹

I No. = fr.	1	Han lever som en prins (el. greve). ⁴²²	Il vit comme un prince (el. mène une vie de prince).
	2	Han oppfører seg som en virkelig prins .	Il se comporte comme un vrai prince .
	3	Hun har funnet drømmeprinsen .	Elle a trouvé le prince charmant .
	4	Kronprins Håkon er på offisielt besøk i London.	Le Prince héritier Haakon est en visite officielle à Londres.
	5	I 1967 giftet prinsgemalen seg med prinsesse Margrethe av Danmark.	En 1967, le Prince Consort a épousé la princesse Margrethe de Danemark.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	6	Quel est le nom du nouveau prince de Monaco ?	Hva heter den nye fyrsten av Monaco?
	7	As-tu lu Le Prince de Machiavel ?	Har du lest Fyrsten av Machiavelli?

PRIS / PRIX⁴²³

I No. = fr.	1	Prisene stiger/synker.	Les prix montent (el. augmentent)/baissent (el. descendant).
	2	Prisene på flybilletter har steget kraftig de siste to månedene.	Les prix (el. tarifs) des billets d'avion ont considérablement augmenté depuis deux mois.
	3	Hva er prisen på (el. Hvor mye koster) en slik jakke?	Quel est le prix d'une telle veste ?
	4	Forholdet kvalitet/ pris er meget gunstig.	Le rapport qualité/ prix est très avantageux.
	5	Hun har nettopp fått en litterær pris .	Elle vient d'obtenir un prix littéraire.
	6	Han må for enhver pris unngå å gjøre den samme tabben som sin forgjenger.	Il doit à tout prix éviter de faire la même bêtue que son prédecesseur.
	7	Han ville ikke for noen pris (el. for alt i verden) miste kontrollen over prosjektet sitt.	Il ne voulait à aucun prix perdre le contrôle de son projet.
	8	Førsteprisen (el. Førstepremien) ⁴²⁴ var på 250 €.	Le premier prix était de 250 €.

⁴²¹ De to ordene, som ofte inngår i sammensetninger, har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *prince* brukt om statsoverhode i et fyrstedømme må gjengis med 'fyrste' på norsk. (Jf. III)

⁴²² 'Greve' er vanligere enn *prins* i dette uttrykket.

⁴²³ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf. I) Det norske uttrykket *sette pris på* gjengis vanligvis med *apprécier* på fransk. (Jf. II) I visse sammenhenger gjengis det franske ordet *prix* med andre ord på norsk. (Jf. III)

II No. ≠ fr.	9	Jeg setter stor pris på dine kommentarer.	J' apprecie beaucoup vos commentaires.
	10	En prisavtale ble undertegnet i begynnelsen av måneden.	Un accord tarifaire a été signé au début du mois.
III Fr. ≠ no.	11	Il faut à tout prix que tu lises ce roman !	Du må absolutt lese denne romanen!
	12	Vous pouvez enlever le prix ? C'est pour offrir.	Kan du ta bort prislappen ? Det skal være en gave.

PROFESSOR / PROFESSEUR⁴²⁵

I No. = fr.	1	Han er professor ved universitetet i Toulouse.	Il est professeur (titulaire) à l'Université de Toulouse.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Elle est professeur(e) ⁴²⁶ de lycée/de collège.	Hun er lærer i videregående/ungdomsskolen.
	3	Elle est professeur(e) d'histoire .	Hun underviser i historie.

PROMENERE / PROMENER⁴²⁷

I No. = fr.	1	Du bør ta deg tid til å promenere (el. spasere) på stranden.	(refl.) Tu dois prendre le temps de te promener sur la plage.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il promène toujours son appareil photo avec lui.	Han går alltid rundt med fotoapparatet sitt.
	3	Je viens de promener mon chien.	Jeg har nettopp vært ute og luftet hunden.
	4	Ils nous ont promenés dans la ville.	De tok oss med på en tur rundt i byen.
	5	(fam.) Je l'ai envoyé promener .	Jeg sendte ham pokker i vold .
	6	(refl.) Il se promène souvent tôt le matin.	Han går ofte en tur (el. tar ofte en spasertur) tidlig om morgenen.
	7	(refl.) Elle aimait se promener en voiture.	Hun likte å reise på biltur.

⁴²⁴ Ordet 'førstepremie' er vanligere enn *førstepris*.⁴²⁵ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *professeur* brukes om en som underviser, uansett om det er på skole el. universitet. (Jf. III)⁴²⁶ I dagligtale brukes ofte forkortelsen *prof*.⁴²⁷ De to ordene kan brukes i samme betydning, men det franske verbet brukes da refleksivt. (Jf. I) På fransk brukes verbet med objekt, dels refleksivt, dels ikke-refleksivt. (Jf. III)

PROMISKUITET / PROMISCUITÉ⁴²⁸

I No. = fr.	1	Gifte menn har ofte praktisert promiskuitet .	Les hommes mariés ont souvent pratiqué la promiscuité (sexuelle) .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il y a dans le métro une promiscuité plus grande que dans le train.	På metroen står man mye tettere enn på toget.
	3	Devoir vivre dans la promiscuité pendant six mois, c'est comme être en prison.	Å måtte bo oppå hverandre i seks måneder er som å være i fengsel.

PROPOSISJON / PROPOSITION⁴²⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	(jur.) I proposisjonen sies det at siktemålet er å forby amalgam.	Dans le projet de loi , on dit que l'objectif est d'interdire l'amalgame. ⁴³⁰
III Fr. ≠ no.	2	Est-ce que cette proposition te tente ?	Frister dette tilbuddet deg?
	3	Le gouvernement sera nommé par le président de la République sur proposition du Premier ministre.	Regjeringen vil bli utnevnt av den franske presidenten etter forslag fra statsministeren.
	4	Cette proposition de loi a été présentée à l'Assemblée nationale par plusieurs députés.	Dette lovforslaget er lagt frem for nasjonalforsamlingen av flere parlamentsmedlemmer.
	5	Nous n'avons pas besoin d'une nouvelle proposition de paix .	Vi trenger ikke noe nytt fredsforlag .
	6	(språkv.) La proposition subordonnée fait partie de la proposition principale .	Leddsetningen (el. Bisetningen) hører med til helsetningen (el. hovedsetningen).

⁴²⁸ Det er bare i seksuell sammenheng at de to ordene kan brukes i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *promiscuité* brukes også i helt andre sammenhenger. (Jf. III)

⁴²⁹ De to ordene brukes i en bestemt sammenheng i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *proposition* inngår i forskjellige sammensetninger, og gjengis med ulike ord på norsk. (Jf. III)

⁴³⁰ Det er regjeringen som legger frem et 'projet de loi', og dette uttrykket har også en annen betydning enn *proposition de loi*, jf. eks. 4.

PROSEDYRE / PROCÉDURE⁴³¹

I No. = fr.	1	Hvilken prosedyre skal vi følge?	Quelle est la procédure à suivre ?
	2	(jur.) Hvilke regler er det som kjennetegner en juridisk prosedyre ?	Quelles sont les règles qui caractérisent une procédure judiciaire ?
II No. ≠ fr.	3	(jur.) Saken fortsetter tirsdag med forsvarerens prosedyre .	Le procès se poursuit mardi avec la plaiderie de l'avocat de la défense.
III Fr. ≠ no.	4	Vous pouvez engager une procédure pour rompre votre contrat.	Du kan gå til sak for å bryte kontrakten.
	5	(jur.) Je recherche des cours en procédure civile .	Jeg leter etter kurs i sivilprosess .
	6	(jur.) Le code de procédure pénale dit clairement que l'isolement doit être employé pour une durée aussi courte que possible.	Straffeprosessloven sier klart at isolasjon skal brukes for en så kort periode som mulig.

PROSESS / PROCÈS⁴³²

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Fotosyntese er en kjemisk prosess .	La photosynthèse est un processus chimique.
	2	Håndgraving er en omstendelig prosess .	La gravure à la main est une opération minutieuse.
	3	For å gjøre kort prosess i saken, vil vi betale dem halvparten av beløpet.	Pour trancher dans l'affaire, nous allons leur payer la moitié de la somme.
	4	Den unge spilleren gjorde kort prosess med sin motstander.	Le jeune joueur n'a fait qu'une bouchée de son adversaire.
III Fr. ≠ no.	5	Il a fait (el. intenté) un procès à ses parents.	Han har gått til sak mot foreldrene sine.
	6	C'est toi qui me fais un procès d'intention .	Det er du som legger ordene i munnen på meg.
	7	Les voisins nous ont fait un mauvais procès .	Naboene har kommet med grunnløse beskyldninger mot oss.
	8	Il faut faire le procès de la peine	Man må fordømme dødsstraff.

⁴³¹ De to ordene har dels samme betydning. (Jf. I) I en bestemt jur. sammenheng gjengis det norske ordet **prosedyre** med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet **procédure** kan også brukes om rettssak. (Jf. III)

⁴³² De to ordene har ingen felles betydning. (Det norske ordet **prosess** ble tidligere brukt om rettssak.) Det norske ordet **prosess** har ulike betydninger, og må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet **procès** inngår i forskjellige uttrykk der det gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

		de mort.	
	9	Le Conseil municipal a approuvé le procès-verbal de la réunion du 15 décembre.	Bystyret har godkjent protokollen fra møtet 15. desember.
	10	L'agent lui a dressé un procès-verbal pour excès de vitesse.	Politimannen ga ham en bot (el. et forelegg) for å ha kjørt for fort.

PROTOKOLL / PROTOCOLE⁴³³

I No. = fr.	1	Gjestene sitter plassert etter den diplomatiske protokoll .	Les invités sont placés selon le protocole diplomatique.
	2	(edb) Filoverføringsprotokoll er svært mye brukt for å overføre data via Internett.	Le protocole de transfert de fichiers est très utilisé pour transmettre des données par internet.
	3	En operasjonsprotokoll fylles ut umiddelbart etter operasjonen.	Un protocole opératoire est rédigé immédiatement après l'opération.
II No. ≠ fr.	4	Kirkene kan føre protokoll over sine medlemmer.	Les églises peuvent tenir registre de leurs membres.
	5	Elevene som ikke er tilstede blir skrevet opp i fraværsprotokollen .	Les élèves absents sont notés dans le cahier d'appel .
	6	Karakterprotokollen føres av hovedlærer.	Le cahier de classe est géré par le professeur principal.
	7	Møteprotokollen ble enstemmig vedtatt.	Le procès-verbal a été approuvé à l'unanimité.
	8	De har funnet en gammel regnskapsprotokoll .	Ils ont trouvé un vieux livre de comptes .
III Fr. ≠ no.	9	Ils ont signé un protocole de coopération .	De har undertegnet en samarbeidsavtale .
	10	Le protocole typographique précise le style des caractères, les couleurs et les formats des différents éléments qui composent ce document.	Den typografiske malen presiserer hvilke fonter, farger og formater de forskjellige delene av dokumentet skal ha.

⁴³³ De to ordene brukes i noen tilfeller i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *protokoll* inngår i en rekke uttrykk der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) I enkelte tilfeller må det franske ordet *protocole* gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

PROVISJON / PROVISION⁴³⁴

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Vi tar ingen provisjon av salget.	Nous ne prenons aucune commission sur la vente.
III Fr. ≠ no.	2	Le propriétaire peut demander une provision .	Eieren kan be om et forskudd .
	3	(fl.) Qui se charge des provisions pour l'excursion ?	Hvem sørger for proviant til turen?
	4	J'ai emporté une provision de livres, pour les jours de pluie.	Jeg har tatt med meg med en god del bøker til regnværsdagene.
	5	Mon père avait fait provision de vin mousseux.	Min far hadde kjøpt inn musserende vin.
	6	Il avait tenté d'émettre un chèque sans provision .	Han hadde prøvd å skrive ut en sjekk uten dekning .
	7	(fl.) Toutes les provisions d'hiver avaient été gâtées par l'inondation.	Hele vinterforsyningen var blitt ødelagt av oversvømmelsen.
	8	(fl.) Tu m'aides à porter le sac à provisions ?	Kan du hjelpe meg med å bære handlebaggen ?

PUDDER / POUDRE⁴³⁵

I No. = fr.	1	Hun er nødt til å ha på pudder hver morgen.	Elle est obligée de me mettre de la poudre tous les matins.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Le cadeau parfait pour celui qui a tout – une bouteille de poudre d'or .	Den perfekte gaven til den som har alt – en flaske med gullstøv .
	3	Leurs mains étaient encore noires de poudre .	Hendene deres var fremdeles svarte av krutt .
	4	(overf.) Il n'a pas inventé la poudre .	Han har ikke oppfunnet kruttet .
	5	Réduire en poudre les graines de	Finmal kardemommefrøene.

⁴³⁴ De to ordene har ingen betydning felles. Det norske ordet *provisjon* gjengis med ‘commission’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *provision* brukes i ulike sammenhenger og gjengis med forskjellige ord på fransk. (Jf. III)

⁴³⁵ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *poudre* brukes i en rekke sammenhenger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

		cardamome.	
	6	(overf.) Ne l'écoutez pas ! C'est de la poudre aux yeux .	Ikke hør på ham! Det er bare show-off .
	7	Rouler les boules dans du chocolat en poudre .	Rull kulene i kakaopulver .
	8	J'utilise toujours de la lessive en poudre .	Jeg bruker alltid vaskepulver .
	9	Vous préferez le sucré en poudre ou en morceaux ?	Foretrekker du farin eller sukkerbiter?
	10	La peur semble se répandre comme une traînée de poudre .	Frykten ser ut til å spre seg som ild i tørt gress .

RABATT / RABAT⁴³⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	(bed) Jeg holder på med å lage en ny rabatt .	Je suis en train de faire une nouvelle plate-bande .
	2	(på vei) De hadde parkert bilen på midtrabatten .	Ils avaient garé leur voiture sur le terre-plein central (el. la bande médiane , l' îlot directionnel).
III Fr. ≠ no.	3	Le sac comporte une poche à rabat et une poche zippée.	Vesken har en lomme med klaff og en lomme med glidelås.

RACKET / RAQUETTE⁴³⁷

I No. = fr.	1	Når man server, hva skal man gjøre før man slår ballen med racketen ?	Lors du service, que doit-on faire avant de frapper la balle avec la raquette ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Les raquettes sont le meilleur moyen de découvrir la montagne en hiver.	Truger er den beste måten å oppdagte vinterfjellet på.

⁴³⁶ De to ordene *rabatt* og *rabat* har ingen felles betydning. (Jf. II og III) NB! På fransk finnes også ordet *rabais*, som brukes i merkantile sammenhenger, i samme betydning som det norske ordet *rabatt*. (Her brukes ofte *réduction* på fransk.)

⁴³⁷ På norsk brukes dessuten skrivemåten ‘rekkt’. De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *raquette* brukes også i betydningen ‘truge’. (Jf. III) (Det franske ordet *racket* brukt om pengeutpressing er ikke tatt med her. Det norske ordet *rakett* brukt om prosjekttil er heller ikke tatt med her. Det dreier seg i begge de tilfellene om ulik opprinnelse på norsk og fransk.)

RADIO / RADIO⁴³⁸

I No. = fr.	1	For å konsentrere meg bedre slår jeg av radioen .	Pour mieux me concentrer, j'éteins la radio .
	2	Hun arbeider i radioen .	Elle travaille à la radio .
	3	Jeg har hørt ham snakke på radio .	Je l'ai entendu parler à la radio .
	4	Hvilken radio(stasjon) hører du på?	Quelle radio écoutes-tu ?
	5	Han kommuniserer via radio med hele verden.	Il communique par radio avec le monde entier.
	6	Hun er invitert til å delta i et radioprogram .	Elle est invitée à participer à une émission radio .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	7	Heureusement, mes radios sont normales.	Heldigvis er røntgenbildene mine normale.
	8	On lui a fait passer une radio .	Han er blitt røntgenfotografert .

RANG / RANG⁴³⁹

I No. = fr.	1	Riga er en kulturby av rang .	Riga est une ville culturelle de premier rang .
	2	Gjestene blir plassert etter rang .	On place les convives selon leur rang .
	3	Han har rang blant de beste.	Il a rang parmi les meilleurs.
	4	Kong Harald har generals rang .	Le roi Harald a le rang de général.
II No. ≠ fr.	5	Ingen gjør dem rangen stridig .	Personne ne peut rivaliser avec eux.
	6	Damene har rangen .	Les dames passent les premières.
III Fr. ≠ no.	7	Je me suis assis au deuxième rang .	Jeg satte meg på andre rad .
	8	(fl.) Il est rentré dans les rangs .	Han er tilbake i folden .
	9	(fl.) Il n'est pas apte à servir dans les rangs .	Han er ikke skikket til å tjenestegjøre i det militære .
	10	Le collier est composé de trois rangs de perles.	Halsbåndet består av tre rader med perler.
	11	Les élèves se sont mis en rang .	Elevene stilte seg opp på rekke .

⁴³⁸ De to ordene har flere betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet brukes også i en helt annen betydning enn det norske, om røntgen. (Jf. III) Ordet *radio* brukes også som forkortelse for *radiotélégraphiste*.

⁴³⁹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *rang* inngår i et par uttrykk der man må bruke helt andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *rang* har mange ulike betydninger. (Jf. III)

	12	(fl.) Il nous faut serrer les rangs .	Vi er nødt til å slutte rekken .
	13	Tricotez un rang à l'endroit et un rang à l'envers.	Strikk en rad rett og en rad vrang.
	14	Le vicaire est un ecclésiastique qui a rang après le curé.	Kapellanen er en prest som rangerer under sognepresten.
	15	La noblesse avait rang après le clergé.	Adelen rangerte etter presteskapet.
	16	Ces pays n'ont jamais compté au rang des colonies françaises.	De landene har aldri vært blant Frankrikes kolonier.
	17	(overf.) Il a été placé au deuxième rang .	Han er satt på annenplass .
	18	Ces deux-là ne peuvent pas être mis au même rang .	De to kan ikke sammenlignes (el. settes på samme linje).
	19	(fl.) Il n'est pas donné à tout le monde d'être admis dans nos rangs .	Det er ikke enhver forunt å bli tatt inn hos oss .
	20	Il est considéré comme un candidat de second rang .	Han anses som en middelmådig kandidat.
	21	On les choisit par rang d'ancienneté .	Man velger dem etter ansiennitet.
	22	(fl.) Il ne fait rien comme tout le monde, il veut toujours sortir des rangs .	Han gjør ingenting som de andre, han vil alltid gå sine egne veier (el. gjøre seg bemerket).
	23	(fl.) Plusieurs pays sont sur les rangs pour acheter les droits.	Flere land er interessert i å kjøpe rettighetene.

RANGERE / RANGER⁴⁴⁰

I No. = fr.	1	Chablis rangerer blant verdens beste hvitviner.	(refl.) Le chablis se range parmi les meilleurs vins blancs du monde.
II No. ≠ fr.	2	Hun rangerer over alle sine kolleger.	Elle a rang avant tous ses collègues.
	3	Komiteen rangerer søkerne etter deres kvalifikasjoner.	Le comité classe les candidats en fonction de leurs qualifications.
III Fr. ≠ no.	4	Va ranger ta chambre !	Gå og rydd (på) rommet ditt!
	5	Où as-tu rangé la voiture ?	Hvor har du satt bilen?

⁴⁴⁰ De to ordene har én betydning felles, men på fransk brukes verbet da refleksivt. (Jf. I) I sammenhengen *rangere over/under*, brukes på fransk *avoir rang avant/après*. (Jf. II) Det franske verbet *ranger* brukes i flere ulike betydninger, bl.a. refl., der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	6	(refl.) Après une jeunesse dissipée, il s'est enfin rangé.	Etter en utsvevende ungdomstid har han endelig roet seg .
	7	(refl.) Elle a dû se ranger sous les directives officielles.	Hun har måttet innordne seg under de offisielle retningslinjene.
	8	(refl.) Peux-tu montrer aux étudiants où se rangent les livres ?	Kan du vise studentene hvor bøkene skal stå ?
	9	Les enfants étaient rangés autour de la table pour dîner.	Barna satt rundt bordet for å spise middag.
	10	Les mots sont rangés par ordre alphabétique.	Ordene er ordnet i alfabetisk rekkefølge.

RAPPORTERE / RAPPORTER⁴⁴¹

I No. = fr.	1	Ta barna på alvor hvis de rapporтерer at dyr blir mishandlet.	Prenez les enfants au sérieux s'ils rapportent que des animaux sont maltraités.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Je n'aime pas les élèves qui sont toujours en train de rapporтер .	Jeg liker ikke elever som alltid driver og sladrer .
	3	Ce placement rapporte aujourd'hui environ 5 %.	Den plasseringen gir i dag en avkastning på ca. 5 %.
	4	(jur.) Il ne peut pas rapporтер ⁴⁴² la décision prise.	Han kan ikke oppheve vedtaket som er fattet.
	5	Tu dois éviter tout ce qui peut te rapporтер des ennuis.	Du bør unngå alt som kan gi (el. volde) deg bekymringer.
	6	Le chien de chasse rapporte le gibier.	Jakthunden apporterer viltet.
	7	Cela peut rapporтер gros .	Det kan være svært innbringende .
	8	Je vous prie de me rapporтер le livre que je vous ai prêté.	Jeg ber deg om å levere tilbake boken som jeg lånte deg.
	9	Que rapporтер de Barcelone ?	Hva skal man kjøpe med seg fra Barcelona?
	10	J'ai promis de rapporтер une réponse.	Jeg har lovet å komme med et svar.
	11	(refl.) Souligner dans le texte tout ce qui se rapporte au thème de l'écologie.	Understrek i teksten alt som har med økologi å gjøre .

⁴⁴¹ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *rapporter* har dessuten mange andre betydninger der det må gjengis med ulike ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁴² Denne betydningen er spesiell for juridiske sammenhenger. I allmennspråket ville man bruke verbet 'annuler'.

	12	(refl.) Je m'en rapporte à vous pour le prix.	Jeg stoler på deg når det gjelder prisen.
	13	Le dialogue est rappor��t�� en discours direct.	Dialogen er gjengitt i direkte tale.

REALISERE / RÉALISER⁴⁴³

I No. = fr.	1	Hun tok opp banklån for �� realisere drømmen sin.	Elle a contract�� un pr��t pour réaliser son r��ve.
	2	(merk.) Han vil selge huset for �� realisere sine eiendeler.	Il veut vendre la maison pour réaliser ses biens.
	3	(refl.) De unge ��nsker �� realisere seg selv.	Les jeunes désirent se réaliser .
II No. �� fr.			
III Fr. �� no.	4	Qui a réalisé ce film ?	Hvem har regissert (el. laget) denne filmen?
	5	Les élèves ont réalisé un projet vidéo.	Elevene har gjennomf��rt et videoprosjekt.
	6	Je n'avais pas réalisé qu'il s'agissait là d'une spécificité française.	Jeg hadde ikke forst��tt at det dreide seg om en fransk s��regenhet.

REELL / RÉEL⁴⁴⁴

I No. = fr.	1	Det har ikke v��rt noen reell fremgang ang��ende n��kkelsp��rsm��let.	Il n'y a pas eu de progrès réel concernant la question clef.
	2	En litter��r person er ikke det samme som en reell person.	Un personnage littéraire n'est pas la même chose qu'une personne réelle .
	3	(mat.) Man kan samle alle rasjonale og irrasjonale tall under betegnelsen reelle tall.	On peut rassembler les nombres rationnels et irrationnels sous le terme de nombres réels .
II No. �� fr.	4	Tror du han har reelle (el. ��rlige) hensikter?	Tu crois qu'il a des intentions honn��tes ?
III Fr. �� no.	5	On a vu une ��nelle am��lioration des conditions de vie dans ce pays.	Man har sett en klar forbedring av levekårene i landet.
	6	(jur.) Le droit d'acc��s est un droit	Adkomstretten er en tinglig rettighet.

⁴⁴³ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *réaliser* brukes også i noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁴⁴ Merk foranstilling av det franske adjektivet i betydningen 'klar'. (Jf. eks. 5) (Det franske adjektivet *réel* brukes også som fagterm på en del områder som ikke er nevnt her.)

	réel.	
7	Il a donné de fausses informations sur des faits réels .	Han har gitt uriktige opplysninger om faktiske forhold.
8	J'éprouve un réel plaisir à jouer de la musique.	Jeg føler en ekte glede ved å spille musikk.
9	(merk.) Quel est le taux d'intérêt réel dans ce cas ?	Hva er realrenten i dette tilfellet?
10	Le temps réel qu'il a fallu pour y aller était six heures.	Den faktiske tiden det tok å kjøre dit var seks timer.

REFERANSE / RÉFÉRENCE⁴⁴⁵

I No. = fr.	1	(fl.) Det er en seriøs kandidat, som har gode referanser .	C'est un candidat sérieux, qui a de bonnes références .
	2	(språkv.) Man må skille mellom et ordets betydning og dets referanse .	Il faut faire la distinction entre le sens d'un mot et son référent .
	3	Hva er ditt referansenummer ?	Quel est votre numéro de référence ?
	4	Det er et uunnværlig referanseverk .	C'est un ouvrage de référence indispensable.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Elle a donné les références dans des notes en bas de page.	Hun har angitt henvisningene i fotnoter.
	6	À quoi fait-il référence ?	Hva refererer han til ?
	7	Vous devez joindre une lettre de référence de votre professeur d'anglais.	Du må legge ved en attest fra engelsklæreren din.
	8	Les sujets des examens sont établis par référence au programme.	Eksamensoppgavene lages ut fra (el. med utgangspunkt i) pensum.

⁴⁴⁵ De to ordene har noen betydninger felles, bl.a. i sammensetninger. (Jf. I) Det franske ordet *référence* har også noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

REFERERE / RÉFÉRER⁴⁴⁶

I No. = fr.	1	Jeg refererer (el. <i>henviser</i>) til definisjonen i le <i>Petit Robert</i> .	(refl.) Je me réfère à la définition du <i>Petit Robert</i> .
	2	(språkv.) Vi vet alle hva dette ordet refererer til.	Nous savons tous à quoi (se) réfère (el. renvoie) ce mot.
	3	(refl.) Dette refererer seg til avtalen av 2008.	Ceci se réfère à (el. concerne, porte sur) l'accord de 2008.
II No. ≠ fr.	4	Journalisten refererer bare det som ble sagt.	Le journaliste ne fait que rapporther (el. répéter) ce qui a été dit.
	5	Å referere hele talen er umulig.	Résumer (el. Rapporter) le discours dans sa totalité est impossible.
	6	Jeg refererer (el. <i>viser</i>) til min bok om dette emnet.	Je renvoie à mon livre sur ce sujet.
III Fr. ≠ no.	7	J'en réfère à mon avocat.	Jeg overlater saken til min advokat.

REFUGE / REFUGE⁴⁴⁷

I No. = fr.	1	Tidligere var det en refuge foran rundkjøringen.	Avant, il y avait un refuge devant le rond-point.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Ils ont traversé la frontière pour chercher refuge en lieu sûr.	De gikk over grensen for å søke tilflukt på et sikkert sted.
	3	Leur maison est le refuge de tous les malheureux.	Huset deres er et tilfluktsted for alle ulykkelige.
	4	Tu es mon seul refuge .	Du er min eneste støtte .
	5	L'immobilier est un investissement refuge .	Eiendom er en sikker investering.
	6	Nous avons passé la nuit dans un petit refuge de montagne .	Vi tilbrakte natten i en liten fjellhytte .

⁴⁴⁶ De to verbene har flere betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *referere* må noen ganger gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske uttrykket *en référer* à har en spesiell betydning. (Jf. III)

⁴⁴⁷ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *refuge* har en del andre betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III) Det kan bl.a. brukes om personer. (Jf. eks. 4)

REGI / RÉGIE⁴⁴⁸

I No. = fr.	1	(teater, film, tv) Hun hadde ansvaret for den tekniske regien .	Elle était responsable de la régie .
II No. ≠ fr.	2	Foretrekker du at sykehjem drives i offentlig eller privat regi ?	Vous préférez que les maisons de santé soient gérées par l' administration publique ou par des sociétés privées ?
	3	Hvem hadde regien for forestillingen?	Qui était en charge de la mise en scène du spectacle ?
III Fr. ≠ no.	4	(adm.) Le nombre des régies communales a augmenté.	Antallet kommunale foretak har økt.
	5	(adm.) Renault est une régie d'Etat .	Renault er en statsbedrift (el. et statsforetak).

REGIME / RÉGIME⁴⁴⁹

I No. = fr.	1	Vet du hva som menes med det gamle regime i Frankrike?	Tu sais ce qu'on entend par l'Ancien Régime en France ?
	2	Tibet var underlagt et fôydalt regime før den kinesiske koloniseringen.	Le Tibet était soumis à un régime féodal avant la colonisation chinoise.
	3	Man ønsker et liberalt regime for hva slags ytringer som skal være tillatt.	On souhaite un régime libéral (el. des règles libérales) en matière de liberté d'expression.
	4	Hva synes du om det nye skatteregimet for rederiene?	Que pensez-vous du nouveau régime fiscal pour les compagnies maritimes ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Je suis au régime.	(refl.) Jeg slanker meg .
	6	L'usine tourne à plein régime .	Fabrikken går så det suser .
	7	(språkv.) La préposition précède un groupe nominal qu'on appelle régime de la préposition.	Preposisjonen står foran en substantivgruppe som kalles styrelse for preposisjonen.
	8	Le ventilateur fait du bruit même avec un regime ralenti.	Viftene bråker selv ved lavt turtall .
	9	Je vais probablement être obligée de faire un régime sans sel.	Jeg blir sannsynligvis nødt til å følge en diett uten salt.
	10	Avez-vous choisi un régime	Har dere valgt en spesiell ektepakkt ?

⁴⁴⁸ Det er bare i en spesiell sammenheng at de to ordene kan brukes i samme betydning, og på norsk må man da tilføye adjektivet 'tekniske'. (Jf. I) Det norske ordet *regi* må ellers gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) (Sammenlign eks. 1 og 3.) I adm. språk gjengis det franske ordet *régie* med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁴⁹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *régime* brukes i en rekke ulike betydninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

		matrimonial particulier ?	
	11	Le régime des précipitations varie généralement d'une année à l'autre.	Nedbørsmengden varierer vanligvis fra et år til det neste.
	12	Vous devez changer votre régime de vie .	Du bør forandre ditt levesett .

REGISSØR / RÉGISSEUR⁴⁵⁰

I No. = fr.	1	(film, teater) Han er en mycket dyktig teknisk regissör .	C'est un régisseur très compétent.
II No. ≠ fr.	2	(film, teater) Hvem blir regissør for filmen/stykket?	Qui sera le réalisateur (el. metteur en scène) du film/de la pièce ?
	4	(tv, film) Il est régisseur (el. technicien) (de) plateau du spectacle.	Han er teknisk ansvarlig for forestillingen.
III Fr. ≠ no.	3	Cet homme était le régisseur de la propriété.	Denne mannen var forpakter av eiendommen.

REGISTER / REGISTRE⁴⁵¹

I No. = fr.	1	Sekretæren fører et register over foreningens medlemmer.	Le secrétaire tient un registre de tous les membres de l'association.
	2	(mus.) Han synger veldig bra i det høye registeret .	Il chante très bien dans le registre haut (el. élevé).
	3	(språkv.) Boken er skrevet i et høytidelig register (el. stilnivå).	Le livre est écrit dans un registre (el. style, niveau de langue) soutenu.
	4	Du skal oppgi etternavnet slik det er oppført i folkeregisteret .	Vous devez inscrire le nom de famille tel qu'il figure dans le registre d'état civil .
	5	De har valgt å ikke registrere seg i foretaksregisteret .	Ils ont choisi de ne pas s'inscrire dans le registre du commerce et des sociétés (el. RCS).
I No. ≠ fr.	6	Slå opp i registeret hvis du ønsker å finne et spesielt ord eller uttrykk!	Consulter l' index si vous désirez trouver un mot ou une expression particuliers !
	7	(overf.) Han spilte på hele sitt register for å overbevise meg.	Il a déployé tout son charme pour me convaincre.
III	8	Il a oublié de signer le registre de	Han har glemt å undertegne

⁴⁵⁰ Det er bare i sammensetningen *teknisk regissør* at de to ordene har felles betydning. I andre sammenhenger gjengis det norske ordet *regissør* oftest med ‘réalisateur’ i filmsammenheng, men oftest med ‘metteur en scène’ i teatersammenheng. (Jf. II) Sammensetningen *régisseur (de) spectacle* gjengis med et annet uttrykk på norsk. (Jf. III)

⁴⁵¹ De to ordene har flere betydninger felles. (Jf. I) I noen tilfeller må det norske ordet *register* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet inngår i en del sammensetninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

Fr. ≠ no.		comptabilité.	regnskapsprotokollen.
	9	Un registre de condoléances a été ouvert à l'hôtel de ville.	En kondolanseprotokoll er lagt frem på rådhuset.
	10	La Tapisserie de Bayeux est inscrite au registre de la mémoire du monde de l'Unesco.	Bayeux-teppet er oppført på UNESCOs verdensarvliste .

REGISTRERE / ENREGISTERER⁴⁵²

I No. = fr.	1	Hvor mye koster det å registrere (el. sjekke inn) bagasjen?	Cela coûte combien de faire enregistrer les bagages ?
	2	I år kan man registrere en prisøkning på 4 %.	Cette année, on enregistre une hausse des prix de 4 %.
	3	Seismografen har registrert rystelser.	Le sismographe enregistre des secousses.
II No. ≠ fr.	4	Bilen er registrert i Trondheim.	La voiture a été immatriculée à Trondheim.
	5	Vi registerer at du ikke har slettet oss fra adresselisten.	Nous constatons que vous ne nous avez pas retirés de votre liste d'adresses.
	6	(refl.) Har du registrert deg som student?	Vous vous êtes inscrit comme étudiant ?
	7	Det dreier seg om et registrert varemerke .	Il s'agit d'une marque déposée .
III Fr. ≠ no.	8	J' enregistre .	Jeg hører hva du sier .
	9	C'est en 2008 qu'il a enregistré son premier CD.	Det var i 2008 at han spilte inn sin første CD.
	10	J'ai enregistré l'émission sur DVD.	Jeg har tatt opp programmet på DVD.
	11	Ce mot n'a pas été enregistré dans le dictionnaire.	Det ordet er ikke tatt med i ordboken.

⁴⁵² Det franske verbet finnes ikke uten prefikset *en-*. De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) I en del tilfeller må det norske ordet *registrere* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *enregister* gjengis i noen sammenhenger med andre ord på norsk. (Jf. III)

REGULÆR / RÉGULIER⁴⁵³

I No. = fr.	1	(mat.) Vil du lage et regulært polygon?	Vous voulez tracer un polygone régulier ?
	2	De har sendt regulære tropper inn i landet for å støtte frigjøringshæren.	Ils ont envoyé des troupes régulières dans le pays pour soutenir l'armée de libération.
II No. ≠ fr.	3	Det dreier seg om et regulært tyveri.	Il s'agit d'un vol pur et simple .
III Fr. ≠ no.	4	Il faut être régulier dans son travail.	Man må arbeide jevnt .
	5	Cette ratification doit être régulière .	Denne ratifiseringen (el. godkjennelsen) må følge spillereglene .
	6	Tu dois manger à des heures régulières .	Du må spise til faste tider.
	7	Il avait encore un pouls régulier .	Han hadde fremdeles regelmessig puls.
	8	Ils ont réservé une centaine de places sur le train régulier Mulhouse-Paris.	De har reservert ca. hundre plasser på det vanlige (el. ordinære) toget fra Mulhouse til Paris.
	9	(språkv.) <i>Donner</i> est un verbe régulier .	<i>Donner</i> er et regelrett (el. regelmessig) verb.
	10	Il mène une vie régulière .	Han lever et velordnet liv.
	11	Elle a un visage régulier .	Hun har et regelmessig ansikt.
	12	Les moines font partie du clergé régulier .	Munkene tilhører ordensgeistligheten .

REKTOR / RECTEUR⁴⁵⁴

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han er rektor på en barneskole.	Il est directeur d'une école primaire.
	2	Han er rektor på en ungdomsskole.	Il est principal (el. directeur) d'un collège.
	3	Hvem er rektor på universitetet i Caen?	Qui est le président de l'Université de Caen ?
	4	Han er rektor på en videregående skole.	Il est proviseur d'un lycée.

⁴⁵³ De to adjektivene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet må i visse tilfeller gjengis med et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet gjengis i forskjellige sammenhenger med ulike ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁵⁴ De to ordene har ingen felles betydninger. Det norske ordet *rektor* gjengis med ulike ord på fransk, avhengig av hvilket skoleslag det dreier seg om. (Jf. II) Det franske ordet har helt andre betydninger, og gjengis med ulike ord på norsk. (Jf. III)

III Fr. ≠ no.	5	Il est recteur de la mosquée de Bergen.	Han er forstander i moskeen i Bergen.
	6	Il est recteur de l'académie de Bordeaux.	Han er utdanningsdirektør i Bordeaux.

REKVISITT / RÉQUISIT⁴⁵⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Klovnens hadde mange rekvisitter for å få oss til å le.	Le clown avait de nombreux accessoires pour nous faire rire.
III Fr. ≠ no.	2	Quels sont les réquisits de la méthode inductive ?	Hva er kravene til den induktive metoden ?

RELÉ / RELAIS⁴⁵⁶

I No. = fr.	1	(tek.) Du må sjekke reléet til viften.	Tu dois vérifier le relais du ventilateur.
	2	Man hadde opprettet en radiolinje med sju reléstasjoner mellom Bardufoss og Kautokeino.	On avait établi une ligne radio avec sept postes de relais entre Bardufoss et Kautokeino.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Nous avons passé la nuit dans un relais calme et sympathique.	Vi tilbrakte natten på et rolig og hyggelig hotell .
	4	(overf.) Nous devons donner le relais aux jeunes.	Vi bør overlate stafettpinnen til de unge.
	5	Ils ont remporté le relais 4 x 100 mètres.	De vant 4 x 100 meter stafett .
	6	Si vous avez des questions précises, je peux servir de relais .	Hvis dere har presise spørsmål, kan jeg være mellommann .
	7	La route a pris le relais du rail pour le transport de marchandises.	Veien har overtatt for toget når det gjelder varetransport.
	8	Il vit dans un relais de chasse au milieu des bois.	Han bor i en jakhytte langt inne i skogen.
	9	Que pensez-vous du travail par relais ?	Hva synes du om skiftarbeid ?

⁴⁵⁵ De to ordene har ingen felles betydninger. Det norske ordet har en konkret betydning (jf. II), mens det franske ordet har en abstrakt betydning (jf. III).

⁴⁵⁶ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *relais* brukes i ulike sammenhenger, der det gjengis med forskjellig ord på norsk. (Jf. III)

RENTÉ / RENTE⁴⁵⁷

I No. = fr.	1	Denne rike pensjonisten lever av sine renter .	Ce riche retraité vit de ses rentes .
	2	Livrente er en langsiktig spareform.	La rente viagère est une forme d'épargne à long terme.
II No. ≠ fr.	3	Hva er renten på boliglånet ditt?	Quel est le taux d'intérêt de ton prêt immobilier ?
	4	Jeg har tatt opp et lån med flytende rente .	J'ai souscrit un prêt à taux variable.
	5	(overf.) Nå vil jeg gi ham igjen med renter .	Maintenant, je veux lui rendre la monnaie de sa pièce .
	6	Hun har et lån til 7 % rente .	Elle a un emprunt à 7 % d' intérêt .
III Fr. ≠ no.	7	L'argent était placé dans des rentes sur l'État .	Pengene var plassert i statsobligasjoner .
	8	D'une certaine manière, la France jouit d'une rente de situation .	På en måte nyter Frankrike fordelene av en gunstig situasjon .

REPETERE / RÉPÉTER⁴⁵⁸

I No. = fr.	1	Kan du repetere (el. gjenta) ⁴⁵⁹ spørsmålet?	Tu peux répéter la question ?
	2	(refl.) Kan man si at historien repeterer (el. gjentar) ⁴⁶⁰ seg?	Peut-on dire que l'histoire se répète ?
II No. ≠ fr.	3	Den uken var vi nødt til å repetere hele pensum.	Cette semaine-là, nous avons dû réviser tout notre programme.
III Fr. ≠ no.	4	Les cinq acteurs ont répété (la pièce) pendant un an et demi.	De fem skuespillerne har øvd (på stykket) i ett og et halvt år.
	5	Je te l'ai répété cent fois.	Jeg har sagt det til deg hundre ganger.
	6	Il a failli répéter un secret très important.	Han var nær ved å fortelle (el. røpe) en svært viktig hemmelighet.
	7	(refl.) Je ne veux pas passer pour quelqu'un qui se répète .	Jeg vil ikke bli sett på som en som gjentar seg (selv).

⁴⁵⁷ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Men det norske ordet *rente* gjengis oftest med (*taux d'intérêt*). (Jf. II) Det franske ordet *rente* brukes også i sammenhenger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁵⁸ De to ordene brukes i visse tilfeller med felles betydning. (Jf. I) I én bestemt sammenheng må det norske verbet *repetere* gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *répéter* gjengis i en del sammenhenger med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁵⁹ Verbet 'gjenta' er langt vanligere på norsk enn *repetere* her.

⁴⁶⁰ Verbet 'gjenta' er langt vanligere på norsk enn *repetere* her.

REPETISJON / RÉPÉTITION⁴⁶¹

I No. = fr.	1	Det var for mye repetisjon (el. gjentakelse) av de samme melodiske temaene.	Il y avait trop de répétitions des mêmes thèmes mélodiques.
II No. ≠ fr.	2	Øvelsene var nyttige til repetisjon av pensum.	Les exercices étaient utiles pour la révision du programme.
	3	Han ble kalt inn på repetisjonsøvelse (el. rep).	Il a été appelé pour une période d'instruction .
III Fr. ≠ no.	4	La chorale était en répétition jeudi soir.	Koret hadde øvelse torsdag kveld.
	5	Quelles mesures permettront d'éviter la répétition d'un tel accident ?	Hvilke tiltak vil gjøre det mulig å unngå at en slik ulykke skjer igjen ?
	6	Dans le secteur public, il y a eu des grèves à répétition .	I offentlig sektor har det vært gjentatte (el. endeløse) streiker.
	7	Depuis plusieurs mois, je fais des rhumes à répétition .	I flere måneder har jeg hatt den ene forkjølelsen etter den andre .
	8	Samedi, la première répétition en costume aura lieu.	På lørdag vil den første kostymeproven finne sted.

RESEPSJON / RÉCEPTION⁴⁶²

I No. = fr.	1	Kommunen arrangerte en resepsjon (el. mottakelse) i rådhuset.	La municipalité a organisé une réception à l'hôtel de ville.
	2	Ved ankomst skal dere melde dere i resepsjonen .	Dès votre arrivée, vous devez vous présenter à la réception .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	J'accuse réception de la convocation.	Jeg bekrefter å ha mottatt innkallingen.
	4	Ils sont venus protester contre la réception d'un homme qui mène une guerre parmi les plus atroces qui soient.	De er kommet for å protestere mot at man tar imot (el. ønsker velkommen) en mann som fører en av de verste krigene som finnes.
	5	(om radio, tv) Il est agacé par la mauvaise réception pour certaines chaînes.	Han er irritert over de dårlige mottakerforholdene for visse kanaler.
	6	Le nouveau membre élu doit	Det nyvalgte medlemmet må holde en

⁴⁶¹ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det norske ordet *repetisjon* må i én sammenheng gjengis med ‘révision’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *répétition* må ofte gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

⁴⁶² De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet brukes også i en del sammenhenger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

		prononcer un discours de réception .	tiltredelsestale.
--	--	---	--------------------------

RESEPT / RECETTE⁴⁶³

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Legen ga meg en recept på smertestillende piller.	Le médecin m'a donné une ordonnance de comprimés analgésiques (el. anti-douleur).
III Fr. ≠ no.	2	Je collectionne les recettes (de cuisine).	Jeg samler på (mat)oppskrifter.
	3	(overf.) Quelle est la recette pour réussir dans cette branche ?	Hva er oppkaffen for å lykkes i denne bransjen?
	4	Le thème a fait recette pendant près de deux ans.	Temaet har vært kjempepopulært i nesten to år.
	5	On doit pouvoir prévoir les recettes et les dépenses des prochains mois.	Man bør kunne forutsi inntektene og utgiftene for de nærmeste månedene.
	6	La recette des finances se trouve en plein centre-ville.	Kemnerkontoret ligger midt i sentrum.
	7	Ces mesures visent à accroître les recettes fiscales de l'Etat.	Disse tiltakene har til hensikt å øke statens skatteinntekter .
	8	L'artiste aura 40 % de la recette nette .	Kunstneren får 40 % av overskuddet .
	9	Les recettes de publicité diminuent.	Annonseinntektene går ned.

RESERVASJON / RÉSERVATION⁴⁶⁴

I No. = fr.	1	Når vil dere kunne bekrefte reservasjonen (el. bestillingen) ⁴⁶⁵ min?	Quand pourrez-vous confirmer ma réservation ?
	2	(økon.) Har du signert en reservasjonskontrakt ?	Avez-vous signé un contrat de réservation ?
II No. ≠ fr.	3	I denne kontrakten har han tatt flere reservasjoner (el. forbehold).	Dans ce contrat, il a fait plusieurs réserves .

⁴⁶³ De to ordene brukes normalt ikke i samme betydning. Om legereseppt gjengis det norske ordet *recept* med ‘ordonnance’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *recette* har flere ulike betydninger, og gjengis med forskjellige ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁶⁴ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *reservasjon* må i noen sammenhenger gjengis på fransk med ‘réserve’. (Jf. III)

⁴⁶⁵ Ordet ‘bestilling’ er langt vanligere på norsk enn *reservasjon* i denne betydningen.

III Fr. ≠ no.			
------------------	--	--	--

RESERVERE / RÉSERVER⁴⁶⁶

I No. = fr.	1	Jeg ville gjerne (få) reservere (el. bestille) et bord for fire til kl. 20.	Je voudrais réserver (el. retenir) une table pour quatre à 20 h.
II No. ≠ fr.	2	(refl.) Man kan reservere seg mot visse punkter i avtalen.	On peut émettre (el. faire) des réserves sur certains points de la convention.
III Fr. ≠ no.	3	On leur a réservé un accueil chaleureux.	De fikk en varm velkomst (el. ble varmt mottatt).
	4	Je préfère réserver le meilleur pour la fin.	Jeg foretrekker å spare det beste til slutt.
	5	Ils n'ont aucune angoisse du sort qui leur est réservé .	De har ingen angst for den skjebnen som venter dem.
	6	(refl.) Il a préféré se réserver pour la finale du 100 m dos.	Han foretrak å spare (på) kretene til finalen i 100 meter rygg.
	7	(refl.) Le site se réserve le droit de changer les tarifs.	Nettstedet forbeholder seg retten til å endre prisene.

RESPONS / RÉPONSE⁴⁶⁷

I No. = fr.	1	De har ikke fått noen negativ respons .	Ils n'ont pas eu de réponse négative (el. de réactions négatives).
	2	Det er ingen sammenheng mellom muskelrespons og sykdommer som påvirker indre organer.	Il n'y a aucun rapport entre la réponse musculaire et les maladies qui influencent les organes intérieurs.
II No. ≠ fr.	3	Filmen har hatt en enorm respons .	Le film a reçu un accueil impressionnant (el. au-dessus de toute attente).
III Fr. ≠ no.	4	Les réponses des élèves sont parfois surprenantes.	Elevenes svar er noen ganger overraskende.
	5	Il a réponse à tout.	Han har svar på alt.
	6	Quelle est la réponse du jury ?	Hva er juryens dom ?
	7	Vous êtes prié de nous retourner le schéma rempli dans l' enveloppe -	Vennligst returner utfylt skjema i vedlagte svarkonvolutt .

⁴⁶⁶ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Brukt refleksivt må det norske ordet gjengis med et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet har flere betydninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁶⁷ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) NB! Det norske ordet *respons* må i en bestemt betydning gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *réponse* gjengis i en del sammenhenger med andre ord på norsk. (Jf. III)

		réponse ci-jointe.	
	8	Comment mesurer le temps de réponse d'un jeu vidéo ?	Hvordan kan man måle responstiden i et video spill?

RESTAURERE / RESTAURER⁴⁶⁸

I No. = fr.	1	Målet vårt er å restaurere kirken/maleriet.	Notre but est de restaurer l'église/le tableau.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Comment restaurer un fichier effacé par erreur ?	Hvordan kan man gjenopprette en fil som er slettet ved en feiltakelse?
	3	Elle a commencé à restaurer ses forces.	Hun har begynt å få kreftene tilbake .
	4	Comment avez-vous fait pour restaurer les invités ?	Hvordan gjorde dere det med å servere gjestene mat ?
	5	Il a été accusé de vouloir restaurer la monarchie.	Han ble anklaget for å ville gjeninnføre monarkiet.
	6	Il importe de restaurer la paix.	Det er viktig å gjenopprette freden.
	7	(refl.) C'est un endroit sympathique pour se restaurer .	Det er et hyggelig sted å spise .

⁴⁶⁸ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *restaurer* har også flere andre betydninger, der det må gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

RETRETT / RETRAITE⁴⁶⁹

I No. = fr.	1	I 1812 deltok han i den franske hærrens retrett (el. tilbaketrekning).	En 1812, il a participé à la retraite de l'armée française.
	2	(mil.) (også fig.) Det var for sent å blåse til retrett .	Il était trop tard pour sonner (el. battre) la retraite .
	3	Regjeringen gjorde retrett i den saken.	Le gouvernement a battu en retraite dans cette affaire.
II No. ≠ fr.	4	De har tilbudt ham en retrettstilling .	On lui a offert un placard doré (el. poste de tout repos).
III Fr. ≠ no.	5	Il n'a pas les moyens de vivre avec sa petite retraite .	Han har ikke muligheter for å leve på sin lille pensjon .
	6	Notre hôtel est la parfaite retraite .	Vårt hotell er et perfekt retrettsted .
	7	Les Français ne veulent pas de la retraite à 70 ans.	Franskmenn ønsker ikke en pensjonsalder på 70 år.
	8	Elle a pris sa retraite .	Hun har gått av .
	9	Elle a pris une retraite anticipée .	Hun har førtidspensjonert seg.
	10	La fête a débuté par une retraite aux flambeaux le 13 juillet au soir.	Festen begynte med et fakkeltog om kvelden den 13. juli.
	12	Je voudrais souscrire une assurance-retraite .	Jeg vil gjerne tegne en pensjonsforsikring .
	13	L' épargne retraite est pour l'instant loin de couvrir les besoins des futurs retraités.	Pensjonssparing er for øyeblikket langt fra å dekke de fremtidige pensjonistenes behov.
	14	Cela m'intéresserait de travailler dans une maison de retraite .	Jeg er interessert i å arbeide på et aldershjem .

⁴⁶⁹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *retraite* brukes også i flere betydninger der det gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

REVERS / REVERS⁴⁷⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Du må sette bilen i revers!	Tu dois passer en marche arrière !
III Fr. ≠ no.	2	(fig.) Le revers de la médaille, c'est que j'ai très peu de temps pour moi.	Baksiden av medaljen er at jeg har veldig liten tid for meg selv.
	3	Je n'aime pas les pantalons à revers .	Jeg liker ikke bukser med oppbrett .
	4	Il portait une veste noire à revers .	Han hadde på seg en svart jakke med slag .
	5	(i tennis o.l.) Il a un revers formidable.	Han har en fantastisk backhand .
	6	Il a essuyé de cruels revers (de fortune).	Han har vært igjennom noen grusomme prøvelser .
	7	Cette clause spéciale se trouvait sur le revers de la feuille.	Denne spesielle klausulen sto på baksiden av arket.
	8	Frapp avec le revers de la main est interdit.	Å slå med håndbaken er forbudt.

REVY / REVUE⁴⁷¹

I No. = fr.	1	De har nettopp startet en litterær revy (el. et litterært tidsskrift) ⁴⁷² .	Ils viennent de créer une revue littéraire.
	2	Hun lar livet passere revy .	Elle passe sa vie en revue .
	3	Han har skrevet denne teksten til en revyvise .	Il a écrit ces paroles pour une chanson de revue .
II No. ≠ fr.	4	Han er skuespiller i en revy .	Il est acteur dans un spectacle de variétés .
	5	Hun kunne ha god lyst til å gjøre karriere på et revyteater .	Elle aimerait bien faire carrière dans le music-hall .
III Fr. ≠ no.	6	Ils vont passer en revue la liste des avantages et inconvénients.	De skal gå igjennom listen over fordeler og ulemper.
	7	Le général a passé les troupes en revue .	Generalen inspiserte troppene.
	8	Voici la revue de presse de la semaine.	Her er ukens nyhetsoversikt .

⁴⁷⁰ De to ordene har ingen felles betydning. Det franske ordet *revers* har flere ulike betydninger som må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁷¹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *revy* må i noen sammenhenger oversettes med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *revue* inngår i ulike sammensetninger der det gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

⁴⁷² 'Tidsskrift' er langt vanligere enn *revy* i denne betydningen.

ROMANSE / ROMANCE⁴⁷³

I No. = fr.	1	(mus.) Jeg elsker Schumanns romanser .	J'adore les romances de Schumann.
II No. ≠ fr.	2	Det gikk rykter om at de hadde hatt en romanse .	Des rumeurs couraient qu'ils avaient eu une aventure (amoureuse) .
III Fr. ≠ no.			

ROSIN / RAISIN⁴⁷⁴

I No. = fr.	1	Her er en god oppskrift på rosinbrød .	Voici une bonne recette de pain aux raisins .
II No. ≠ fr.	2	(overf.) Dette er rosinen i pølsen .	Voici la cerise sur le gâteau .
III Fr. ≠ no.	3	J'ai acheté du raisin (el. des raisins).	Jeg har kjøpt druer .
	4	Je n'aime pas les raisins secs .	Jeg liker ikke rosiner .
	5	Tu enlèves les pépins de raisin .	Du tar ut druesteinene .

ROUGE / ROUGE⁴⁷⁵

I No. = fr.	1	Hun har lagt rouge på kinnene.	Elle s'est mis du rouge sur les joues.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Les feux piétons sont verts quand les voitures sont au rouge .	Fotgjengerne har grønt lys når bilene har rødt lys .
	3	(overf.) L'entreprise est dans le rouge .	Bedriften er i faresonen (el. i en kritisk situasjon).
	4	Je ne trouve pas mon (bâton de) rouge à lèvres .	Jeg finner ikke leppestiften min.

⁴⁷³ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Brukt om et romantisk forhold må det norske ordet gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II)

⁴⁷⁴ Det er bare i enkelte sammensetninger at de to ordene brukes med felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *raisin* betyr vanligvis 'drue'. Om rosiner brukes sammensetningen *raisins secs*. (Jf. III)

⁴⁷⁵ Her er det bare substantivet *rouge* som er tatt med. (Adjektivet *rouge* gjengis normalt med 'rød' på norsk.) De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *rouge* brukes i ulike betydninger, der det må gjengis med forskjellige uttrykk på norsk. (Jf. III)

RUTE / ROUTE⁴⁷⁶

I No. = fr.	1	Båten har forandret rute .	Le bateau a changé de route .
	2	En viktig del av silkeruten (el. silkeveien) ⁴⁷⁷ gikk der.	Une partie importante de la Route de la soie passait par là.
II No. ≠ fr.	3	Toget er i rute .	Le train est à l' heure .
	4	Hvordan vil du legge opp ruten for reisen?	Quel itinéraire vas-tu adopter pour ce voyage ?
	5	Selskapet har startet en ny rute Bergen – Paris.	La compagnie a ouvert une nouvelle ligne Bergen – Paris.
III Fr. ≠ no.	6	Bonne route !	God tur !
	7	(overf.) Nos routes se sont croisées.	Våre veier har krysset hverandre.
	8	En route !	Avsted (el. Kjør, Fremad marsj)!
	9	Quelle route choisir ?	Hvilken vei skal vi ta?
	10	Avez-vous changé d'avis en (cours de) route ?	Har dere skiftet mening underveis ?
	11	Je dois me mettre en route .	Jeg må gi meg i vei (el. dra av gårde).
	12	Le vaisseau a fait route vers le nord.	Skipet satte kursen mot nord.
	13	Il a fait de la route pour venir nous voir.	Han har kjørt langt for å komme og besøke oss.
	14	(overf.) Le parti a fait fausse route .	Partiet har gått feil frem (el. grepet saken galt an).
	15	Plusieurs pays ont mis en route des actions de ce type.	Flere land har satt i gang den typen aksjoner.
	16	Je suis arrivé à Toulouse par la route .	Jeg kom til Toulouse med bil .
	17	(overf.) Tu es sur la bonne route .	Du er på rett vei (el. spor).
	18	Demandez au vendeur si la voiture tient la route !	Spør selgeren om bilen ligger godt på veien (el. har godt veigrep)!
	19	(overf.) Ce projet ne tient pas la route .	Dette prosjektet holder ikke (mål) .
	20	Prendre la route nationale 83 en direction de Strasbourg !	Ta riksvei 83 i retning Strasbourg!
	21	Il y a eu un accident de la route .	Det har vært en trafikkulykke .

⁴⁷⁶ Det norske ordet *rute* i betydningen ‘vindusrute’ o.l. tas ikke med her, da det har et helt annet opphav.De to ordene som behandles her, har én felles betydning. (Jf. I) I enkelte sammenhenger må det norske ordet *rute* gjengis med andre ord på fransk. (jf. II) Det franske ordet *route* inngår i ulike uttrykk der det må gjengis med forskjellige uttrykk på norsk. (Jf. III)⁴⁷⁷ ‘Silkeveien’ er langt vanligere enn ‘silkeruten’.

	22	Tu crois que tout le monde suit le code de la route ?	Tror du alle følger trafikkreglene ?
--	----	--	---

RUTINE / ROUTINE⁴⁷⁸

I No. = fr.	1	Dette er ren rutine fra norsk side.	Ceci n'est qu'une simple routine du côté norvégien.
II No. ≠ fr.	2	Klubben har rutine i å arrangere store turneringer.	Le club a l' habitude d'organiser de grands tournois.
	3	Treneren mangler rutine .	L'entraîneur manque de pratique .
III Fr. ≠ no.			

SAL / SALLE⁴⁷⁹

I No. = fr.	1	Da konserten sluttet, applauderte hele salen .	A la fin du concert, toute la salle applaudissait.
	2	Kveldene avsluttes med middag i festsalen .	La soirée se termine par un dîner dans la salle des fêtes .
	3	Det blir konsert i gym(nastikk)salen .	Il y aura un concert dans la salle de gym(nastique) .
	4	Kinosalen er nyoppusset.	La salle de cinéma vient d'être rénovée.
	5	Deputasjonen ble mottatt i tronsalen .	La députation a été accueillie dans la salle du trône .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	6	Le film sort en salle prochainement.	Filmen blir satt opp på kino snart.
	7	La télévision se trouve dans la salle à manger .	Tv-en står i spisestuen .
	8	Que s'est-il passé dans la salle d'accouchement ?	Hva skjedde på fødestuen ?
	9	(hos lege o.l.) Prendre place dans la salle d'attente !	Sett deg på venterommet (el. venteværelset)!
	10	L'appartement a une nouvelle salle de bains .	Leiligheten har nytt bad .
	11	Notre salle de classe est au premier étage.	Klasserommet vårt ligger i andre etasje.

⁴⁷⁸ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) I enkelte sammenhenger må det norske ordet *rutine* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II)

⁴⁷⁹ De to ordene brukes noen ganger i samme betydning, bl.a. i sammensetninger. (Jf. I) Det franske ordet *salle* må i en del sammenhenger gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	12	(på flyplass) Seuls les voyageurs munis d'un billet d'avion peuvent entrer dans la salle d'embarquement .	Bare reisende som har flybillett kan gå inn i avgangshallen .
	13	On nous refuse de manger dans la salle fumeur .	Vi får ikke lov til å spise på røkerommet .
	14	(på jernbanestasjon) Il était assis sur un banc dans la salle des pas perdus .	Han satt på en benk på venterommet (el. ventehallen).
	15	Elle est dans la salle de séjour (el. le séjour).	Hun er i stuen .
	16	Tout ce mobilier a été acheté en salle des ventes .	Hele dette møblementet er kjøpt på auksjon .

SALONG / SALON⁴⁸⁰

I No. = fr.	1	Forfatterne møttes i de litterære salongene .	Les auteurs se rencontraient dans les salons littéraires.
	2	Jeg har kjøpt sjampoen på en frisørsalong .	J'ai acheté le shampooing dans un salon de coiffure .
	3	Hotellet har en røkesalong hvor man kan se tv.	L'hôtel comporte une salon (el. salle) fumeur ⁴⁸¹ où l'on peut regarder la télévision.
	4	Hun drev en tesalong før de giftet seg.	Elle tenait un salon de thé avant leur mariage.
II No. ≠ fr.	5	Den gamle teatersalongen (el. teatersalen) ⁴⁸² er et perfekt sted for en slik konsert.	La vieille salle de théâtre est un endroit parfait pour un tel concert.
	6	Salongmøblementet er i perfekt stand.	L' ensemble de séjour est en parfait état.
III Fr. ≠ no.	7	Le Salon de l'automne de Paris réunira 450 exposants.	Høstutstillingen i Paris samler 450 utstillere.
	8	Qui organise le Salon du Livre de Lyon ?	Hvem organiserer bokmessen i Lyon?
	9	L'hôtel dispose d'un salon de réception pouvant accueillir jusque 250 personnes.	Hotellet har et selskapsrom som har plass til 250 personer.
	10	Comment aménager un salon-salle à manger ?	Hvordan skal man innrede en kombinert stue og spisestue ?

⁴⁸⁰ De to ordene, som begge oftest brukes i sammensetninger, har noen felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *salong* inngår i enkelte sammenhenger der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *salon* inngår også i en del sammenhenger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁸¹ ‘Salle fumeur’ er langt vanligere enn *salon fumeur*.

⁴⁸² Ordet ‘teatersal’ er langt vanligere enn *teatersalong*.

SANS / SENS⁴⁸³

I No. = fr.	1	Han har ikke kritisk/praktisk sans .	Il manque de sens (el. d'esprit critique/pratique).
	2	Jeg er overbevist om at alle har en sjette sans .	Je suis convaincu que tout le monde a un sixième sens .
	3	Det er et spørsmål om sunn sans .	C'est une question de bon sens .
	4	Bildet er en allegori over de fem sanser .	Le tableau est une allégorie des cinq sens .
	5	Han har ikke sans for humor.	Il n'a pas le sens de l'humour.
II No. ≠ fr.	6	Luktesansen min er nesten borte.	Mon odorat a presque disparu.
III Fr. ≠ no.	7	Ceci est le point crucial à mon sens (el. avis).	Dette er det viktigste punktet etter min mening .
	8	C'est absurde ! Cela n'a pas le sens commun.	Det er absurd! Det er ikke noen mening i det.
	9	Ces personnes n'ont pas de sens moral.	Disse folkene har ikke moralsk samvittighet .
	10	Tu connais le sens de ce mot ?	Kjenner du betydningen til dette ordet?
	11	La transplantation est nécessaire, en ce sens qu'il n'existe pas d'autre traitement.	Transplantasjonen er nødvendig i den forstand at det ikke finnes noen annen behandling.
	12	En (el. dans) un sens , tu as raison.	På én måte har du rett.
	13	Comment peut-on agir en dépit du bon sens ?	Hvordan kan man handle i strid med all sunn fornuft ?
	14	Quel est le sens de la vie ?	Hva er meningen med livet?
	15	Cela ne fait pas sens .	Det gir ikke mening .
	16	C'est un homme de bon sens .	Han er en fornuftig mann.
	17	A-t-il perdu le sens commun ?	Har han mistet dømmekraften ?
	18	Je ne l'ai pas précisé, car cela tombe sous le sens .	Jeg presiserte det ikke, for det er innlysende (el. opplagt).

⁴⁸³ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *sens* har også en del betydninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III) (Det finnes også et annet fransk ord *sens*, som betyr 'retning', men det blir ikke tatt med her.)

SEKK / SAC⁴⁸⁴

I No. = fr.	1	Produktene leveres i sekker på 10 kilo.	Les produits sont livrés en sacs de 10 kg.
	2	Ryggsekken din er for tung.	Ton sac à dos est trop lourd.
	3	Har du prøvd å løfte en sandsekk ?	Avez-vous essayé de soulever un sac de sable ?
	4	Byene oversvømmes av søppelsekker i plast.	Les villes sont envahies de sacs poubelle en plastique.
	5	Jeg har ikke lyst til å ta på meg en uformelig sekkekjole .	Je n'ai pas envie d'enfiler une robe sac informe.
	6	Hun organiserer et sekkeløp for barna.	Elle organise une course en sac pour les enfants.
II No. ≠ fr	7	(overf.) Han har kjøpt katten i sekken .	Il avait acheté chat en poche .
	8	(overf.) De vil ha både i pose og sekk .	Ils veulent le beurre et l'argent du beurre .
III Fr. ≠ no.	9	(overf.) L'affaire est dans le sac .	Saken er i boks .
	10	(overf.) Il a plus d'un tour dans son sac .	Han er slu .
	11	(overf.) Il ne faut pas mettre tout le monde dans le même sac .	Man må ikke skjære alle over én kam .
	12	(overf.) J'ai vidé mon sac en ce qui concerne cette affaire.	Jeg sa det jeg hadde å si om den saken.
	13	Je voudrais un sac à main en cuir noir.	Jeg ville gjerne ha en håndveske i svart skinn.
	14	(overf.) Tout le monde sait que c'est un sac à vin .	Alle vet at han er en drukkenbolt .
	15	Chacun apporte son sac de couchage .	Hver og én tar med seg sin sovepose .
	16	Je cherche un sac de sport .	Jeg er på utkikk etter en sportsbag .
	17	Le marchand m'a proposé un sac en papier .	Kjøpmannen tilbød meg en papirpose .
	18	La maison se trouve dans un cul-de-sac . ⁴⁸⁵	Huset ligger i en blindgate .
	19	(overf.) C'est un homme de sac et de corde .	Han er en kjeltring .

⁴⁸⁴ De to ordene har noen felles betydninger, bl.a.i sammensetninger, (Jf. I) I noen overførte uttrykk må det norske ordet *sekk* gjengis med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *sac* brukes dessuten i en rekke sammensetninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁸⁵ Ordet 'cul-de-sac' brukes også i overf. betydning.

SEKSJON / SECTION⁴⁸⁶

I No. = fr.	1	Juridisk seksjon (el. avdeling) ⁴⁸⁷ har tolv ansatte.	La section juridique compte douze employés.
	2	Jeg synes rytmeseksjonen i bandet låter bedre enn før.	Je trouve que la section rythmique du groupe sonne mieux qu'avant.
II No. ≠ fr.	3	Presiser i søknaden hvilken seksjon du ønsker å jobbe i!	Préciser dans votre demande dans quel département vous désirez travailler !
	4	Jeg selger en ny veggseksjon i eik.	Je vends un placard-étagère neuf en chêne.
III Fr. ≠ no.	5	Chaque section de ce livre traite d'un sujet différent.	Hver del av denne boken tar opp et eget emne.
	6	Elle a choisi la section littéraire.	Hun har valgt språklig studieretning (el. fordypning).
	7	Employez toujours des outils tranchants pour obtenir une section nette !	Bruk alltid skarpt verktøy for å få et rent kutt !
	8	La section d'infanterie a été réorganisée.	Infanteriavdelingen er blitt reorganisert.
	9	Il est le nouveau secrétaire de la section locale du parti.	Han er den nye sekretæren i partiets lokallag .
	10	Cette autoroute est considérée comme un des pires sections de route du monde.	Denne motorveien regnes som en av verdens verste veistrekninger .

SELEKSJON / SÉLECTION⁴⁸⁸

I No. = fr.	1	Du kjenner Darwins teori om naturlig seleksjon (el. utvalg)?	Tu connais la théorie de Darwin sur la sélection naturelle ?
	2	(språkv.) Den vertikale aksen kalles gjerne seleksjonsaksen .	L'axe vertical est souvent appelé l' axe de sélection .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	La sélection à l'université est déjà une réalité.	Begrenset opptak til universitetet er allerede en realitet.
	4	Comment imprimer une sélection d'une page web ?	Hvordan kan man skrive ut et utsnitt av en nettseite?
	5	Venez profiter de notre sélection du mois à tarif préférentiel.	Kom og nyt godt av månedens utvalgte til en fordelaktig pris.

⁴⁸⁶ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *seksjon* må i noen sammenhenger gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *section* har forskjellige betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁸⁷ Ordet 'avdeling' er vanligere enn *seksjon*' på norsk.

⁴⁸⁸ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *sélection* har også en del betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	6	Vous trouverez ici une sélection de vins faite par les meilleurs sommeliers.	Her vil dere finne et utvalg av viner som er gjort av de beste vinkelnerne.
	7	La partie écrite est avant tout une épreuve de sélection qui montre que le candidat possède les connaissances de base nécessaires.	Den skriftlige delen er hovedsakelig en (ut)silingsprøve som viser at kandidaten innehar de nødvendige basiskunnskaper.

SENSASJON / SENSATION⁴⁸⁹

I No. = fr.	1	Laget kommer til å gjøre sensasjon i kveld.	L'équipe va faire sensation ce soir.
	2	Sensasjonspressen står klar til å spise deg levende.	La presse à sensation est prête à vous dévorer vivant.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Elle avait la sensation de vivre dans un musée.	Hun hadde følelsen av å bo på et museum.
	4	J'ai (comme) la sensation (el. le pressentiment) qu'il ne viendra pas ce soir.	Jeg har på følelsen at han ikke kommer i kveld.
	5	Ce type de chauffage offre une sensation de confort.	Den typen oppvarming gir en følelse av komfort.
	6	Les personnes angoissées sont trop concentrées sur leurs sensations corporelles.	Engstelige mennesker er for konsentrert om sine kroppslige sanseintrykk .

⁴⁸⁹ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *sensation* har dessuten noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

SENSASJONELL / SENSATIONNEL⁴⁹⁰

I No. = fr.	1	Han har nettopp fortalt oss en sensasjonell nyhet.	Il vient de nous faire part d'une nouvelle sensationnelle .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Il est sensationnel , ce garçon !	Han er fantastisk , denne gutten!

SENSIBEL / SENSIBLE⁴⁹¹

I No. = fr.	1	Du bør ha på en krem for sensibel (el. ømfintlig) hud.	Vous devez mettre une crème pour peaux sensibles .
	2	Det er viktig å beskytte sensible (el. sensitive) ⁴⁹² opplysninger.	Il est important de protéger les informations sensibles .
	3	Hun er sensibel (el. følsom) (over)for sollys.	Elle est sensible à la lumière du soleil.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Je ne dispose pas d'une balance suffisamment sensible .	Jeg har ikke en vekt som er følsom nok.
	5	Il faut éviter de développer un sentiment de stigmatisation des banlieues sensibles .	Man må unngå å utvikle en følelse av stigmatisering av de utsatte forstedene.
	6	Elle est sensible (el. compatissante) et veut le bien des êtres.	Hun er medfølende og vil det beste for menneskene.
	7	Cette fréquence n'est pas sensible à l'oreille.	Denne frekvensen kan ikke oppfattes av øret.
	8	Tu n'es pas sensible à mon humour, peut-être.	Du er kanskje ikke mottakelig for humoren min.
	9	Tout le monde me dit que je suis trop sensible et que je n'ai pas assez confiance en moi.	Alle sier til meg at jeg er for følsom (el. nærtakende) og at jeg ikke har nok selvtillit.
	10	Elle a mis le doigt sur un point sensible .	Hun har satt fingeren på et ømt punkt.
	11	Le prix du magazine va augmenter de façon sensible .	Prisen på magasinet kommer til å øke merkbart .

⁴⁹⁰ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *sensationnel* har også en annen betydning, der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁹¹ De to ordene har noen betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *sensible* har dessuten flere betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁴⁹² ‘Sensitiv’ er langt mer vanlig enn *sensibel* i denne betydningen.

SENSITIV / SENSITIF⁴⁹³

I No. = fr.	1	De touch-sensitive (el. trykk-sensitive) knappene fungerer ikke lenger.	Les touches sensitives ne fonctionnent plus.
II No. ≠ fr.	2	Han er kanskje for sensitiv til å tåle kritikk som forfatter?	Il est peut-être trop sensible pour supporter de la critique en tant qu'écrivain ?
	3	Sensitive opplysninger må behandles med varsomhet.	Les informations sensibles doivent être traitées avec prudence.
III Fr. ≠ no.	4	Le magnésium est indispensable pour le système nerveux et l' appareil sensitif (el. sensoriel). ⁴⁹⁴	Magnesium er uunnværlig for nervesystemet og sanseapparatet .

SERTIFIKAT / CERTIFICAT⁴⁹⁵

I No. = fr.	1	Fritak for toll gjelder bare hvis man har et oppriinnelsessertifikat som viser at varen er laget i EU.	L'exonération de douane vaut uniquement si on dispose d'un certificat d'origine qui montre que la marchandise a été produite dans l'UE.
II No. ≠ fr.	2	Jeg fikk (el. tok) sertifikatet for to år siden.	J'ai eu mon permis (de conduire) il y a deux ans.
	3	I år har tre medlemmer av klubben fått flysertifikat .	Cette année, trois membres du club ont obtenu leur brevet de pilote .
III Fr. ≠ no.	4	Doit-on demander les certificats des gens qui travaillent sur le chantier ?	Bør man be om referansene til de som arbeider på byggeplassen ?
	5	En France, il faut obtenir le Certificat d'aptitude au professorat de l'enseignement secondaire (CAPES). pour enseigner au collège ou au lycée.	I Frankrike må man ha CAPES-eksamen for å få undervise på ungdomsskolen eller i videregående skole.
	6	L'État a acheté 10 millions de certificats d'investissement .	Staten har kjøpt 10 millioner grunnfondsbevis .
	7	Vous avez un certificat médical ?	Har du legeattest?

⁴⁹³ De to ordene har felles betydning kun i spesielle sammensetninger. (Jf. I) Det norske ordet *sensitiv* må vanligvis gjengis med ‘sensible’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *sensitif* brukes ikke om person. (Jf. III)

⁴⁹⁴ Uttrykket ‘appareil sensoriel’ er langt vanligere enn *appareil sensitif*.

⁴⁹⁵ I enkelte sammensetninger kan de to ordene brukes i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *sertifikat* gjengis normalt med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *certificat* har ulike betydninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

SERVERE / SERVIR⁴⁹⁶

I No. = fr.	1	Jeg aner ikke hva jeg skal servere .	Je n'ai aucune idée de ce que je vais servir .
	2	De ble servert kaffe og smørbrød.	On leur a servi du café et des tartines.
	3	Denne vinen skal serveres kjølig.	Ce vin est à servir frais.
	4	Det er servert .	Madame/Monsieur est servi/servie .
II No. ≠ fr.	5	Han liker å servere gode historier.	Il aime raconter de bonnes histoires.
	6	Retten serveres med kinesiske nudler.	Le plat est accompagné de nouilles chinoises.
III Fr. ≠ no.	7	(sport) À toi de servir .	Det er du som skal serve (el. sørve).
	8	Votre vieux mobile peut encore servir .	Din gamle mobiltelefon kan fremdeles være til nytte .
	9	À quoi sert ce câble ?	Hva brukes (el. tjener) denne ledningen til?
	10	À quoi sert de faire du théâtre ?	Hvorfor skal man drive med teater?
	11	Il a servi dans l'infanterie.	Han har tjenestegjort i infanteriet.
	12	Je te sers ?	Skal jeg forsyne deg?
	13	La facture sert de preuve à la transaction	Fakturaen tjener som bevis på transaksjonen.
	14	La banque peut vous servir des intérêts sur votre compte.	Banken kan betale deg renter på kontoen din.
	15	Il a accompli son devoir et servi sa patrie.	Han har gjort sin plikt og tjent sitt fedreland.
	16	(refl.) Servez-vous !	Forsyn dere!
	17	(refl.) Elle se sert de lui pour rendre les autres jaloux.	Hun bruker ham for å gjøre de andre sjalu.
	18	(refl.) Elle se sert de son ordinateur tous les jours.	Hun bruker pc-en sin hver dag.

⁴⁹⁶ De to ordene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *servere* må i noen sammenhenger gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *servir* har ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

SERVICE / SERVICE⁴⁹⁷

I No. = fr.	1	På noen restauranter er service inkludert (i regningen).	Dans certains restaurants, le service est compris (dans l'addition).
	2	Bedriften yter dårlig service .	Le service est médiocre dans cette entreprise.
	3	Hun har arvet et nydelig service i porselen.	Elle a hérité d'un très joli service en porcelaine.
II No. ≠ fr.	4	Bilen min er på service .	Ma voiture est en révision .
III Fr. ≠ no.	5	Le deuxième service commence à 22 h.	Andre bordsetting starter kl. 22.
	6	(Nous sommes) à votre service .	Vi står til deres tjeneste .
	7	(i tennis o. l.) Elle a un très bon service .	Hun har en veldig fin serve (el. sørv).
	8	Il est bon pour le service .	Han er skikket til militærtjeneste .
	9	Elle n'était pas de service ce soir-là.	Hun hadde ikke vakt den kvelden.
	10	Il refuse de faire son service (militaire).	Han nekter å gjøre militærtjeneste .
	11	L'horodateur est hors service .	Parkometeret er ute av drift .
	12	Elle leur a rendu service en leur disant la vérité.	Hun har gjort dem en tjeneste ved å si dem sannheten.
	13	Il est chef du service des achats .	Han er sjef for innkjøpsavdelingen .
	14	Le service funèbre se déroulera mercredi.	Bisettelsen finner sted på onsdag.
	15	Il lui a rendu un mauvais service .	Han har gjort henne en bjørnetjeneste .
	16	Le service des postes (el. La poste) est fiable.	Man kan stole på posten .
	17	Le service public constitue une part considérable du marché de l'emploi.	Det offentlige (el. Offentlig forvaltning) utgjør en betydelig del av arbeidsmarkedet.
	18	Les journalistes intéressés peuvent recevoir le livre en service de presse .	Journalister som er interessert kan få presseeksemplar av boken.
	19	(fl.) L'exigence de gratuité des services publics est indispensable.	Kravet om at de offentlige tjenestene skal være gratis er helt nødvendig.
	20	(fl.) Les services secrets sont obligés de coopérer avec la police	De hemmelige tjenestene er nødt til å samarbeide med det lokale politiet.

⁴⁹⁷ På norsk finnes dessuten skrivemåten ‘sørvis’. De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *service* brukes dessuten i en sammenheng der det gjengis med et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *service* har ulike betydninger, og inngår i en rekke sammensetninger der det gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

		locale.	
	21	Les services sociaux jouent un rôle extrêmement important.	Sosialtjenesten spiller en svært viktig rolle.
	22	C'est un très beau service de table en damassé de lin.	Det er et veldig pent sett duker og servietter i lindamask.
	23	Le service des urgences m'a dirigé vers un spécialiste de l'hôpital.	Legevakten sendte meg videre til en spesialist på sykehuset.
	24	Nous vous offrons un service en chambre 24 h sur 24.	Vi tilbyr roomservice hele døgnet.
	25	Le libre-service a fait le succès des grandes surfaces.	Selvbetjening har hatt suksess i varemagasinene.
	26	Entrez par la porte de service !	Gå inn kjøkkeninngangen !
	27	Nous nous sommes arrêtés à une station-service .	Vi stoppet på en bensinstasjon .

SERVIETT / SERVIETTE⁴⁹⁸

I No. = fr.	1	Jeg tok servietten min på fanget.	J'ai mis ma serviette (de table) sur mes genoux.
	2	De brukte papirservietter .	Ils ont utilisé des serviettes en papier .
	3	Vi fikk utdelt våtservietter .	On nous a distribué des serviettes rafraîchissantes .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Je lui ai offert une belle serviette en cuir .	Jeg ga ham en fin (dokument)mappe i skinn.
	5	Tu as vu ma serviette de bain ?	Har du sett badehåndkleet mitt?
	6	La plupart des filles commencent par utiliser des serviettes hygiéniques .	De fleste jenter starter med å bruke bind .

⁴⁹⁸ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *serviette* har dessuten helt andre betydninger, bl.a. i sammensetninger, der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

SERVITØR / SERVITEUR⁴⁹⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Han jobber som servitør (el. kelner).	Il travaille comme serveur .
III Fr. ≠ no.	2	Je suis votre serviteur .	Jeg er din tjener .
	3	Le prince éclairé devait être le serviteur de l'État, non pas son maître.	Den opplyste fyrste skulle være statens tjener , ikke dens herre.

SESJON / SESSION⁵⁰⁰

I No. = fr.	1	Parlamentet vil møtes til ekstraordinær sesjon .	Le Parlement va se réunir en session extraordinaire.
II No. ≠ fr.	2	(mil.) Han er innkalt til sesjon .	Il a été convoqué au conseil de révision .
III Fr. ≠ no.	3	La prochaine session d'examens aura lieu du 1er au 30 novembre.	Neste eksamensperiode finner sted fra 1. til 30. november.

SETT / SET⁵⁰¹

I No. = fr.	1	(mus.) Pianisten ble invitert til å spille et sett med trioen.	On a invité le pianiste à jouer un set avec le trio.
	2	(i tennis o.l.) Hun vant første sett .	Elle a gagné le premier set .
II No. ≠ fr.	3	Vi fant et sett nøkler i snøen.	Nous avons trouvé un trousseau (el. jeu) de clefs dans la neige.
	4	Det ga et sett i henne.	Elle a tressailli (el. a eu un soubresaut).
	5	Telefonen ringte i ett sett .	Le téléphone sonnait sans cesse .
	6	På sett og vis er det sant.	D'une certaine façon , c'est vrai.
III	7	Je me suis acheté quatre beaux sets	Jeg har kjøpt meg fire fine (spise)brikker i

⁴⁹⁹ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *servitør* brukes bare i restaurantbransjen (jf. II), mens det franske ordet *serviteur* betyr ‘tjener’ (jf. III).

⁵⁰⁰ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) I mil. sammenheng må det norske ordet *sesjon* gjengis med et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) I enkelte sammensetninger må det franske ordet *session* gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁰¹ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *sett* har noen betydninger der det må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *set* har dessuten én betydning, der det gjengis med et annet uttrykk på norsk. (Jf. III)

Fr. ≠ no.	(de table) en lin.	lin.
-----------	--------------------	------

SIMPEL / SIMPLE⁵⁰²

I No. = fr.	1	For å bli valgt må kandidatene oppnå simpelt (el. enkelt) flertall.	Pour être élus, les candidats doivent obtenir la majorité simple .
	2	Man bør ikke drikke vannet av den simple (el. enkle) grunn at det smaker vondt.	On ne doit pas boire l'eau pour la simple raison qu'elle a mauvais goût.
	3	Det dreier seg om et simpelt tyveri.	Il s'agit d'un vol simple .
	4	(språkv.) Når brukes passé simple ?	Quand employer le passé simple ?
II No. ≠ fr.	5	Det lukter simpel parfyme.	Ça sent le parfum bon marché .
	6	Det er vår simple plikt å beskytte dem.	C'est notre devoir élémentaire (el. sacré) de les protéger.
	7	Jeg bruker sjeldent slike simple uttrykk. ⁵⁰³	Je me sers rarement de telles expressions grossières .
	8	(adv.) Det var simpelt gjort av ham.	C'était méchant de sa part.
III Fr. ≠ no.	9	Il est un peu simple .	Han er litt godtroende (el. naiv).
	10	Il est assez simple d'esprit .	Han er nokså enfoldig .
	11	(foranstilt) C'est une simple formalité.	Det er en enkel formalitet.
	12	Nous sommes des gens simples , mais nous savons ce qui est important dans la vie.	Vi er enkle mennesker, men vi vet hva som er viktig i livet.
	13	C'est un homme simple et bon.	Han er en liketil og god mann.
	14	Le livre est simple à lire.	Boken er lett (el. enkel) å lese.
	15	Ceci est un plagiat pur et simple .	Dette er regelrett plagiat.
	16	(språkv.) Il faut savoir qu'il existe des temps verbaux simples et des temps composés.	Man må vite at det finnes enkle og sammensatte verbtider.
	17	Je voudrais un aller simple .	Jeg vil gjerne ha en enveisbillett (el. enkeltbillett).
	18	Le carbone est un corps simple .	Karbon er et grunnstoff .

⁵⁰² De to ordene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *simpel* må i enkelte sammenhenger gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *simple* har dessuten en del ulike betydninger, der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁰³ Påvirket av engelsk kan norske uttrykk som *simpelt språk* også bety ‘enkelt språk’.

	19	En quoi consiste la comptabilité en partie simple ?	Hva dreier enkel bokføring seg om?
--	----	--	---

SIRKULERE / CIRCULER⁵⁰⁴

I No. = fr.	1	Det er takket være hjertet at blodet sirkulerer i kroppen.	C'est grâce au cœur que le sang circule dans le corps.
	2	Bøkene sirkulerer blant skolens personale.	Les livres circulent parmi les employés de l'école.
	3	Luftens sirkulerer og gir behagelig temperatur i hele rommet.	L'air circule et donne une température confortable dans toute la pièce.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Vous ne pouvez pas circuler ici, c'est une rue piétonne.	Du kan ikke kjøre her, det er en gågate.
	5	Ça circule mal sur les routes aujourd'hui.	Trafikken går tregt på veiene i dag.
	6	Il circule beaucoup de rumeurs sur le Net.	Det går mange rykter på internett.
	7	Le bruit circule qu'il aurait trouvé le grand amour.	Det ryktes at han har møtt den store kjærigheten.
	8	Je ferai circuler une liste des participants.	Jeg skal sende rundt en deltakerliste til dere.

SIRUP / SIROP⁵⁰⁵

I No. = fr.	1	Har du hjemmelaget bringebærsirup ?	Tu as du sirop de framboise(s) maison ?
	2	Liker du pannekaker med lønnesirup ?	Tu aimes les crêpes au sirop d'érable ?
	3	Man finner maissirup i mange supermarkeder.	On trouve du sirop de maïs dans de nombreuses grandes surfaces.
II No. ≠ fr.	4	For å lage det brødet trenger jeg mørk sirup .	Pour faire ce pain, il me faut de la mélasse .
	5	Han elsker sirupssnipper .	Il adore les biscuits à la mélasse .
III Fr. ≠ no.	6	J'ai acheté du sirop contre la toux sèche.	Jeg har kjøpt hostesaft mot tørrhoste.
	7	(overf.) Ce n'est pas de la musique,	Det er ikke musikk, det er søtsuppe .

⁵⁰⁴ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *circuler* har dessuten ulike andre betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁰⁵ Det er bare i noen sammensetninger at de to ordene har felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *sirup* gjengis ellers med ‘mélasse’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *sirop* har dessuten noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

		c'est du sirop .	
	8	Ma grand-mère nous a servi du sirop à l'eau .	Min bestemor serverte oss saft .

SJAMPINJONG / CHAMPIGNON⁵⁰⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Jeg foretrekker sjampinjonger .	Moi, je préfère les champignons de Paris (el. de couche).
III Fr. ≠ no.	2	Je n'ai jamais eu l'occasion d'aller aux champignons .	Jeg har aldri hatt anledning til å dra på sopptur .
	3	Dimanche, on va cueillir des champignons .	På søndag skal vi plukke sopp .
	4	Les bâtiments poussent comme des champignons .	Bygningene skyter opp som paddehatter .
	5	(i bil) (fam.) Appuyez sur le champignon !	Trykk på gasspedalen !

SJANSE / CHANCE⁵⁰⁷

I No. = fr.	1	Hun har gode sjanser til å vinne.	Elle a de bonnes chances de gagner.
	2	Det er vår siste sjanse .	C'est notre dernière chance .
	3	Det er svært store sjanser for at streiken blir en realitet.	Il y a de fortes chances pour que la grève devienne réalité.
II No. ≠ fr.	4	Jeg tar ikke sjansen på å sette fra meg sykkelen min på gaten.	Je ne prends pas le risque de laisser mon vélo dans la rue.
III Fr. ≠ no.	5	La chance me sourit enfin.	Lykken smiler endelig til meg.
	6	Elle a de la chance (el. (fam.) a de la veine).	Hun er heldig .
	7	Vous voulez tenter votre chance à l'étranger ?	Vil dere prøve lykken i utlandet?

⁵⁰⁶ Det norske ordet *sjampinjong*, som betegner en type sopp, kan ikke gjengis på fransk med bare *champignon*. (Jf. II) Det franske ordet *champignon* er den generelle betegnelsen på sopp . (Jf. III)

⁵⁰⁷ De to ordene brukes dels i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *sjanse* må i én bestemt betydning gjengis med ‘risque’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *chance* inngår i ulike uttrykk der det gjengis på forskjellige måter på norsk. (Jf. III)

	8	Bonne chance !	Lykke til!
	9	Par chance , un bateau de pêche espagnol est venu à notre aide.	Heldigvis kom en spansk fiskebåt og hjalp oss.
	10	Pas de chance !	Uflaks!
	11	Hier était mon jour de chance .	I går var min lykkedag .

SJEF / CHEF⁵⁰⁸

I No. = fr.	1	Han er sjefen .	C'est lui le chef (el. patron).
	2	Han er avdelingssjef i et firma/på et supermarket.	Il est chef de service dans une entreprise/ chef de rayon dans une grande surface.
	3	Denne mannen har vært byråsjef i innenriksdepartementet.	Cet homme a été un chef de bureau du ministère de l'Intérieur.
	4	Jeg arbeidet som kjøkkensjef (el. sjefskokk) i 15 år.	J'ai travaillé comme chef de cuisine pendant 15 ans.
	5	Han er kontorsjef i et forsikringsselskap.	Il est chef de bureau dans une compagnie d'assurances.
	6	Regjeringssjefen har nettopp utnevnt en ny minister.	Le chef du gouvernement vient de nommer un nouveau ministre.
	7	Som sous-sjef har hun ansvar for det meste på kjøkkenet.	En tant que sous-chef , elle est responsable de la plupart des choses dans la cuisine.
	8	Stabssjefen har ansvar for presidentens program.	Le chef d'état-major a la responsabilité du programme du président.
	9	Pakistans statssjef (el. statsoverhode, statsleder) er nominert som kandidat ved presidentvalget i oktober.	Le chef d'État du Pakistan a été nommé candidat à l'élection présidentielle d'octobre.
	10	Han er sjef(s)dirigent ved Berlin-operaen.	Il est premier chef d'orchestre de l'opéra de Berlin.
	11	Han er sjefslege på et sykehussenter.	Il est médecin(-)chef d'un centre hospitalier.
	12	Han er sjefredaktør i <i>Elle</i> .	Il est rédacteur en chef d' <i>Elle</i> .
	13	Han er sjef for én av de tjue største amerikanske bedriftene.	Il est président-directeur-général (el. pdg, patron, aux commandes) d'une des vingt plus grandes entreprises américaines.
	14	Han er blitt banksjef .	Il est devenu directeur de banque .
	15	Hun arbeider som kontorsjef på et universitet.	Elle travaille comme responsable administratif dans une université.

⁵⁰⁸ De to ordene, som begge er vanlige i sammensetninger, har noen betydninger felles. (Jf. I) Det norske ordet *sjef* gjengis i en del sammenhenger med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *chef* gjengis liketadan i en del sammenhenger med andre ord på norsk. (Jf. III)

	16	Hvem blir ny landslagssjef ?	Qui sera le nouveau patron de l'équipe nationale ?
	17	Skolesjefen har ansvaret for grunnskolene, mens fylkesskolesjefen er ansvarlig for den videregående skolen.	L' adjoint chargé de l'enseignement a la responsabilité des écoles primaires, tandis que le recteur d'académie est responsable des lycées.
	18	Han er soussjef i en bank.	Il est directeur adjoint (el. sous-directeur) d'une banque.
	19	Min bror er teatersjef .	Mon frère est directeur de théâtre .
III Fr. ≠ no.	20	(litt.) Le Paris-Dakar concerne au premier chef les Français.	Paris-Dakar-løpet angår først og fremst franskmennene.
	21	Il a agi de son propre chef .	Han har handlet på eget initiativ .
	22	Voici les chefs d'accusation dont il doit répondre.	Her er anklagepunktene som han må svare for.
	23	Être chef d'armée à 19 ans, ce n'est pas rien.	Å være hærfører når man er 19 år, det er ikke småtterier.
	24	Le chef de bord (el. contrôleur) n'a pas voulu transporter la bicyclette.	Togverten (el. Konduktøren) ville ikke ha med sykkelen.
	25	Que faut-il faire pour être chef de cabine ?	(i fly) Hva må man gjøre for å bli purser ?
	26	Il coordonne le travail des chefs de chantier .	Han koordinerer arbeidet til byggelederne .
	27	Elle est chef de chœur (el. de la chorale) de la paroisse.	Hun er kordirigent i menigheten.
	28	Les grands chefs d'entreprise sont mieux payés que les prix Nobel.	Toppene i næringslivet er bedre betalt enn nobelprisvinnere.
	29	Il s'est retrouvé chef de famille à la mort de son père.	Han ble familiens overhode ved farens død.
	30	Mon fils est chef mécanicien .	Sønnen min er førstemaskinist .
	31	C'est un chef-d'œuvre .	Det er et mesterverk .
	32	Mon père est chef d'orchestre .	Min far er (orquester)dirigent .
	33	Elle est chef de projet dans une grande firme de publicité.	Hun er prosjektleder i et stort reklamefirma.
	34	Le Dalaï Lama est le chef spirituel du Tibet.	Dalai Lama er Tibets åndelige overhode .
	35	Le duché de Normandie a été fondé par le chef viking Rollon.	Hertugdømmet Normandie ble opprettet av vikinghøvdingen Rollo.

SJENERE / GÊNER⁵⁰⁹

I No. = fr.	1	Sjenerer (el. Plager) røyken deg?	La fumée vous gêne ?
	2	(refl.) (iron.) Sjener deg endelig ikke!	Ne vous gênez surtout pas !
	3	(refl.) Han sjenerte seg ikke for å komme med kritiske kommentarer.	Il ne s'est pas gêné pour avancer des commentaires critiques.
II No. ≠ fr.	4	Hun er veldig sjenert .	Elle est très timide .
III Fr. ≠ no.	5	Auparavant, j'avais peur de gêner .	Før i tiden var jeg redd for å forstyrre .
	6	Souvent, il y a des voitures qui gênent la circulation.	Ofte er det biler som hindrer trafikken.
	7	Mes souliers me gênent .	Skoene mine klemmer .
	8	(refl.) (fam.) Tu ne peux pas faire ça ! – Je vais me gêner !	Du kan ikke gjøre det! – Det skal du få se !
	9	(refl.) Ne vous gênez pas pour moi !	Ikke ta hensyn til meg!
	10	Je suis un peu gêné en ce moment ; vous n'auriez pas cent euros à m'avancer ?	Jeg er nokså blakk for tiden; du skulle vel ikke ha hundre euro å låne meg?
	11	Elle m'a regardé avec un sourire gêné .	Hun så på meg med et tvungent smil.
	12	On sentait qu'il était gêné aux entournures .	Vi merket at han følte seg brydd (el. forlegen).

⁵⁰⁹ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) I adjektivisk bruk må det norske ordet *sjenert* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *gêner* må ofte gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

SJOKK / CHOC⁵¹⁰

I No. = fr.	1	Jeg fikk sjokk da jeg hørte nyheten.	J'ai eu un choc en apprenant la nouvelle.
	2	Han er på sykehus etter å ha fått insulinsjokk .	Il a été hospitalisé à la suite d' un choc insulinique .
	3	Møtet med Norge og nordmenn var et kultursjokk .	Rencontrer la Norvège et les Norvégiens a été un choc culturel .
	4	Benytt deg av våre sjokkpriser på videokameraer!	Profitez de nos prix chocs sur les caméscopes !
	5	Hun er i sjokktilstand .	Elle est en état de choc (el. sous le choc).
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	6	Heureusement, un choc sanglant a pu être évité.	Heldigvis unngikk man et blodig sammenstøt .
	7	Cette nouvelle m'a causé un choc .	Den nyheten satte et støkk i meg.
	8	Elle a reçu un choc violent sur la tête.	Hun har fått et kraftig støt mot hodet.
	9	J'ai peur qu'elle ne tienne pas le choc .	Jeg er redd for at hun ikke skal takle situasjonen .
	10	Il a trouvé la mort dans un choc frontal (el. une collision frontale).	Han døde i en frontkollisjon .
	11	Le choc pétrolier (el. la crise pétrolière) a eu lieu en 1973.	Oljekrisen fant sted i 1973.
	12	Vous craignez un choc en retour ?	Frykter dere et tilbakeslag ?
	13	Il pouvait entendre au loin le choc des vagues contre la falaise.	I det fjerne kunne han høre bølgeslagene mot klippeveggen.
	14	Ensemble, ils constituent un duo de choc .	Sammen er de et radarpar .
	15	L'incident a envoyé des ondes de choc partout dans le pays.	Hendelsen sendte sjokkbølger over hele landet.
	16	Cette femme est un patron de choc .	Denne kvinnen er en dynamisk sjef.

⁵¹⁰ De to ordene har én betydning felles, bl.a. i en del sammensetninger. (Jf. I) Det franske ordet *choc* har dessuten noen betydninger der det gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

SKANDALISERE / SCANDALISER⁵¹¹

I No. = fr.	1	Disse medieutspillene har skandalisert hele familien.	Ces initiatives médiatiques ont scandalisé toute la famille.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	(refl.) On se scandalise qu'il puisse boire une bouteille de vin d'un coup.	Man blir sjokkert over (el. Det vekker anstøt) at han kan drikke en flaske vin på styrten.

SKJEMA / SCHÉMA⁵¹²

I No. = fr.	1	Jakobsons skjema er en modell som beskriver de forskjellige språkfunksjonene.	Le schéma de Jakobson est un modèle décrivant les différentes fonctions du langage.
II No. ≠ fr.	2	Vi ligger foran skjemaet i forhold til i fjor.	Nous sommes en avance par rapport à l'année dernière.
	3	Jeg må fylle ut et skjema .	Je dois remplir un formulaire .
	4	Deltakerne ble bedt om å svare på et spørreskjema .	On a demandé aux participants de répondre à un questionnaire .
III Fr. ≠ no.	5	Cette symphonie s'écarte du schéma classique avec quatre mouvements.	Denne symfonien fraviker det klassiske mønsteret med fire satser.
	6	Vous devez faire le schéma de l'expérience.	Dere skal lage en skjematiske fremstilling av eksperimentet.
	7	Il est nécessaire d'élaborer un schéma (el. plan) directeur (el. d'aménagement) régional.	Det er nødvendig å utarbeide en regional utviklingsplan .

⁵¹¹ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Brukt refleksivt må det franske ordet *scandaliser* gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

⁵¹² De to ordene brukes dels i samme betydning. (Jf. I) I noen sammenhenger må det norske ordet *skjema* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *schéma* gjengis ofte med andre ord på norsk. (Jf. III)

SOLID / SOLIDE⁵¹³

I No. = fr.	1	Det er et solid firma.	C'est une entreprise solide .
	2	Man må ha solide (el. alvorlige, seriøse) grunner til å bryte en forlovelse.	Il faut avoir de solides (el. sérieuses) raisons pour rompre des fiançailles.
	3	Hun har solide kunnskaper i økonomi.	Elle a de solides connaissances en économie.
	4	Rustfritt stål er et svært solid materiale.	L'inox est un matériau très solide .
II No. ≠ fr.	5	Start dagen din med en solid (el. kraftig) frokost!	Débutez votre journée par un petit déjeuner substantiel !
III Fr. ≠ no.	6	(fys.) L'eau à l'état solide a un volume plus grand que l'eau à l'état liquide.	Vann i fast tilstand har større volum enn vann i flytende tilstand.
	7	Il est solide au poste.	Han er trofast i tjenesten.
	8	C'est un gaillard solide .	Han er en kraftig (el. røslig) kar.
	9	Elle a les nerfs solides .	Hun har gode nerver.
	10	L'enfant peut commencer à prendre de la nourriture solide en petite quantité dès six mois.	Barnet kan begynne med fast føde i små mengder fra seks måneder.
	11	Pour occuper cet emploi, il faut avoir les reins solides .	For å ha den jobben må man ha sterk rygg.

SORTI / SORTIE⁵¹⁴

I No. = fr.	1	Det er en trist sorti for denne eksepsjonelle spilleren.	C'est une triste sortie pour ce joueur d'exception.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Les sorties de Paris sont bouchées ce soir.	Utfartsveiene fra Paris er blokkert i kveld.
	3	Y a-t-il une taxe à payer à la sortie du pays ?	Må man betale en avgift ved utreise fra (el. når man forlater) landet ?
	4	Ils sont de sortie tous les soirs.	De er ute på byen hver kveld.
	5	(økon.) (fl.) Comment s'explique l'écart entre les entrées et les sorties ?	Hvordan kan man forklare forskjellen mellom inntektene og utgiftene ?

⁵¹³ De to ordene brukes ofte i samme betydning. (Jf.I) Brukt om et kraftig måltid gjengis det norske ordet solid med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *solide* gjengis i flere sammenhenger med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵¹⁴ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *sortie* brukes dessuten i en rekke andre betydninger, der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	6	Le musicien a fait une sortie contre les radios commerciales.	Musikeren kom med et verbalt angrep på de kommersielle radiokanalene.
	7	La puberté marque la sortie de l'enfance.	Puberteten markerer slutten på barndommen.
	8	Félicitations pour la sortie de votre livre !	Gratulerer med at boken din er kommet ut!
	9	(overf.) Certains ont le sentiment que vous avez été poussé vers la sortie .	Noen har følelsen av at du har blitt sparket (el. har fått sparken).
	10	J'ai acheté une sortie de bain pour ma fille.	Jeg har kjøpt en frottébadekåpe til datteren min.
	11	La sortie de capitaux contribue à la prospérité des pays industrialisés.	Kapitaleksporten bidrar til velstanden i industrielandene.
	12	Voici les sorties cinéma (el. sorties en salle) de la semaine.	Her er ukens premierer .
	13	J'essaie d'organiser une sortie en famille ce week-end.	Jeg prøver å organisere en familieutflukt i helgen .
	14	(edb) Ce câble permet d'avoir une sortie imprimante parallèle.	Denne ledningen gjør det mulig å ha en parallel skriverutgang .
	15	Nous venons d'organiser une sortie scolaire pour les enfants.	Vi har nettopp arrangert en skoletur for barna.
	16	Où se trouve la sortie de secours ?	Hvor er nødutgangen ?
	17	Le stationnement est interdit devant la « Sortie de véhicules ».	Parkering foran inn- og utkjørsel (skilt) er forbudt.

SOSIAL / SOCIAL⁵¹⁵

I No. = fr.	1	Humor er et sosialt fenomen.	L'humour est un phénomène social .
	2	Veps er sosiale insekter.	Les guêpes sont des insectes sociaux .
	3	De sa til meg at jeg var et sosialt kasus.	Ils m'ont dit que j'étais un cas social .
	4	Han har valgt å bryte med de sosiale konvensjonene.	Il a choisi de rompre avec les conventions sociales .
	5	Det finnes vold i alle sosiale lag (el. samfunnslag).	La violence se trouve dans toutes les couches sociales .
	6	Jeg har ikke noe sosialt liv.	Je n'ai pas de vie sociale .
	7	Samfunnet er et resultat av menneskets sosiale natur.	La société est un résultat de la nature sociale de l'homme.

⁵¹⁵ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) I enkelte tilfeller må det norske ordet *sosial* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II, merk særlig eks. 11!) Franske sammensatte ord med *social* må vanligvis gjengis med helt andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	8	Gruppen arbeider for sosial rettferdighet.	Le groupe travaille pour la justice sociale .
	9	Jeg har lyst til å bli sosialarbeider .	J'ai envie de devenir travailleur social .
	10	Sosalkontoret er stengt.	Le bureau d'aide sociale est fermé.
II No. ≠ fr.	11	Han kommer aldri når han er invitert. Han er ikke særlig sosial .	Il ne vient jamais quand il est invité. Il n'est pas très sociable .
	12	Han er professor i sosialøkonomi .	Il est professeur d' économie politique .
III Fr. ≠ no.	13	Je pense qu'un mouvement social peut pousser les gouvernants à agir.	Jeg tror at en begrenset streik kan få lederne til å handle.
	14	Nous en discuterons avec nos partenaires sociaux .	Vi skal diskutere det med våre samarbeidspartnere .
	15	L'entreprise a annoncé un nouveau plan social qui implique le licenciement de 40 salariés.	Bedriften har varslet en ny nedbemanningsplan som innebærer at 40 ansatte blir sagt opp.
	16	Il nous faut prendre soin de notre propriété sociale .	Vi må ta vare på vår elles eiendom .
	17	Ces entreprises sont plus connues par leurs produits que par leur raison sociale .	Disse bedriftene er mer kjent for sine produkter enn for sine firmanavn .
	18	Elle va étudier les sciences sociales .	Hun skal studere samfunnsvitenskapelige fag (el. samfunnsfag).
	19	Le déficit de la Sécurité sociale s'aggravera en 2011.	Folketrygdens underskudd vil bli forverret i 2011.
	20	Leur siège social se situe à Strasbourg.	Hovedkontoret deres ligger i Strasbourg.

SPESIELL / SPÉCIAL⁵¹⁶

I No. = fr.	1	Denne restauranten er perfekt for en spesiell anledning.	Ce restaurant est parfait pour une occasion spéciale .
	2	Denne gutten er litt spesiell .	Ce garçon est un peu spécial (el. bizarre).
	3	Det kreves spesiell tillatelse for innførsel av fyrværkeri.	Une autorisation spéciale est requise pour l'importation de feux d'artifice.
II No. ≠ fr.	4	I mitt spesielle tilfelle vil det ikke være noe problem.	Dans mon cas particulier , cela ne posera pas de problème.
	5	(adv.) Det siste punktet er spesielt viktig å merke seg.	Le dernier point est particulièrement important à noter.
III Fr. ≠ no.	6	Il existe de nombreux dictionnaires spéciaux (el. spécialisés) ⁵¹⁷ de médecine.	Det finnes mange spesialordbøker innenfor medisin.

⁵¹⁶ I sammensatte ord brukes formen *spesial-* på norsk. (Jf. eks. 4-8.) De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) I enkelte tilfeller må norske sammensetninger gjengis med andre uttrykk på fransk. (Jf. II)

⁵¹⁷ I denne sammenhengen er ‘spécialisé’ langt vanligere enn *spécial*.

	7	Comment vous est venue l'idée d'utiliser des effets spéciaux dans ce film ?	Hvordan kom du på tanken å bruke spesaleffekter i filmen?
	8	L' envoyé spécial des Nations unies est arrivé lundi.	FNs spesialutsending kom mandag.
	9	On avait mis un train spécial à la disposition des manifestants.	Det var satt inn et spesialtog for å frakte alle demonstrantene

SPIRITUELL / SPIRITUEL⁵¹⁸

I No. = fr.	1	Han er sjemerende og spirituell .	Il est charmant et spirituel (el. plein d'esprit).
	2	Hun holdt en spirituell tale.	Elle a fait un discours spirituel (el. plein d'esprit).
	3	Jeg har lyst til å følge et kurs i spirituelle (el. åndelige) øvelser. ⁵¹⁹	J'ai envie de suivre un cours d'exercices spirituels .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Beaucoup sont à la recherche de valeurs spirituelles .	Mange søker (etter) åndelige verdier.
	5	Pourquoi ne pas assister à un concert spirituel ?	Hvorfor ikke gå på en kirkekonsert ?
	6	(rel.) Je le considère comme mon père (el. directeur) spirituel .	Jeg anser ham som min sjelesørger .
	7	Victor Hugo peut être considéré comme le père spirituel du romantisme.	Victor Hugo kan anses som romantikkens åndelige far .

SQUASH⁵²⁰ / SQUASH⁵²¹

I No. = fr.	1	Hver søndag spiller jeg squash .	Tous les dimanches, je joue au squash .
II No. ≠ fr.	2	Jeg skal lage en omelett med squash .	Je vais faire une omelette aux courgettes .
III Fr. ≠ no.			

⁵¹⁸ Både på norsk og fransk brukes de to ordene med to felles betydninger. (Jf. I) På fransk inngår adjektivet *spirituel* i noen sammenhenger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵¹⁹ Ordet ‘åndelig’ er i denne sammenhengen langt vanligere enn *spirituell*.

⁵²⁰ På norsk brukes dessuten skrivemåten ‘skvåsj’.

⁵²¹ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) NB! Ulik uttale: på norsk ‘skvåsj’, på fransk ‘skvasj’. Brukt om grønnsak gjengis det norske ordet med ‘courgette’ på fransk. (Jf. III)

STANDARD / STANDARD⁵²²

I No. = fr.	1	Menneskeheten utvikler seg ved å følge en felles moralsk standard .	L'humanité se développe en suivant un standard moral commun.
	2	La oss kjempe sammen for en bedre verden og en høyere levestandard .	Luttons ensemble pour un monde meilleur et un standard (el. niveau) de vie plus élevé. ⁵²³
II No. ≠ fr.	3	Veiene i dette landet er ikke av samme standard som i Frankrike.	Les routes de ce pays n'ont pas la même qualité qu'en France.
	4	Bassenget er sikret i samsvar med gjeldende standard .	La piscine est sécurisée conformément aux normes en vigueur.
	5	Vi ser etter en leilighet med høy standard midt i hjertet av Paris.	Nous recherchons un appartement de grand standing en plein cœur de Paris.
III Fr. ≠ no.	6	(mus.) On m'a demandé de jouer un standard (de jazz) à la guitare électrique.	De ba meg om å spille en (jazz-)standardlåt på elektrisk gitar.
	7	Pour appeler certains pays, il faut passer par un standard téléphonique.	For å kunne ringe til visse land, må man gjennom et sentralbord .

STASJON / STATION⁵²⁴

I No. = fr.	1	Jeg skal av på neste stasjon .	Je descends à la prochaine station .
	2	Bensinstasjonen blir stengt inntil videre.	La station-service sera fermée jusqu'à nouvel ordre.
	3	Kina har satt opp en forskningsstasjon i Antarktis.	La Chine a installé une station de recherche dans l'Antarctique.
	4	Hvilken metrostasjon er nærmest?	Quelle est la station de métro la plus proche ?
	5	Washington har etablert en ny radiostasjon i Irak.	Washington a ouvert une nouvelle station radiophonique en Irak.
	6	Den internasjonale romstasjonen skal snart ta imot seks astronauter.	La station spatiale internationale doit bientôt accueillir six astronautes.
II No. ≠ fr.	7	Jeg kommer og henter deg på (jernbane)stasjonen kl. 17.	Je viens te chercher à la gare (des chemins de fer) à 17 h.

⁵²² Her behandles bare den substantiviske bruken. (Den adjektiviske bruken er den samme i no. og fr.) Det franske ordet *standard* brukes også om telefonentral. De to ordene har delvis samme betydning. (Jf. I) I en del sammenhenger må det norske ordet *standard* gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *standard (de jazz)* gjengis på norsk med 'standardlåt'. (Jf. III)

⁵²³ Man finner også 'standing de vie', men det er langt mindre vanlig.

⁵²⁴ De to ordene har flere felles betydninger, bl.a. i en del sammensetninger. (Jf. I) Det norske ordet *stasjon* må i en del sammenhenger gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) I en del sammenhenger må likeledes det franske ordet *station* gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	8	Jeg bor vis-à-vis en brannstasjon .	J'habite en face d'une caserne de pompiers .
	9	Busstasjonen er helt ny.	La gare routière est toute neuve.
	10	Jeg må dra til politistasjonen med én gang.	Je dois me rendre au commissariat tout de suite.
III Fr. ≠ no.	11	Placez l'antenne en station verticale !	Plasser antennen i vertikal stilling !
	12	Nous sommes allés à une petite station balnéaire sur la côte ouest.	Vi dro til en liten badeby på vestkysten.
	13	Garmisch-Partenkirchen est une station de sports d'hiver mondialement connue.	Garmisch-Partenkirchen er et vintersportssted som er kjent i hele verden.
	14	Une station de taxis se trouve près de la gare.	Det er en taxiholdeplass (el. drosjeholdeplass) like ved stasjonen.
	15	On m'a recommandé de me rendre dans une station thermale professionnelle.	Jeg er blitt rådet til å dra til et profesjonelt kursted .

STE(I)K / STEAK⁵²⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Jeg har tenkt å lage en klassisk oksestek/svinestek .	J'ai l'intention de faire un rôti de bœuf/porc classique.
	2	Hun laget en herlig lammestek til oss.	Elle nous a fait un gigot (d'agneau) délicieux.
III Fr. ≠ no.	3	Je voudrais un steak frites .	Jeg vil gjerne ha en biff med pommes frites.
	4	Elle a mangé un steak haché aux oignons.	Hun har spist en karbonade med løk.
	5	Pour moi, un steak tartare , s'il vous plaît.	En biff tartar til meg, takk.

⁵²⁵ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *ste(i)k* inngår oftest i sammensatte ord, og det gjengis med ulike ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *steak* brukes om biff. (Jf. III)

STIL / STYLE⁵²⁶

I No. = fr.	1	Målet er å finne sin egen stil .	Le but est de trouver son propre style (el. sa propre voix).
	2	Boken er skrevet i en fortellende stil .	Le livre est écrit dans un style narratif .
	3	Katedralen er bygget i gotisk stil .	La cathédrale est construite en style gothique .
	4	Jeg synes han mangler stil .	Je trouve qu'il manque de style .
	5	Datteren deres er vanskelig å kjenne igjen, hun har nettopp skiftet stil .	Leur fille est difficile à reconnaître, elle vient de changer de style (el. look).
	6	Hver elev har sin egen læringsstil .	Chaque élève a son propre style d'apprentissage .
	7	(edb) Er det mulig å forandre stilark ?	Est-il possible de changer de feuille de styles ?
	8	(litt. vit.) Det er viktig å kunne skille mellom forskjellige stilfigurer .	Il est important de savoir distinguer les différentes figures de style .
	9	(sport) Fem dommere fra forskjellige nasjonaliteter gir en stilkarakter (fra 0 til 20).	Cinq juges de nationalités différentes attribuent une note de style (de 0 à 20).
	10	Noen bruker vanvittige summer for å kjøpe stilmøbler .	Certains dépensent des sommes folles pour acheter des meubles de style .
II No. ≠ fr.	11	Tekno er ikke min stil .	La techno, ce n'est pas mon genre .
	12	Jeg liker ikke å skrive stil .	Je n'aime pas faire de rédactions (el. dissertations).
	13	Utbyttet stod ikke i stil med forventningene.	Les profits n'étaient pas à la hauteur de leurs espérances.
	14	Illegale CD-er blitt produsert i stor stil .	Des CD illégaux ont été produits à grande échelle (el. en masse).
	15	Taksteinene står i stil med fargene på fasaden.	Les tuiles s'harmonisent (el. vont bien) avec les couleurs de la façade.
III Fr. ≠ no.	16	Ce paragraphe est écrit en style direct .	Dette avsnittet er skrevet i direkte tale .
	17	Ce n'est pas son style .	Det er ikke likt ham/henne.
	18	Mettez votre nom en style gras !	Sett navnet ditt i fet skrift !
	19	Le style écrit de cet auteur est très proche d'un style parlé .	Skriftspråket til denne forfatteren ligger svært nært talespråk .

⁵²⁶ De to ordene har en del felles betydninger. (Jf. I) I enkelte sammenhenger gjengis det norske ordet *stil* med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *style* må likeledes gjengis med andre ord på norsk i en del tilfeller. (Jf. III)

STUDIO / STUDIO⁵²⁷

I No. = fr.	1	Koret skal gjøre opptak i studio i morgen.	La chorale va enregistrer en studio demain.
	2	Det er ikke alltid enkelt å lage filmer i de store studioene i Hollywood.	Il n'est pas toujours facile de faire des films dans les grands studios d'Hollywood.
	3	(på tv) Tilbake til studio!	À vous les studios !
II No. ≠ fr.	4	Jeg har tenkt å melde meg inn i et treningsstudio .	Je pense m'inscrire dans un centre (de) fitness .
III Fr. ≠ no.	5	Il a un petit studio au centre-ville.	Han har en liten hybel(leilighet) i sentrum.
	6	Nous avons visité le studio (el. atelier) de l'artiste.	Vi besøkte kunstnerens atelier .

SUBJEKT / SUJET⁵²⁸

I No. = fr.	1	(språkv.) Finn subjektet i følgende setning!	Trouver le sujet de la phrase suivante !
	2	(ped.) Det er viktig å respektere barnet som subjekt .	Il est important de respecter l'enfant en tant que sujet .
	3	(språkv.) Det nøytrale pronomenet <i>il</i> brukes ofte som foreløpig subjekt .	Le pronom neutre <i>il</i> s'emploie souvent comme sujet apparent .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Le sujet de la peinture est inspiré de la mythologie greco-romaine.	Maleriets motiv er inspirert av gresk-romersk mytologi.
	5	Quel est le sujet de ta thèse ?	Hva er emnet for avhandlingen din?
	6	Vous trouverez toutes les informations à ce sujet sur notre site.	Dere finner alle opplysningene om dette på vårt nettsted.
	7	Il a reçu des reproches au sujet de sa conduite.	Han har fått kritikk for sin oppførsel.

⁵²⁷ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Brukt om treningsstudio må man bruke et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *studio* har også noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵²⁸ Ordet *sujett* finnes også på norsk, brukt om emne el. motiv, men det er svært lite brukt.

Det franske ordet *sujet* brukt som adj. er ikke tatt med her. De to substantivene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *sujet* brukes dessuten i en rekke ulike betydninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	8	En Thaïlande, les militaires s'affirment sujets loyaux du roi.	I Tailand erklærer de militære seg som kongens lojale undersåtter .
	9	Vous n'avez pas sujet de vous plaindre.	Du har ikke noen grunn til å klage.
	10	Changeons de sujet (de conversation) !	La oss skifte emne !
	11	Le jeune homme a tôt été reconnu comme un brillant sujet .	Den unge mannen ble tidlig anerkjent som en fremragende elev .
	12	Ce garçon est un mauvais sujet .	Denne gutten er en ugagnskråke .
	13	Formellement, il est sujet (el. citoyen) français.	Formelt er han fransk statsborger .
	14	Je n'ai pas réussi à trouver les sujets d'examen de l'année dernière.	Jeg har ikke klart å finne eksamensoppgavene fra i fjor.
	15	Il avait demandé à être sujet d'expérience pour un laboratoire de recherche médicale.	Han hadde spurt om å få være forsøksperson for et medisinsk forskningslaboratorium.
	16	(språkv.) Le sujet parlant peut construire des phrases qu'il n'a jamais entendues.	Den som snakker kan lage setninger som han/hun aldri har hørt før.

SUPPE / SOUPE⁵²⁹

I No. = fr.	1	Vi starter med suppe .	On commence par une soupe .
	2	Jeg har laget grønnsaksuppe til dere.	Je vous ai préparé une soupe (el. un potage , un velouté , une julienne , un consommé , un mouliné) de légumes.
	3	Jeg foretrekker løksuppe .	Je préfère la soupe à l'oignon .
	4	I kveld skal jeg lage meg en posesuppe .	Ce soir, je vais me faire une soupe en sachet .
	5	Suppekjøkkenet er finansiert av nonnene i området.	La soupe populaire est financée par les religieuses de la région.
II No. ≠ fr.	6	(overf.) (fam.) Jeg er lei hele suppa .	J'en ai marre de toute cette histoire .
	7	(overf.) Han er et hår i suppa .	Il n'est pas le bienvenu .

⁵²⁹ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) *Soupe* er det allmenne ordet for suppe, ‘Potage’ brukes om en tykk suppe, ‘velouté’ og ‘mouliné’ om en fyldig suppe, mens ‘julienne’ og ‘consommé’ brukes om buljongsupper. (Jf. eks. 2 og 9.) I en del uttrykk må det norske ordet *suppe* gjengis med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *soupe* brukes likeledes i en del uttrykk der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	8	(overf.) Snakk om å koke suppe på en spiker!	Quel verbiage !
	9	Vi har valget mellom en kremet aspargessuppe og hummersuppe .	On a le choix entre une crème d'asperges et une bisque de homard . ⁵³⁰
III Fr. ≠ no.	10	(overf.) Il ne faut pas cracher dans la soupe .	Man må ikke skite i eget reir .
	11	(overf.) Mon frère est très soupe au lait .	Broren min er veldig oppfarende .
	12	(overf.) Je suis trempé comme une soupe .	Jeg er er gjennomvåt .

TABELL / TABLE⁵³¹

I No. = fr.	1	De har laget en alfabetisk tabell over de uregelrette verbene.	Ils ont dressé une table (el. un tableau) alphabétique des verbes irréguliers.
	2	Man må kunne gangetabellen (el. multiplikasjonstabellen). ⁵³²	(fl.) Il faut connaître les tables de multiplication .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	À table !	Til bords !
	4	Peux-tu mettre la table , s'il te plaît ?	Kan du være så snill å dekke bordet ?
	5	Il ne faut pas oublier les plaisirs de la table .	Man må ikke glemme bordets glede.
	6	(overf.) Vous a-t-on offert de l'argent sous la table ?	Har du fått tilbud om penger under bordet ?
	7	(fam.) (overf.) Le suspect a fini par se mettre à table .	Den mistenkte tilstod til slutt.
	8	J'ai toujours un livre sur ma table de chevet (el. de nuit).	Jeg har alltid en bok på nattbordet .
	9	Je suis à la recherche d'une nouvelle table de cuisson .	Jeg er på jakt etter en ny komfyrtopp .
	10	Tu as fait une table des matières ?	Har du laget innholdsfortegnelse ?
	11	Ils ont investi dans une nouvelle table de mixage et d'autres équipements techniques.	De har investert i nytt miksebord og annet teknisk utstyr.

⁵³⁰ Også her kan *soupe* brukes.⁵³¹ De to ordene brukes dels i samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *table* brukes ellers mest om bord i ulike sammenhenger. (Jf. III)⁵³² Ordet ‘gangetabell’ er langt vanligere enn *multiplikasjonstabell*.

	12	(overf.) Il a fait table rase de tout ce qu'il avait appris.	Han valgte å se bort fra det han hadde lært.
	13	(overf.) Ils organisent une table ronde sur la crise financière.	De arrangerer en rundebordskonferanse om finanskrisen.
	14	Un commerçant de vin fait importer deux types de vin, du vin de table et du vin de luxe.	En vinhandler importerer to typer vin, bordvin og luksusvin.

TABLETT / TABLETTE⁵³³

I No. = fr.	1	Hun svelget tabletten i stedet for å legge den under tungen.	Elle a avalé la tablette (el. le comprimé) ⁵³⁴ au lieu de la mettre sous la langue.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Si tu veux, je peux libérer une tablette de l'armoire.	Hvis du vil, kan jeg frigjøre en hylle i skapet.
	3	Il m'arrive de manger une tablette de chocolat entière.	Det hender at jeg spiser en hel sjokoladeplate .
	4	Les Romains écrivaient sur des tablettes de cire .	Romerne skrev på vokstavler .
	5	(overf.) Voilà encore un livre à noter (el. marquer) sur mes tablettes .	Dette er enda en bok som jeg skal notere meg .

TABLÅ / TABLEAU⁵³⁵

I No. = fr.	1	Historien blir fortalt gjennom en rekke illustrasjoner eller tablåer .	Cette histoire est contée à travers plusieurs illustrations ou tableaux .
	2	På ulike tidspunkter i forestillingen vil de involvere publikum for å skape levende tablåer .	À différents moments du spectacle, ils vont faire participer le public pour créer des tableaux vivants .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Je n'arrive pas à lire ce qui est écrit sur le tableau (noir) .	Jeg klarer ikke å lese det som står på tavlen .
	4	Il est venu exposer ses tableaux à Paris.	Han er kommet for å stille ut maleriene (el. bildene) sine i Paris.

⁵³³ De to ordene har én felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *tablette* brukes dessuten i en del betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵³⁴ Ordet 'comprimé' er vanligere enn *tablette* i denne betydningen.

⁵³⁵ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *tableau* brukes i en rekke ulike betydninger, og det inngår i mange sammensetninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	5	Dans le premier chapitre, il brosse un tableau de la situation politique de la France.	I første kapittel beskriver han (el. gir han en oversikt over) den politiske situasjonen i Frankrike.
	6	(overf.) J'ai l'impression qu'il joue sur les deux tableaux .	Jeg har inntrykk av at han spiller på to hester .
	7	Quels sont les renseignements qui doivent apparaitre sur le tableau d'affichage ?	Hvilke opplysninger skal stå på oppslugstavlen ?
	8	Le tableau de bord de la voiture indique une température extérieure de 0°.	Dashboardet i bilen viser en utetemperatur på 0°.
	9	Assis sur les premiers sièges, nous pouvions observer le tableau de bord de l'avion.	Da vi satt på de fremste setene, kunne vi observere instrumentpanelet i flyet.
	10	Certains chasseurs fortunés font don de leurs tableaux de chasse aux hospices de vieux.	Enkelte velstående jegere gir sine jakttroférer til eldrehjem.
	11	Le diagnostic est relativement aisé, car le tableau clinique est typique.	Diagnosen er relativt enkel, for sykdomsbildet er typisk.
	12	Le tableau de contrôle est simple et fonctionnel.	Kontrollpanelet er enkelt og funksjonelt.
	13	Il est possible de faire un tableau de conversion sous forme de feuille Excel.	Det er mulig å lage en omregningstabell i form av Excel-ark.
	14	Quelle est la meilleure méthode pour établir un tableau généalogique ?	Hva er den beste metoden for å lage en stamtavle ?
	15	Cliquez ici pour voir le tableau des prix !	Klikk her for å se prislisten !

TANGENT / TANGENTE⁵³⁶

I No. = fr.	1	(mat.) Konstruer tangenten til sirkelen C som går gjennom punktet P.	Construire la tangente au cercle C qui passe par le point P.
II No. ≠ fr.	2	Her bruker komponisten bare de hvite tangentene på pianoet.	Ici, le compositeur n'utilise que les touches blanches du piano.
III Fr. ≠ no.	3	(overf.) (fam.) J'ai pris la tangente pour ne pas les rencontrer.	Jeg snek meg bort for ikke å møte dem.

⁵³⁶ De to ordene har felles betydning bare i matematikk. (Jf. I) I musikk sammenheng gjengis det norske ordet *tangent* med ‘touche’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *tangente* inngår også i uttrykk der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

TARIFF / TARIF⁵³⁷

I No. = fr.	1	Tariffen er veiledende, og kan forandres på ethvert tidspunkt uten forvarsel.	Le tarif est indicatif et peut être changé à tout moment sans préavis.
	2	Hun får tarifflønn .	Elle est payée au tarif syndical .
II No. ≠ fr.	3	Fagforeningene og arbeidsgiverne har blitt enige om en tariffavtale .	Les syndicats et les employeurs ont conclu un accord sur les salaires .
III Fr. ≠ no.	4	Le tarif des consommations était un peu élevé.	Prisen på drikke var litt stiv.
	5	(på kino, teater o.l.) Les billets à tarif réduit sont à prendre à l'avance.	Billetter til redusert pris må kjøpes på forhånd.
	6	Si tu as moins de 16 ans, tu payes demi-tarif .	Hvis du er under 16 år, betaler du halv pris .
	7	Pourquoi les tarifs dentaires ne sont-ils pas réglementés?	Hvorfor er ikke tannlegeprisene regulert?
	8	Quel est le tarif horaire pour un serveur ?	Hva er timesatsen for en servitør?
	9	Les tarifs postaux augmentent à partir de lundi.	Portotakstene går opp fra og med mandag.
	10	La compagnie propose des vols à tarif réduit (el. billets à tarif réduit) entre la Suède et le Danemark.	Selskapet tilbyr lavprisbilletter mellom Sverige og Danmark.

TEATER / THÉÂTRE⁵³⁸

I No. = fr.	1	Utgravingene har avdekket et gresk teater fra 200-tallet f.Kr.	Les fouilles ont mis au jour un théâtre grec des années 200 av. J.-C.
	2	Kommunen planlegger å bygge et nytt teater .	La municipalité projette de construire un nouveau théâtre .
	3	Elevene liker Molières teater(stykker) .	Les élèves aiment le théâtre de Molière.
	4	I kveld skal vi på teater .	Ce soir, on va au théâtre .
	5	Jeg har lyst til å spille teater .	J'ai envie de faire du théâtre .
	6	Hun har studert omreisende teater i Frankrike .	Elle a étudié le théâtre ambulant en France.

⁵³⁷ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *tariffavtale* gjelder lønn, og må gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *tarif* inngår i en rekke sammensetninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵³⁸ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) I overført betydning må uttrykket 'spille teater' gjengis med et annet uttrykk på fransk. (Jf. II) Brukt i overført betydning, samt i enkelte sammensetninger, må det franske ordet *théâtre* gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	7	I dette amfiteateret er det plass til 50 000 mennesker.	Cet amphithéâtre peut accueillir 50 000 personnes.
	8	Det finnes ulike typer dukketeater .	Il existe différents types de théâtre de marionnettes .
	9	Jeg dro tilbake til Frankrike for å drive med gateteater .	Je suis retourné en France pour faire du théâtre de rue .
	10	Hun driver med musikkteater .	Elle fait du théâtre musical .
	11	De arbeider med et teaterstykke som skal settes opp i Hamburg.	Ils travaillent sur une pièce de théâtre qui va être montée à Hambourg.
II No. ≠ fr.	12	(overf.) Ikke hør på henne, hun spiller bare teater .	Ne l'écoutez pas, elle ne fait que jouer la comédie .
III Fr. ≠ no.	13	(overf.) Le Parc du Luxembourg est le théâtre de leurs rencontres dominicales.	Luxemburg-parken er stedet der de møtes om søndagen.
	14	(overf.) Dimanche dernier, le village a été le théâtre d'un crime effroyable.	Sist søndag var landsbyen åsted for en forferdelig forbrytelse.
	15	Le pays a été un théâtre d'opérations pendant des générations.	Landet har vært krigsskueplass i generasjoner.
	16	Et, coup de théâtre , il a démissionné.	Og til alles overraskelse sa han opp.

TELEFON / TÉLÉPHONE⁵³⁹

I No. = fr.	1	Det er telefon til deg.	On te demande au téléphone .
	2	Han har ikke telefon .	Il n'a pas le téléphone .
	3	Kunden skal ikke behøve å vente i telefonen .	Le client ne doit pas avoir à attendre au téléphone .
	4	Vent, det er noen som ringer på fasttelefonen min.	Attends, il y a quelqu'un qui m'appelle sur mon téléphone fixe .
	5	Jeg finner ikke mobiltelefonen min.	Je ne trouve pas mon téléphone mobile (el. ⁵⁴⁰ portable).
	6	Han ble beskyldt for å ha ringt sextelefon .	On l'a accusé d'avoir appelé le téléphone rose .
II No. ≠ fr.	7	Jeg fikk en telefon fra faren min i morges.	J'ai eu un coup de téléphone (el. un appel , coup de fil) de mon père ce matin.
	8	Navnet hans står ikke i telefonkatalogen .	Son nom ne figure pas dans l' annuaire .

⁵³⁹ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) I betydningen ‘telefonoppringning’ brukes ‘coup de téléphone’ på fransk. (Jf. II) Det franske ordet inngår i enkelte sammensetninger der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

⁵⁴⁰ Ofte brukes ‘portable’ og ‘mobile’ som subst. alene.

III Fr. ≠ no.	9	On ne doit pas toujours se fier au téléphone arabe .	Man bør ikke alltid stole på jungeltelegrafen .
	10	Je te passe un coup de téléphone quand je suis de retour.	Jeg ringer deg når jeg er tilbake.

TEMA / THÈME⁵⁴¹

I No. = fr.	1	Hva er temaet (el. emnet) for avhandlingen din?	Quel est le thème (el. sujet) de ta thèse ?
	2	(mus.) Han moret seg med å lage variasjoner over et tema av Schubert.	Il s'est amusé à faire des variations sur un thème de Schubert.
	3	Døden er et gjennomgangstema hos denne forfatteren.	La mort est un thème récurrent chez cet auteur.
	4	Jeg spurte om hun kunne tenke seg å bli med på en temareise til Romania.	Je lui ai demandé si elle avait envie de participer à un voyage à thème en Roumanie.
II No. ≠ fr.	5	I vår familie var religion aldri et tema .	Dans notre famille, on ne parlait jamais religion.
III Fr. ≠ no.	6	Pour le texte à traduire, s'agit-il d'un thème ou d'une version ?	Når det gjelder teksten som skal oversettes, dreier det seg om oversettelse fra eller til morsmålet ?
	7	Il s'est vite révélé comme un fort en thème .	Det viste seg raskt at han var et skolelys .

TEMPERERE / TEMPÉRER⁵⁴²

I No. = fr.	1	Beverne trives best i et temperert klima.	Les castors se plaisent le mieux dans un climat tempéré .
	2	Palmer vokser godt i tempererte soner.	Les palmiers poussent bien dans les zones tempérées .
II No. ≠ fr.	3	Hvordan skal man temperere en rødvin?	Comment chambrer un vin rouge?
III Fr. ≠ no.	4	Elle doit tempérer son désir de vengeance.	Hun bør dempe sitt ønske om hevn.
	5	(refl.) Tâchez la prochaine fois de vous tempérer et de modérer vos propos.	Prøv neste gang å roe deg og moderere ordbruken din.

⁵⁴¹ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) I skolesammenheng brukes det franske ordet *thème* dessuten i en helt spesiell betydning. (Jf. III)

⁵⁴² De to verbene, brukt adjektivisk, har et par felles betydninger. (Jf. I) Brukt i forbindelse med vin må det norske ordet *temperere* gjengis med ‘chambrer’. Det franske ordet *tempérer* brukes dessuten i en helt annen betydning, der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

TERRASSE / TERRASSE⁵⁴³

I No. = fr.	1	Jeg er på utkikk etter en leilighet med terrasse .	Je cherche un appartement avec terrasse .
	2	Rismarker er bygd opp som terrasser .	Les rizières sont disposées en terrasses .
	3	Fra takterrassen min kan jeg se havet.	De mon toit-terrasse , je vois la mer.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Après le cours, on prend un café sur une terrasse .	Etter forelesningen tar vi en kopp kaffe på en fortauskafé .

TERRENG / TERRAIN⁵⁴⁴

I No. = fr.	1	Barnehagen ligger i et kupert terreng .	Le jardin d'enfants est situé sur (el. dans) un terrain accidenté.
	2	(overf.) Før du sender manuskriptet, råder jeg deg til å sondere terrenget ved å sende en e-post til forlaget.	Avant d'envoyer le manuscrit, je vous conseille de tâter (el. sonder) le terrain en envoyant un email à l'éditeur.
	3	Jeg har nettopp kjøpt meg terrengsykkel .	Je viens de m'acheter un vélo tout terrain . ⁵⁴⁵
II No. ≠ fr.	4	(overf.) Jeg fant ut at det var best å ligge lavt i terrenget .	J'ai réalisé qu'il valait mieux adopter un profil bas .
III Fr. ≠ no.	5	Le terrain était sec et poussiéreux.	Jorden var tørr og støvete.
	6	Comment s'y prendre pour acheter du terrain ?	Hvordan går man frem for å kjøpe jord ?
	7	(med.) L'enfant a un terrain allergique.	Barnet har en allergisk disposisjon .
	8	Je suis en possession d'un terrain à vendre.	Jeg har en tomt til salgs.
	9	J'apprecie beaucoup d'être en terrain connu.	Jeg er svært glad for å være på gamle (el. kjente) tomter .

⁵⁴³ De to ordene brukes ofte med felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *terrasse* har dessuten en helt annen betydning. (Jf. III)

⁵⁴⁴ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet brukes dessuten i en rekke andre betydninger, der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁴⁵ Ofte brukes forkortelsen 'VTT'.

	10	(overf.) Je vais essayer de préparer le terrain pour que tout aille au plus vite.	Jeg skal prøve å legge forholdene til rette slik at alt skal gå så raskt som mulig.
	11	Veuillez m'excuser, mais je ne vous suis pas sur ce terrain .	Unnskyld meg, men jeg er ikke enig med deg på dette punktet .
	12	Il est très important d' aller sur le terrain .	Det er veldig viktig å gjøre studier i marken .
	13	Le dollar semble céder du terrain face à l'euro.	Det ser ut til at dollaren faller i forhold til euroen.
	14	Ils refusent de céder du terrain à leurs adversaires.	De nekter å gi etter for sine motstandere.
	15	L'épidémie gagne du terrain .	Epidemien brer om seg .
	16	La demi-finale va se jouer sur terrain adverse .	Semifinalen skal spilles på bortebane .
	17	Ne pas laisser l'achat d'un terrain à bâtir à des non professionnels !	Ikke overlatt kjøp av byggetomt til uprosesjonelle!
	18	Je suis à la recherche d'un terrain de camping pour passer les vacances.	Jeg er på utkikk etter en campingplass hvor jeg kan tilbringe ferien.
	19	(overf.) Pourquoi ne pas trouver un terrain d'entente ?	Hvorfor ikke få til en løsning som alle parter kan godta ?
	20	Le terrain d'exposition est situé en bordure de la ville.	Utstillingsområdet ligger i utkanten av byen.
	21	Quelle est la taille d'un terrain de foot(ball)/tennis ? ⁵⁴⁶	Hvor stor er en fotballbane/tennisbane ?
	22	(overf.) Elle est consciente d'être en terrain glissant (el. mouvant).	Hun er klar over at hun er på gyngende grunn .
	23	L'hôtel comporte également un terrain de jeu pour les enfants.	Hotellet har også en lekeplass for barn.
	24	(overf.) Personne n'aime être battu sur son propre terrain .	Ingen liker å bli slått på hjemmebane .
	25	Le nouveau terrain de sport vient d'être inauguré.	Den nye idrettsplassen er nettopp innviet.
	26	L'avion s'est écrasé sur un terrain vague proche de l'aéroport.	Flyet krasjet på et ubebygd område nær flyplassen.
	27	Imagine-toi qu'ils peuvent cultiver la vigne sur des terrains volcaniques !	Tenk at de kan dyrke vindruer i vulkanjord !

⁵⁴⁶ Om tennisbane brukes også ‘court de tennis’.

TERRIN / TERRINE⁵⁴⁷

I No. = fr.	1	Måltidet startet med en god fisketerrin/grønnsakterrin .	Le repas a commencé par une bonne terrine de poisson/légumes .
II No. ≠ fr.	2	Jeg har arvet en suppeterrin fra min tante.	J'ai hérité une soupière de ma tante.
III Fr. ≠ no.	3	Mettre la terrine au froid pendant au moins six heures.	Sett formen kaldt i minst seks timer.

TERROR / TERREUR⁵⁴⁸

I No. = fr.	1	Han sier at han har vært utsatt for tortur og psykisk terror .	Il dit qu'il a été soumis à la torture et à la terreur psychique.
	2	De måtte flykte på grunn av terroren (el. terrorveldet).	Ils ont dû fuir à cause de la terreur .
	3	Det er ingenting som tyder på at finansieringen av terrorregimet vil stanse.	Rien n'indique que le financement du régime de terreur s'arrêtera.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Elle a une terreur panique pour les serpents.	Hun har en panisk redsel (el. frykt) for slanger.
	5	Le roman se passe sous la Terreur .	Romanen foregår i terrortiden .
	6	(fam.) Ce garçon est la terreur du quartier.	Denne gutten er gatens skrekke .
	7	Il fait partie d'une bande qui sème la terreur dans le voisinage.	Han er med i en bande som sprer frykt i nabologet.
	8	L'ennemi était frappé de terreur .	Fienden var skrekkslagen .
	9	Ma fille a fait des terreurs nocturnes jusqu'à quatre ans.	Datteren min hadde mareritt frem til hun var fire år.

⁵⁴⁷ I sammenheng med mat brukes de to ordene med felles betydning, oftest i sammensetninger. (Jf. I) Brukt om suppeterrin må det norske ordet gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II) På fransk brukes ordet *terrine* dessuten om en keramikkform som man steker mat i. (Jf. III)

⁵⁴⁸ De to ordene har delvis felles betydning. (Jf. I) Det franske ordet *terreur* brukes dessuten i noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

TOALETT / TOILETTE⁵⁴⁹

I No. = fr.	1	Unnskyld, hvor er toalettet ?	(fl.) Où sont les toilettes , s'il vous plaît?
	2	Han er på toaletten .	Il est aux toilettes (el. WC, cabinets).
	3	Etter morgentoalettet gikk vi en tur.	Après la toilette du matin , nous nous sommes promenés.
	4	Jeg har arvet et fint toalettbord .	J'ai hérité d'une belle table de toilette (el. coiffeuse).
	5	Det er ikke mer toalettpapir .	Il n'y a plus de papier-toilette (el. papier hygiénique).
	6	Jeg hadde glemt toalettvesken (el. toalettmappen) min.	J'avais oublié ma trousse de toilette .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	7	On est rentré à l'hôtel pour changer de toilette .	Vi gikk hjem til hotellet for å skifte antrekk .
	8	Il a fait sa toilette avant de s'habiller.	Han vasket (el. stelte) seg før han kledde på seg. ⁵⁵⁰
	9	Elle porte une belle toilette ce soir.	Hun har på seg en flott selskapskjole i kveld.
	10	(overf.) Je viens de terminer la toilette (el. le toilettage) du texte.	Jeg er nettopp ferdig med språkvask av teksten.
	11	La photo représente une jeune femme en toilette de mariée .	Fotoet viser en ung dame i brudekjole .
	12	Où se trouve le cabinet de toilette ?	Hvor er badet ? ⁵⁵¹
	13	Ne pas utiliser de gant/serviette de toilette !	Ikke bruk vaskehanske/vaskekut!

⁵⁴⁹ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *toilette* brukes dessuten i en del betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

Sammensetningen ‘eau de toilette’ brukes både på fransk og norsk, med samme skrivemåte.

⁵⁵⁰ Tidligere brukte man også uttrykket ‘gjøre sitt toalett’ på norsk.

⁵⁵¹ ‘Cabinet de toilette’ brukes vanligvis om et lite, enkelt baderom. (Ellers brukes normalt ‘salle de bains’.)

TRAFIKANT / TRAFIQUANT⁵⁵²

I No. = fr.	1	Narko(tika)trafikanter (el. Narko(tika)handlere) kontrollerer den nordlige delen av landet.	Les trafiquants de drogue(s) contrôlent la partie nord du pays (el. le nord du pays).
II No. ≠ fr.	2	Er trafikantene mindre årvåkne enn før?	Les usagers de la route sont-ils moins vigilants qu'avant ?
	3	Det har vært en sterk økning i antallet harde trafikanter .	Le nombre des automobilistes a fortement augmenté.
	4	Veien er farlig for myke trafikanter .	La route est dangereuse pour les cyclistes et piétons .
III Fr. ≠ no.	5	C'est un trafiquant d'armes .	Han er våpensmugler .

TRAFIKK / TRAFIC⁵⁵³

I No. = fr.	1	En tredjedel av trafikken på nettstedene kommer fra søkemotorene.	Un tiers du trafic sur les sites web provient des moteurs de recherche.
	2	Det var tett trafikk på veiene.	Le trafic (el. La circulation) était dense sur les routes.
	3	Chartertrafikken går kraftig ned.	Le trafic charter est en forte baisse.
	4	Godstrafikken går tilbake for tredje år på rad.	Le trafic de marchandises est en recul pour la troisième année consécutive.
	5	Lufttrafikken/Skipstrafikken /Togtrafikken/Veitrafikken øker stadig.	Le trafic aérien/maritime/ferroviaire/routier est en constante augmentation. ⁵⁵⁴
	6	Skipet mistenkes for narkotikatrafikk .	Le bateau est soupçonné de trafic de drogues (el. stupéfiants).
	7	Man må bedre flyten i rushtrafikken .	Il faut améliorer la fluidité du trafic (el. de la circulation) aux heures de pointe. ⁵⁵⁵
II No. ≠ fr.	8	Hvorfor ikke senke prisen på kollektivtrafikken ?	Pourquoi ne pas baisser le prix des transports en commun ?
	9	Gutten ble alvorlig skadd i en trafikkulykke .	Le garçon a été gravement blessé dans un accident de la route (el. circulation).
III	10	Ce n'est qu'en 1817 que la	Det var først i 1817 at Frankrike forbød

⁵⁵² Det er kun i denne sammensetningen at de to ordene har felles betydning. (Jf. I) Det norske ordet *trafikant* brukes ellers om person som ferdes i trafikken (jf. II), mens det franske ordet *trafiquant* bare brukes om person som driver ulovlig handel (jf. I og III).

⁵⁵³ De to ordene brukes delvis med felles betydning, særlig i sammensetninger. (Jf. I) Om veitrafikk er det vanligere å bruke 'circulation' enn *trafic*. (Jf. II) Særlig på franske sammensetninger brukes ordet *trafic* nedsettende om handel. (Jf. III, men jf. også I, eks. 6)

⁵⁵⁴ I disse sammensetningene brukes også substantivet 'circulation', men *trafic* er det vanligste.

⁵⁵⁵ I denne sammensetningen er 'circulation' vanligere enn *trafic*.

Fr. ≠ no.		France a interdit le trafic (el. la traite) d'esclaves dans les colonies.	slavehandel i koloniene.
	11	Le trafic d'êtres humains (el. d'hommes) rapporte plusieurs milliards d'euros par an.	Menneskehandel innbringer flere milliarder euro pr. år.
	12	Il a utilisé sa position pour faire du trafic d'influence .	Han har brukt stillingen sin for å drive utilbørlig påvirkning .

TRAFIKKERE / TRAFIQUER⁵⁵⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Fergen trafikkerer alle øyene på ruten.	Le ferry dessert toutes les îles sur son trajet.
	2	Hvilke flyselskap er det som trafikkerer innenlandsrutene?	Quelles sont les compagnies aériennes qui desservent les lignes intérieures ?
	3	Det er en trafikkert gate.	C'est une rue à grande circulation .
	4	Den mest trafikkerte ruten i Frankrike er Paris-Nice.	La ligne la plus fréquentée de France est Paris-Nice.
III Fr. ≠ no.	5	Il a été condamné pour avoir trafiqué les comptes.	Han ble dømt for å ha fusket med regnskapene.
	6	(neds.) J'ai changé quelque pièces, mais je n'ai pas trafiqué le moteur.	Jeg har skiftet ut noen deler, men jeg har ikke trimmet motoren.
	7	(neds.) Mais qu'est-ce que tu trafiques (el. fabriques) ?	Hva er det du driver på med ?
	8	(neds.) Il y a eu un scandale de vin trafiqué .	Det har vært en skandale med forfalsket vin.

⁵⁵⁶ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *trafikkere* har med ferdsel å gjøre, og gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *trafiquer* brukes bare i nedsettende betydning, og må gjengis med ulike uttrykk på norsk. (Jf. III)

TRIST / TRISTE⁵⁵⁷

I No. = fr.	1	Det er svært trist at hun er død.	C'est bien triste qu'elle soit morte.
	2	Jeg synes denne fargen er trist (el. kjedelig).	Je trouve cette couleur triste .
	3	Jeg blir trist ved tanken på at hun ikke kan få barn.	Je suis triste à l'idée qu'elle ne pourra pas avoir d'enfant.
	4	Jeg elsker triste filmer.	J'adore les films tristes .
	5	Hun ser trist (el. bedrøvet, lei seg ut).	Elle a l'air triste .
	6	Dessverre fikk han en trist (el. sørgelig) slutt.	Malheureusement, il a eu une triste fin.
	7	For et trist vær!	Quel temps triste !
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	8	L'hôtel est dans un triste état.	Hotellet er i en sørgelig forfatning. ⁵⁵⁸
	9	C'est un triste personnage.	Han er en tvilsom (el. stakkarslig) type. ⁵⁵⁹
	10	C'est triste à dire, mais je ne suis pas surpris.	Det er synd å si (det), men jeg er ikke overrasket.
	11	Elle a triste mine.	Hun ser dårlig ut .
	12	Il fait triste mine.	Han ser gretten ut .
	13	Mon père est un homme triste .	Min far er en alvorsmann .

⁵⁵⁷ De to ordene har noen felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *triste* har dessuten noen betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁵⁸ Uttrykket 'i en trist forfatning' finnes også på norsk, men det er svært lite brukt.

⁵⁵⁹ Betydningen er avhengig av sammenhengen.

TRIVIELL / TRIVIAL⁵⁶⁰

I No. = fr.	1	(mat.) Denne ligningen har kun trivuelle løsninger.	Cette équation n'a que des solutions triviales .
	2	Hva er moralen i denne trivuelle historien?	Quelle est la morale de cette histoire triviale ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Il n'hésite pas à faire des plaisanteries triviales .	Han nøler ikke med å komme med grove vitser.
	4	Il s'énerve facilement et utilise alors un langage trivial .	Han blir lett irritert og bruker da et grovtt språk.

TUBA / TUBA⁵⁶¹

I No. = fr.	1	Jeg spiller tuba .	Je joue du tuba .
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	2	Tu n'aurais pas vu mon masque et mon tuba ?	Du skulle vel ikke ha sett masken og snorkelen min?

TUBE / TUBE⁵⁶²

I No. = fr.	1	Bland en tube majones og en boks rømme i en bolle.	Mélanger un tube de mayonnaise et une boîte de crème fraîche dans un bol.
	2	Han glemmer alltid å skru korken på tannkremtuben .	Il oublie toujours de visser le bouchon du tube (de) dentifrice .
II No. ≠ fr.	3	(med.) Befruktingen skjer i tuben (el. egglederen).	La fécondation se déroule dans l' oviducte (el. la trompe de Fallope).
III Fr. ≠ no.	4	(fam.) Ecoutez votre musique à plein(s) tube(s) !	Lytt til musikken din på full guffe !
	5	(fam.) Votez pour le tube de l'été !	Stem på sommerens hit(låt) (el. slager)!
	6	Remplir le tube à essai avec de l'eau distillée.	Fyll prøverøret (el. reagensrøret , reagensglasset) med destillert vann.

⁵⁶⁰ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *trivial* har dessuten en helt annen betydning, der det vanligvis gjengis med ‘grov’ på norsk. (Jf. III)

⁵⁶¹ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det franske ordet *tuba* brukes dessuten om snorkel. (Jf. III)

⁵⁶² De to ordene brukes delvis i samme betydning. (Jf. I) Det norske ordet *tube* brukes dessuten i en med. betydning, der det gjengis med andre uttrykk på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *tube* inngår i ulike uttrykk og sammensetninger der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	7	Le tube digestif commence par la bouche.	Fordøyelseskanalen begynner med munnen.
	8	Vérifier que les tubes (au) néon ne sont pas trop vieux !	Sjekk at neon(lys)rørene ikke er for gamle!

TUR / TOUR⁵⁶³

I No. = fr.	1	Nå er det min tur .	C'est (à) mon tour (el. C'est à moi) maintenant.
	2	Han har gått (seg) en tur .	Il est allé faire un tour (el. une promenade).
	3	I dag skal jeg ta en biltur/joggetur .	Aujourd'hui, je vais faire un tour (el. une promenade) en voiture/tour de jogging .
	4	Etter frokost skal vi på byrundtur med lokal guide.	Après le petit-déjeuner, on va faire le tour de la ville avec un guide local.
	5	En perfekt dag for en skitur!	Une journée parfaite pour faire un tour (el. une randonnée) à ski ! ⁵⁶⁴
	6	(språkv.) Vi trenger én som kan være ansvarlig for turtakingen .	Nous avons besoin de quelqu'un qui soit responsable du tour de parole .
II No. ≠ fr.	7	God tur !	Bon voyage !/(til fots) Bonne promenade !
	8	Hver morgen går han tur med hunden.	Tous les matins, il promène son chien.
	9	Skal si du har tur !	Dis donc, tu as de la veine (el. (fam.) du pot) !
	10	Vil du ha en enkeltreise eller tur-retur ?	Vous voulez un aller simple ou un aller-retour ?
III Fr. ≠ no.	11	Elle a été élue au premier tour (de scrutin) .	Hun ble valgt i første valgomgang .
	12	Ces arbres ont jusqu'à huit mètres de tour .	Disse trærne er opptil åtte meter i omkrets .
	13	Le conflit a pris un tour dramatique.	Konflikten har tatt en dramatisk vending .
	14	(fam.) Et c'est reparti pour un tour ! Encore une polémique inutile.	Vi er i gang igjen! Enda en nytteløs polemikk.
	15	(fl.) J'ai vendu tous mes 33 tours/45 tours .	Jeg har solgt alle LP-platene/singelplatene mine.
	16	Ne continuez pas ainsi ! Cela vous jouera des tours .	Ikke fortsett slik! Det vil bli et problem for deg .

⁵⁶³ Det franske hunkjønnsordet *tour*, som betyr tårn, har et annet opphav, og det tas ikke med her.De to ordene har to felles betydninger. (Jf. I) Det norske ordet *tur* må i visse tilfeller gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *tour* brukes også i en rekke andre betydninger, og inngår i ulike sammensetninger der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III) På fransk brukes dessuten ordet *tour* i en tekn. betydning, om dreiebenk el. dreieskive.⁵⁶⁴ 'Randonnée à ski' er langt mer vanlig enn *tour à ski*.

	17	Vous pouvez dans la même journée vous sentir tour à tour en colère, frustré, heureux, triste, puis complètement désespéré.	Du kan på én og samme dag føle deg vekselvis sint, frustrert, lykkelig, trist, og så fullstendig fortvilet.
	18	Il l'a frappée à tour de bras .	Han slo henne av all kraft .
	19	Elle écrit à tour de bras .	Hun skriver i ett sett .
	20	Cette nuit, il a fait le tour du cadran .	I natt sov han rundt .
	21	Je lui ai demandé de nous faire quelques-uns de ses tours de cartes .	Jeg spurte ham om han kunne gjøre noen av sine kortkunster .
	22	Quel tour de force !	For en bragd!
	23	Je vous propose de faire un tour d'horizon de la situation.	Jeg foreslår at dere tar et overblikk over situasjonen.
	24	Ce gâteau se prépare en un tour de main .	Denne kaken kan lages i en håndvending .
	25	J'ai envie de faire un tour du monde en bateau.	Jeg har lyst til å reise jorden rundt med båt.
	26	Il a appris à faire des tours de passe-passe .	Han har lært å gjøre tryllekunster .
	27	Il a fait des tours de passe-passe pour devenir premier ministre.	Han har brukt knep for å bli statsminister.
	28	Pourriez-vous m'expliquer ce tour de phrase ?	Kunne du være så snill å forklare denne vendingen (el. dette uttrykket) for meg?
	29	(sport) Combien de tours de piste doivent-ils parcourir ?	Hvor mange runder skal de løpe (el. gå)?
	30	Il faut d'abord qu'on fasse le tour de la question .	Først må vi undersøke saken.
	31	Le pauvre, il s'est fait un tour de rein(s) .	Stakkar, han har fått seg et kink i ryggen .
	32	Trois vétérinaires sont de garde à tour de rôle .	Tre veterinærer veksler på å ha vakt.
	33	J'espérais perdre des centimètres de tours de taille .	Jeg håpet å miste noen centimeter rundt midjen (el. livet).
	34	Pour terminer, ils ont fait quelques tours de valse .	Til slutt tok de noen valsetrinn .
	35	Il faut donner un tour de vis aux pratiques actuelles .	Man må stramme inn gjeldende praksis.
	36	Pourquoi ont-ils enlevé le compteur de tours (el. compte-tour) ?	Hvorfor har de fjernet turtelleren ?
	37	(overf.) Elle part au quart de tour .	Hun farer opp for ingenting .

UFF / OUF⁵⁶⁵

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Uff , nå regner det!	Zut , voilà qu'il pleut !
III Fr. ≠ no.	2	Ouf ! C'est fini.	Gudskjelov! (el. Takk og pris!) Det er over.
	3	Je n'ai pas eu le temps de dire ouf que le bébé est arrivé.	Jeg fikk ikke tid til å reagere før babyen kom.

UNIK / UNIQUE⁵⁶⁶

I No. = fr.	1	Det offisielle språket er georgisk, som bruker et helt unikt alfabet.	La langue officielle est le géorgien, qui utilise un alphabet unique au monde .
	2	Han er en unik begavelse.	C'est un talent unique .
	3	(edb) De hevder at de har 1000 unike brukere på nettsiden sin hver dag.	Ils prétendent avoir 1000 utilisateurs uniques sur leur site tous les jours.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	4	Ils travaillent pour un même et unique but.	De arbeider mot ett og samme mål.
	5	Ce n'est pas un cas unique .	Det er ikke et enkelststående tilfelle.
	6	C'est mon unique désir.	Det er mitt eneste ønske.
	7	Cette formation est unique en son genre en France.	Denne utdanningen er enestående i sitt slag i Frankrike.
	8	L'UE et les États-Unis se sont mis d'accord pour prendre des mesures pour établir un marché unique .	EU og USA er blitt enige om å gjøre noen tiltak for å etablere et felles marked.
	9	L'idée de la monnaie unique s'est concrétisée en 1995.	Idéen om en felles myntenhet ble konkretisert i 1995.
	10	Elle est enfant unique .	Hun er enebarn .
	11	Le prix unique du livre va-t-il disparaître?	Vil det bli slutt med fastpris for bøker?
	12	J'habite une rue à sens unique .	Jeg bor i en enveiskjørt gate.

⁵⁶⁵ De to ordene har ingen felles betydning. Mens det norske ordet *uff* betegner beklagelse (jf. II), betegner det franske ordet *ouf* oftest lettelse (jf. III, eks. 2).

⁵⁶⁶ De to ordene har et par betydninger felles. (Jf. I) Det franske ordet *unique* har dessuten noen betydninger, bl.a. i sammensetninger, der det må gjengis med andre uttrykk på norsk. (Jf. III)

	13	Vous avez choisi un versement unique ?	Har du valgt engangsbetaling ?
--	----	---	---------------------------------------

VARIETET / VARIÉTÉ⁵⁶⁷

I No. = fr.	1	(bot.) Vi anbefaler at du planter minst to varieteter (el. varianter) ⁵⁶⁸ av samme art.	Nous vous recommandons de planter au moins deux variétés de la même espèce.
	2	(språkv.) Finnes det en multietnisk varietet (el. variant) av norsk i Oslo?	Existe-t-il une variété multiethnique du norvégien à Oslo ?
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	Aujourd’hui la variété (el. diversité) culturelle est importante.	I dag er kulturelt mangfold viktig.
	4	Elle est spécialiste dans la variété linguistique.	Hun er spesialist på språklig variasjon .
	5	Les slogans étaient d'une extrême variété .	Slagordene var svært varierte .
	6	Tu devrais donner de la variété à ta garde-robe.	Du bør variere garderoben din.
	7	Combien de variétés d'insectes existe-t-il ?	Hvor mange arter av insekter finnes det?
	8	Il existe une grande variété de plantes tropicales.	Det finnes en stor variasjon av tropiske planter.
	9	Ils se sont rencontrés dans un théâtre de variétés en Angleterre.	De møttes på et varietéteater i England.

⁵⁶⁷ Ordet ‘variété’ eksisterer også på norsk, og har da samme betydning som det franske i eks. 9.

Det norske ordet *varietet* brukes i visse fagspråk, der man i dagligspråket bruker ‘variant’. (Jf. I) Det franske ordet *variété* brukes dessuten i en del sammenhenger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁶⁸ Både i eks. 1 og 2 er det norske ordet ‘variant’ vanligere enn *varietet*.

VERANDA / VÉRANDE⁵⁶⁹

I No. = fr.	1	Kom og sett dere på verandaen !	Venez vous asseoir sous la vérande (el. sur le balcon , la terrasse) !
II No. ≠ fr.	2	Leiligheten er utstyrt med åpen veranda på 5 kvm.	L'appartement est doté d'un balcon de 5 m ² .
III Fr. ≠ no.	3	(særlig i tropiske strøk) Une vérande entoure la maison.	En lang veranda omslutter huset.
	4	Le petit déjeuner est servi sur la vérande .	Frokosten blir servert på glassverandaen .

VERSERE / VERSER⁵⁷⁰

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Det verserer mange rykter på nettet.	Beaucoup de bruits courent sur le net.
	2	Saken verserer i retten .	L'affaire est en instance .
III Fr. ≠ no.	3	La voiture a failli verser dans un fossé.	Bilen holdt på å velte ut i en grøft.
	4	(overf.) Dommage que la dernière partie verse dans le mélodrame !	Synd at siste del går over i melodrama!
	5	Ce document doit être versé au dossier.	Dette dokumentet skal vedlegges saken.
	6	Pourquoi verser des larmes?	Hvorfor felle tårer?
	7	Verser les légumes dans un wok et (les) cuire à température élevée.	Ha grønnsakene i en wok og stek dem på høy varme.
	8	Il a versé son sang pour la patrie.	Han har gitt sitt blod for fedrelandet.
	9	J'ai versé la somme de 300 euros.	Jeg har betalt beløpet på 300 euro.
	10	Il m'a versé un verre de vin rouge.	Han skjenket meg et glass rødvin.
	11	Verser le vin dans une casserole et ajoutez les épices.	Hell vinen i en kjele og tilsett krydderne.

⁵⁶⁹ Det norske ordet *veranda* har en videre betydning enn det franske *vérande*. En fransk *vérande* har glassvegger og tak. Dette tilsvarer lukket veranda el. glassveranda på norsk. En norsk *veranda* kan være åpen, overbygd eller innebygd, og den behøver ikke ha glassvegger. Det franske ordet *vérande* brukes dessuten i en litt annen betydning. (Jf. eks. 3)

⁵⁷⁰ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *versere* brukes i noen få betydninger, og må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *verser* har mange ulike betydninger, og må likeens gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

VERSJON / VERSION⁵⁷¹

I No. = fr.	1	Vi har ønsket å få din versjon av det som skjedde.	Nous avons voulu avoir ta version de ce qui s'est passé.
	2	Programvaren finnes i flere versjoner .	Le logiciel existe dans plusieurs versions .
	3	Boken skal utgis i to versjoner .	Le livre sera édité en deux versions .
	4	Du må se filmen i originalversjon!	Tu dois voir le film en version originale ! ⁵⁷²
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	5	Le devoir comportera à la fois version et thème.	Oppgaven kommer til å inneholde oversettelse både til og fra morsmålet .
	6	<i>La Vulgate</i> est le nom de la version latine la plus courante de la Bible.	<i>Vulgata</i> er navnet på den vanligste latinske oversettelse av Bibelen.

VEST / VESTE⁵⁷³

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Jeg har strikket meg en vest .	Je me suis tricoté un gilet .
	2	Politiet hadde på seg skuddsikre vester .	La police portait des gilets pare-balles.
	3	Han var kledd i grå dress med vest .	Il portait un costume gris 3 pièces.
III Fr. ≠ no.	4	(overf.) Elle a tendance à retourner sa veste .	Hun har en tendens til å snu kappen etter vinden .
	5	Il a tombé la veste .	Han har kastet jakken .
	6	Je cherche une veste de costume (el. un veston). ⁵⁷⁴	Jeg er på utkikk etter en dressjakke .
	7	Mon fils a besoin d'une nouvelle veste de sport .	Sønnen min trenger en ny sportsjakke .

⁵⁷¹ De to ordene har delvis samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *version* har dessuten en annen betydning, der det må oversettes med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁷² Ofte brukes forkortelsen *V.O.*

⁵⁷³ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *vest* gjengis oftest med ‘gilet’. (Jf. II) Det franske ordet *veste* brukes om jakke. (Jf. III)

⁵⁷⁴ Ordet ‘veston’ er vanligere enn *veste de costume*.

VIGNETT / VIGNETTE⁵⁷⁵

I No. = fr.	1	Boken er illustrert med en vignett laget av kunstneren selv.	Le livre est illustré d'une vignette faite par l'artiste lui-même.
II No. ≠ fr.	2	Hvem har laget vignetten (el. kjenningsmelodien) til dette programmet?	Quel est l'auteur de l' indicatif musical de cette émission ?
III Fr. ≠ no.	3	Pour se faire envoyer la vignette (auto) , il faut que la taxe annuelle de circulation soit payée.	For å få tilsendt oblaten , må årsavgiften være betalt.
	4	Vous reconnaîtrez ses histoires en ne regardant qu'une de ses vignettes .	Du vil kunne kjenne igjen historiene hans ved bare å se én av tegneserierutene .
	5	De telles informations doivent figurer sur la vignette du médicament.	Slik informasjon skal også stå på medisinens etikett .

VIKAR / VICAIRE⁵⁷⁶

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	Hvem får vi som vikar ?	Qui allons-nous avoir comme remplaçant ?
	2	Vi har funnet en ferievikar .	Nous avons trouvé un remplaçant pendant les vacances .
III Fr. ≠ no.	3	Il travaille comme vicaire (de paroisse) .	Han arbeider som hjelpeprest .
	4	Le pape est le vicaire de Dieu.	Paven er Guds stedfortreder .

⁵⁷⁵ De to ordene har én betydning felles. (Jf. I) Det norske ordet *vignett* må i andre sammenhenger gjengis med et annet uttrykk på fransk (jf. II), likesom det franske ordet *vignette* har ulike betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk (jf. III).

⁵⁷⁶ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet *vikar* gjengis med et annet ord på fransk. (Jf. II) Det franske ordet *vicaire* har et par ulike betydninger, og må gjengis med andre ord på fransk. (Jf. III)

VISJON / VISION⁵⁷⁷

I No. = fr.	1	De har ikke noen felles visjon om hva lokaldemokrati er.	Ils n'ont pas de vision commune de ce qu'est la démocratie locale.
	2	Myndighetene trenger en visjon om fred.	Les autorités ont besoin d'une vision de la paix.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	3	(fl.) Elle a des visions .	Hun ser syner .
	4	J'ai une vision normale.	Jeg har normalt syn .
	5	La question est de savoir s'il a une vision réaliste de la situation.	Spørsmålet er om han har et realistisk syn på (el. oppfatning av) situasjonen.
	6	Quelle est ta vision sur l'avenir ?	Hvordan ser du på fremtiden?
	7	Le tableau représente la vision (el. révélation) de saint Jean.	Maleriet viser Johannes' åpenbaring .
	8	Ce livre offre une vision d'ensemble de la collection du musée.	Denne boken gir et helhetsbilde av museets samling.
	9	Le patient a des troubles de la vision .	Pasienten har synsforstyrrelser .

VOLUM / VOLUME⁵⁷⁸

I No. = fr.	1	(mat.) Bestem volumet av pyramiden!	Calculer le volume de la pyramide !
		Stemmen hennes mangler volum .	Sa voix manque de volume .
	2	De forventer en økning i volum sammenlignet med fjoråret.	Ils s'attendent à une croissance en volume par rapport à l'année dernière.
	3	Skru ned volumet (el. styrken)!	Diminuez le volume (sonore) !
	4	Vodkaen har et alkoholvolum på 40 %.	La vodka a un volume d'alcool de 40 %.
	5	Samlet produksjonsvolum fortsetter å stige.	Le volume de la production continue à augmenter.
II No. ≠ fr.			
III Fr. ≠ no.	6	Le roman a été publié en cinq volumes .	Romanen er utgitt i fem bind .

⁵⁷⁷ De to ordene har et par felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *vision* har dessuten en del betydninger der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

⁵⁷⁸ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) Det franske ordet *volume* har dessuten noen betydninger der det gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

	7	(fl.) (overf.) On a écrit des volumes sur cette question.	Det er blitt skrevet mye om det spørsmålet.
	8	La bibliothèque possède plus de 120 000 volumes .	Biblioteket har over 120 000 bøker .
	8	Le volume d'eau de la rivière est stable.	Vannmengden i elven er stabil.
	9	L'objectif est d'augmenter le volume de travail .	Hensikten er å øke arbeidsmengden .

VULGARISERE / VULGARISER⁵⁷⁹

I No. = fr.			
II No. ≠ fr.	1	(neds.) Politikerne misbruker den typen argumenter og bidrar slik til å vulgarisere debatten.	Les hommes politiques abusent de ce type d'argument, et contribuent ainsi à rabaïsser (el. dégrader) le débat.
III Fr. ≠ no.	2	Le but est de vulgariser les connaissances dans le domaine	Hensikten er å utbre kunnskapen på området.
	3	Il est important de vulgariser la recherche.	Det er viktig å popularisere forskningen.
	4	(refl.) L'utilisation de téléphones mobiles se vulgarise dans toute l'Afrique.	Bruk av mobiltelefoner sprer seg i hele Afrika.
	5	Le texte est écrit dans un langage vulgarisé à destination du grand public.	Teksten er skrevet i et enkelt språk beregnet for det store publikum.

VULGÆR / VULGAIRE⁵⁸⁰

I No. = fr.	1	Noen synes han er vulgær , andre at han er morsom.	Certains le trouvent vulgaire , d'autres drôle.
	2	Vær vennlig og ikke bruk vulgære ord.	Merci de ne pas utiliser de mots vulgaires .
	3	Teksten er skrevet på vulgærlatin .	Le texte est écrit en latin vulgaire .
II No. ≠ fr.			
III	4	(foranstilt) La grippe porcine	Svineinfluensa har samme symptomer som en

⁵⁷⁹ De to ordene har ingen felles betydning. Det norske ordet brukes kun nedsettende. (Jf. II) Det franske ordet *vulgariser* brukes om å popularisere el. utbre. (Jf. III) (Tidligere kunne det franske ordet *vulgariser* også brukes nedsettende.)

⁵⁸⁰ De to ordene har delvis samme betydning. (Jf. I) Det franske ordet *vulgaire* brukes dessuten i helt andre betydninger, der det må gjengis med andre ord på norsk. (Jf. III)

Fr. ≠ no.		possède les mêmes symptômes qu'une vulgaire grippe.	vanlig influensa.
	5	Le nom vulgaire de cette plante est facile à retenir.	Det folkelige navnet på denne planten er lett å huske.
	6	(foranstilt) Il n'est qu'un vulgaire voleur.	Han er bare en simpel tyv.
	7	L'opposition entre la langue vulgaire et la langue littéraire subsiste.	Motsetningen mellom folkespråket og det litterære språket eksisterer fremdeles.

ØKONOMISK / ÉCONOMIQUE⁵⁸¹

I No. = fr.	1	Det er en svært økonomisk bil.	C'est une voiture très économique .
	2	Mange ønsker å studere økonomiske fag (el. økonomi) i utlandet.	Beaucoup souhaitent étudier les sciences économiques (el. faire des études d'économie) à l'étranger. ⁵⁸²
	3	Kampen mot økonomisk kriminalitet må føres på mange fronter.	La bataille contre la fraude économique (el. financière) ⁵⁸³ doit être menée sur plusieurs fronts.
	4	Den økonomiske krisen er langt fra over.	La crise économique est loin d'être terminée.
	5	Vi vil helt sikkert finne en sunn og økonomisk løsning på problemet.	Nous trouverons sûrement une solution saine et économique à ce problème.
	6	De trenger økonomisk støtte for å fortsette studiene.	Ils ont besoin de soutien économique (el. financier) ⁵⁸⁴ pour continuer leurs études.
	7	Hun reiser alltid på økonomiklasse .	Elle voyage toujours en classe économique .
II No. ≠ fr.	8	Bestemoren min er veldig økonomisk og kaster ingenting.	Ma grand-mère est très économique et ne jette rien.
III Fr. ≠ no.	9	Le lavage économique est recommandé pour linge peu sale.	Økonomivask anbefales for lite skittent tøy.

⁵⁸¹ De to ordene har flere felles betydninger. (Jf. I) NB! I betydningen 'sparsom' må det norske ordet gjengis med 'économique' på fransk. (Jf. II)

⁵⁸² Uttrykket 'faire des études d'économie' er vanligere enn 'étudier les sciences économiques'.

⁵⁸³ Ordet 'financier' er vanligere enn **économique** i denne sammenhengen.

⁵⁸⁴ Ordet 'financier' er vanligere enn **économique** i denne sammenhengen.